

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
Π. Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ

**ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ
«ΜΕΛΕΤΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ Γ.Π.Σ. ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ»**

Α ΣΤΑΔΙΟ

**ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ**

ΑΝΑΔΟΧΟΙ

ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.
ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ
ΒΑΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΓΕΩΛΟΓΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	
ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΣΙΔΕΡΗ	

**ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
(Σ.Μ.Π.Ε.)**

**ΤΕΥΧΟΣ
ΜΕΛΕΤΗΣ**

ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

ΕΚΔΟΣΗ 3

ΑΝΑΔΟΧΟΙ

Ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΨΗ

ΜΙΧΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΘΕΩΡΗΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Τ.Υ.Δ. ΒΥΡΩΝΑ

ΒΑΛΛΙΑΝΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
A.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4
A.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ	5
B. ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
B.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ/ ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΕΟ ΡΣΑ	6
B.2 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	8
B.3 ΚΥΡΙΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ Δ. ΒΥΡΩΝΑ.....	9
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ Γ.Π.Σ. – ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	11
Γ.1 Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Γ.Π.Σ. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ.....	11
Γ.2 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ - ΑΘΗΝΑΣ	12
Γ.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	32
Δ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	34
Δ.1. ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟ.....	34
Δ.2 ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	35
Δ.3 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	39
• Δ.3.1 Καταγραφή Φυσικού Συστήματος	39
• Δ.3.2 Υδρογραφία.....	51
• Δ.3.3 Προστατευόμενα Οικοσυστήματα – Τοπία	61
Δ.4 ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	65
• Δ.4.1. Σύντομη ιστορική αναδρομή	65
• Δ.4.2 Κληνυμένοι και μη Αρχαιολογικοί χώροι και Μνημεία	69
• Δ.4.3 Βυζαντινά μνημεία	71
• Δ.4.4 Νεώτερα μνημεία	71
• Δ.4.5 Ο Υμηττός ως τοπίο ιδιαίτερης αισθητικής και συμβολικής αξίας.....	72
• Δ.4.6 Πολιτιστική δραστηριότητα	73
• Δ.4.7 Ατμοσφαιρικό περιβάλλον.....	74
• Δ.4.8 Ακουστικό περιβάλλον, ακτινοβολίες	78
Ε. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Γ.Π.Σ. ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ	79
Ε.1 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΠΣ	79
• Ε.1.1 Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ).....	79
• Ε.1.2 Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ).....	105
• Ε.1.5 Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ).....	108

• E.1.6 Ρυθμίσεις στις Υποδομές.....	109
E.2 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ Γ.Π.Σ. ΑΠΟ ΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	116
ΣΤ. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥΣ.....	119
ΣΤ.1 ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ.....	119
ΣΤ.2. ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΑΣΕΩΝ Η ΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	119
ΣΤ.3. ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	120
Ζ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	125
Ζ.1 ΓΕΝΙΚΑ	125
Ζ.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	125
Ζ.3 ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Π.Σ.....	128
• Z.3.1 Φυσικό περιβάλλον (Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα)	128
• Z.3.2 Πληθυσμός – Ανθρώπινη Υγεία.....	129
• Z.3.3 Έδαφος	129
• Z.3.4 Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα	129
• Z.3.5 Ατμόσφαιρα – Κλιματικοί Παράγοντες.....	129
• Z.3.6 Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία	130
• Z.3.7 Ιστορικό και Πολιτιστικό περιβάλλον.....	130
• Z.3.8 Τοπίο	130
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΜΗΤΡΑΣ.....	130
Η. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	133
Η.1 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	133
• H.1.1 Φυσικό Περιβάλλον (Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα)	133
• H.1.2 Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία.....	134
• H.1.3 Έδαφος.....	134
• H.1.4 Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα	135
• H.1.5 Ατμόσφαιρα και Κλιματικοί Παράγοντες	136
• H.1.6 Υλικά περιουσιακά στοιχεία.....	137
• H.1.7 Ιστορικό και Πολιτιστικό περιβάλλον	137
• H.1.8 Τοπίο	137
Η.2 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	138
• H.2.1 Βιοποικιλότητα, χλωρίδα, πανίδα	140
• H.2.2 Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία.....	141
• H.2.3 Έδαφος.....	141
• H.2.4 Επιφανειακά και Υπόγεια Νερά	142
• H.2.5 Ατμόσφαιρα και κλιματικοί παράγοντες.....	142
• H.2.6 Υλικά περιουσιακά στοιχεία.....	143

- *H.2.7 Ιστορικό και Πολιτιστικό περιβάλλον* 143
- *H.2.8 Τοπίο* 143

Θ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ 144

Ι. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ 147

ΙΑ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 148

ΙΒ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ 148

ΙΓ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ 149

ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 149

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αφορά την περιβαλλοντική αξιολόγηση του επικαιροποιημένου Β1 Σταδίου της μελέτης “Τροποποίησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Βύρωνα” και έχει εναρμονιστεί με τις διαφοροποιήσεις του σχεδιασμού του Β2 Σταδίου της μελέτης.

Η ΣΜΠΕ στοχεύει στην εκτίμηση των επιπτώσεων που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή της Τροποποίησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα στο περιβάλλον (φυσικό και αθρωπογενές) και προτείνει μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών δίνοντας βασικές κατευθύνσεις και περιορισμούς.

Συντάχθηκε σε εφαρμογή της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει η ΚΥΑ αριθμ. Υ.ΠΕ.Κ.Α./ΕΥΠΕ/οικ. 107017 (ΦΕΚ 1225 Β'/05-09-2006), σύμφωνα με την Εγκύκλιο 131334/15.10.2010 της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α. πρώην Ε.Υ.ΠΕ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και σύμφωνα με την παρ.3.3 του υπ' αριθμ. 175678/ΔΙΠΑ/14.11.14 εγγράφου της ΔΙΠΑ.

A.1 Στοιχεία Υπηρεσιών

Αρχή Σχεδιασμού της μελέτης αυτής και Φορέας Εφαρμογής της Τροποποίησης του Γ.Π.Σ. μετά την έγκρισή του, είναι ο Δήμος Βύρωνα.

Αρμόδια Υπηρεσία για την έγκριση της μελέτης του ΓΠΣ είναι η Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού, Τμήμα Μητροπολιτικού Σχεδιασμού Αθήνας – Αττικής.

Αρμόδια Υπηρεσία για την τήρηση της διαδικασίας δημοσιοποίησης και για την έγκριση της ΣΜΠΕ είναι το Δ' Τμήμα (Τμήμα Λοιπών Αδειοδοτήσεων και Εκτιμήσεων) της Δ/σης Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων (ΔΙ.Π.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

A.2 Στοιχεία Αναδόχου και Επίβλεψης

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων συντάχθηκε από την Εταιρεία ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ, κάτοχο μελετητικού πτυχίου, κατηγορίας 27, Α' τάξης, βάσει της υπ' αριθμ. 21332/03.09.2019 Συμπληρωματικής Σύμβασης με το Δήμο Βύρωνα, στην οποία συμπεριλήφθηκε ταυτόχρονα με την επικαιροποίηση του Β1 Σταδίου της μελέτης του Γ.Π.Σ και εναρμονίσθηκε με τις διαφοροποιήσεις του σχεδιασμού του Β2 Σταδίου της μελέτης.

Επιβλέπουσα της ΣΜΠΕ είναι η κα Μίχου Μαρία, Αρχιτέκτων Μηχανικός της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Βύρωνα.

B. ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας ΣΜΠΕ είναι η περιβαλλοντική αξιολόγηση του Β' Σταδίου της μελέτης «Τροποποίηση του Γενικού πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Βύρωνα»

B.1 Διοικητική Ταυτότητα του Δήμου/ Υπαγωγή στο νέο ΡΣΑ

Σύμφωνα με το νέο ΡΣΑ, ο Δήμος Βύρωνα ανήκει στη Χωρική Ενότητα Αθήνας – Πειραιά και συγκεκριμένα στη Χωρική Υποενότητα Κεντρικής Αθήνας, που περιλαμβάνει επίσης τους Δήμους Αθηναίων, Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνας, Γαλασίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Ηλιούπολης και Δάφνης – Υμηττού.

Η Χωρική Ενότητα Αθήνας – Πειραιά παραμένει η κύρια περιοχή συγκέντρωσης πληθυσμού και δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα μητροπολιτικών λειτουργιών, με συνεχή οικιστικό ιστό. Βασική προτεραιότητα είναι η αστική αναζωογόνηση, η οποία περιλαμβάνει και τη συμπλήρωση και αναβάθμιση των αστικών υποδομών, με προτεραιότητα το ιστορικό κέντρο, τις περιοχές με στοιχεία πολεοδομικής υποβάθμισης, το γερασμένο κτηριακό απόθεμα και τις μεγάλες πυκνότητες.

Ο Δήμος βρίσκεται στην ακτίνα επιρροής του Μητροπολιτικού κέντρου Αθήνας που αποτελεί το επιτελικό κέντρο της Μητροπολιτικής Περιοχής και της χώρας με πολλαπλότητα λειτουργιών και παρουσία δραστηριοτήτων, κυρίως επιτελικής διοίκησης, χρηματοπιστωτικές, γραφείων και εδρών επιχειρήσεων, εμπορίου, τουρισμού, εκπαίδευσης και πολιτισμού. Επιδιώκεται σε όλους τους τομείς η γενικότερη ενίσχυση του ρόλου του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με μέτρα που αποσκοπούν στην ποιοτική αναβάθμιση παραδοσιακών ζωνών κεντρικών λειτουργιών, με παράλληλη τόνωση και νέων πυρήνων μητροπολιτικών δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και στη βελτίωση των παραμέτρων που συνδέονται με την ποιότητα διαβίωσης στο κέντρο της πόλης και τη συγκράτηση του πληθυσμού που διαμένει σε αυτό. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται η αναβάθμιση των πολιτιστικών πόρων, η συμπλήρωση και η αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών Μητροπολιτικού επιπέδου στην κατεύθυνση προώθησης του αστικού τουρισμού, όπως συνεδριακού, εκθεσιακού, αθλητικού, επιχειρηματικού, πολιτιστικού, αναψυχής, υγείας, καθώς και η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας της πόλης και η αναβάθμιση του κοινωνικού εξοπλισμού. Ο Δήμος δεν εντάσσεται στο πλέγμα αναπτυξιακών αξόνων της Μητροπολιτικής περιοχής.

Τμήματα της αστικής περιοχής του Δήμου και συγκεκριμένα οι πυρήνες των προσφυγικών συνοικισμών που ενώθηκαν στο σημερινό Δήμο, εντάσσονται στα σύνολα με ιδιαίτερα πολεοδομικά χαρακτηριστικά, καθώς διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά και ιστορικά τους

χαρακτηριστικά. Στο δίκτυο αυτό εντάσσονται κι άλλοι προσφυγικοί συνοικισμοί της Αττικής, όπως η Νέα Φιλαδέλφεια, η Καισαριανή, η Νίκαια, η Νέα Ιωνία και η Δραπετσώνα. Οι περιοχές αυτές θα αναδειχθούν μέσω μελετών και προγραμμάτων καθώς αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου και αρχιτεκτονικής συγκρότησης. Επίσης, σύμφωνα με τους χάρτες του ΡΣΑ, από το Δήμο διέρχεται και η διαδρομή πολιτισμικής διαχρονικότητας που συνδέει τις περιοχές του Αμφιαράειου στον Ωρωπό, του Τατοΐου, του Αμαρουσίου, του Υμηττού, της Λαυρεωτικής και του Σουνίου, οργανώνοντας ένα πολιτιστικό περίπατο σε συνάρτηση με το ίχνος αρχαίων δρόμων και μονοπατιών, ιστορικούς/πολιτιστικούς χώρους και εγκαταστάσεις, τον πολεοδομικό ιστό και το αστικό και περιαστικό πράσινο.

Ως τμήμα του ορεινού όγκου Υμηττού, ο εξωαστικός χώρος του Δήμου εντάσσεται στο πλέγμα πρασίνου του Π.Σ. Ο Υμηττός χαρακτηρίζεται ως Περιφερειακό Πάρκο που επεκτείνεται προς νότο μέχρι τη θάλασσα και διαμορφώνεται σε ένα ενιαίο πάρκο κυρίως αναψυχής, θέας και πεζοπορίας. Αποτελεί ένα από τα Μητροπολιτικά Πάρκα και οι παρεμβάσεις σε αυτό είναι Μητροπολιτικές Παρεμβάσεις του άρθρου 14, δηλαδή προγράμματα ειδικών παρεμβάσεων Μητροπολιτικού χαρακτήρα που συντελούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του διεθνούς ρόλου της Μητρόπολης και στην επίτευξη της κοινωνικής και χωρικής συνοχής της. Το πάρκο συνδέεται με το πράσινο τόξο του ΠΣΠ που ξεκινά από το Σαρωνικό και καταλήγει στον Ευβοϊκό κόλπο, ενώ προωθείται η διαμόρφωση ενιαίου περιαστικού πάρκου αναψυχής, πολιτισμού και πεζοπορίας στους ορεινούς όγκους του λεκανοπεδίου (Αιγάλεω, Υμηττού, Πάρνηθας, Πεντέλης, Λαυρεωτικής, Γερανείων, Πάστρα, Πατέρα) με διαδρομές, υποδομές παρατήρησης της φύσης και δίκτυο μονοπατιών. Στο πλέγμα πρασίνου ανήκουν και οι μεταξύ Καρέα – Βύρωνα – Υμηττού αδόμητες περιοχές, οι οποίες οριοθετούνται, διατηρούνται και προστατεύονται από οποιαδήποτε πολεοδομική δραστηριότητα, ενώ ισχύουν οι προϋπάρχουσες πολεοδομικές ρυθμίσεις. Ανήκουν στις νησίδες πρασίνου «που αποτελούν το βασικό κορμό των αστικών περιοχών σε συνδυασμό με τα υπάρχοντα ακάλυπτα ρέματα και για τις οποίες προωθούνται σχέδια αναπλάσεων και εξασφαλίζεται η σύνδεση περιαστικού και αστικού πρασίνου» (παράρτημα VII του ΡΣΑ)

Επιπλέον σημειώνεται ότι το Αισθητικό δάσος Καισαριανής – Άγιος Ιωάννης Θεολόγος ανήκει στα προστατευόμενα τοπία του άρθρου 5 του Ν. 3937/11 και τα σπήλαια του Υμηττού στους προστατευόμενους φυσικούς σχηματισμούς του ίδιου άρθρου και αποτελούν σημαντικά στοιχεία του Αττικού τοπίου. Προωθείται η ένταξή τους ως κομβικών σημείων στο δίκτυο πρασίνου και στο δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών της Αττικής.

Τέλος, ο Δήμος προσφέρεται για την υλοποίηση προγραμμάτων αστικής αναζωογόνησης του άρθρου 13, καθώς εντάσσεται στις περιοχές της παρ. 4 του παραρτήματος III: περιοχές υψηλής πυκνότητας με μεταπολεμικές πολυκατοικίες και έντονα προβλήματα κυκλοφορίας και στάθμευσης και συγκεκριμένα στον τύπο (1) προαστιακές περιοχές με πρόσφατο κτηριακό απόθεμα αλλά φθίνουσες συνθήκες πολεοδομικού περιβάλλοντος λόγω της αναντιστοιχίας μεταξύ υποδομών και πυκνοτήτων.

B.2 Συνοπτική Περιγραφή του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου

Το Γ.Π.Σ. του Δήμου Βύρωνα εγκρίθηκε το 1990 με την Υ.Α. 30958/1269/12.03.90 (Φ.Ε.Κ. 221 Δ'/10-04-90) χωρίς να δημοσιευτούν σε Φ.Ε.Κ. οι σχετικοί χάρτες. Οι προαναφερθέντες χάρτες δημοσιεύθηκαν στο Φ.Ε.Κ.108Δ'/05.02.96 με την Υ.Α. 101505/7705/96.

Συνοπτικά, οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις του Γ.Π.Σ. είναι οι εξής:

A. Πολεοδομική οργάνωση του Δήμου Βύρωνα για πληθυσμό 63.000 κατοίκων το έτος – στόχο 1991 και σταθεροποίησή του στο επίπεδο αυτό με:

α) τη δημιουργία έντεκα (11) πολεοδομικών ενοτήτων – γειτονιών (Π.Ε.)

β) τον καθορισμό χρήσεων γης, όπως φαίνεται στο Χάρτη Π1, σε κλίμακα 1:10.000 και ειδικότερα:

- Τον καθορισμό χρήσεων γενικής κατοικίας με επιτρεπόμενες χωροθετήσεις δραστηριοτήτων όπως προσδιορίζονται από το άρθρο 3 του από 23.02.1987 Π.Δ/τος (Φ.Ε.Κ. 166 Δ')
- Τον καθορισμό χρήσεων πολεοδομικού κέντρου – κεντρικών λειτουργιών στο κέντρο του Δήμου, το οποίο θα λειτουργήσει και ως τοπικό κέντρο για τις πολεοδομικές ενότητες 8,9,10 και 11 και χρήσεων τοπικού κέντρου στις υπόλοιπες πολεοδομικές ενότητες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παραπάνω Δ/τος.
- Δημιουργία χώρου εκπαίδευσης στη Ζώνη Β του Υμηττού εκτός των ορίων του Γ.Π.Σ. στα όρια της Π.Ε. Ζωοδόχου Πηγής, στην περιοχή Αναπηρικών και στο χώρο των πρώην Λατομείων (ΕΛΚΟ – ΕΡΓΑΝΗ) και επεκτάσεις των υπάρχοντων σχολείων κάτω από τη Λ. Καρέα.
- Ανάπλαση ολόκληρης της περιοχής των πρώην λατομείων, όπου εκτός της χωροθέτησης των σχολικών συγκροτημάτων οργανώνεται υπερτοπικός πόλος αναψυχής, αθλητισμού και πολιτιστικών λειτουργιών, όπως προβλέπεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.

γ) τη γενική εκτίμηση των αναγκών σε γη για κοινωνική υποδομή ανά πολεοδομική ενότητα, όπως φαίνεται στον Πίνακα «Κοινωνική Υποδομή»

B. Προτάσεις για τα απαραίτητα έργα και μελέτες δικτύων υποδομής, όπως παρακάτω:

α) Οδικό Δίκτυο (Χάρτης Π1)

- Εκπόνηση συμπληρωματικής κυκλοφοριακής μελέτης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της στάθμευσης
- Απελευθέρωση κάποιων τμημάτων δρόμων από την κυκλοφορία και απόδοσή τους στους πεζούς και διαμόρφωση πεζοδρόμων με βαθμίδες σε δρόμους με απαγορευτική για τα οχήματα κλίση.

β) Ύδρευση (Χάρτης Π2 – Πίνακας 2)

- Επέκταση και πύκνωση του υπάρχοντος δικτύου

γ) Αποχέτευση

- Δημιουργία πραγματικών δικτύων ομβρίων στο Δήμο και ιδιαίτερα στην περιοχή του νεκροταφείου

δ) Ενέργεια (Χάρτης Π3 – Πίνακας 2)

- Επαύξηση της ισχύος των μετασχηματιστών. Όπου υπάρχουν καταναλωτές αέργου ισχύος (ηλεκτροκινητήρες, εξοπλισμοί ηλεκτροσυγκόλλησης) επιβάλλεται η χρήση ηλεκτρικών πυκνωτών.

ε) Τηλεπικοινωνίες

- Επέκταση του τηλεφωνικού κέντρου

Γ. Ζώνες προστασίας (Χάρτης Π4 – Πίνακας 2) εκτός ορίων ΓΠΣ

- Καθορίσθηκαν 2 ζώνες προστασίας (Α και Β) της περιοχής του όρους Υμηττού με το από 31.08.1978 Π.Δ/γμα (Φ.Ε.Κ. 544 Δ')

Δ. Τα απαραίτητα έργα για την ολοκλήρωση της εφαρμογής του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, όπως φαίνονται στον Πίνακα του ΓΠΣ «Χρονική Κατανομή των Έργων»

Β.3 Κύρια θεσμικά καθεστώτα χρήσεων γης και προστασίας στο Δ. Βύρωνα

Οι χρήσεις γης στο ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου καθορίζονται από το ισχύον ΓΠΣ.

Οι κύριες Ζώνες προστασίας στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου είναι οι εξής:

1. Ζώνες Α – Απόλυτη προστασία της φύσης και των μνημείων και Β – Περιφερειακή ζώνη προστασίας του από 14-6-11 Π.Δ. για την προστασία του Υμηττού (ΦΕΚ 187 Δ'/16-6-11).
2. Δασικές και Αναδασωτέες εκτάσεις
3. Βιότοπος NATURA 2000 – Υμηττός – Αισθητικό δάσος Κασσαριανής – Λίμνη Βουλιαγμένης (GR 3000006) που κατατάσσεται στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (Ε.Ζ.Δ.)
4. Βιότοπος NATURA 2000 – Όρος Υμηττός (GR 3000015) που κατατάσσεται στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.)

-
5. Το αισθητικό δάσος Καισαριανής που είναι χαρακτηρισμένο Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους με κωδικό ΑΤ 2011023 (Π.Δ. 91/22-1-74, ΦΕΚ 31 Α'/6-2-74)
  6. Το μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής Υμηττού (Υ.Α. 38070/1972/6-5-76, ΦΕΚ 683 Β'/24-5-76)
  7. Κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι με έλεγχο δόμησης

Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ Γ.Π.Σ. – ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Γ.1 Η σκοπιμότητα τροποποίησης του Γ.Π.Σ. του Δήμου Βύρωνα

Ο Δήμος Βύρωνα αποφάσισε το έτος 2000 να ξεκινήσει ο ίδιος τη διαδικασία τροποποίησης του Γ.Π.Σ. για τους παρακάτω λόγους:

- Το έτος 1997 ψηφίσθηκε και δημοσιεύθηκε ο Οικιστικός Νόμος 2508/97, σύμφωνα με τον οποίο η μελέτη του ΓΠΣ εκπονείται στα διοικητικά όρια του Δήμου και όχι στα όρια της εντός σχεδίου περιοχής, στα οποία εκπονήθηκε η μελέτη του ισχύοντος ΓΠΣ.
- Μετά την ψήφιση του Οικιστικού Νόμου 2508/97 εκδόθηκε η Υ.Α. 9572/1845/2000 (Φ.Ε.Κ. 209/7-4-2000) που αφορά στις "Τεχνικές Προδιαγραφές μελετών Γ.Π.Σ. και ΣΧΟΟΑΠ", σύμφωνα με την οποία τα νέα Γ.Π.Σ. αποτελούν στην ουσία τοπικά χωροταξικά που οφείλουν να εναρμονίζονται με τις επιλογές του Γενικού Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης.

Εκτός αυτών:

- Στη συνέχεια δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 285 Δ'/5-3-04 η υπ' αριθ. 10788 Υ.Α. με την οποία τροποποιούνται τα πολεοδομικά σταθερότυπα για τον καθορισμό των αναγκών σε κοινωφελείς και κοινόχρηστους χώρους.
- Έχουν παρέλθει σχεδόν 30 χρόνια από την έγκριση του ΓΠΣ του Βύρωνα και δεδομένου ότι οι μελέτες εκπονούνται για χρονική διάρκεια από 5 – 20 χρόνια η μελέτη «Τροποποίησης του ΓΠΣ» κρίνεται απαραίτητη.
- Οι προβλέψεις του Γ.Π.Σ. έχουν εντελώς ξεπεραστεί, ο χαρακτήρας του Δήμου έχει αλλάξει και ο θεσμοθετημένος κοινωνικός εξοπλισμός και εξοπλισμός σε ελεύθερους χώρους είναι σήμερα εντελώς ανεπαρκής.
- Το Δ/γμα προστασίας των Ζωνών Υμηττού μελετάται προκειμένου να τροποποιηθεί.
- Οι προβλέψεις του Μετρώ για την επέκταση της γραμμής 4 μέχρι το Δήμο Βύρωνα διαμορφώνουν νέες προοπτικές για το Δήμο.

Για τους παραπάνω λόγους κρίνεται απαραίτητη η τροποποίηση του Γ.Π.Σ. ώστε να ληφθούν υπ' όψη τα νέα δεδομένα και ο νέος ρόλος της πόλης.

Με την παρούσα μελέτη «Τροποποίησης του Γ.Π.Σ.» έγινε:

1. Καταγραφή των υφιστάμενων χρήσεων, σε υπόβαθρα του Κτηματολογίου (ομαδοποίηση, κατηγοριοποίηση) και διαπίστωση των προβλημάτων.

2. Καθορισμός χρήσεων γης στο σύνολο των διοικητικών ορίων του Δήμου
3. Καθορισμός χρήσεων για όλα τα ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου
4. Αναδιοργάνωση του πλήθους και των ορίων των πολεοδομικών ενοτήτων.
5. Επαναπροσδιορισμός των αναγκών σε κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, βάσει των νέων σταθεροτύπων και βάσει του σημερινού πληθυσμού και της εξέλιξής του για την επόμενη 15ετία
6. Δικτύωση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων με διαδρομές πρασίνου, πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων.

Γ.2 Συσχέτιση με το νέο Ρυθμιστικό της Αττικής - Αθήνας

Σύμφωνα με το από 31.07.14 Π.Δ/γμα (ΦΕΚ156 Α'/2014) «Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής», που επέχει θέση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής, ο Δήμος Βύρωνα μαζί με τους Δήμους Αθηναίων, Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνas, Γαλατσίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Ηλιούπολης και Δάφνης –Υμηττού αποτελούν τη Χωρική Υποενότητα Κεντρικής Αθήνας, που ανήκει στη Χωρική Ενότητα Αθήνας - Πειραιά. (Άρθρο 8)

Για την οργάνωση της Κεντρικής Αθήνας το νέο ΡΣΑ (Άρθρο 9, παρ.1.1) δίνει τις παρακάτω κατευθύνσεις:

- α) Το Μητροπολιτικό Κέντρο της Αθήνας αποτελεί το επιτελικό κέντρο της Μητροπολιτικής Περιοχής και της Χώρας, με πολλαπλότητα λειτουργιών και παρουσία επιτελικών δραστηριοτήτων.
- β) επιδιώκεται η ενίσχυση του ρόλου της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με αναβάθμιση των πολιτιστικών πόρων, η συμπλήρωση και αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών, η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και η αναβάθμιση του κοινωνικού εξοπλισμού.

Το νέο ΡΣΑ (Άρθρα 10 & 11) αναφέρει ότι ο Δήμος Βύρωνα ανήκει στο Μητροπολιτικό Κέντρο Αθήνας, για το οποίο επιδιώκεται:

- αα) Η ανάδειξη σε κέντρο διεθνούς ακτινοβολίας, πολιτισμού, δημιουργικότητας και καινοτομίας.
- ββ) Η παροχή εξυπηρετήσεων και η ευρύτητα επιλογών υψηλού επιπέδου και ποιότητας.
- γγ) Η αξιοποίηση των ιστορικών, πολιτιστικών και λοιπών διακριτών στοιχείων της ταυτότητάς του.

Επίσης, το νέο ΡΣΑ στο Άρθρο 12 παρ.4 για το Κέντρο της Αθήνας προβλέπει

- αα) την ανάδειξη του πολυδιάστατου χαρακτήρα του, με έμφαση στην ανάσχεση της απομάκρυνσης κατοίκων, την προσέλκυση νέων, την προσέλκυση επιχειρήσεων, την ανάδειξή του σε τουριστικό προορισμό διεθνούς εμβέλειας και την αναβάθμιση του δημόσιου χώρου. Προτεραιότητα για την

αναζωογόνηση του κέντρου της Αθήνας, αποτελεί το εμπορικό τρίγωνο και το θεσμικά καθορισμένο υπερτοπικό κέντρο.

ββ) τη διατήρηση της πολυδιάστατης λειτουργικότητας, προωθούνται συνδυασμένες ενέργειες που θα ενισχύσουν τις επαγγελματικές ή παραγωγικές δραστηριότητες που φθίνουν και θα προσελκύσουν νέες, οι οποίες θα πυκνώσουν την οικονομία, το εμπόριο, τον τουρισμό και την αναψυχή, την καλλιτεχνική και τη μεταποιητική παραγωγή και ταυτόχρονα θα ενισχύσουν την κατοικία και τις συναφείς εξυπηρετήσεις, στη λογική της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. Ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό το πλαίσιο έχει η υποστήριξη των αναδυόμενων πολιτιστικών χώρων, ιδιαίτερα στις δυτικές περιοχές του κέντρου, όπου δραστηριοποιούνται νέοι δημιουργοί και συλλογικότητες με ιδιαίτερες κουλτούρες, καθώς και νέες δημιουργικές επιχειρήσεις.

Στα πλαίσια της αστικής αναζωογόνησης του Βύρωνα το νέο ΡΣΑ (Άρθρο 13), θεωρεί ότι:

- α) οι ολοκληρωμένες αναπλάσεις θα αποτελέσουν βασικό πυλώνα για την υλοποίηση των στόχων του ΡΣΑ σχετικά με την αναγέννηση του υφιστάμενου αστικού ιστού.
- β) οι αναπλάσεις συμπεριλαμβάνουν ένα ευρύτερο φάσμα δράσεων, μεταξύ των οποίων ο αποτελεσματικός έλεγχος των χρήσεων γης, η διαχείριση της λειτουργίας του δημόσιου χώρου, η χρήση εργαλείων οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και η χρήση λοιπών διαθέσιμων πολεοδομικών εργαλείων.

Άρθρο 14: Στις Μητροπολιτικές Παρεμβάσεις περιλαμβάνεται ο Ορεινός Όγκος Υμηττού, που χαρακτηρίζεται ως Περιφερειακό Πάρκο που επεκτείνεται προς νότο μέχρι τη θάλασσα και διαμορφώνεται σε ένα ενιαίο πάρκο κυρίως αναψυχής, θέας και πεζοπορίας.

Άρθρο 15: Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών πόρων και των πολιτιστικών υποδομών: Προωθούνται μελές και έργα ανάπλασης πλατειών και ελεύθερων χώρων, αποκατάστασης και μορφολογικών επεμβάσεων κτιρίων και επέκτασης του δικτύου τοπικών πεζοδρόμων (Παράρτημα V)

Άρθρο 17: Οι στόχοι για την προστασία του περιβάλλοντος είναι :

- α) η μείωση των περιβαλλοντικών πιέσεων,
- β) η διατήρηση, οικολογική διαχείριση και ανάδειξη των προστατευόμενων φυσικών περιοχών ως πυρήνων βιοποικιλότητας,
- γ) η δημιουργία συνεκτικής οικολογικής υποδομής,
- δ) η διαμόρφωση εντός του αστικού ιστού ενός δικτύου κοινόχρηστων χώρων πρασίνου,

ε) η διασφάλιση της προστασίας και αειφόρου χρήσης των διαθέσιμων υδάτινων πόρων και η ανάδειξη της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής διάστασης των υδάτινων οικοσυστημάτων ως αναπόσπαστου στοιχείου του αστικού και εξωαστικού χώρου,

Άρθρο 18: Προστασία του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- α) Θα καταρτισθεί, από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, ειδικό πρόγραμμα για την πρόληψη και αποκατάσταση των καμένων ή αποψιλωμένων δασών και δασικών εκτάσεων, στο πλαίσιο του οποίου θα γίνει άμεση χαρτογράφησή τους. Η αποκατάστασή τους θα πραγματοποιηθεί με βάση τη βέλτιστη διαθέσιμη επιστημονική εμπειρία και με κατεύθυνση τη χρήση περισσότερο σύνθετων μορφών δάσωσης, ανάλογα με τις παραγωγικές δυνατότητες των εδαφών και την τελική μορφή της οικολογικής κλίμακας, ώστε να καθίστανται περισσότερο ανθεκτικά σε μελλοντικές πυρκαγιές, δίχως να παραγνωρίζεται ο παράγοντας της βιοποικιλότητας.
- β) Δεν επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης των δασών και δασικών εκτάσεων, με εξαίρεση λόγους δημόσιου συμφέροντος και με προϋπόθεση την εξέταση και τον τεκμηριωμένο αποκλεισμό εναλλακτικών λύσεων.
- γ) Ολοκληρώνεται το πρόγραμμα ανάκτησης και διαχείρισης ανενεργών λατομείων και πρώην Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ), με στόχο την αξιοποίησή τους με όρους βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης.
- δ) Προωθείται το πρόγραμμα οργάνωσης υπερτοπικών πόλων αναψυχής και περιαστικών Μητροπολιτικών Πάρκων Πρασίνου. Προωθείται η σύνδεση της Πεντέλης με τον Υμηττό, στα πλαίσια της δημιουργίας «Πράσινου Τόξου» στην Πρωτεύουσα και προτείνεται αλλαγή χρήσεων στις ενδιάμεσες περιοχές, ως αυχένες επικοινωνίας των ορεινών όγκων.

Άρθρο 19: Οργάνωση πλέγματος πρασίνου

Ο σχεδιασμός και η διαχείριση των κοινόχρηστων ή άλλων ελεύθερων χώρων πρασίνου στον αστικό και περιαστικό χώρο αποτελούν δομικό στοιχείο για την οργάνωση και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου.

1. Η άρθρωση του αστικού πρασίνου αποτελεί οργανικό κομμάτι των συνδέσεων για την υλοποίηση του «πράσινου τόξου».

2. Στο δίκτυο αστικού – περιαστικού πρασίνου, εντάσσονται κατά το δυνατόν όλοι οι αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, ιστορικά κέντρα, μνημεία, τοπία, ευαίσθητες περιοχές, σημαντικά ρέματα, ακτές, μητροπολιτικά πάρκα και χώροι πολιτισμού και αθλητισμού.
3. Στο δίκτυο πρασίνου ενσωματώνονται υφιστάμενοι φυσικοί σχηματισμοί, αλλά και δυνάμει νέοι υπό διαμόρφωση χώροι, με την ανάδειξη υποβαθμισμένων φυσικών στοιχείων, με κατάλληλες παρεμβάσεις, όπως συμπληρωματικές φυτεύσεις, αλλαγή χρήσης, απομάκρυνση υπαίθριων καταλήψεων, αναδιαμορφώσεις με αλλαγή υλικών, παρουσία υγρού στοιχείου. Στο δίκτυο πρασίνου εντάσσονται οργανικά οι κοινόχρηστοι χώροι και οι ακάλυπτοι χώροι δημόσιων ή ιδιωτικών κτηρίων, των οποίων επιδιώκεται η φύτευση.
4. Για την υλοποίηση του «πράσινου τόξου» τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού καταγράφουν, αξιολογούν και προστατεύουν τις περιοχές και τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος που μπορούν να αποτελέσουν δίκτυο κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, τα οποία συνδέουν τους κοινόχρηστους ελεύθερους χώρους μητροπολιτικού ή υπερτοπικού επιπέδου, δασικού ή μη χαρακτήρα, με τους μικρότερους, δημοτικού ή συνοικιακού επιπέδου, κοινόχρηστους ή ιδιωτικούς ελεύθερους χώρους.
5. Προωθούνται ειδικότερες «μελέτες σχεδιασμού πλέγματος πρασίνου», που εντάσσονται σε ολοκληρωμένα προγράμματα ανάκτησης και διαχείρισης του δημόσιου χώρου, με βάση τα οποία εξειδικεύεται και ρυθμίζεται ο χαρακτήρας των κοινόχρηστων χώρων και επιδιώκεται η λειτουργική ενσωμάτωση και η διαχειριστική συνεργασία των δημόσιων και ιδιωτικών εκτάσεων πρασίνου.
6. Για την εξασφάλιση μεγάλων κοινόχρηστων χώρων, που εντάσσονται στο πλέγμα πρασίνου και έχουν δημοτική ή συνοικιακή εμβέλεια, εφαρμόζεται το άρθρο 16 του ν. 2508/1997.

Άρθρο 20: Διαχείριση υδάτων

1. Για τη βέλτιστη διαχείριση των υδάτων, η Δ/ση Μητροπολιτικού Σχεδιασμού του Υ.Π.ΕΝ. εισηγείται και υλοποιεί εξειδικευμένες δράσεις προστασίας και παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων, καθώς και προγράμματα ειδικών μέτρων κατά της ρύπανσης στο πλαίσιο των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης των Περιοχών Λεκανών Απορροής Ποταμών.
Στο πλαίσιο αυτό, με ευθύνη της Δ/σης Μητροπολιτικού Σχεδιασμού του Υ.Π.ΕΝ. θα εκπονηθούν:
α. Ολοκληρωμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο για το συντονισμό και την εναρμόνιση:
αα) του νέου ΡΣΑ με τα Σχέδια Διαχείρισης των Περιοχών Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Ανατολικής Πελοποννήσου αναφορικά με τα προγράμματα μέτρων και παρακολούθησης της κατάστασης

των υδάτων, καθώς και τα προγράμματα ειδικών μέτρων κατά της ρύπανσης των λεκανών απορροής που ανήκουν γεωγραφικά στην Περιφέρεια Αττικής και

ββ) του νέου ΡΣΑ με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών Ανατολικής και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας για τα θέματα που σχετίζονται με το υδροδοτικό σύστημα της Αθήνας.

β. Πρόγραμμα ειδικών δράσεων για την προστασία και αποκατάσταση των υπόγειων υδάτων και τη δημιουργία στρατηγικών υδάτινων αποθεμάτων για την αντιμετώπιση συνθηκών λειψυδρίας.

γ. Ειδικό πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης υγροτόπων. Σε αυτό εντάσσονται όλοι οι υγρότοποι της Αττικής και ιεραρχούνται για την οριοθέτησή τους, την εκπόνηση μελετών, τη χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισής τους, σε τρία (3) επίπεδα προτεραιότητας.

δ. Πρόγραμμα σχεδιασμού και εφαρμογής συμπληρωματικών ειδικών δράσεων για την προστασία και αποκατάσταση των μεταβατικών υδάτων (περίπτωση στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003) της Αττικής, σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

ε. Πρόγραμμα εξειδικευμένων δράσεων για την επίτευξη και διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για το θαλάσσιο περιβάλλον της Περιφέρειας, με ενιαία αντιμετώπιση παράκτιων και θαλάσσιων υδάτων, στα οποία περιλαμβάνονται ο πυθμένας και το υπέδαφός τους, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

στ. Εξειδικευμένο πρόγραμμα δράσεων για την ελαχιστοποίηση κατανάλωσης υδατικών πόρων, την ελαχιστοποίηση αποβλήτων, την εξοικονόμηση, επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση υδάτων κατά την οικιακή, τη βιομηχανική και τη γεωργική χρήση των υδατικών πόρων, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας. Οι δράσεις αυτές είναι οι εξής:

- Επαναχρησιμοποίηση υδάτων για τις ίδιες χρήσεις καθώς και για εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφορέα
- Εφαρμογή προγραμμάτων μείωσης κατανάλωσης, εξοικονόμησης και ανακύκλωσης, σε επίπεδο Δήμου για πολυκατοικίες
- Δημιουργία νέων και εκσυγχρονισμό των υπαρχόντων αρδευτικών δικτύων

- Εφαρμογή μέτρων για τις ευπρόσβλητες από νιτρορρύπανση και βιομηχανική ρύπανση περιοχές.

ζ. Για τα δίκτυα ύδρευσης προβλέπεται εξειδικευμένο πρόγραμμα εφαρμογής συνδυασμένων δράσεων και διαδικασιών για την ορθολογική χρήση και τη διαχείριση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας, επαρκές για την υγεία των κατοίκων καθεστώς επεξεργασίας και διανομής ύδατος για το σύνολο των δικτύων ύδρευσης, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Το εξειδικευμένο πρόγραμμα μέτρων για τα δίκτυα ύδρευσης περιλαμβάνει τα εξής:

- Προστασία των λεκανών απορροής των λιμνών των δύο οικοσυστημάτων ύδρευσης της πρωτεύουσας (Εύηνου – Μόρνου και Υλίκης – Μαραθώνα).
- Παρακολούθηση των σεναρίων της προσφοράς ύδατος και της ζήτησης, καθώς και μελλοντικές προβλέψεις σεναρίων
- Έλεγχο της ισορροπίας του ύδατος για να εντοπιστούν οι απώλειες που οφείλονται σε διαρροές.

η. Πρόγραμμα συνδυασμένης διαχείρισης των δικτύων ομβρίων και της απορροής των ομβρίων, με την επαναχρησιμοποίησή τους και με την αποτελεσματική αντιπλημμυρική και περιβαλλοντική λειτουργία των υδατορεμάτων.

2. Για την προστασία και αποκατάσταση των υδατορεμάτων που αφορά στα ύδατα, στη φυσική κοίτη και στις παραρεμάτιες περιοχές και για τη δημιουργία ανοικτών δημόσιων χώρων και πρασίνου, προβλέπεται ειδικό πρόγραμμα δράσεων οριοθέτησης, εκπόνησης μελετών και χρηματοδότησης δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης, με βάση την έκταση, την υδρολογική και χωροταξική σημασία τους, την οικολογική κατάσταση και σημαντικότητα.

Άρθρο 21: Περιβαλλοντικές Υποδομές και παρακολούθηση κατάστασης περιβάλλοντος

1. Αναφορικά με τη ρύπανση των εδαφών, θα συνταχθεί ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα για την Αττική, το οποίο θα εστιάζει στον εντοπισμό των ρυπασμένων εδαφών, μετά από εδαφοχημικές και υδροχημικές μελέτες, των κύριων σημειακών πηγών παραγωγής επικίνδυνων αποβλήτων και των παράνομων αποθέσεων τους, καθώς και στη συλλογή και μεταφορά τους σε χώρους ασφαλούς διάθεσης, απομάκρυνσης μπάζων και αποκατάστασης τοπίου.
2. Για τη βελτίωση της ποιότητας του ακουστικού περιβάλλοντος, υλοποιείται με ευθύνη της Δ/σης Μητροπολιτικού Σχεδιασμού του Υ.Π.ΕΝ. πρόγραμμα στρατηγικής χαρτογράφησης θορύβου και

χαρακτηρισμού «ήσυχων περιοχών», κατά το άρθρο 3 της κοινής υπουργικής απόφασης 13586/724/2006 (Β' 384) που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2002/49/ΕΚ.

3. Για την περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των υγρών αποβλήτων:

- α) Ολοκληρώνεται το προβλεπόμενο από το Υ.Π.Ε.Ν. δίκτυο Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) με τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος λειτουργίας τους, με τριτοβάθμια επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων, κατά προτεραιότητα στην Ψυτάλλεια και στη Μεταμόρφωση.
- γ) Δίνεται προτεραιότητα στην κάλυψη με αποχετευτικό δίκτυο όλων των εντός σχεδίου περιοχών.
- δ) Προωθείται πρόγραμμα ασφαλούς χρήσης της λάσπης βιολογικού καθαρισμού, μετά από εργασίες ανάκτησης,
- ε) Προωθείται πρόγραμμα επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων αστικών λυμάτων, σύμφωνα με τη σύγχρονη διεθνή πρακτική, για τις κατάλληλες χρήσεις.

4. Κύριος στόχος της πολιτικής για τα στερεά απόβλητα είναι η μείωση της παραγωγής αποβλήτων μέσω της πρόληψης και η μείωση της χρήσης φυσικών πόρων μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των αποβλήτων ως πρώτων ή βοηθητικών υλών. Για τη συνολική διαχείριση των στερεών αποβλήτων, εφαρμόζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής, με υιοθέτηση ειδικών ρυθμίσεων για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

5. Σε ό,τι αφορά εγκαταστάσεις που συνδέονται με τη συλλογή, μεταφόρτωση, ανάκτηση και διάθεση στερεών αποβλήτων:

- α) Εφαρμόζεται το Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής,
- β) Λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων, καθώς και η προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας
- γ) Ιδρύονται μονάδες εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών στερεών αποβλήτων

6. Το ενεργειακό σύστημα της Πρωτεύουσας οργανώνεται με στόχο την αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνεται η χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), η επέκταση της χρήσης του φυσικού αερίου για την κάλυψη όλων των πόλεων και οικισμών της Αττικής, η κατά τουλάχιστον 20% εξοικονόμηση ενέργειας, ενώ προωθούνται μέτρα για την ανακαίνιση υφιστάμενων κτηρίων με στόχο την ενεργειακή τους αναβάθμιση και μέτρα για την κατασκευή κτηρίων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.

7. Ειδικότερα, για την εγκατάσταση μονάδων Α.Π.Ε. στην Αττική ισχύουν τα εξής:

- α) Για την ηλιακή ενέργεια, εγκαθίστανται φωτοβολταϊκά συστήματα κατά προτεραιότητα:
- αα) Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια και στέγαστρα, εντός και εκτός εγκεκριμένων σχεδίων, με την προϋπόθεση ότι η χρήση των εγκαταστάσεων αυτών επιτρέπεται από τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.
  - ββ) Σε ιδιοκτησίες εντός ή εκτός σχεδίου, που βρίσκονται σε επιχειρηματικές ζώνες και σε εμπορευματικά πάρκα,
  - γγ) γενικά σε εγκαταστάσεις συγκοινωνιακών υποδομών.
- β) Για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, δίνεται προτεραιότητα σε υποβαθμισμένες περιοχές και σε περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ.
- γ) Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ζώνες προστασίας ορεινών όγκων, ρεμάτων, υγροτόπων, δασών, ακτών, προστατευτέων ευαίσθητων περιοχών.
- δ) Για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας ισχύουν τα αναφερόμενα στην με αριθμό 49828/12.11.2008 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2464), που αφορά στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Άρθρο 22: Αττικό Τοπίο

1. Προωθείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής, Στρατηγικό Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης του Αττικού Τοπίου, το οποίο υπόκειται σε αναθεώρηση, ώστε να ενσωματώνει κατευθύνσεις που προκύπτουν από εξειδικεύσεις των εθνικών πολιτικών για το τοπίο, σύμφωνα με το ν. 3827/2010.
  - α) Αναγνωρίζονται «τοπία προτεραιότητας», για τα οποία εκπονούνται ειδικές μελέτες, με τις οποίες προωθούνται ολοκληρωμένες δράσεις διαχείρισης.
  - β) Οι ειδικές μελέτες στοχεύουν στην αναγνώριση και ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων του τοπίου, λειτουργούν ως διαχειριστικά σχέδια για τις περιοχές αναφοράς τους και περιέχουν κατευθύνσεις για τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.
2. Επιδιώκεται η ενεργός συμμετοχή των εμπλεκόμενων για την από κοινού κατάρτιση και διαμόρφωση των σχεδίων διαχείρισης. Προωθείται η δημόσια διαβούλευση και η συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία αναγνώρισης και λήψης αποφάσεων. Η διαδικασία εφαρμόζεται καταρχήν πιλοτικά στα τοπία προτεραιότητας και αναπροσαρμόζεται για τα λοιπά τοπία με βάση ειδικές προδιαγραφές.
3. Στον Κατάλογο Προστατευόμενων Τοπίων (παρ.5α του άρθρου 5 του Ν. 3937/2011) περιλαμβάνεται το Αισθητικό Δάσος Καισαριανής – Αγίας Ιωάννης Θεολόγος.

4. Προωθείται η ένταξη των προστατευόμενων περιοχών και στοιχείων του τοπίου ως κομβικών σημείων στο δίκτυο πρασίνου και στο δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών της Αττικής.
5. Προωθείται πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης μνημείων και τοπίων υδατικού ενδιαφέροντος της Αττικής, για τους χαρακτηρισμένους ή μη χώρους πολιτιστικού, ιστορικού, αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 24: Δευτερογενής και Τριτογενής τομέας –Χωρική στρατηγική για την οικονομική ανάπτυξη

1. Διατηρείται και ενισχύεται ο βιομηχανικός χαρακτήρας της Αττικής με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και ενισχύεται ο ρόλος της ως τόπου εγκατάστασης δραστηριοτήτων, για τις οποίες η μητροπολιτική χωροθέτηση αποτελεί βασικό όρο της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, ιδιαίτερα αυτών που έχουν στρατηγική σημασία για την αναπτυξιακή διαδικασία σε εθνική κλίμακα και το διεθνή ρόλο της χώρας.
2. Επιδιώκεται η ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας μέσω της εκσυγχρονισμένης κλαδικής εξειδίκευσής της, της σύζευξης βιομηχανίας και υπηρεσιών, της δημιουργίας υβριδικών επιχειρήσεων ή δικτυώσεων και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών και μεθόδων.
3. Ενδυναμώνεται ο ρόλος της Αττικής ως τόπου συγκέντρωσης σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας, όπως είναι το χρηματοπιστωτικό σύστημα, οι ασφάλειες και η ναυτιλία. Η Αττική αναδεικνύεται σε διεθνή κόμβο μεταφορών και διαμετακομιστικού εμπορίου, σε κέντρο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, σε πολιτιστική μητρόπολη, σε κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας, σε προορισμό μεγάλων αθλητικών εκδηλώσεων, σε τουριστικό πόλο διεθνούς ακτινοβολίας με πολυσχιδή ταυτότητα, με έμφαση στον πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό, καθώς και με δυνατότητες παραθεριστικού τουρισμού σε παράλιες περιοχές της Αττικής και στα πλησίον αυτής νησιά.

Άρθρο 25: Οργάνωση Δευτερογενούς Τομέα

1. Για την οργάνωση των δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα στην Αττική ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία (ΑΠ 11508/2009, ΦΕΚ 151 ΑΑΠ'/09) βασικοί στόχοι για την ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα είναι ιδίως οι εξής:
  - α) Στήριξη της βιομηχανίας και ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος. Ενθάρρυνση της παραμονής με βελτίωση των όρων λειτουργίας. Στήριξη της ίδρυσης νέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων χαμηλής και μέσης όχλησης στις

περιοχές μικτών χρήσεων και ιδιαίτερα όπου υπάρχει κατάλληλο κενό κτηριακό απόθεμα και ειδικότερα βιομηχανικό.

β) Χωροθέτηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων σε οργανωμένους υποδοχείς με :

αα) Διαμόρφωση εξειδικευμένων ζωνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για έναν ή περισσότερους κλάδους που ενισχύονται από τη χωρική εγγύτητα και τη συνεργασία και συγκρότησή τους σε δίκτυα αναπτυξιακών ζωνών με διακριτούς ρόλους και συμπληρωματικές λειτουργίες.

ββ) Σύζευξη βιομηχανίας και υπηρεσιών και δημιουργία υβριδικών επιχειρήσεων ή δικτυώσεων.

γ) Δημιουργία κατάλληλων χωρικών συνθηκών για τη σύνδεση έρευνας και παραγωγής, την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και της καινοτομίας και την παραγωγή νέας γνώσης μέσω χωρικών οργανώσεων, όπως επιστημονικών-τεχνολογικών πάρκων, θερμοκοιτίδων νέων επιχειρήσεων, συνεργατικών σχηματισμών ομοειδών ή και συμπληρωματικών επιχειρήσεων με κοινές υψηλού επιπέδου υποδομές και προβολή.

δ) Μετεγκατάσταση των ασύμβατων ή και οχλουσών και ρυπαινουσών χρήσεων, ιδιαίτερα από περιοχές που υπόκεινται σε καθεστώς προστασίας ή που διαθέτουν ιδιαίτερη ή πολιτιστική σημασία.

ε) Βελτίωση των τεχνικών και περιβαλλοντικών υποδομών, προς εξυπηρέτηση του δευτερογενούς τομέα, ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

2. Σε όλους τους υποδοχείς και τις μονάδες του δευτερογενούς τομέα επιδιώκεται, με πολιτικές κινήτρων και αντικινήτρων που προωθούνται στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων, η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών στις διαδικασίες παραγωγής, η εξοικονόμηση ενέργειας, η μείωση των αερίων εκπομπών, εκπομπών του θερμοκηπίου και η συνολική μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του τομέα.

Άρθρο 27: Οργάνωση Δραστηριοτήτων Λιανικού Εμπορίου – Εμπορικά Κέντρα

Η στρατηγική για την οργάνωση και ανάπτυξη του λιανικού εμπορίου ακολουθεί τους παρακάτω βασικούς άξονες:

α) Η αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του πλέγματος των εμπορικών δραστηριοτήτων γίνεται κατά προτεραιότητα εντός της πόλης, σε συνάρτηση με τους αναπτυξιακούς πόλους και τα κέντρα πόλεων όλων των βαθμίδων, με γνώμονα την ισόρροπη ανάπτυξη της Περιφέρειας και την υποστήριξη της πολυκεντρικότητας.

- β) Σκοπός είναι η εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τη διατήρηση και ανάπτυξη όλων των μορφών λιανικού εμπορίου και για την παροχή πολλαπλών επιλογών στους κατοίκους, αλλά και σε αυτούς που εξυπηρετούνται από την κάθε περιοχή.
- γ) Η οργάνωση των εμπορικών δραστηριοτήτων στο χώρο και ιδιαίτερα η χωροθέτηση και κατασκευή των μεγάλων εμπορικών επιφανειών εναρμονίζεται με τις επιταγές της βιώσιμης ανάπτυξης, λαμβάνεται δε ιδιαίτερη μέριμνα για τον περιορισμό των μετακινήσεων και για τα θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.
- δ) Οι εμπορικές επιφάνειες – εμπορικά κέντρα μικτής επιφάνειας άνω των 5.000 τμ, με συνυπολογισμό των χρήσεων εστίασης και αναψυχής, καθώς και των διαδρόμων κίνησης, θεωρούνται μητροπολιτικής ή διαδημοτικής εμβέλειας. Προτεραιότητα αποτελεί η χωροθέτησή τους:
- αα) εντός αστικού ιστού και ειδικότερα στις περιοχές των πολεοδομικών κέντρων,
  - ββ) με ενθάρρυνση της επανάχρησης υφιστάμενων κελυφών,
  - γγ) σε περιοχές ανενεργών χρήσεων (brownfields) ή σε φθίνουσες και υποβαθμισμένες περιοχές, όπου μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτης για την αναβάθμισή τους, με τον προσδιορισμό νέων κεντρικών χρήσεων, εφόσον εξυπηρετούνται από μέσα σταθερής τροχιάς ή εφόσον στα πλαίσια του ολοκληρωμένου προγράμματος αστικής ανασυγκρότησης περιληφθεί η επένδυση της επέκτασης του δικτύου μέσων σταθερής τροχιάς.
- ε) Για την υποστήριξη του μικρού, τοπικού εμπορίου στον αστικό ιστό, προωθούνται συγκεκριμένα μέτρα ως εξής:
- αα) Υποστήριξη της λειτουργίας «συστάδων εμπορικών επιχειρήσεων», σε συνδυασμό με προγράμματα αναβάθμισης του περιβάλλοντος αστικού ιστού, τα οποία προωθούνται σε συνεργασία με την αυτοδιοίκηση. Χωροθέτηση αυτών των συστάδων είτε στα πολεοδομικά κέντρα είτε σε καθορισμένες τουριστικές περιοχές είτε, τέλος, σε περιοχές πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
  - ββ) Στρατηγικές παρεμβάσεις αναβάθμισης κεντρικών περιοχών, με θεματικούς θύλακες εμπορίου ως εξής:
    - υποστήριξη δημιουργίας θυλάκων νέων επιχειρήσεων με επανάχρηση κτηριακού δυναμικού σε υποβαθμισμένες περιοχές,
    - ανάδειξη παραδοσιακών εμπορικών συγκεντρώσεων και χαρακτηρισμό τμημάτων δρόμων ή συνόλων ως αξόνων εξειδικευμένης εμπορικής δραστηριότητας

- προώθηση μικτών επιχειρηματικών χρήσεων, όπως ο συνδυασμός της εμπορικής χρήσης με την εκμετάλλευση χώρων πολιτισμού και αναψυχής.

Άρθρο 28: Τουρισμός

Βασικοί στόχοι για την ανάπτυξη του τομέα τουρισμού είναι οι εξής:

- α) Ενδυνάμωση της ελκυστικότητας της Αθήνας-Αττικής ως ευρωπαϊκού μητροπολιτικού τουριστικού προορισμού με διεθνή και εθνική ακτινοβολία.
- β) Εδραίωση του ρόλου της Αθήνας-Αττικής ως «Πόλης – Πύλης» σε επίπεδο χώρας για τον τουρισμό και συγκράτηση κατά το δυνατόν της τουριστικής κίνησης με συγκρότηση αναγνωρίσιμης τουριστικής ταυτότητας.
- γ) Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη με στόχους την οικονομική ευημερία, την κοινωνική και ενδοπεριφερειακή συνοχή και την περιβαλλοντική προστασία.

Επί μέρους στόχοι για την ανάπτυξη του τομέα τουρισμού είναι οι εξής:

- α) Η εξασφάλιση της προστασίας και της βιωσιμότητας των φυσικών πόρων και περιβαλλοντική αναβάθμιση περιοχών τουριστικού ενδιαφέροντος.
- β) Η ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και η προώθηση του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των υφιστάμενων καταλυμάτων, καθώς και της ανάπτυξης νέων με όρους «πράσινης ανάπτυξης».
- γ) Η βελτίωση της απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας του τομέα στην Αττική, με την προσαρμογή και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.
- δ) Η διευκόλυνση της πρόσβασης στους τουριστικούς προορισμούς από το διεθνή και από τον εθνικό χώρο.
- ε) Η ορθολογική οργάνωση και η ανάπτυξη του τομέα, βάσει των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και χαρακτηριστικών των περιοχών, στα πλαίσια των επιμέρους χωρικών ενότητων.
- στ) Η αξιοποίηση των ολυμπιακών εγκαταστάσεων.
- ζ) Η προώθηση της Αττικής, ως προορισμού συνεδριακού τουρισμού (MICE), και η ενίσχυση της τουριστικής έλξης της Αττικής, ως αυτόνομου προορισμού αστικού τουρισμού σύντομης διάρκειας (city break), με κατάλληλες επενδύσεις και εγκαταστάσεις που θα ενισχύσουν τη θέση της πόλης ως παγκόσμιου πόλου έλξης.
- η) Η ανάπτυξη στην Αττική ειδικών και εναλλακτικών νέων μορφών τουρισμού, όπως ιδίως ο συνεδριακός, ο θαλάσσιος και ο ιατρικός τουρισμός. Οι νέες μορφές τουρισμού περιλαμβάνουν το συνεδριακό, τον ιατρικό τουρισμό.

θ) Η διερεύνηση της δυνατότητας δημιουργίας εγκαταστάσεων ελλιμενισμού κρουαζιεροπλοίων και εξυπηρέτησης των επιβατών τους, με σκοπό τη μεγιστοποίηση των ωφελειών από την ανάπτυξη της κρουαζιέρας στην Αττική, καθώς επίσης και η αντιμετώπιση πιθανών επιπτώσεων στους τόπους προορισμού και επισκέψεων.

Οι κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη του τουρισμού είναι οι εξής:

α) Πρωθείται η χωρική διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς, ανάλογα με το χαρακτήρα και τις δυνατότητες κάθε χωροταξικής ενότητας, με χωρική κατανομή των ανάλογων μέτρων τουριστικής πολιτικής για την ανάπτυξή της.

β) Ο κατεχοχόν τρόπος ανάπτυξης του τουρισμού είναι ο αστικός τουρισμός.

γ) Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της υφιστάμενης τουριστικής υποδομής, καθώς και η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων.

δ) Ο σχεδιασμός και η ανάδειξη ειδικών διαδρομών περιπάτου και επισκέψεων που αναδεικνύουν τα ιστορικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με τα ενδιαφέροντα της σύγχρονης πόλης.

στ) Η δημιουργία και η ανάδειξη διαδρομών και δικτύων περιοχών που συγκεντρώνουν στοιχεία φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

ζ) Η επανάχρηση του υφιστάμενου κτηριακού αποθέματος οποιασδήποτε χρήσης, για τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα.

η) Η κατασκευή νέων καταλυμάτων επιτρέπεται εντός των θεσμοθετημένων ζωνών των ΓΠΣ και ΖΟΕ ή σε οργανωμένες τουριστικές αναπτύξεις μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην επόμενη περίπτωση θ'.

θ) Η χωροθέτηση των τουριστικών υποδομών μεγάλης κλίμακας γίνεται κατά προτεραιότητα εντός των θεσμοθετημένων ζωνών των ΓΠΣ και ΖΟΕ, όπου επιτρέπεται η χρήση ή με βάση τις διατάξεις για τους οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων.

ι) Η εξυπηρέτηση των θεματικών πάρκων επιτυγχάνεται κατά προτεραιότητα από μέσα σταθερής τροχιάς και σε συνέργεια με αναπτυξιακούς πόλους και χώρους πρασίνου, αστικού και περιαστικού.

Η ελκυστικότητα της Αθήνας ως παγκόσμιου τουριστικού προορισμού επιδιώκεται και μέσω παρεμβάσεων που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη δικτύωση της περιφέρειας, όπως:

α) Αναπλάσεις σε περιοχές ολόκληρου του πολεοδομικού συγκροτήματος και κατά προτεραιότητα των ιστορικών κέντρων και του παράκτιου μετώπου.

- δ) Προστασία, ανάδειξη και συνδυασμένη προβολή των πόρων του ευρύτερου περιαστικού χώρου.
- ε) Βελτίωση της εικόνας των δημόσιων χώρων και της εικόνας των κτηρίων.
- στ) Δικτύωση με μέσα σταθερής τροχιάς των προορισμών του αστικού τουρισμού και των μεγάλων πόλων τουριστικής έλξης στον εξωαστικό χώρο.
- ζ) Διευκόλυνση της πρόσβασης στους τουριστικούς προορισμούς από τις βασικές διεθνείς και εθνικές πύλες εισόδου. Διαμόρφωση προϋποθέσεων για τη διακίνηση μεγαλύτερου ποσοστού επισκεπτών με ήπιους τρόπους μετακίνησης.
- η) Η διαμόρφωση του συγκοινωνιακού και κυκλοφοριακού σχεδιασμού με τρόπο που να εξυπηρετεί και τις ανάγκες της τουριστικής δραστηριότητας. Προκειμένου η Αττική να καταστεί ελκυστικός προορισμός city break και κρουαζιέρας και λόγω των συγκεκριμένων απαιτήσεων των ως άνω μορφών τουρισμού, προβλέπεται η κατάρτιση ειδικού σχεδίου με κατευθύνσεις κυκλοφοριακής οργάνωσης και πολεοδομικών παρεμβάσεων προς ενσωμάτωση στον υποκείμενο σχεδιασμό.

Άρθρο 29: Μεταφορές, μετακινήσεις

1. Η πολιτική των μεταφορών της Αττικής σχεδιάζεται στη βάση τριών (3) συμπληρωματικών μεταξύ τους συστημάτων:
    - α) Υπεραστικά δίκτυα μαζικών μεταφορών (αεροδρόμια, λιμάνια, τερματικοί σταθμοί επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών).
    - β) Δημόσιες συγκοινωνίες μητροπολιτικής εξυπηρέτησης, με κορμό τα μέσα σταθερής τροχιάς, το βασικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών και τους σταθμούς μετεπιβίβασης.
    - γ) Κύριο οδικό δίκτυο Αττικής και δίκτυο υποδομής στάθμευσης.
  2. Οι ειδικότεροι στόχοι της πολιτικής μεταφορών είναι:
    - α) Η ενίσχυση της συνεκτικής πόλης και της πολυκεντρικότητας μέσω της εφαρμογής των αρχών του ενιαίου χωροταξικού, πολεοδομικού, κυκλοφοριακού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού.
    - β) Ο ανασχεδιασμός και η πύκνωση του δικτύου δημόσιας συγκοινωνίας, με στόχο την αυξανόμενη συμμετοχή του στην εξυπηρέτηση των καθημερινών μετακινήσεων.
- Προτεραιότητα δίδεται στην εξυπηρέτηση των βασικών ροών καθημερινών μετακινήσεων από τα δίκτυα των μέσων σταθερής τροχιάς και από το βασικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών.
- γ) Η εναρμόνιση της πολιτικής μεταφορών με την πολιτική εξοικονόμησης φυσικών και οικονομικών πόρων, στο πλαίσιο της βιωσιμότητας των δημόσιων συγκοινωνιών, της αναβάθμισης του περιβάλλοντος, της μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων σε επίπεδο εθνικής οικονομίας, της ενσωμάτωσης του εξωτερικού κόστους στη χρήση ανά μεταφορικό μέσο, της βελτίωσης της

ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα και της ανάσχεσης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζεται η περαιτέρω ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς στην Αττική, σε συνδυασμό με ένα ιεραρχημένο και προσαρμοσμένο στους στόχους του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού σχέδιο συμπλήρωσης του δικτύου των αυτοκινητοδρόμων.

δ) Η οργάνωση της κυκλοφορίας σε επίπεδο Δήμου και πολεοδομικών ενότητων, με βάση τις αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και έμφαση στις ήπιες μορφές μετακίνησης, όπως δημόσια συγκοινωνία, ποδήλατο, περπάτημα.

ε) Η ελαχιστοποίηση των διαμπερών μετακινήσεων με μέσα ιδιωτικής χρήσης στην ευρύτερη κεντρική περιοχή του Λεκανοπεδίου και η ενθάρρυνση των ήπιων μορφών μετακίνησης.

στ) Η ανάδειξη του ρόλου της Αθήνας ως ευρωπαϊκής μητρόπολης διεθνούς εμβέλειας, μέσω της ανάδειξής της ως εθνικού και διεθνούς κόμβου μεταφορών και, ειδικότερα, κόμβου συνδυασμένων μεταφορών.

3. Μέσα για την επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι:

α) Η επέκταση και η αναβάθμιση της δημόσιας συγκοινωνίας μητροπολιτικής εξυπηρέτησης, με κορμό τα δίκτυα των μέσων σταθερής τροχιάς. Η ιεράρχηση, ο καθορισμός και η χωροθέτηση των επί μέρους δικτύων και μέσων με βάση τα ειδικά χαρακτηριστικά τους και τη δυνατότητα συμβολής τους στους στόχους του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

β) Η αναδιάρθρωση και η ενίσχυση των τοπικών και διαδημοτικών γραμμών λεωφορείων και τρόλεϊ σε ρόλο συμπληρωματικό ή τροφοδοτικό των μέσων σταθερής τροχιάς και η δημιουργία συγκοινωνιακών κέντρων / σταθμών μετεπιβίβασης σε κομβικά σημεία, σε συνδυασμό με την εφαρμογή πολιτικών διαλειτουργικότητας, όπως είναι το ενιαίο κόμιστρο και ο συνδυασμός κομίστρου και τελών στάθμευσης.

γ) Η ανάκτηση του δημόσιου χώρου, μέσω της αναβάθμισης και της επέκτασης του δικτύου κίνησης των πεζών και των ποδηλάτων και της χωροθέτησης θέσεων στάθμευσης ιδιωτικής χρήσης εκτός οδού σε περιοχές κατοικίας, σε συνδυασμό με προγράμματα αστικών αναπλάσεων.

δ) Η πολιτική στάθμευσης, ως συμπληρωματικό εργαλείο κυκλοφοριακής οργάνωσης, στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης της χρήσης ήπιων μέσων μετακίνησης για προσπέλαση σε κορεσμένες κυκλοφοριακά περιοχές, σε περιοχές καλά εξυπηρετούμενες από μέσα μαζικής μεταφοράς και γενικά στις καθημερινές μετακινήσεις.

ε) Η αναβάθμιση των υπεραστικών μεταφορικών υποδομών και βασικών τερματικών σταθμών της Αττικής και η λειτουργική τους διασύνδεση και διεπαφή σε κομβικά σημεία με το αστικό σύστημα μεταφορών.

στ) Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και ιδιαίτερα της τηλεματικής με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότερη διαχείριση της ζήτησης και των μετακινήσεων, μέσω της ενοποιημένης πληροφόρησης των μετακινουμένων, της συλλογής και του ελέγχου κομίστρου, της διαχείρισης της κυκλοφορίας, του διατιθέμενου αποθέματος χώρων στάθμευσης και του στόλου των επιφανειακών μέσων μετακίνησης.

ζ) Η σύνταξη σύγχρονων προδιαγραφών, όσον αφορά στις κατευθύνσεις σχεδιασμού των μεταφορών, στην εκπόνηση μελετών, καθώς και στο φυσικό σχεδιασμό και στην πληροφοριακή σήμανση.

4. Σταδιακά αναθεωρείται και εξιδικεύεται ο σχεδιασμός του συστήματος μεταφορών στην Αττική σύμφωνα με γενικές ή τομεακές συγκοινωνιακές μελέτες, που εκπονούνται βάσει των κατευθύνσεων του ΡΣΑ και αξιολογούνται και επικαιροποιούνται ανά πενταετία.

Άρθρο 30: Οργάνωση Συστήματος Μεταφορών

1. Διευρωπαϊκά και Υπεραστικά Δίκτυα Μεταφορών : αεροδρόμια, λιμάνια και τερματικοί σταθμοί.

Οι κύριοι σταθμοί και τερματικές εγκαταστάσεις υπεραστικών και διεθνών επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών συγκροτούν το σύστημα εισόδων/εξόδων – πυλών στην Αττική και διακρίνονται σε τέσσερα (4) υποσυστήματα:

- Επιβατικοί – Εμπορευματικοί Αερολιμένες
  - Επιβατικοί – Εμπορευματικοί Λιμένες
  - Επιβατικοί – Εμπορευματικοί Σιδηροδρομικοί Σταθμοί
  - Τερματικοί Σταθμοί Υπεραστικών Λεωφορείων Εξωτερικού και Εσωτερικού
- Κύριος επιβατικός- εμπορευματικός Αερολιμένας είναι ο διεθνής αερολιμένας «Ελευθέριος Βενιζέλος», ως κόμβος εθνικής, ευρωπαϊκής και διεπαιρωτικής σημασίας.

2. Δίκτυα Δημόσιας Συγκοινωνίας, Μέσα Σταθερής Τροχιάς.

Οι δημόσιες συγκοινωνίες μητροπολιτικής εξυπηρέτησης οργανώνονται σε δύο (2) βασικά δίκτυα, το πρωτεύον και το δευτερεύον.

α) Το πρωτεύον δίκτυο δημόσιας συγκοινωνίας συνιστά τη σπονδυλική στήλη του ενιαίου συστήματος μεταφορών και έχει ως στόχο να διεκπεραιώνει το μεγαλύτερο όγκο συλλογικών μετακινήσεων στην Αττική.

Αποτελείται από μέσα σταθερής τροχιάς, διαθέτει υψηλά λειτουργικά χαρακτηριστικά και έχει κυρίως ακτινικό ανάπτυγμα ως προς τα κέντρα Αθήνας και Πειραιά, υποστηρίζοντας παράλληλα τα διαδημοτικά κέντρα ευρείας ακτινοβολίας του Λεκανοπεδίου Αθήνας και της Αττικής. Το

δίκτυο αυτό συγκροτείται από αστικές και προαστιακές γραμμές και λειτουργεί συμπληρωματικά, ως εργαλείο οργάνωσης του χώρου, για την υποστήριξη και τόνωση σχετικά υψηλών οικιστικών πυκνοτήτων και πόλων έλξης μαζικών μετακινήσεων, στην εμβέλεια επιλεγμένων σταθμών του συστήματος που ανταποκρίνονται στις επιλογές χωρικής ανάπτυξης του νέου ΡΣΑ.

β) Το δευτερεύον δίκτυο δημόσιας συγκοινωνίας έχει χαρακτήρα συμπληρωματικό και τροφοδοτικό ως προς το πρωτεύον και αποτελείται από γραμμές τρόλεϊ και λεωφορείων. Το δίκτυο αυτό αναδιαρθρώνεται σταδιακά, ανάλογα με την εξέλιξη του πρωτεύοντος δικτύου, ώστε να λειτουργεί τροφοδοτικά και συμπληρωματικά ως προς αυτό. Η συμπληρωματική λειτουργία του ως προς το πρωτεύον δίκτυο αφορά και ένα βασικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών που καθορίζεται και επικαιροποιείται από τον ΟΑΣΑ, εξυπηρετώντας, με γραμμές κορμού, διαδρόμους που δεν καλύπτονται εισέτι από μέσα σταθερής τροχιάς. Το δευτερεύον δίκτυο επεκτείνεται επίσης, με τοπικές ή διαδημοτικές γραμμές σύνδεσης γειτονικών πολεοδομικών ενότητων όπως συνοικίες και δήμοι.

γ) Το πρωτεύον δίκτυο τροφοδοτείται από ακτινικές και εγκάρσιες γραμμές του δευτερεύοντος δικτύου σε κομβικά σημεία – σταθμούς μετεπιβίβασης. Τα κυριότερα κέντρα ανταπόκρισης, τόσο μεταξύ γραμμών του πρωτεύοντος δικτύου όσο και μεταξύ των τελευταίων με γραμμές του δευτερεύοντος δικτύου, καθώς και με τα υπεραστικά μέσα μαζικής μεταφοράς, αναπτύσσονται σε οργανωμένα συγκοινωνιακά κέντρα και σταθμούς μετεπιβίβασης.

3. Συγκοινωνιακά κέντρα, σταθμοί μετεπιβίβασης και αμαξοστάσια

α) Για την ανταπόκριση των γραμμών του πρωτεύοντος δικτύου δημόσιας συγκοινωνίας μεταξύ τους, με το δευτερεύον δίκτυο, καθώς και με τα δίκτυα υπεραστικών μέσων μαζικής μεταφοράς, δημιουργούνται, σε ορισμένα σημεία διεπαφής τους, οργανωμένοι σταθμοί μετεπιβίβασης, που συμπεριλαμβάνουν απαραίτητα χώρους στάθμευσης μέσων ιδιωτικής χρήσης και δικύκλων.

β) Στους σταθμούς του πρωτεύοντος δικτύου δίνεται έμφαση στην ασφαλή προσπέλασή τους από πεζούς, ΑΜΕΑ και ποδηλάτες, μέσω διαδρομών που θα διεισδύουν ακτινικά στις γειτονικές περιοχές και, κατά το δυνατόν, θα τους συνδέουν με το Μητροπολιτικό Δίκτυο Ποδηλατικών Διαδρομών.

γ) Για την απαιτούμενη λειτουργική υποστήριξη των μέσων μαζικής μεταφοράς, λειτουργούν ή χωροθετούνται αμαξοστάσια (Α/Σ) και υποστηρικτικές επισκευαστικές βάσεις (Ε/Β) σε θέσεις ανά μεταφορικό δίκτυο, όπως εξειδικεύονται στο Παράρτημα XIV του ΡΣΑ.

4. Κύριο Οδικό Δίκτυο Αττικής

- α) Ως κύριο οδικό δίκτυο Αττικής ορίζεται ένα πλέγμα οδικών αξόνων που εξυπηρετεί τις βασικές ροές μετακινήσεων διαπεριφερειακής και μητροπολιτικής κλίμακας. Η ιεράρχησή τους βασίζεται πρωτίστως στη θέση και λειτουργία των αξόνων στον πολεοδομικό ιστό της Αττικής και, δευτερευόντως, στα γεωμετρικά και λειτουργικά τους χαρακτηριστικά. Οι άξονες που εντάσσονται στο κύριο οδικό δίκτυο Αττικής αποτελούν τμήμα του θεσμοθετημένου βασικού οδικού δικτύου της Περιφέρειας Αττικής.
- β) Οι άξονες που συγκροτούν το κύριο οδικό δίκτυο Αττικής ιεραρχούνται σε άξονες διαπεριφερειακής σημασίας και σε πρωτεύοντες και δευτερεύοντες άξονες μητροπολιτικής σημασίας.
- γ) Οι άξονες διαπεριφερειακής σημασίας, οι οποίοι έχουν χαρακτηριστικά ελεύθερων και ταχειών λεωφόρων, διαχειρίζονται τις μεγαλύτερες ροές μετακινήσεων αγαθών και προσώπων μεταξύ των κύριων πυλών – εισόδων στην Αττική.

5. Πολιτική στάθμευσης

Βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής στάθμευσης είναι:

- α) Ελεγχόμενη στάθμευση στο κέντρο του Δήμου και σε κρίσιμες περιοχές και περιορισμός της παρόδιας στάθμευσης. Κατά προτεραιότητα εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης για τους κατοίκους των περιοχών.
- β) Δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης και μετεπιβίβασης σε περιφερειακούς και τερματικούς σταθμούς του πρωτεύοντος δικτύου δημοσίων συγκοινωνιών μητροπολιτικής εξυπηρέτησης.
- γ) Δημιουργία συλλογικών χώρων στάθμευσης, για την κάλυψη των αναγκών σε στάθμευση της κατοικίας και των επαγγελματικών χρήσεων, κατά προτεραιότητα σε πυκνοδομημένες περιοχές.
- δ) Συσχέτιση προσφοράς θέσεων οργανωμένης στάθμευσης με το βαθμό προσπελασιμότητας των μέσων μαζικής μεταφοράς, ιδιαίτερα σε χρήσεις γης και πόλους έλξης σημαντικού αριθμού μετακινήσεων, προκειμένου να αυξηθεί η χρήση των μέσων αυτών στο μέγιστο δυνατό βαθμό.
- ε) Καθορισμός χώρων στάσης και στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων, με πρωτοβουλία του Δήμου, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και τον Οργανισμό Αθήνας.
- στ) Ανάπτυξη δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, καθώς και σε ανωδομές ή σε υπόγεια ακινήτων.

6. Παρεμβάσεις βιώσιμης κινητικότητας υπερτοπικού και τοπικού χαρακτήρα

Για την υποστήριξη της βιώσιμης κινητικότητας οι προτεραιότητες είναι οι εξής:

- α) Ενίσχυση συλλογικών και ήπιων μορφών μετακίνησης, όπως είναι τα μέσα μαζικής μεταφοράς, το ποδήλατο, το περπάτημα και η μεταξύ τους συνέργεια.
- β) Συγκρότηση ολοκληρωμένων δικτύων κίνησης για πεζούς και ποδηλάτες, μεταξύ σημαντικών πόλων φυσικού, πολεοδομικού, συγκοινωνιακού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
- γ) Επέκταση πεζοδρομήσεων ή δημιουργία διαδρόμων αποκλειστικής ροής πεζών, ποδηλάτου και δημόσιας συγκοινωνίας σε εμπορικούς δρόμους, όπου ενδείκνυται, έπειτα από ειδικές συγκοινωνιακές μελέτες, καθώς και σε περιοχές αμιγούς κατοικίας, με δημιουργία ζωνών ήπιας κυκλοφορίας.
- δ) Η δημιουργία εκτεταμένου δικτύου ποδηλατικών διαδρομών μητροπολιτικής εμβέλειας, για τη διευκόλυνση των καθημερινών μετακινήσεων με ποδήλατο, σε συνδυασμό με τα τοπικά δίκτυα ποδηλατοδρόμων και ποδηλατολωρίδων, καθώς και πεζοδρόμων σε επίπεδο Δήμου και γειτονιάς.

Στο Παράρτημα XIV που συνοδεύει το Άρθρο 30 παρ.1στ του νέου ΡΣΑ, σχετικά με το Δίκτυο Μετρό, αναφέρεται η ακόλουθη γραμμή :

Περισσός –Γαλάτσι-Κυψέλη –Κέντρο Αθήνας – Παγκράτι – Βύρωνας –Άνω Ηλιούπολη- Κέντρο Αθήνας- Ζωγράφου – Λ. Κηφισίας – Μαρούσι – Λυκόβρυση/Εθνική Οδός Αθήνας/Θες/νίκης (Γραμμή 4)

Άρθρο 31: Ασφάλεια και προστασία

1. Για την ασφάλεια και προστασία από σεισμούς και άλλους γεωλογικούς κινδύνους, εφαρμόζονται οι ισχύοντες κανονισμοί και σχεδιάζονται και προωθούνται ρυθμίσεις για προσεισμικές επεμβάσεις, με στόχο τη μείωση της σεισμικής τρωτότητας υφιστάμενων έργων και κτηρίων.
2. Για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των τεχνολογικών και βιομηχανικών ατυχημάτων, ρυθμίζεται η χωροθέτηση χρήσεων γης σε περιοχές παρακείμενες εγκαταστάσεων Seveso, κατηγοριοποιούνται οι χρήσεις γης, με βάση τα επίπεδα ευπάθειας του πληθυσμού, τις πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από ενδεχόμενο βιομηχανικό ατύχημα μεγάλης έκτασης και συνυπολογισμό οικονομικών κριτηρίων. Το Παράρτημα XV του ΡΣΑ, περιλαμβάνει κατά προτεραιότητα κατευθύνσεις και μέτρα για τη διαχείριση κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, εγκρίνεται σχέδιο δράσης για αναπλάσεις περιοχών μεγάλης διακινδύνευσης από φυσικούς, τεχνολογικούς και άλλους κινδύνους.

Προτεραιότητα δίνεται σε ζώνες πολεοδομικών κέντρων με ανεπαρκείς υποδομές, περιοχές με παλαιό κτηριακό απόθεμα, φθίνουσες χρήσεις του δευτερογενούς τομέα, με υψηλή πυκνότητα και έντονα προβλήματα κυκλοφορίας και στάθμευσης.

4. Σχεδιάζεται η προσαρμογή της λειτουργίας του συστήματος μεταφορών, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι λιμένες και οι αερολιμένες, σε συνθήκες έκτακτης λειτουργίας λόγω καταστροφών και κινδύνων.
5. Εκπονούνται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας, σύμφωνα με την κ.υ.α. 31822/1542/Ε103 (1108 Β'), με την οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Κοινοτική Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 και συντάσσονται σχέδια αντιμετώπισης πλημμυρικού κινδύνου για κάθε λεκάνη απορροής.
6. Οργάνωση της προστασίας των αστικών περιοχών από πλημμύρες με καταγραφή των υδραυλικών ατυχημάτων, συσχέτιση, αιτιολόγηση και ανάδραση.

Για τη διαχείριση κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές σχεδιάζεται η χωροθέτηση και ρυθμίζεται, συντονισμένα, η εμβέλεια χρήσεων και λειτουργιών κρίσιμων για τη διαχείριση έκτακτων αναγκών: όπως είναι μονάδες υγείας, σταθμοί πρώτων βοηθειών, πυροσβεστικοί σταθμοί πρώτων βοηθειών, πυροσβεστικοί σταθμοί, ραδιοφωνικοί/τηλεοπτικοί σταθμοί, σταθμοί/δίκτυα διανομής ενέργειας, ελικοδρόμια κ.λ.π.

Άρθρο 32: Κοινωνικές εξυπηρετήσεις

1. Κοινωνικές Υποδομές
Σε όλες τις χωρικές ενότητες, όπως είναι η Αθήνα, επιδιώκεται η εξασφάλιση της αναγκαίας κοινωνικής υποδομής μέσω τοπικών ή ειδικών χωρικών σχεδίων, χωρίς να είναι αναγκαίος ο ακριβής, εκ των προτέρων, προσδιορισμός του χώρου, με προδιαγραφές, όπως ελάχιστες επιφάνειες, πληθυσμιακά κριτήρια και κριτήρια απόστασης από άλλες υποδομές υγείας.
2. Προτεραιότητα αποτελεί η ολοκλήρωση του δικτύου των υποδομών υγείας ανά χωρική ενότητα, της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, της δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας, της ψυχικής υγείας και των μονάδων υποστήριξης και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζει το Υπουργείο Υγείας.
3. Οργανώνεται, όπως περιγράφεται το δίκτυο των προνοιακών δομών σε επίπεδο χωρικών ενότητων σε συσχέτισμό και με το δίκτυο των υποδομών υγείας.
4. Προωθείται χωρική κατανομή των υποδομών υγείας του δημόσιου τομέα μείζονος σημασίας στο σύνολο της Αττικής, για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού όλων των χωρικών ενότητων. Η

ανάπτυξή τους γίνεται σε περιοχές, οι οποίες διαθέτουν τις πολεοδομικές προϋποθέσεις για να αναπτυχθούν και να οργανωθούν.

5. Για τη χωροθέτηση κοινωνικών υποδομών μεγάλης κλίμακας αναζητούνται τρόποι διαδημοτικής εξυπηρέτησης για τη βέλτιστη επιλογή θέσεων και την ενιαία διαχείρισή τους. Ειδικότερα:

α) Προωθείται κατά προτεραιότητα η χωροθέτηση διαδημοτικών κοιμητηρίων, για την ορθολογική εξυπηρέτηση των αναγκών των επιμέρους χωρικών ενοτήτων.

Οι χώροι αυτοί οριοθετούνται ανάλογα με τις ανάγκες και τις δεσμεύσεις των εξειδικευμένων μελετών.

β) Εξειδικεύεται για την Αττική το «Ειδικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Καταστημάτων Κράτησης» (ΑΠ 28704/4362/26.11.2001, Β' 1575), ως εξής: Απομακρύνεται το κατάστημα κράτησης Κορυδαλλού και χωροθετείται νέο ολοκληρωμένο συγκρότημα δικαστικής φυλακής Αθηνών, με μονάδες θηλέων και αρρένων, νοσοκομείο και ψυχιατρείο κρατουμένων. Η ακριβής περιοχή χωροθέτησης αναζητείται εναλλακτικά στη δυτική ή βόρεια Αττική, με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο παραπάνω Ειδικό Πλαίσιο.

Γ.3 Περιβαλλοντικοί Στόχοι που τίθενται από τη Νομοθεσία

Γ.3.1 ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ

Ποιότητα της ατμόσφαιρας

Εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών

Ειδικά θέματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Λοιπές διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας

Γ.3.2 ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Νόμος Υπ' αριθ. 3017 "Κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση- Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος"

Το Εθνικό Πρόγραμμα μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Γ.3.3 ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Η Οδηγία 99/31/ΕΚ για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων

Η ΚΥΑ 50910/2727/2003 (Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης)

Ο Νόμος 2939/2001 για τις συσκευασίες και την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Οδηγία 2004/12 για τις Συσκευασίες και τα Απορρίμματα Συσκευασιών

Ειδικά ρεύματα αποβλήτων

Γ.3.4 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

Η Οδηγία 2004/35/ΕΚ σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσο αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς

Η Πρόταση Οδηγίας πλαισίου για την προστασία του εδάφους (COM(2006)232)

Γ.3.5 ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Υδάτινοι πόροι: Η Οδηγία πλαίσιο για τα νερά 2000/60 ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή πολιτική για την ενέργεια και το περιβάλλον

Γ.3.6 ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο Νόμος 2742/1999 για το χωροταξικό σχεδιασμό και την αειφόρο ανάπτυξη

Ο Νόμος 4269/14 για τη χωροταξική, πολεοδομική Μεταρρύθμιση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Γ.3.7 ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Η Οδηγία 91/271 ΕΕ για τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων

Γ.3.8 ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Η Οδηγία 79/409/ΕΟΚ για τη διατήρηση των άγριων πτηνών

Η Οδηγία 1992/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Δ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δ.1. Γεωμορφολογικό Ανάγλυφο

Ο Δήμος Βύρωνα καταλαμβάνει 9.204 στρ. στο βορειοδυτικό τμήμα του Υμηττού, εκ των οποίων τα 6.644 στρ. στο ανατολικό τμήμα του Δήμου αποτελούν εκτός σχεδίου εκτάσεις στον Υμηττό, ενώ τα υπόλοιπα 2.560 στρ. στο δυτικό τμήμα του Δήμου και στις υπώρεις του Υμηττού είναι ενταγμένα στο σχέδιο πόλης.

Ο Υμηττός είναι επιμήκης, με γενική κατεύθυνση Β.ΒΑ-Ν.ΝΔ και αποτελεί το φυσικό όριο ανάμεσα στην πεδιάδα των Μεσογείων και το Λεκανοπέδιο της Αττικής. Η υψηλότερη κορυφή του, ο Εύζωνας (1.026 μ.) εντοπίζεται στα βορειοκεντρικά, ενώ προς τα νότια τα υψόμετρα γενικά μειώνονται. Βόρεια του Υμηττού και κάθετα προς αυτόν εκτείνεται ο ορεινός όγκος της Πεντέλης. Και οι δύο σχηματισμοί αποτελούν τμήμα του Πράσινου Τόξου από Σαρωνικό μέχρι Ευβοϊκό, που αναφέρεται στο Νέο Ρυθμιστικό της Αττικής.

Οι κορυφές του Υμηττού είναι γενικά ομαλές και οι σημαντικότερες, εκτός της κορυφής Εύζωνας (1026 μ), είναι η Δασωμένη ή Κιάφα Ντρίζα (644), το Κορακοβούνι (728), το Μαυροβούνι (774), ο Προφήτης Ηλίας (600), το Στρώμα (708) και ο Στραβός Αετός (627).

Η δυτική πλευρά του βουνού προς το λεκανοπέδιο των Αθηνών παρουσιάζει έντονο διαμελισμό, με κυρίαρχο στοιχείο τη βαθιά χαράδρα του Κακορέματος και αρκετές μικρότερες ρεματιές, όπως το ρέμα του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου (αρχαίος Ιλισός), το ρέμα της Καισαριανής (αρχαίος Ηριδανός), το ρέμα του Καρέα, η Σαρίνα, η Βαμβακιά, η Γκαλμπένη, η Πιρναρή, το ρέμα του Βαρελά και το Λυκόρεμα.

Οι δυτικές κλιτές του Υμηττού, που ανήκουν στο Βύρωνα, είναι σχετικά ομαλότερες από τις ανατολικές, με τις κλίσεις να αυξάνονται σε υψόμετρα μεγαλύτερα των 400 μ. Τα απόκρημνα πρηνή της κοιλάδας του Κακορέματος σχετίζονται με το ρήγμα Α.ΒΑ-Δ.ΝΔ., που εντοπίζεται νότια της ροής του. Στην περιοχή επικρατούν κοιλαδικές μορφές τύπου V, με έντονη κατά βάθος διάβρωση, κυρίως στα μάρμαρα, ενώ υπάρχουν αρκετές χαραδρώσεις σε υψόμετρα 400-600μ..

Κατά μήκος της κύριας κορυφογραμμής του υπάρχουν αρκετές δολίνες, γνωστές με την ονομασία Γούπατα, αλλά το σημαντικότερο φυσικό χαρακτηριστικό του Υμηττού είναι η ύπαρξη πολλών σπηλαίων και βαράθρων, ως αποτέλεσμα της φύσης των πετρωμάτων του. Τέλος χαρακτηριστικές είναι και οι ανθρωπογενείς διαμορφώσεις που συναντώνται στους χώρους των ανενεργών λατομείων.

Το Κακόρεμα που κατέρχεται από τον Υμηττό, εξαφανίζεται μέσα στον αστικό ιστό.

Η επιφάνεια στην περιοχή του εγκεκριμένου σχεδίου του Βύρωνα εντοπίζεται σε υψόμετρο 240-280μ., με μέση κλίση 3-4 μοιρών και έκθεση Δ.-ΝΔ.

Το δομημένο τμήμα του Δήμου παρουσιάζει έντονες κλίσεις σε όλη την έκτασή του. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι δρόμοι έχουν διαμορφωθεί σε αναβαθμούς, ενώ αλλού η έντονη υψομετρική διαφορά δεν επιτρέπει την επικοινωνία γειτονικών περιοχών (π.χ. περιοχή Μεταμόρφωσης στην οδό Αλ. Παναγούλη κ.ά.).

Δ.2 Μετεωρολογικά στοιχεία

Το κλίμα του Βύρωνα είναι τυπικά μεσογειακό: ήπιοι και υγροί χειμώνες, σχετικά θερμά και ξηρά καλοκαίρια και, γενικά, μακρές περίοδοι ηλιοφάνειας κατά την μεγαλύτερη διάρκεια του έτους.

Από κλιματολογικής πλευράς το έτος μπορεί να χωριστεί κυρίως σε δύο εποχές: Την ψυχρή και βροχερή χειμερινή περίοδο που διαρκεί από τα μέσα του Οκτωβρίου και μέχρι το τέλος Μαρτίου και τη θερμή και άνομβρη εποχή που διαρκεί από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο. Τη χειμερινή περίοδο το κλίμα επηρεάζεται από τον σιβηρικό αντικυκλώνα που επεκτείνεται στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, τους αντικυκλώνες της Δυτικής Ρωσίας και Κεντρικής Ευρώπης, καθώς και τον αντικυκλώνα των Αζορών, που αποτελεί την αιτία εμφάνισης νότιων και νοτιοδυτικών ανέμων. Τέλος οι αντικυκλώνες της Βόρειας Ευρώπης προκαλούν αστάθεια στην ψυχρή περίοδο. Οι βροχές ακόμη και τη χειμερινή περίοδο δεν διαρκούν για πολλές ημέρες και ο ουρανός δεν μένει συνεφιασμένος για αρκετές συνεχόμενες ημέρες. Κατά τη θερμή και άνομβρη εποχή ο καιρός είναι σταθερός, ο ουρανός σχεδόν αίθριος, ο ήλιος λαμπερός και δεν βρέχει εκτός από σπάνια διαλείμματα με ραγδαίες βροχές ή καταιγίδες μικρής όμως διάρκειας.

Η θερμότερη περίοδος είναι το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουλίου και το πρώτο του Αυγούστου οπότε η μέση μέγιστη θερμοκρασία κυμαίνεται από 29 οC μέχρι 35 οC. Τη θερμή περίοδο το κλίμα επηρεάζεται από τον αντικυκλώνα των Αζορών, που μετατοπίζεται βόρεια προς την περιοχή των Βαλκανίων και το θερμικό χαμηλό των Ινδίων, που επεκτείνεται ως την ανατολική Μεσόγειο.

Η Άνοιξη έχει μικρή διάρκεια, διότι ο μεν Χειμώνας είναι όψιμος, το δε καλοκαίρι αρχίζει πρώιμα. Το Φθινόπωρο είναι μακρύ και θερμό.

Λόγω της κατεύθυνσης του Υμηττού από βορρά προς νότο, η περιοχή μελέτης δέχεται έντονη την επίδραση των ισχυρών ανέμων, ιδίως κατά το χειμώνα. Το ετήσιο ύψος βροχής εκτιμάται σε 400 – 600 χιλιοστά αναλόγως του υψομέτρου. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται από 14 - 18 °C ανάλογα με το υψόμετρο.

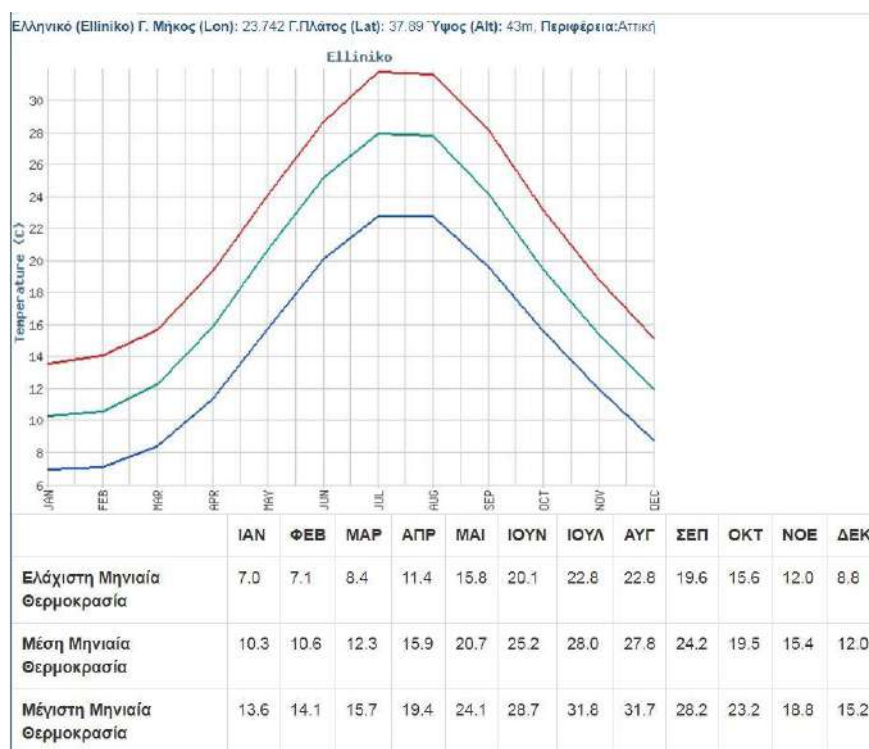

Ιστορικά εξεταζόμενες οι κλιματικές συνθήκες, όπως συνάγεται από τις σχετικές μαρτυρίες και κυρίως κατά τον 7ο έως τον 4ο π.Χ. αιώνα ήταν παρόμοιες με τις σημερινές. Το κλίμα ήταν ξηρό και εύκρατο και υπάρχουν αναφορές για εμφανίσεις περιόδων ξηρασίας.

Από σχετικά πρόσφατες μελέτες προκύπτει ο ρυθμιστικός ρόλος των ορεινών όγκων και των μεγάλων περιοχών πρασίνου στη βελτίωση των ατμοσφαιρικών συνθηκών και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (άμβλυνση των ακραίων τιμών της θερμοκρασίας και της υγρασίας της ατμόσφαιρας, διευκόλυνση της κίνησης των αερίων μαζών για τον καθαρισμό της ατμόσφαιρας), καθώς και ο ρόλος τους στον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα

Τα παρακάτω στοιχεία έχουν ληφθεί από την ΕΜΥ (Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία) και ειδικότερα από τον Μετεωρολογικό Σταθμό του Ελληνικού, που είναι ο πλησιέστερος στην περιοχή μελέτης.

Δ.2.1 Θερμοκρασία

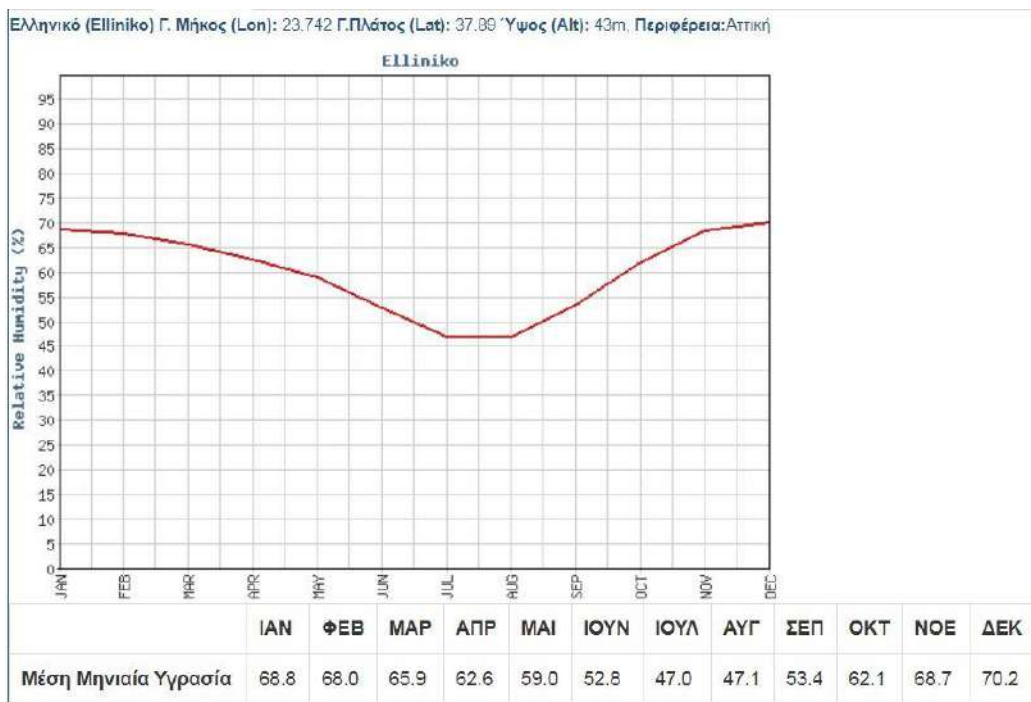
Ο ψυχρότερος μήνας είναι ο Ιανουάριος με ελάχιστη μηνιαία θερμοκρασία 7 βαθμούς, ενώ ο θερμότερος είναι ο Ιούλιος, με μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία 31,8 βαθμούς.

Δ.2.2 Βροχόπτωση

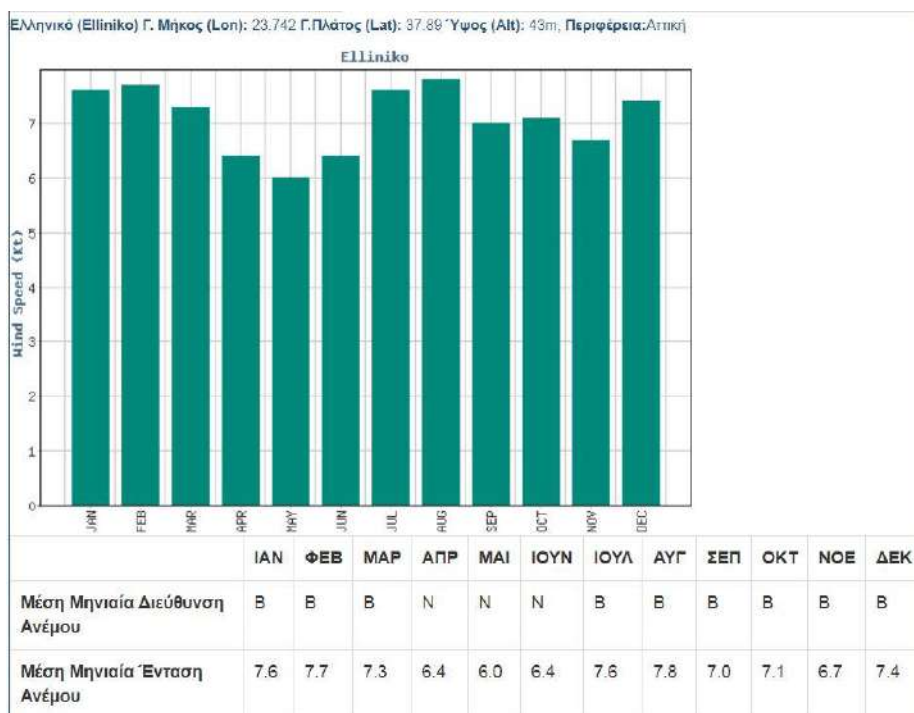
Ο πλέον βροχερός μήνας είναι ο Δεκέμβριος, με 13,7 συνολικές μέρες βροχής και μέση μηνιαία βροχόπτωση 64,1 cm και ο πλέον ξηρός ο Ιούλιος, με 1,6 συνολικές μέρες βροχής μέση μηνιαία βροχόπτωση 5,2 cm.

Δ.2.3 Σχετική Υγρασία

Ο Δεκέμβριος έχει τη μέγιστη μηνιαία υγρασία, 70,2%, ενώ ο Ιούλιος την ελάχιστη 47,1%.

Δ.2.4 Άνεμος

Οι επικρατούντες άνεμοι κατά τη διάρκεια του έτους είναι βόρειοι, με μέγιστη μηνιαία ένταση το Φεβρουάριο 7,7 κόμβους. Το 3μηνο Απριλίου – Ιουνίου επικρατούν νότιοι άνεμοι, με ελάχιστη ένταση το Μάιο 6,0 κόμβους.

Δ.3 Φυσικό περιβάλλον

Δ.3.1 Καταγραφή Φυσικού Συστήματος

Το Φυσικό Περιβάλλον του Δήμου Βύρωνα αποτελείται κατά κύριο λόγο από το τμήμα του όρους Υμηττού, που εντάσσεται στα διοικητικά όρια του Δήμου.

Από ιστορική σκοπιά, σύμφωνα με αρχαίους ποιητές και συγγραφείς η Αττική τα προϊστορικά χρόνια ήταν γεμάτη πυκνά δάση, που κατά τη κλασική περίοδο λιγότεψαν. Η Πάρνηθα και το Πεντελικό παρουσίαζαν μια συμπαγή δασική περιοχή, ο Υμηττός όμως, όπως και το βραχώδες Αιγάλεω, υστερούσε σε βλάστηση.

Από τον 6ο αιώνα π.Χ. η Αττική εκχερσώθηκε συστηματικά και μετά τα περσικά η καταστροφή του δάσους είχε σχεδόν ολοκληρωθεί. Η εισαγωγή ξυλείας που πραγματοποιείται από τον 5ο π.Χ. αιώνα, δείχνει την έλλειψη δασών και την προσπάθεια να προστατευθούν όσα είχαν απομείνει.

Στα νεώτερα χρόνια, η υλοτομία, οι εκχερσώσεις, η βοσκή και οι πυρκαγιές είναι μερικές από τις ανθρώπινες επεμβάσεις που συντέλεσαν στην υποβάθμιση της βλάστησης, γεγονός που προκάλεσε με τη σειρά του και την υποβάθμιση των εδαφών.

Ως οικοσύστημα, ο Υμηττός σήμερα παρά την υποβάθμισή του, παρουσιάζει υψηλή βιοποικιλότητα, μοναδική για ένα βουνό τόσο κοντά σε μητροπολιτικό αστικό ιστό. Καταγράφονται περισσότερα από 600 είδη φυτών, από τα οποία τα 40 είναι ενδημικά της Ελλάδας. Εννέα από αυτά προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (ΠΔ 67/81), ενώ άλλα με τη Συνθήκη της Βέρνης και με Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πιο ενδιαφέρον ενδημικό είναι η *fritillaria oblique*, που περιλαμβάνεται στη Συνθήκη της Βέρνης και στο παράτημα IV της οδηγίας 92/43 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον άλλα 6 είδη είναι κοινοτικού ενδιαφέροντος, καθώς η Ελλάδα είναι η μοναδική ευρωπαϊκή χώρα όπου απαντώνται: *Onosma graeca* and *Veronica glauca* ssp. *glauca* (ενδημικό των Βαλκανίων), *Anthemis cretica* ssp. *cretica* (μόνο Ελλάδα και Ανατολία), *Dianthus serratifolius* ssp. *serratifolius* (μόνο στην Αττική και τη Λιβύη), *Atraphaxis billardieri* (Ελλάδα και Ασία), *Brassica cretica* ssp. *cretica* (μόνο Ελλάδα και κεντρικός και νότιος Λίβανος) και *Carum graecum* ssp. *graecum* (ενδημικό των Βαλκανίων).

Η περιοχή του Υμηττού συνδέεται με την ιστορική εξέλιξη της βοτανολογίας και της οικολογίας στην Ελλάδα. Από τα μέσα του 19ου αι., πολλά είδη φυτών συλλέχτηκαν και περιγράφηκαν για πρώτη φορά στο Υμηττό (Ορφανίδης, Χαϊλντραϊχ). Για το λόγο αυτό, πολλά είδη της ελληνικής χλωρίδας έχουν ως δεύτερο συνθετικό στην ονομασία τους τη λέξη “hymettia” ή “hymetium”.

Στοιχεία για το φυσικό περιβάλλον του Βύρωνα έχουν αντληθεί από τη μελέτη του Ο.Ρ.Σ.Α. για τον καθορισμό μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και τη διαδικτυακή βάση δεδομένων για την ελληνική φύση Φιλότης.

Δ.3.1.1 Χλωρίδα Υμηττού

Η βλάστηση του Υμηττού, λόγω του σχήματος και της θέσης του βουνού (εκτείνεται από το κέντρο του Νομού Αττικής μέχρι το Σαρωνικό Κόλπο από Βορρά προς Νότο), αλλά και λόγω του σχετικού εύρους των οικολογικών συνθηκών που επικρατούν (θάλασσα από την μία πλευρά, εκτεταμένη και πυκνή δόμηση σε όλη τη δυτική πλευρά και πρόσφατα και στην ανατολική πλευρά του) παρουσιάζει αρκετή ποικιλομορφία, αλλά και υποβάθμιση.

Η κατεύθυνση του ορεινού όγκου από βορρά προς νότο, διευκολύνει την έντονη δράση των ισχυρών ανέμων και από τις δύο πλευρές κατά τη διάρκεια του χειμώνα, γεγονός που εμποδίζει την ανάπτυξη υψηλής βλάστησης στα υψηλότερα σημεία του.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του προγράμματος καταγραφής και χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων στις περιοχές που εντάχθηκαν στο δίκτυο Natura 2000, αναφέρονται επτά τύποι οικοτόπων για τον Υμηττό. Οι δύο από αυτούς αφορούν σε συγκεκριμένους βιότοπους με εξειδικευμένες οικολογικές συνθήκες. Πρόκειται για τον οικότοπο των σπηλαίων και τον οικότοπο των ασβεστολιθικών κρημνών με την χαρακτηριστική χασμοφυτική βλάστηση. Οι υπόλοιποι πέντε τύποι οικοτόπων περιγράφουν τα μεσογειακά οικοσυστήματα του Υμηττού, δηλ. τα μεσογειακά πευκοδάση, τους μεσογειακούς θαμνώνες αείφυλλων θάμνων και τους μεσογειακούς θαμνώνες φρύγανων.

1. Πευκοδάση

Στην Ελλάδα υπάρχουν 7 είδη αυτοφυών πεύκων, εκ των οποίων τα 5 σχηματίζουν αμιγή και εκτεταμένα δάση και εντάσσονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες α) τα πευκοδάση περιοχών χαμηλού υψομέτρου (με τυπικό παράδειγμα τα δάση χαλεπίου και τραχείας πεύκης), όπου επικρατεί το μεσογειακό κλίμα και β) τα πευκοδάση μεγάλου υψομέτρου (με τυπικό παράδειγμα τα δάση μαύρης και δασικής πεύκης), όπου το κλίμα χαρακτηρίζεται ως ηπειρωτικό ή εύκρατο.

Σε άμεση εξάρτηση με τα προηγούμενως αναφερθέντα εδαφικά και κλιματικά χαρακτηριστικά, η δασική βλάστηση του Υμηττού αποτελείται από **μεσογειακούς βιότοπους χαμηλού υψομέτρου** και συγκροτείται κυρίως από αείφυλλα πλατύφυλλα και χαλέπιο πεύκη. Στο Δήμο Βύρωνα συναντώνται αμιγείς συστάδες χαλεπίου πεύκης.

Τα πευκοδάση χαρακτηρίζονται από ετερογένεια ως προς τη δομή και τη χλωριδική σύνθεση του υπορόφου, αποτέλεσμα της διαφοροποίησης, από θέση σε θέση, διαφόρων οικολογικών παραμέτρων (τύπος πετρώματος, βάθος εδάφους, υγρασία) και ανθρωπογενών παραγόντων.

Στο βόρειο τμήμα του, όπου και ο Δήμος Βύρωνα, ο Υμηττός χαρακτηρίζεται από υπόροφο με ανεπτυγμένη θαμνώδη βλάστηση, όπου επικρατούν είδη αείφυλλων σκληρόφυλλων θάμνων με κυρίαρχα το πουρνάρι (***Pistacia Lentiscus***), την άγρια κουμαριά (***arbutus adrachne***) και το φυλλίκι (***phillyrea latifolia***). Ο χλωριδικός πλούτος των πευκοδασών εξαρτάται άμεσα από τη δομή του υπορόφου. Όταν είναι πυκνός και ανεπτυγμένος υπάρχει περιορισμένος χώρος για την ανάπτυξη άλλων φυτικών ειδών, ενώ σε θέσεις με ανοιχτό υπόροφο επιτρέπεται η ανάπτυξη ποωδών ειδών, κυρίως των οικογενειών των Αγρωστωδών, των Συνθέτων και των Ορχεοειδών.

2. Μεσογειακοί θαμνώνες

Σε περιοχές χαμηλού υψόμετρου του Υμηττού, οι μεσογειακοί θαμνώνες αποτελούν το πλέον χαρακτηριστικό τύπο φυσικού οικοσυστήματος. Σε περιοχές που παρουσιάζονται υγρές συνθήκες εξαπλώνονται οι θαμνώνες αείφυλλων σκληρόφυλλων ειδών (μακί), ενώ σε πιο ξηρές θέσεις παρουσιάζονται οι θαμνώνες των εποχικώς διμορφικών θάμνων (φρύγανα).

Α) Μακί

Χαρακτηριστικότερα είδη μακί στον Υμηττό είναι ο σχίνος (***Pistacia Lentiscus***), το πουρνάρι (***Quercus coccifera***), η αγριελιά (***olea oleaster***), η ήμερη κουμαριά (***arbutus unedo***) και η άγρια κουμαριά (***arbutus adrachne***). Η βλάστηση αυτή παρουσιάζει ασυνέχεια και στα διάκενα αναπτύσσονται τόσο φρυγανικοί θάμνοι όσο και ποώδη φυτά. Οι ασυνεχείς μεσογειακοί θαμνώνες αείφυλλων σκληρόφυλλων αποτελούν τον χαρακτηριστικότερο τύπο βλάστησης που μοιάζει ενιαία και ομοιόμορφη σε όλο το εύρος του βουνού. Στις σχιστολιθικές ζώνες υψόμετρου από 0 έως 500-700μ και στις ασβεστολιθικές ζώνες με μεγαλύτερο υψόμετρο το κυρίαρχο είδος είναι το πουρνάρι, ενώ οι διαφοροποιήσεις από ζώνες σε ζώνες προκύπτουν από τα είδη που καταλαμβάνουν τα διάκενα. Έτσι στα διάκενα σχιστολιθικών εδαφών επικρατούν τα είδη υπέρικο (***Hypericum empetrifolium***), ασπροθύμαρο (***Phagnalon graecum***) και αμάραντο (***Helichrysum stoechas***), ενώ αντίθετα σε εδάφη

πλούσια σε ασβέστιο επικρατούν τα είδη ασφάκα (*Phlomis fruticosa*), γκλομπουλάρια (*Globularia alypum*) και γαλαστοιβή (*Euphorbia acanthothamnus*).

Β) Φρύγανα

Οι θάμνοι αυτοί που σπανίως υπερβαίνουν σε ύψος το 1μ. και που παρουσιάζουν συνήθως αποστρογγυλωμένη μορφή με μικρά φύλλα και αγκαθωτά κλαδιά χαρακτηρίζονται από τον εποχικό διμορφισμό. Η πλειονότητα των φυτών (θυμάρι – *Coridothymus capitatus*, ασφάκα – *Phlomis fruticosa*, λαδανιές – *Cistus creticus* και *Cistus salviifolius*) φέρει θερινά φύλλα μικρότερου μεγέθους από τα χειμερινά, ενώ άλλα είδη στερούνται τελείως φυλλώματος κατά τη διάρκεια της ξηράς περιόδου.

Τα φρύγανα σε περιοχές με ξηρό μεσογειακό κλίμα και φτωχά εδάφη αποτελούν τη τυπική φυσική βλάστηση, αλλά σε περιοχές με ηπιότερο κλίμα η παρουσία τους σχετίζεται με την υποβάθμιση των οικοσυστημάτων (φωτιά, βοσκή). Στον Υμηττό η τυπική φυσική φρυγανική βλάστηση διακρίνεται δύσκολα από τη φρυγανική βλάστηση, λόγω υποβάθμισης. Η παρουσία αείφυλλων σκληρόφυλλων θάμνων μεταξύ των φρυγανικών θάμνων υποδηλώνει υποβάθμιση μεσογειακού πευκοδάσους ή θαμνώνων αείφυλλων σκληρόφυλλων. Τα φρύγανα αποτελούν ενδιάτημα πολλών ειδών πανίδας και ενδημικών ειδών χλωρίδας.

3. Χασμόφυτα

Τα φυτά που αναπτύσσονται στις σχισμές βράχων, τα χασμόφυτα παρατηρούνται και στον Υμηττό, αφού διαθέτει πολλές απόκρημνες και δυσπρόσιτες θέσεις. Αν και ο συνολικός αριθμός χασμοφυτικών ειδών είναι μικρός, εξαιτίας των ακραίων συνθηκών (ελάχιστο διαθέσιμο έδαφος, περιορισμένη διαθεσιμότητα θρεπτικών, έκθεση στον άνεμο, έλλειψη υγρασίας) εμφανίζεται μεγάλο ποσοστό σπανίων ή και ενδημικών ειδών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ενδημικών χασμοφύτων, στις βραχώδεις πλαγιές του Υμηττού αποτελούν τα είδη *Campanula celsii*, *Galium melanantherum* και *Silene spinescens*.

Οι κρημνώδεις βιότοποι του Υμηττού καλύπτουν αναλογικά μεγαλύτερη έκταση, συγκρινόμενοι με αντίστοιχους άλλων βουνών της Αττικής και είναι αντικείμενο προτεραιότητας, όσον αφορά στην προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας του βουνού, επειδή η όλη περιοχή γειτνιάζει με αστικές περιοχές και αντιμετωπίζει κίνδυνο παρεμβάσεων (λατομεία, διάνοιξη δρόμων κ.λπ.).

4. Φυτά

Βάσει των γνωστών στοιχείων η χλωρίδα του Υμηττού περιλαμβάνει περίπου 650 ταξινομικές μονάδες (είδη, υποείδη) Πτεριδοφύτων και Σπερματοφύτων εκ των οποίων οι 54 είναι ενδημικές, ενώ οι 59 προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία και διεθνείς συμβάσεις ή περιλαμβάνονται σε καταλόγους απειλούμενων ειδών.

Αξιοσημείωτη είναι η χλωρίδα των γεωφύτων (βολβοί, κόνδυλοι, ριζώματα) που απαντούν σε ειδικές περιοχές και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στις παρεμβάσεις για να μην εξαφανιστούν τελείως αυτά τα είδη και ιδιαίτερα τα ορχεοειδή που είναι πολύ ευαίσθητα. Οι οικογένειες που συγκροτούν αυτή τη βλάστηση είναι κύρια Primulaceae, Liliaceae, Iridaceae, Amaryllidaceae, Orchidaceae.

Οι φυτικές διαπλάσεις που αναλύθηκαν συνοπτικά παραπάνω, αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αποκατάσταση φυσικών τοπίων με αναδασώσεις ή συμπληρωματικές φυτεύσεις στις διάφορες περιοχές του βουνού. Οι βιότοποι πρέπει να προστατευθούν και να εμπλουτισθεί η χλωρίδα τους με ενδημικά είδη, για λόγους περιβαλλοντικούς, βιοποικιλότητας και εκπαιδευτικούς.

Ενδημικά φυτά:

- *Anchusa sartorii* Gusul, οικογένεια Boraginaceae
- *Anchusella variegata* (L.) Bigazzi, Nardi Selvi, οικογένεια Boraginaceae
- *Aristolochia microstoma*, Boiss Spruner, οικογένεια Aristolochiaceae
- *Asperula pulvinaris*, (Boiss.) Heldr.ex Boiss., οικογένεια Rubiaceae
- *Asperula rigidula* Halacsy, οικογένεια Rubiaceae
- *Bellevalia hyacinthoides* (bertol.) K. Persson Wendelbo, οικογένεια Liliaceae
- *Biarum spruneri* Boiss., οικογένεια Araceae
- *Bolanthus graecus* (Schreber) Barkoudah, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Bufonia stricta* (Sm.) Gurke subsp. *stricta*, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Campanula celsii* A.Dc. subsp. *celsii* οικογένεια Campanulaceae
- *Campanula drabifolia*, οικογένεια Campanulaceae
- *Centaurea attica* Nyman, οικογένεια Compositae
- *Centaurea raphanina* Sm. Subsp. *Mixta* (DC) Runemark, οικογένεια Centaurea
- *Cerastium candidissimum* Correns, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Colchicum sfikasianum*, οικογένεια Liliaceae
- *Consolida tenuissima*, οικογένεια Ranunculaceae
- *Crepis hellenica*, οικογένεια Compositae
- *Crocus cartwrightianus*, οικογένεια Iridaceae

- *Crocus iaevigatus*, οικογένεια Iridaceae
- *Dianthus diffuses*, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Dianthus serratifolius*, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Ebenus sibthorpii*, οικογένεια Leguminosae
- *Echinops graecus*, οικογένεια Compositae
- *Erysimum atticum*, οικογένεια Cruciferae
- *Erysimum boryanum*, οικογένεια Cruciferae
- *Erysimum graecum*, οικογένεια Cruciferae
- *Fritillaria graeca*, οικογένεια Liliaceae
- *Galium capitatum*, οικογένεια Rubiaceae
- *Galium melanantherum*, οικογένεια Rubiaceae
- *Galium monachinii*, οικογένεια Rubiaceae
- *Geocatum pernassicum*, οικογένεια Umbelliferae
- *Helianthemum hymettium*, οικογένεια Cistaceae
- *Helictotrichon agropyroides*, οικογένεια Gramineae
- *Hesperis laciniata secundiflora*, οικογένεια Cruciferae
- *Inula verbascifolia*, οικογένεια Compositae
- *Johrenia distans*, οικογένεια Umbelliferae
- *Leontodon graecus*, οικογένεια Compositae
- *Linum leucanthum*, οικογένεια Linaceae
- *Lomelosia hymettia*, οικογένεια Dipsacaceae
- *Malcolmia graeca*, οικογένεια Cruciferae
- *Muscari pulchellum*, οικογένεια Liliaceae
- *Nigella arvensis*, οικογένεια Ranunculaceae
- *Onobrychis ebenoides*, οικογένεια Leguminosae
- *Onosma erecta* Sm., οικογένεια Boraginaceae
- *Onosma kaheirei*, οικογένεια Boraginaceae
- *Ophrys spruneri*, οικογένεια Orchidaceae
- *Ornithogalum atticum*, οικογένεια Boraginaceae
- *Petrorhagia orchroleuca*, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Scorzonera crocifolia*, οικογένεια Compositae

- *Sedum laconicum*, οικογένεια Crassulaceae
- *Silene corinthiaca*, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Silene spinescens*, οικογένεια Caryophyllaceae
- *Veronica glauca*, οικογένεια Scrophulariaceae

Φυτά:

- *Aceras anthropophorum*, οικογένεια Orchidaceae
- *Allium chamaespathum*, οικογένεια Liliaceae
- *Anacamptis pyramidalis*, οικογένεια Orchidaceae
- *Barlia robertiana*, οικογένεια Orchidaceae
- *Cephalanthera damasonium*, οικογένεια Orchidaceae
- *Cyclamen graecum*, οικογένεια Primulaceae
- *Dactylorhiza romana*, οικογένεια Orchidaceae
- *Eripactis helleborine*, οικογένεια Orchidaceae
- *Limodorum abortivum*, οικογένεια Orchidaceae
- *Neotinea maculata*, οικογένεια Orchidaceae
- *Ophrys* L., οικογένεια Orchidaceae
- *Serapias* L., οικογένεια Orchidaceae
- *Sternbergia sicula*, οικογένεια Amaryllidaceae

5. Βιότοποι σπηλαίων

Τα σπήλαια αποτελούν εξειδικευμένα οικοσυστήματα. Λόγω της έλλειψης φωτός δεν αναπτύσσονται εκεί φωτοσύνθετα φυτά και επομένως απουσιάζουν οι «παραγωγοί». Στο περιβάλλον των σπηλαίων αναπτύσσονται πληθυσμοί βακτηρίων (με χαρακτηριστικά γένη τα *Leptothrix*, *Siderocapsa*) και μυκήτων (π.χ. είδη των γενών *Aspergillus*, *Penicillium* και *Mucor*).

6. Αισθητικό Δάσος Καισαριανής

Η σημαντικότερη προστατευόμενη έκταση στον Υμηττό είναι το «Αισθητικό Δάσος της Καισαριανής», ένα από τα 19 δάση που έχουν ανακηρυχθεί ως «Προστατευόμενα Αισθητικά Δάση» στην Ελλάδα. Ανακηρύχθηκε βάσει του ΠΔ 91/22-01-1974, με συνέπεια την αποτελεσματική προστασία του και την παρεμπόδιση της επέκτασης του πολεοδομικού ιστού του λεκανοπεδίου εις βάρος του ορεινού τοπίου.

Η έκτασή του καλύπτει 4.460 στρέμματα και εκτείνεται από το άκρο της πόλης (συνορεύοντας με την Πανεπιστημιούπολη Αθηνών και τους Δήμους Καισαριανής και Βύρωνα) μέχρι τις βραχώδεις δυτικές πλευρές του Υμηττού σε υψόμετρο 760μ. Πρόκειται για την έκταση που περιβάλλει το ιστορικό μοναστήρι της Καισαριανής, η οποία αναδασώθηκε με πρωτοβουλία και ευθύνη της Φιλοδασικής Ένωσης.

Στην πραγματικότητα το «Αισθητικό Δάσος της Καισαριανής», ως σύνολο, είναι αποτέλεσμα τεχνητής αναδάσωσης, μιας προσπάθειας που ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 1947. Από τότε, τα λατομεία επιχωματώθηκαν και αναδασώθηκαν, με παράλληλη αναδάσωση των εκτάσεων γύρω από το χείμαρρο του Ηριδανού και τη Μονή Καισαριανής και η βόσκηση περιορίστηκε.

Το αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία ενός μωσαϊκού βλάστησης, όπου κυριαρχεί η τραχεία πεύκη σε αμιγείς συστάδες ή σε ανάμειξη με το κυπαρίσσι και με τα πλατύφυλλα είδη αείφυλλων δένδρων και φυλλοβόλων δένδρων. Στις βραχώδεις θέσεις συνυπάρχει με το αυτοφυές συγγενές είδος της χαλεπίου πεύκης. Στις θέσεις αυτές αναπτύσσονται και τυπικά είδη αείφυλλων σκληρόφυλλων θάμνων. Το σύνολο συμπληρώνουν άλλες ενότητες όπως ο «ιστορικός ελαιώνας», ο γειτονικός κυπαρισσώνας, οι συστάδες ευκαλύπτων και η ιδιαίτερη βλάστηση που αναπτύσσεται κατά μήκος των χειμάρρων.

Δ.3.1.2 Πανίδα Υμηττού

Μέχρι τις αρχές του αιώνα, όπως φαίνεται από μαρτυρίες και ιστορικά κείμενα, στην περιοχή του Υμηττού υπήρχε πλούτος από θηράματα και άγρια ζώα. Σήμερα είναι πολύ λιγότερα ή υπό εξαφάνιση.

Η πανίδα περιλαμβάνει πολλά ενδημικά γένη και πολλά προστατευόμενα είδη. Τα θηράματα που υπάρχουν περιορίζονται στο Λαγό (*Lepus europeus*) και την Πέρδικα (*Alectoris graeca*), παρόλο που έχει απαγορευτεί η θήρα σε όλη την περιοχή. Για την ανάπτυξη της πανίδας πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι προϋποθέσεις για την εξασφάλιση τροφής και καθαρού νερού, καθώς και οι κατάλληλες συνθήκες δεινών και θαμνώδους βλάστησης.

Αναφέρονται τα παρακάτω μικρά άγρια ζώα:

1. Πτηνά

Τα προστατευόμενα είδη πτηνών που παραμένουν αρκετό διάστημα στην Ελλάδα, δηλαδή τα φωλεάζοντα μεταναστευτικά, οι χειμερινοί επισκέπτες, οι θερινοί επισκέπτες και τα επιδημητικά πτηνά είναι τα εξής:

- *Accipiter nisus* (Τσιχλογέρακο)

- *Apus melba* (Σκεπαρνάς)
- *Athene noctua* (Κουκουβάγια)
- *Buteo buteo* (Γερακίνα)
- *Buteo rufinus* (Αετοβαρβακίνα)
- *Caprimulgus europaeus* (Γιδοβυζάστρα)
- *Carduelis cannabina* (Φανέτο)
- *Carduelis Carduelis* (Καρδερίνα)
- *Carduelis Chloris* (Φλώρος)
- *Carduelis spinus* (Λούγαρο)
- *Certhia brachydactyla* (Καμποδεन्द्रοβάτης)
- *Coccothraustes coccothraustes*, (Χονδρομύτης)
- *Delichon urbica* (Χελιδόνι)
- *Emberiza caesia* (Σκουρόβλαχος)
- *Emberiza cia* (Βουνοσίχλονο)
- *Emberiza cirrus* (Σιρλοσίχλονο)
- *Emberiza melanocephala* (Αμπελουργός)
- *Erithacus rubecula* (Κοκκινολαίμης)
- *Falco peregrinus* (Πετρίτης)
- *Falco tinnunculus* (Βραχοκιρκίνεζο)
- *Hirundo rustica* (Χελιδόνι)
- *Lanius collurio* (Αετομάχος)
- *Lanius senator* (Κοκκινοκεφαλός)
- *Loxia curvirostra* (Σταυρομύτης)
- *Lullula arborea* (Δενδροσταρήθρα)
- *Luscinia megarhynchos* (Αηδόνι)
- *Monticola solitarius* (Γαλαζοκότσυφας)
- *Muscicapa striata* (Μυγοχάφτης)
- *Oenanthe hispanica* (Ασπροκώλα)
- *Oenanthe oenanthe* (Σταχτοπετρόκλης)
- *Oriolus oriolus* (Συκοφάγος)
- *Otus scops* (Γκιώνης)

- *Parus ater* (Ελατοπαπαδίτσα)
- *Parus caeruleus* (Γαλαζοπαπαδίτσα)
- *Parus lugubris* (Κλειδωνάς)
- *Parus major* (Καλόγερος)
- *Phoenicurus ochruros* (Καρβουνιάρης)
- *Phylloscopus collybita* (Δενδροφυλλοσκόπος)
- *Phylloscopus sibilatrix* (Δασοφυλλοσκόπος)
- *Prunella modularis* (Θαμνοψάλτης)
- *Regulus ignicapillus* (Βασιλίσκος)
- *Regulus regulus* (Χρυσοβασιλίσκος)
- *Saxicola torquata* (Μαυρολαίμης)
- *Serinus serinus* (Σκαρθάκι)
- *Sitta neumayer* (Βραχοτσιροβιάκος)
- *Sylvia atricapilla* (Μαυροσκουφής)
- *Sylvia cantillans* (Κοκκινοτσιροβιάκος)
- *Sylvia communis* (Θαμνοτσιροβιάκος)
- *Sylvia hortensis* (Δενδροτσιροβιάκος)
- *Troglodytes troglodytes* (Τρυποφραχτής)
- *Tyto alba* (Τυτώ)
- *Urupa erops* (Τσαλαπετεινός)

2. Θηλαστικά

- Νανονυχτερίδα
- Ρινόλοφος του Blasius
- Μικρορινόλοφος
- Ρινόλοφος
- Λαγός
- Νυφίτσα
- Αλεπού κ.ά.

3. Ερπετά

- Viper ammodytes (Οχιά)
- Natrix Natrix (Νερόφιδο)
- Malpolon monspessulanus (Σαπίτης)
- Elaphe situla (Σπιτόφιδο)
- Coluber najadum (Σαίτα)
- Chalcides ocellatus (Λιακόνι)
- Hemidactylus turcicus (Σαμιαμίδι)
- Lacerta viridis (Πρασινόσαυρα)
- Testudo hermanni (Μεσογειακή χελώνα)
- Testudo marginata (Κρασπεδοχελώνα)

4. Έντομα

Πλήθος εντόμων, εκ των οποίων ενδιαφέρει κυρίως η μέλισσα, διότι η παραδοσιακή μελισσοκομία που αφορούσε στο φημισμένο μέλι Υμηττού, έχει όλες τις δυνατότητες να επανακάμψει, παράγοντας μέλι αρίστης ποιότητας. Αυτό απαιτεί την εξασφάλιση και τον εμπλουτισμό της συνολικής βλάστησης του Υμηττού. Ακόμα έχουν αναφερθεί τα εξής:

A) Λεπιδόπτερα

- Agrodiaetus admetus
- Anthocharis gruneri
- Freyeria trochylus
- Hipparchia aristaeus
- Papilio alexanor
- Pieris Krueperi
- Spialia Phlomidis

B) Ορθόπτερα

- Dolichopoda petrochilosi
- Dolichopoda insignis

5. Αμφίβια

Bufo viridis (Πρασινόφρυνος)

Δ.3.1.3 Ανθρωπογενείς πιέσεις

Πυρκαγιές

Οι πυρκαγιές στον Υμηττό τα τελευταία 25 χρόνια ήταν πολύ συχνές και μερικές ιδιαίτερα καταστροφικές, όπως το 1995, το 1998, το 2007. Οι δύο μεγάλες πυρκαγιές το 1995 και το 1998 κατέκαψαν συνολικά 7.000 στρέμματα δάσους. Ακολούθησαν οι φωτιές του 2006, αλλά και του 2007 που κατέκαψαν πάνω από 1.400 στρέμματα. Χαρακτηριστικά σύμφωνα με τον Συνδέσμου Προστασίας και Ανάπτυξης Υμηττού (Σ.Π.Α.Υ.), το 2007 ξέσπασαν στον Υμηττό συνολικά 167 πυρκαγιές, περισσότερες από οποιαδήποτε άλλη χρονιά.

Το σύνολο της έκτασης του Υμηττού που είναι 81.320 στρέμματα κηρύχθηκε αναδασωτέα περιοχή με την Υ.Α. 108424/13-9-1934 (Φ.Ε.Κ. 133 Β'/16-10-34) – με την εξαίρεση των τμημάτων του που εντάχθηκαν σε σχέδια πόλεων, καλλιεργούνται ή επιτράπηκε σε αυτά ίδρυση βιομηχανικών μονάδων. Ειδικότερα, οι αείφυλλοι σκληρόφυλλοι θάμνοι παρουσιάζουν ταχεία αναγέννηση σε περίπτωση πυρκαγιάς, με πρωτεύοντα μηχανισμό την αναβλάστηση και καθορίζουν την ταχεία μεταπυρική ανάκαμψη του οικοσυστήματος των μακί, σε αντίθεση με τα πεύκα που διαθέτουν πιο μακρόχρονη πορεία ανάπτυξης.

Ένα μεγάλο μέρος από τις πυρκαγιές αυτές αποδίδεται σε εμπρησμούς. Πέραν όμως αυτών απαιτούνται τακτικά και έργα μείωσης της ξηρής καύσιμης ύλης και άλλοι δασοκομικοί χειρισμοί (προσπελασιμότητα των συστάδων κ.λπ.). Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έχουν ευαισθητοποιηθεί και πολλοί πολίτες των όμορων δήμων και έχουν οργανώσει ομάδες εθελοντών δασοπυροσβεστών.

Ανοικοδόμηση

Ο έντονος ρυθμός ανοικοδόμησης, με εξάντληση των ιδιαίτερα υψηλών συντελεστών δόμησης που συντελέστηκε τις προηγούμενες δεκαετίες υπήρξε καταστροφικός για την εικόνα του Δήμου και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, καθώς οδήγησε στην τσιμεντοποίηση της περιοχής, την εξάλειψη του φυσικού στοιχείου από το δομημένο χώρο και τη δημιουργία ενός τείχους προς τον πνεύμονα πρασίνου του Υμηττού. Η τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης του ρυμοτομικού σχεδίου του 2006 ήταν ένα θετικό βήμα προς την ανατροπή της κατάστασης, ωστόσο ακόμα δεν έχει παρατηρηθεί σημαντική αλλαγή, καθώς η ανανέωση του δομημένου χώρου γίνεται με πολύ αργούς ρυθμούς, η δε οικονομική κρίση έχει αδρανοποιήσει το τομέα των κατασκευών. Ως προς την εκτός σχεδίου δόμηση, είναι αρκετά περιορισμένη έως ελάχιστη. Ιδιαίτερη φροντίδα πρέπει να δοθεί στο

θέμα του οικισμού των αξιωματικών στο πρώην στρατόπεδο Σακετά, όπου παρά την οριστική απόφαση ανάκλησης των οικοδομικών εργασιών από το ΣτΕ (ΣτΕ 1011/2009), οι οικοδομικοί σκελετοί παραμένουν.

Τέλος, πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την αυθαίρετη απόθεση μπαζών και απορριμμάτων που γίνεται στο Κακόρεμα και άλλες δασικές περιοχές.

Δ.3.1.4 Χώροι Αστικού Πρασίνου

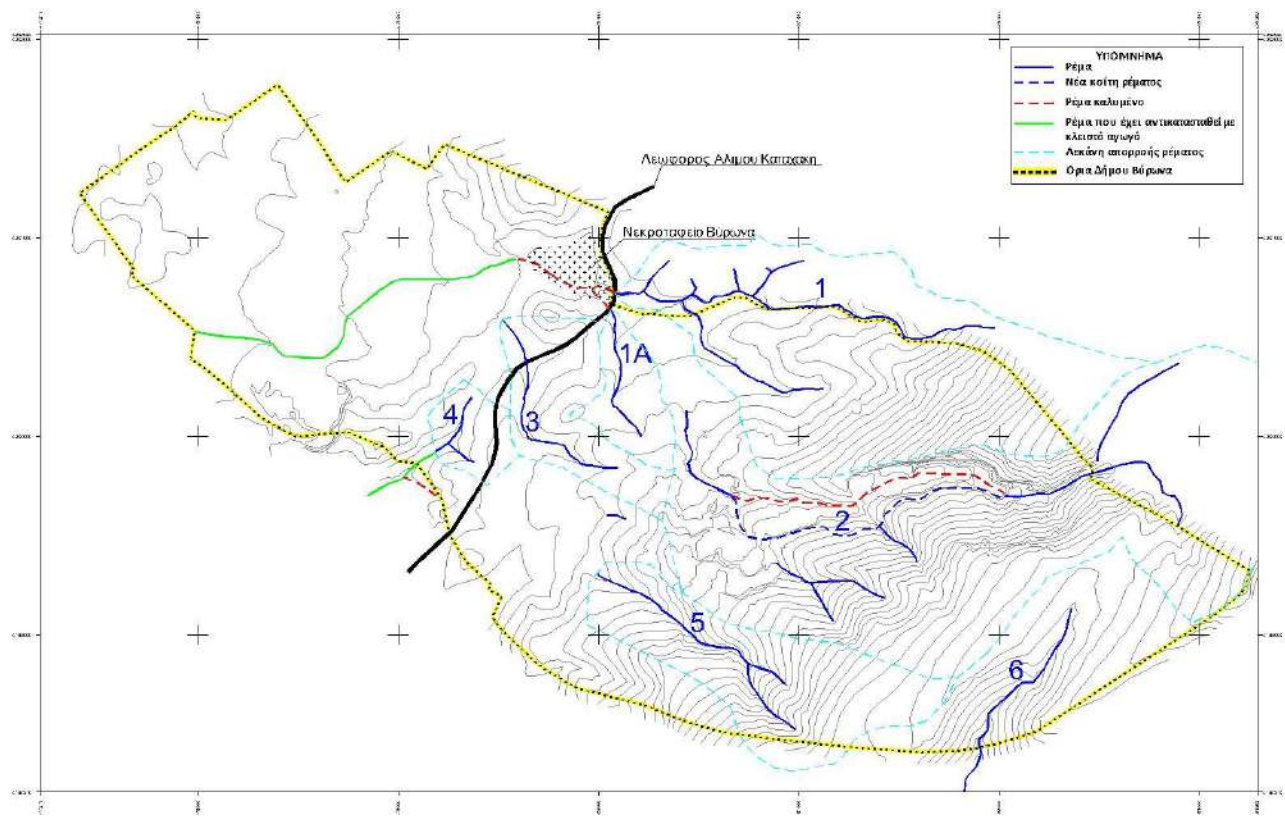
Οι χώροι Αστικού Πρασίνου του Δήμου Βύρωνα είναι τα Πάρκα Αγίας Τριάδας και Ανάληψης και ο διαμορφωμένος Κοινόχρηστος Χώρος της Καραολή & Δημητρίου (πάρκο Βύρωνα).

Δ.3.2 Υδρογραφία

Το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής μελέτης αποτελεί τμήμα των πηγών του ρέματος Πικροδάφνης που εκβάλλει στον Σαρωνικό κόλπο. Το �έμα της Πικροδάφνης είναι ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα ρέματα της Αττικής, το οποίο εξακολουθεί να διατηρεί ορισμένα σημαντικά υδρομορφολογικά και βιολογικά χαρακτηριστικά του. Πηγάζει από τα δυτικά πρηνή του Υμηττού, στην περιοχή του Καρέα, διέρχεται μέσα από τον αστικό ιστό της πόλης και συγκεκριμένα από τους Δήμους Βύρωνα, Ηλιούπολης, Αγίου Δημητρίου, Παλαιού Φαλήρου και εκβάλλει στη θάλασσα εντός των ορίων του Δήμου Αλίμου.

Το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής μελέτης είναι αραιό και παρουσιάζει μια διακοπτόμενη εικόνα με όριο την οδική αρτηρία Αλίμου – Κατεχάκη. Εντοπίζεται στο ανατολικό τμήμα του Δήμου Βύρωνα και ανάντη της Λεωφόρου Αλίμου - Κατεχάκη. Κατάντι της Λεωφόρου Αλίμου- Κατεχάκη λόγω των ανθρωπογενών επεμβάσεων και της έντονης δόμησης είτε χάνεται εντός του αστικού ιστού είτε έχει μετατραπεί σε κλειστούς αγωγούς είτε έχει μπαζωθεί.

Σχήμα 1.3.1: Υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής μελέτης με τις λεκάνες απορροής τους.

Το ρέμα 1 είναι δεύτερης τάξης, έχει διεύθυνση Α-Δ και μήκος 2,75χλμ., μέχρι την Λεωφόρο Αλίμου – Κατεχάκη όπου είναι ανοιχτό. Στη συνέχεια διέρχεται με τεχνικό έργο κάτω από την οδό και μετά χάνεται εντός του Νεκροταφείου Βύρωνα. Εντός του νεκροταφείου έχουν γίνει κάποια τεχνικά προκειμένου να παροχετεύονται τα νερά προς τα κατάντι. Από την είσοδο του Νεκροταφείου το ρέμα έχει αντικατασταθεί με κλειστό αγωγό, ο οποίος διέρχεται κατά μήκος της Οδού Καραολή & Δημητρίου.

Το ρέμα 1Α πρώτης τάξης, έχει διεύθυνση ΝΑ-ΒΔ, μήκος 0,712χλμ. και είναι ανοιχτό μέχρι τη Λεωφόρο Αλίου – Κατεχάκη. Στη συνέχεια διέρχεται κάτω από τη Λεωφόρο με τεχνικό έργο, το οποίο είναι τυφλό.

Το ρέμα 2 (Κακόρεμα) τρίτης τάξης, έχει διεύθυνση αρχικά ΑΒΑ-ΔΝΔ και στη συνέχεια στρέφεται ΒΔ και έχει μήκος 3,353χλμ.. Η φυσική κοίτη του ρέματος (κόκκινη διακεκομμένη γραμμή) έχει καλυφθεί από τεχνητές επιχωματώσεις. Αποτέλεσμα αυτών είναι να δημιουργηθεί μια νέα κοίτη μεταξύ του φυσικού εδάφους και των επιχωματώσεων (μπλε διακεκομμένη γραμμή). Στη συνέχεια το ρέμα ταυτίζεται με τον υφιστάμενο δρόμο και μετά σταματά και η ροή είναι διάχυτη.

Το ρέμα 3 πρώτης τάξης, έχει διεύθυνση ΝΑ-ΒΔ και μήκος 1,141χλμ.. διέρχεται κάτω από την Λεωφόρο Αλίου – Κατεχάκη με τεχνικό έργο και συνεχίζει ώσπου συναντά τον πολεοδομικό ιστό και χάνεται.

Το ρέμα 4 δεύτερης τάξης, έχει διεύθυνση Β-Ν και μήκος 0,35χλμ. αρχικά είναι ανοιχτό και στην συνέχεια αντικαθίστανται από κλειστό αγωγό και εξέρχεται από την περιοχή μελέτης.

Το ρέμα 5 δεύτερης τάξης, έχει διεύθυνση ΝΑ-ΒΔ και μήκος 1,33χλμ.. είναι ανοιχτό, ώσπου συναντά τον πολεοδομικό ιστό και χάνεται.

Το ρέμα 6 πρώτης τάξης, έχει διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ και μήκος 1,42χλμ.. είναι ανοιχτό και εξέρχεται από την περιοχή μελέτης.

Σύμφωνα με τον προσδιορισμό της διαδρομής των κλάδων, το υδρογραφικό δίκτυο εμφανίζει παράλληλη μορφή.

ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΛΕΚΑΝΕΣ

Οι λεκάνες απορροής με τις εκτάσεις τους αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα 1.4.1. με την αρίθμηση που αναφέρεται στο Σχήμα 1.3.1.

Πίνακας 1.4.1: Οι εκτάσεις τα μήκη και τα πλάτη των λεκανών απορροής της περιοχής μελέτης

Αρίθμηση λεκάνης απορροής	Ρέμα	Έκταση (Km ²)	Μήκος (Km)	Πλάτος (Km)
1	1	1,835	2,7	1,23
1Α	1Α	0,209	0,86	0,47
2	2	3,042	3,5	1,13
3	3	0,420	1,27	0,55
4	4	0,152	0,37	0,54
5	5	0,794	1,6	0,67

ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΤΑΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η μορφολογική ενότητα που κυριαρχεί είναι αυτή του λοφώδους αναγλύφου δηλαδή με υψόμετρα 150-600μ. Το ανάγλυφο της περιοχής ανάντη της Λεωφόρου Αλίου – Κατεχάκη αν και λοφώδες – ημιορεινό έχει και πολύ μεγάλες εδαφικές κλίσεις. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τους γεωλογικούς σχηματισμούς (σχιστόλιθοι – μάρμαρα) που δομούν το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής δεν δημιουργούν περιοχές επιρρεπείς σε κατολισθητικά φαινόμενα. Όμως στην περιοχή των παλαιών λατομείων και κατά μήκος του ρέματος 2 (Κακόρεμα), έχει τοποθετηθεί πολύ μεγάλος όγκος τεχνητών επιχωματώσεων. Οι επιχωματώσεις αυτές είναι επιρρεπείς σε αστάθειες όταν τοποθετούνται σε μεγάλες εδαφικές κλίσεις, δεν έχει γίνει καλή συμπύκνωση και δεν έχουν φυτευτεί. Το όλο σύστημα επιδεινώνεται περαιτέρω από την επιφανειακή απορροή. Βέβαια είναι γεγονός ότι δεν έχουν παρατηρηθεί αστάθειες μεγάλης κλίμακας στις τεχνητές επιχωματώσεις, με εξαίρεση μικρής και πολύ τοπικής σημασίας αστάθειες οφειλόμενες κυρίως στην επιφανειακή απορροή.

Στα όρια του Δήμου υπάρχουν δύο παλιά λατομεία της Εργάνης (θέατρο Βράχων και Αλεποβουνίου (γήπεδο Βύρωνα) τα οποία έχουν μετατραπεί σε χώρους αναψυχής και άθλησης. Επειδή όμως τα πρηνή είναι πολύ απότομα σχεδόν κατακόρυφα και δομούνται από ασβεστόλιθο του οποίου ο ιστός είναι κατακερματισμένος και καταπονημένος, λόγω τεκτονικών ασυνεχειών, αλλά και των εκρήξεων κατά την διάρκεια των εξορύξεων, είναι πολύ πιθανό να έχουμε αστάθειες του πρηνούς, που εκδηλώνονται με καταπτώσεις βράχων ποικίλου μεγέθους.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το ανάγλυφο της περιοχής γενικά είναι σταθεροποιημένο, επειδή δεν εντοπίστηκαν ασταθή πρηνή ή τμήματα που χαρακτηρίζονται επιδεκτικά στην εκδήλωση ασταθειών. Εξαίρεση αποτελούν οι θέσεις των τεχνητών επιχωματώσεων στις οποίες θεωρούμε ότι λόγω της φύσης των υλικών, της μη καλής συμπύκνωσης, της μη φύτευσης αλλά και με την επίδραση της επιφανειακής απορροής είναι επιδεκτικές σε αστάθειες και κατολισθητικά φαινόμενα, αλλά και οι θέσεις των παλαιών λατομείων.

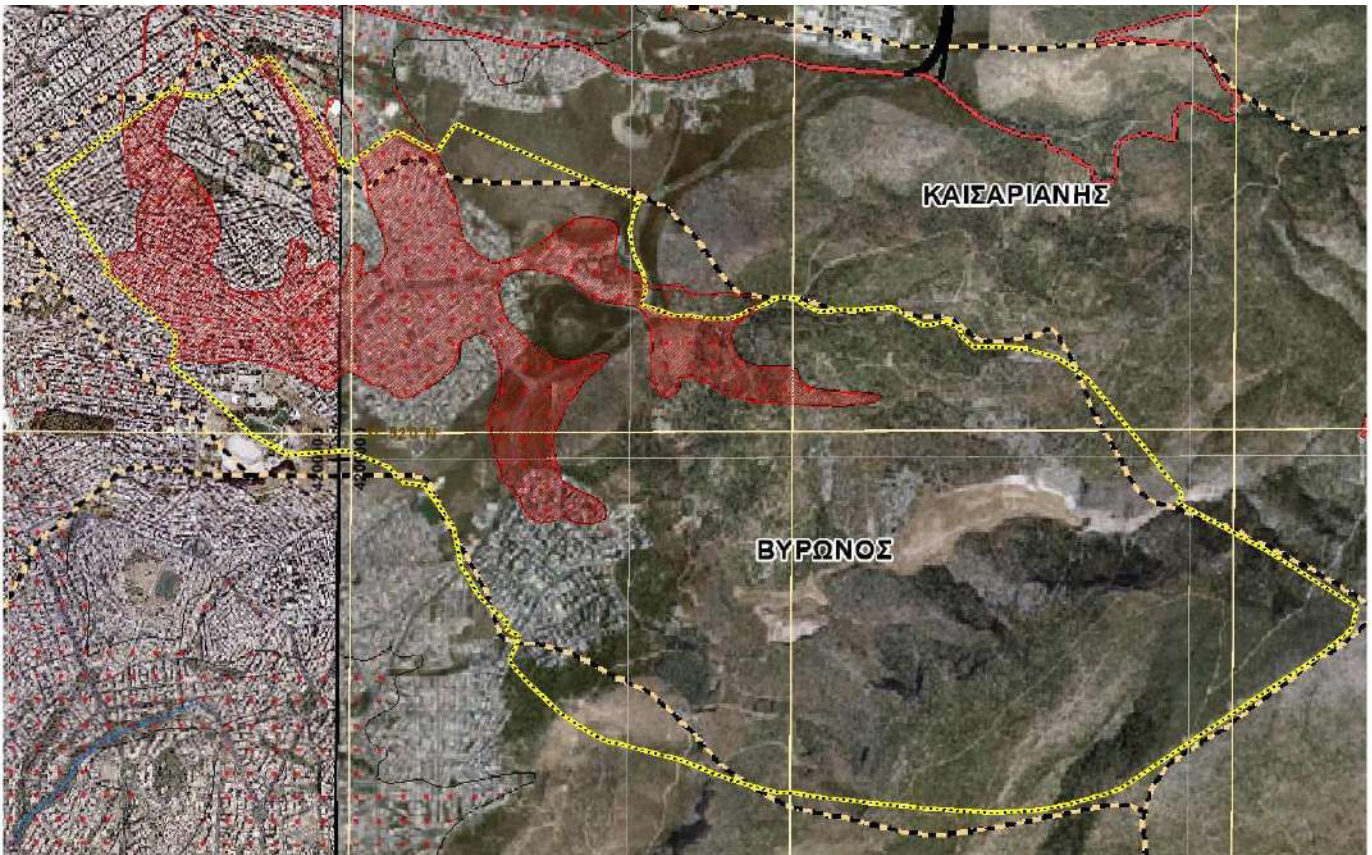
Η Λεωφόρος Αλίου – Κατεχάκη διέρχεται από το μέσο σχεδόν του Δήμου Βύρωνα και αποτελεί επίσης ένα φυσικό εμπόδιο στην ελεύθερη επιφανειακή απορροή. Είναι χαρακτηριστικό επίσης ότι κατάντη της Λεωφόρου υπάρχει έντονη και πυκνή δόμηση. Πλημμυρικές καταστάσεις δεν αναφέρθηκαν επειδή το υδρογραφικό δίκτυο στον ελεύθερο χώρο είναι καλά διαμορφωμένο και επειδή εντός του οικιστικού ιστού τα ρέματα είναι καλυμένα και υπάρχουν και αγωγοί ομβρίων. Εξαίρεση αποτελούν δυο θέσεις όπου έχουν παρατηρηθεί τέτοιου είδους φαινόμενα μετά από έντονες βροχοπτώσεις.

Η πρώτη θέση είναι εκεί που καταλήγει το ρέμα 3. Διέρχεται κάτω από την Λεωφόρο με τεχνικό έργο και στη συνέχεια, χωρίς καλά σχηματισμένη κοίτη, συναντά τον οικιστικό ιστό και χάνεται, με αποτέλεσμα τα επιφανειακά νερά να έχουν διάχυτη ροή μέχρι να συναντήσουν την οδό Καραολή & Δημητρίου, όπου παραλαμβάνονται από τους αγωγούς ομβρίων. Το ρέμα αυτό έχει μικρό μήκος και μικρή λεκάνη απορροής, με αποτέλεσμα και το νερό που σωρεύεται να είναι λίγο και τα φαινόμενα αυτά να είναι μικρής έκτασης.

Η δεύτερη θέση είναι στη διασταύρωση της Λεωφόρου Αλίου – Κατεχάκη με την οδό Αρχιεπισκόπου Αθηνών Χρυσοστόμου και τα στρατόπεδα. Εκεί καταλήγουν το ρέμα 1, 1Α και 2. Η κοίτη του ρέματος 2 έχει χαθεί πολύ πριν το σημείο αυτό, η επιφανειακή απορροή είναι διάχυτη και ακολουθεί τον υφιστάμενο ασφαλοστρωμένο δρόμο. Το ρέμα αυτό επειδή διέρχεται από τις τεχνητές επιχωματώσεις έχει και μεγάλο όγκο φερτών υλικών. Καταλήγει δε μέσω του δρόμου στη Λεωφόρο Αλίου-Κατεχάκη. Το ρέμα 1Α καταλήγει με τη φυσική του κοίτη στη διασταύρωση. Έχει κατασκευασθεί τεχνικό έργο κάτω από την Λεωφόρο το οποίο είναι τυφλό, με αποτέλεσμα τα νερά της επιφανειακής απορροής να υπερχειλίζουν και να κατακλύζουν το οδόστρωμα. Το ρέμα 1 φθάνει έως τη Λεωφόρο Αλίου – Κατεχάκη μέσω της φυσικής του κοίτης, διέρχεται κάτω από την Λεωφόρο με τεχνικό έργο που βγαίνει εντός του νεκροταφείου Βύρωνα, όπου το ρέμα δεν υφίσταται πλέον. Εντός του νεκροταφείου έχουν γίνει κάποια τεχνικά έργα ώστε να παροχετεύουν τα νερά έως την είσοδο νεκροταφείου, όπου ξεκινά ο κλειστός αγωγός που έχει υποκαταστήσει το ρέμα, όμως αυτά δεν είναι αρκετά με αποτέλεσμα αυτό να πλημμυρίζει.

Εκτός των παραπάνω στο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (EL06) (ΦΕΚ 2693 Β /18), αναφέρεται ότι μεγάλο μέρος που Δήμου Βύρωνα βρίσκεται εντός της Ζώνης Δυνητικού Κινδύνου Πλημμύρας, όπως φαίνεται στο σχήμα 1.5.1

Σχήμα 1.5.1: Η Ζώνης Δυνητικού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ) σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)

Με βάση τα αποτελέσματα της μοντελοποίησης στις περιόδους επαναφοράς $T=50$ και $T=100$ έτη δεν προκύπτουν ουσιαστικά πλημμυρικά φαινόμενα σ' όλο το μήκος του ρέματος. Δυσμενέστερη εικόνα εμφανίζεται στην περίοδο $T=1000$ έτη, στο τμήμα του ρέματος λίγο πριν την Ποσειδώνος και μέχρι τις εκβολές του.

Στο Χάρτη 04800-42000, που συνοδεύει το ως άνω Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, κανένα τμήμα του Δήμου δεν ανήκει σε Πλημμυρική Ζώνη για καμία περίοδο επαναφοράς. Όμως, τμήμα του Δήμου ανήκει σε Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, όπως παρουσιάζεται στο Χάρτη 1 του Φυσικού Περιβάλλοντος της ΣΜΠΕ.

Στο Σχέδιο Διαχείρισης δεν αναφέρεται κανένα ιστορικό ή σημαντικό γεγονός πλημμύρας στα όρια του Δήμου. Επίσης ο Δήμος Βύρωνα δεν ανήκει στους θιγόμενους πληθυσμούς. Σχετικά με την αποτίμηση της έντασης και των επιπτώσεων της πλημμύρας ο κίνδυνος είναι από πολύ χαμηλός έως μέτριος. Τα Μέτρα Προστασίας Διαχείρισης του κινδύνου Πλημμύρας που αναφέρονται στο άρθρο 10

του Σχεδίου αναφέρονται κυρίως στις περιοχές με θιγόμενους πληθυσμούς και όπου η αποτίμηση της έντασης και των επιπτώσεων της πλημμύρας ο κίνδυνος είναι υψηλός ή πολύ υψηλός.

ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΓΛΥΦΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟΥ ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Τεχνητές τροποποιήσεις του ανάγλυφου υπάρχουν στη θέση απόθεσης των τεχνητών επιχωματώσεων, στις θέσεις των δύο παλαιών λατομείων και γενικά στην περιοχή εντός του ρυμοτομικού σχεδίου, από την κατασκευή των δρόμων και των κτιριακών εγκαταστάσεων. Όλες οι τροποποιήσεις αυτές είναι συνοδές της ανθρώπινης παρουσίας και δραστηριότητας στην περιοχή.

Τεχνητές τροποποιήσεις του υδρογραφικού δικτύου έχουμε σε δύο θέσεις όπως φαίνεται και το σχήμα 1.3.1. Η πρώτη κατά την οποία το ρέμα 2 άλλαξε την ροή του, λόγω της απόθεσης των τεχνητών επιχωματώσεων και η δεύτερη στη θέση του νεκροταφείου Βύρωνα όπου το ρέμα 1 έχει χαθεί, επειδή έχει μπαζωθεί και έχει κατασκευασθεί το νεκροταφείο.

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΝΕΡΑ

Η επιφανειακή απορροή, όπως αναλυτικά περιγράφηκε προηγούμενα, συντελείται κυρίως μέσω των πέντε ρεμάτων που πηγάζουν από τον Υμηττό και χάνονται είτε στη Λεωφόρο Αλίου – Κατεχάκη είτε στον οικιστικό ιστό είτε μετατρέπονται σε κλειστούς αγωγούς.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 706/2010 (ΦΕΚ 1383Β/2010) «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» ο Δήμος Βύρωνα εντάσσεται στην λεκάνη απορροής του Λεκανοπεδίου Αττικής με κωδικό GR26, στο Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής (GR 06).

Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ ανέθεσε στην σύμπραξη Γραφείων Μελετών «ΝΑΜΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ & ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ ΑΕ – ΓΑΜΜΑ-4 ΕΠΕ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ -SPEED ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ - ΦΩΤΙΟΣ ΠΕΡΓΑΝΤΗΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΤΑΣΚΑΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΕΛΗΣ - ΧΡΗΣΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ANNA ΜΠΙΤΣΑΚΑΚΗ-ΤΣΟΥΚΙΑ - ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑΣ» τη μελέτη «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007» η οποία εγκρίθηκε με την 391/08-04-2013 (ΦΕΚ 1004 Β/13) απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Στη μελέτη αυτή δεν απογράφηκαν κανένα από τα ρέματα της περιοχής μελέτης σαν Ποτάμια Υδάτινα Σώματα. Όμως έχει απογραφεί το ανοιχτό τμήμα ρέματος Πικροδάφνης από την Ηλιούπολη έως τις εκβολές του.

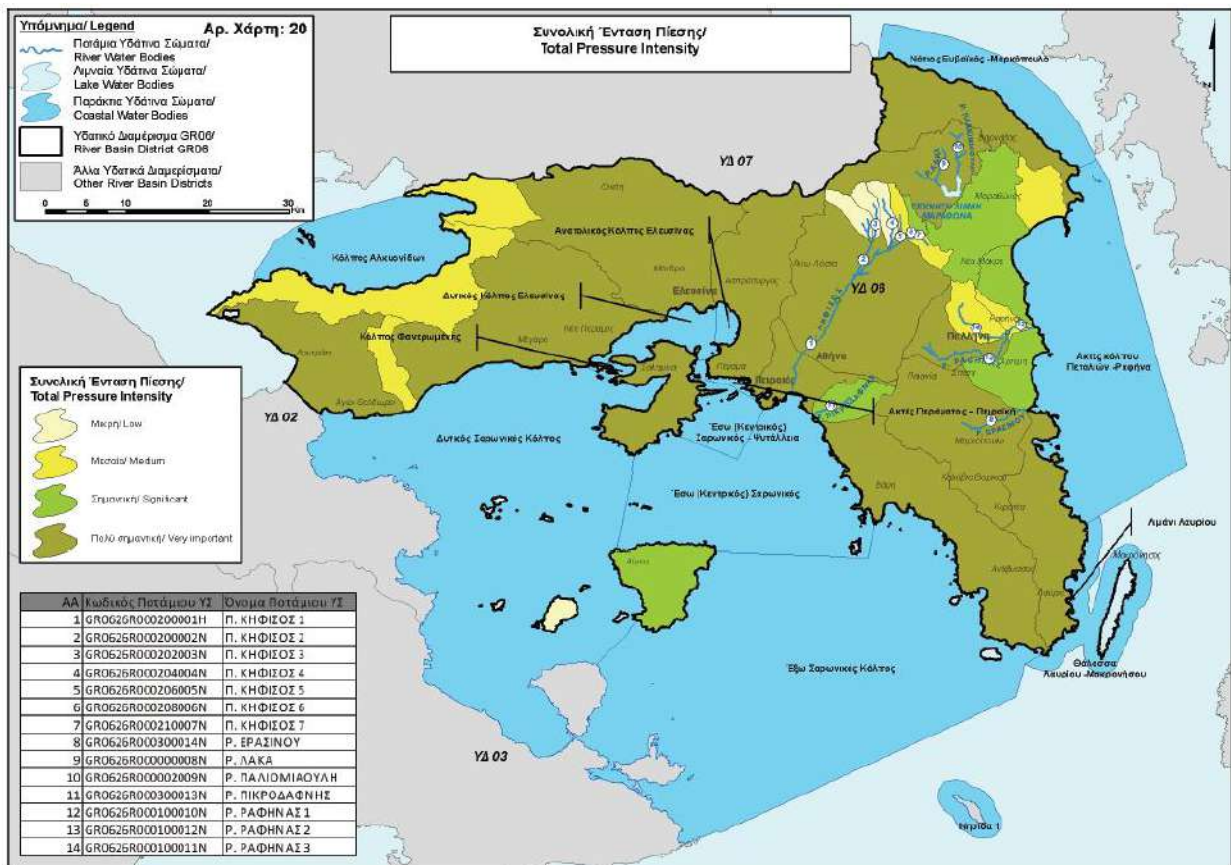
Επειδή στο ρέμα Πικροδάφνης καταλήγουν τα ρέματα της περιοχής μελέτης αναφέρονται συνοπτικά τα εξής:

Το ρέμα Πικροδάφνης στο ανοιχτό τμήμα του βρίσκεται σε καλή χημική κατάσταση ενώ η οικολογική κατάσταση του είναι άγνωστη όπως φαίνεται και από το παρακάτω πίνακα.

Κωδικός Λεκάνης απορροής	Κατ. ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Οικολογική κατάσταση	Χημική κατάσταση	Συνολική κατάσταση
GR26	RW	GR0626R000000008N	Ρ. ΛΑΚΑ	μέτρια	καλή	μέτρια
GR26	RW	GR0626R000002009N	Ρ. ΠΑΛΙΟΜΙΑΟΥΛΗ	μέτρια	καλή	μέτρια
GR26	RW	GR0626R000100010N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 1	ελλιπής	άγνωστη	ελλιπής
GR26	RW	GR0626R000100011N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 3	άγνωστη	άγνωστη	άγνωστη
GR26	RW	GR0626R000100012N	Ρ. ΡΑΦΗΝΑΣ 2	μέτρια	άγνωστη	μέτρια
GR26	RW	GR0626R000200001H	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 1	ελλιπής	άγνωστη	ελλιπής
GR26	RW	GR0626R000200002N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 2	κακή	καλή	κακή
GR26	RW	GR0626R000202003N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 3	καλή	καλή	καλή
GR26	RW	GR0626R000204004N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 4	καλή	καλή	καλή
GR26	RW	GR0626R000206005N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 5	άγνωστη	άγνωστη	άγνωστη
GR26	RW	GR0626R000208006N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 6	άγνωστη	άγνωστη	άγνωστη
GR26	RW	GR0626R000210007N	Π. ΚΗΦΙΣΟΣ 7	άγνωστη	άγνωστη	άγνωστη
GR26	RW	GR0626R000300013N	Ρ. ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ	άγνωστη	καλή	άγνωστη
GR26	RW	GR0626R000300014N	ΕΡΑΣΙΝΟΣ Ρ.	μέτρια	άγνωστη	μέτρια

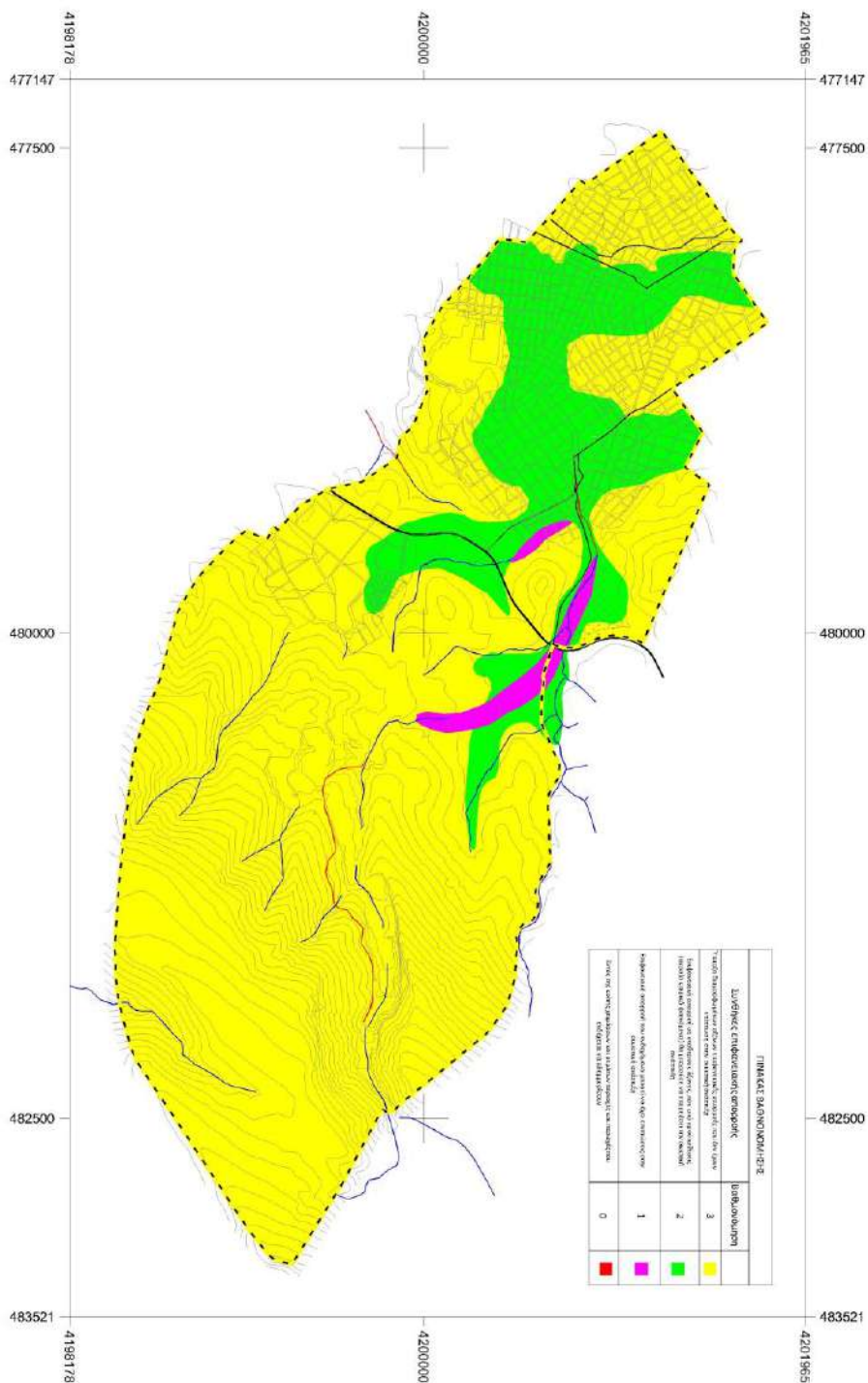
Πηγή: «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Όπως φαίνεται και από το παρακάτω σχήμα το ρέμα Πικροδάφνης δέχεται σημαντικής έντασης πιέσεις και ανάλογες είναι και οι επιπτώσεις.

Πηγή: «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007»

Επιφανειακή απορροή με χαρακτηριστικό την επίδραση της στην κατ' αρχήν καταλληλότητα.
Στο Σχήμα 1.3.4 φαίνεται ο διαχωρισμός αυτός.

Σχήμα 1.3.4 Χάρτης (χωρίς κλίμακα) επιφανειακής απορροής περιοχής προς μελέτη.

Τα μέτρα που έχουν προταθεί από τη μελέτη του ΓΠΣ είναι:

- Καμία πρόταση για επέκταση του σχεδίου
- Να γίνουν υδραυλικές μελέτης οριοθέτησης των ρεμάτων της περιοχής ειδικά σε αυτά που καταλήγουν στον οικιστικό ιστό.
- Να γίνουν υδραυλικές μελέτης αποχέτευσης ομβρίων στις δύο περιοχές όπου παρατηρούνται πλημμυρικά φαινόμενα και στην βαθμονόμηση της επιφανειακής απορροής έχουν βαθμολογηθεί με 1. Η πρώτη περιοχή είναι στην ευρύτερη περιοχή των στρατοπέδων έως την Λεωφόρο Αλίου – Κατεχάκη και την περιοχή του νεκροταφείου Βύρωνα. Η δεύτερη περιοχή είναι εκεί που καταλήγει το ρέμα 3 και χάνεται εντός του οικιστικού ιστού.

Δ.3.3 Προστατευόμενα Οικοσυστήματα – Τοπία

Σύμφωνα με το Ν.1650/86, το όρος Υμηττός βρίσκεται υπό καθεστώς προστασίας που ενισχύθηκε με σειρά θεσμικών ρυθμίσεων. Συγκεκριμένα:

1. Με την Υ.Α. 25.638/27-3-69 (Φ.Ε.Κ. 236 Β'/4-4-69) ο Υμηττός κηρύχθηκε ως τόπος χρήζων ειδικής προστασίας, μαζί με την Πεντέλη, την Πάρνηθα, τον Κορυδαλλό και το όρος Αιγάλεω.
2. Με το Π.Δ. 91/22-1-74 (Φ.Ε.Κ. 31 Α'/6-2-74) η δασική έκταση περιοχής Καισαριανής, που παραχωρήθηκε προς αναδάσωση στη Φιλοδασική Ένωση Αθηνών, κηρύχθηκε αισθητικό δάσος.
3. Με την Υ.Α. 38070/1972/6-5-76 (Φ.Ε.Κ. 683 Β'/24-5-76) ιδρύθηκε μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων στην περιοχή του Υμηττού
4. Με το Π.Δ. 31.08.78, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 17.03.81, καθορίστηκαν ζώνες ρύθμισης και προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού
5. Κορυφές του όρους Υμηττός και η περιοχή Καισαριανής – Καρέα εντάχθηκαν στο Βιότοπο CORINE A00060040 (Κατάλογος Φιλότητας)
6. Το Δάσος Καισαριανής χαρακτηρίστηκε ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους – ΤΙΦΚ ΑΤ2011023 (Κατάλογος Φιλότητας)
7. Ο Υμηττός, το Αισθητικό δάσος Καισαριανής και η Λίμνη Βουλιαγμένης χαρακτηρίστηκαν ως Περιοχή Natura με κωδικό GR3000006 (Κατάλογος Φιλότητας).
8. Το όρος Υμηττός εντάχθηκε στο Δίκτυο Natura και με κωδικό GR3000015 (Κατάλογος Φιλότητας)
9. Με την υπ' αριθ. 1386/27-7-07 απόφαση Γ. Γ. Περιφέρειας κηρύχθηκε ως αναδασωτέα έκταση εμβαδού 3,114 στρ. στη θέση «πρώην λατομείο Εργάνη» (Φ.Ε.Κ. 413 Δ'/31-8-07).

10. Με την υπ' αριθ. 1382/πε/13-5-11 απόφαση Γ. Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης κηρύχθηκε ως αναδασωτέα έκταση εμβαδού 35,218 στρ. στη θέση «Χαράδρα ή Κακόρεμα Αγ. Ιωάννη Καρέα» (Φ.Ε.Κ. 148 Δ'3-6-11).

11. Με το Π.Δ. 14.06.11 καθορίσθηκαν μέτρα προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδί – Ιλισίων

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το από 14-6-11 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 187 Δ'16-6-11) είναι οι εξής:

- α) Ζώνη Α προστασίας Υμηττού
- β) Ζώνη Β προστασίας Υμηττού και
- γ) Ζώνη Ε (Κοιμητήριο Βύρωνα)

Η Ζώνη Α χαρακτηρίζεται ως Απόλυτης προστασίας της φύσης και των μνημείων, με στόχο την απόλυτη προστασία των οικοτόπων, των ειδών χλωρίδας και πανίδας και την οικολογικά συμβατή ανάδειξη των ιδιαίτερων φυσικών, γεωλογικών και ιστορικών χαρακτηριστικών του Υμηττού. Επιτρέπονται μόνο χρήσεις που είναι συμβατές ή κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες προστασίας της περιοχής, όπως έργα αντιπυρικής προστασίας, πυροσβεστικοί κρουνοί, εργασίες δασικής διαχείρισης, χάραξη μονοπατιών και ποδηλατικών διαδρομών. Επιτρέπονται επίσης οι ήπιες ανασχετικές παρεμβάσεις σε ρέματα. Στη Ζώνη Α οι επικρατούσες χρήσεις είναι οι εξής:

- Δασικές εκτάσεις, που είναι και το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής,
- Παλαιά Λατομεία
- Στρατόπεδα
- Το Σκοπευτήριο
- Μονές κ.α.

Η Ζώνη Β χαρακτηρίζεται ως Περιφερειακή Ζώνη Προστασίας και καθορίζεται ως περιοχή γεωργικής χρήσης, εκπαίδευσης και υπαίθριας αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού.

Στη Ζώνη Β Υμηττού εντάσσονται οι Πολιτιστικές – Αθλητικές – Εκπαιδευτικές Εγκαταστάσεις του συγκροτήματος Εργάνη.

Επίσης το Κοιμητήριο του Βύρωνα εντάσσεται στη Ζώνη Ε του Δ/τος.

Ο Υμηττός ως τοπίο ιδιαίτερης αισθητικής και συμβολικής αξίας

Τα σύγχρονα τοπία είναι πολιτιστικά προϊόντα, είναι δηλ. προϊόντα της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στη φύση και τη δράση των ανθρώπων που παρεμβαίνουν για να την εκμεταλλευτούν. Κατ' αυτό τον τρόπο είναι κυρίως ιστορικά προϊόντα, στα οποία διασταυρώνονται η φύση και η ανθρώπινη παρέμβαση.

Ο Υμηττός, έχει κυρίαρχη παρουσία στο σχηματισμό του τοπίου της πρωτεύουσας, λόγω της θέσης και της γειτνιάσής του με το πολεοδομικό συγκρότημα, των ιστορικών και αρχαιολογικών λειψάνων και των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών του. Το δεσπόζον χαρακτηριστικό του τοπίου στον Υμηττό είναι η πανοραμική θέα από και προς το λεκανοπέδιο.

Πολλοί περιηγητές και άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών έχουν υμνήσει τον τρόπο που προβάλλεται ο ορεινός όγκος, ειδικά κατά τη δύση του ηλίου.

Στον ίδιο τον Υμηττό διαμορφώνονται ζώνες τοπίου, ανάλογα με το χαρακτήρα των περιοχών του ορεινού όγκου. Έτσι, η κορυφή του Υμηττού έχει εξαιρετική μακρινή θέα τόσο προς την πλευρά του λεκανοπεδίου, αλλά και προς την πλευρά των Μεσογείων μέχρι τον Ευβοϊκό κόλπο. Η περιοχή κάτω από την κορυφή και το νότιο τμήμα (η ζώνη των θαμνώνων) έχει επίσης εξαιρετική μακρινή θέα προς την πλευρά της Αθήνας. Επιπλέον παρέχει και δυνατότητες αναψυχής και ευχαρίστησης, χάρη στο φυσικό περιβάλλον και τα ιδιαίτερα αρώματα των θάμνων και του πευκοδάσους και με την παρατήρηση της ορνιθοπανίδας (ο Υμηττός είναι σημαντικός διάδρομος μεταναστευτικών πουλιών). Χαμηλότερα, στην περιοχή του πευκοδάσους, η ποικιλία του τοπίου είναι εντονότερη. Τη μακρινή θέα, μέσα από τα διάκενα, διαδέχεται η ενδοδασική θέα κοντινών αποστάσεων και η σχέση του παρατηρητή με τα ιστορικά και πολιτιστικά μνημεία (μονές, πύργους, αρχαία λείψανα, αρχαία λατομεία).

Ιδιαίτερο ρόλο στο τοπίο του Υμηττού έχουν οι φυσικοί σχηματισμοί (χαραδρώσεις, βραχώσεις), οι ανθρωπογενείς σχηματισμοί (αρχαία λατομεία) και οι θέσεις γεωλογικού ενδιαφέροντος, όπως τα σπήλαια, σε πολλά από τα οποία εντοπίζονται ίχνη ανθρώπινης λατρευτικής δραστηριότητας. Η πυκνότητα των σχηματισμών αυτών αξίζει ιδιαίτερης μνείας, καθώς αποτελεί ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και ένα από τα σημαντικότερα ενδιαφέροντα των περιπατητών.

Με την προστασία του Υμηττού ασχολούνται οι παρακάτω φορείς:

Α. Κέντρο προστασίας δασών και φυσικού περιβάλλοντος

Το Κέντρο προστασίας δασών και φυσικού περιβάλλοντος ασχολείται με την προστασία του περιβάλλοντος, της χλωρίδας και πανίδας του Υμηττού και την προστασία του από πυρκαγιές, ρίψη μπάζων και λαθροθηρία. Βασικά αντικείμενά του είναι η Δασοπροστασία και η Δασοπυρόσβεση, η οποία επιτυγχάνεται με την Ομάδα Άμεσης Επέμβασης που έχει οργανωθεί για έκτακτα περιστατικά και επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα όπως πλημμύρες, σεισμούς και άλλα.

Β. Σ.Π.Α.Υ. (Σύνδεσμος Προστασίας Υμηττού)

Ο Σύνδεσμος Προστασίας & Ανάπτυξης Υμηττού (ΣΠΑΥ) ιδρύθηκε το 1992 (ΦΕΚ 3382/13-2-92), με σκοπό την προστασία του δάσους του Υμηττού από φυσικές και ανθρωπογενείς αιτίες. Μέλη του είναι όλοι οι δήμοι που περιβάλλουν τον Υμηττό, δηλαδή οι Δήμοι Αγ. Παρασκευής, Χολαργού, Παπάγου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Βύρωνα, Ηλιούπολης, Αργυρούπολης, Γλυφάδας, Βούλας, Βουλιαγμένης, Βάρης, Κρωπίας, Παιανίας και Γλυκών Νερών.

Οι δραστηριότητες του ΣΠΑΥ συνοψίζονται ως εξής:

- Έρευνα, καταγραφή, μελέτη και εκτέλεση έργων για την προστασία του δάσους. Αναδασώσεις, καθαρισμοί εύφλεκτης βιομάζας, έργα δασικής αναψυχής κ.τ.λ..
- Συνεργασία με τους Δήμους - Μέλη για τα ανωτέρω και την εύρυθμη λειτουργία των τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων - Μελών.
- Δασοπροστασία κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, με πρόσληψη εποχιακών δασοφυλάκων (Μάιος – Σεπτέμβριος).
- Συντονισμός του έργου των εθελοντικών ομάδων δασοπροστασίας και πυρόσβεσης.
- Αρωγή των εθελοντικών ομάδων σε υποδομή εξοπλισμού, εκπαίδευσης και συντονισμού δραστηριοτήτων.
- Ευαισθητοποίηση των Πολιτών σε θέματα προστασίας του δάσους και του περιβάλλοντος γενικότερα.
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση των μαθητών όλων των βαθμίδων των Δήμων - Μελών.
- Ημερίδες σε εκθέσεις και συμμετοχή σε παρόμοιες δράσεις άλλων φορέων, με τον ίδιο ή παρόμοιο σκοπό.
- Συνεργασία με φορείς της Πολιτείας, Υπουργεία, Περιφέρεια, Δήμους, Δασαρχεία, σε θέματα που αφορούν την προστασία του Δάσους του Υμηττού.
- Δημοσιοποίηση των δραστηριοτήτων του Συνδέσμου, για λόγους ελέγχου και ευαισθητοποίησης των Πολιτών σε θέματα προστασίας του δάσους, του θεσμού του εθελοντισμού δασοπροστασίας και του περιβάλλοντος

Σημαντική θεωρείται η έλλειψη μελέτης για τη διευθέτηση των υδάτων του ορεινού όγκου, η οποία θα πρέπει να εκπονηθεί άμεσα.

Δ.4 Ανθρωπογενές περιβάλλον

Δ.4.1. Σύντομη ιστορική αναδρομή

Ο Υμηττός και η ευρύτερη περιοχή αναφέρονται και περιγράφονται από πολλούς αρχαίους, μεσαιωνικούς και νεότερους συγγραφείς και περιηγητές: τον Αριστοφάνη, τον Ξενοφώντα, τον Πλάτωνα, τον Πausανία, το Μιχαήλ Ακομινάτο, τον Κυριακό τον Αγκωνίτη και λοιπούς νεότερους.

Στο χώρο του Υμηττού εκτυλίσσεται ο μύθος σύμφωνα με τον οποίο ο Κέφαλος, πληγώνει θανάσιμα με το αλάθητο ακόντιο την γυναίκα του Πρόκριδα, σκηνή που απεικονίζει ερυθρόμορφος κρατήρας (440 με 430 π.Χ.).

Η αρχαιολογική έρευνα επεσήμανε ίχνη ζωής από τη νεολιθική περίοδο, όπως λεπίδες και θραύσματα οψιανού λίθου, που χρησιμοποιήθηκαν στην κατασκευή όπλων και εργαλείων.

Στη Μεγάλη Σπηλιά ή Σπηλιά Γυρίσματος βρέθηκαν λίγα όστρακα και κομμάτια οψιανού της τελικής Νεολιθικής περιόδου (4500-3200 πχ), καθώς και όστρακα της Πρώιμης Εποχής Χαλκού. Στο Σπήλαιο Κορακοβούνι I εντοπίσθηκε κεραμική απλή χειροποίητη, με διακόσμηση περιόδων Τελικής Νεολιθικής, ενώ στο σπήλαιο Λεοντάρι εντοπίσθηκαν όστρακα κεραμικής που αντιπροσωπεύουν τη Μέση και Τελική Νεολιθική περίοδο, την Ελλαδική περίοδο, καθώς και οστέινα εργαλεία, αντικείμενα οψιανού, μεταλλικά αντικείμενα, αλλά και οστά λιονταριού και αρκούδας.

Γύρω από τον Υμηττό παρατηρούνται πολλές θέσεις κατοίκησης, ιδρύονται μεγαλύτεροι οικισμοί μονιμότερου χαρακτήρα και υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός αυξάνεται σημαντικά στην αρχή της 3ης π.Χ. χιλιετίας. Κατά την Πρωτοελλαδική II φάση (μέσα 3ης χιλιετίας π.Χ.) κατοικούνται αρκετές θέσεις στη Μεσογαία, όπως το Μαρκόπουλο, το Κορωπί και τα Σπάτα.

Στην ανατολική πλευρά του Υμηττού εντοπίζεται προϊστορικός οικισμός, στον «Χριστό» πάνω από το Κορωπί, ενώ κοντά στη περιοχή της Ηλιούπολης έχουν εντοπιστεί προϊστορικά ίχνη στη «Ζωοδόχο Πηγή».

Κατά την μυκηναϊκή εποχή οι οικισμοί που περιβάλλουν τον Υμηττό διατηρούνται ή συρρικνώνονται.

Ο Ηρόδοτος αναφέρει (Στ. 1075) ότι στον Υμηττό και γύρω από αυτόν υπήρχαν αρκετοί πελασγικοί οικισμοί και δήμοι, όπως ο Σφηττός, η Κίκκυνα, η Αιξωνή, οι Σκυρίδες, η Πήρα κ.ά.

Τον 8ο αι. π.Χ. παραχωρούνται σημαντικές γαίες στις υπώρειες του Υμηττού και επιβάλλεται από το κράτος η δεκάτη στους καρπούς της γης. Έτσι, οι χαμηλές πλαγιές του Υμηττού εκχερσώθηκαν σε αρκετή έκταση για να εξοικονομηθεί χώρος για καλλιέργεια. Τον 6ο αι. ο Πεισίστρατος, για να ενισχύσει τη γεωργία, απαλλάσσει από τη φορολογία ειδικά τους εποικιστές του Υμηττού, τους κτηνοτρόφους, γεωργούς και τους υπόλοιπους χρήστες της περιοχής.

Στην περιοχή υπήρχε πλούσιο δίκτυο δρόμων. Δύο μονοπάτια – δρόμοι συνέδεαν την Αθήνα με τα Μεσόγεια διασχίζοντας τον κύριο όγκο του βουνού: το ένα ξεκινούσε από την πύλη του Αδριανού και μέσω Καρέα κατέληγε στο Κάστρο Χριστό και το δεύτερο βρισκόταν νοτιότερα, στο ύψος της σημερινής Γλυφάδας, κατέληγε επίσης στο Χριστό, προερχόμενο όμως από την περιοχή των Τραχώνων.

Στα τέλη του 6ο αι π.Χ., οι αυξημένες ανάγκες της πόλης οδηγούν στην κατασκευή ενός σημαντικού τεχνικού έργου, του Πεισιστράτειου υδραγωγείου (510 π.Χ.). Πιθανότατα υδρομάστευε την πηγή που βρισκόταν στις ΒΑ χαμηλές υπώρειες του Υμηττού (στάθμη εδάφους περίπου + 130μ) στο Γουδί, δίπλα στη κοίτη του Ιλισού.

Κατά την κλασσική εποχή αρκετοί αρχαίοι Δήμοι έχουν ήδη διαμορφωθεί γύρω από τον Υμηττό και είναι οι εξής: Λάμπτραι καθύπερθεν, Λάμπτραι παράλια, Αναγυρούς, Αλαί Αιξωνίδες, Αιξωνή, Σφηττός, Κίκκυνα, Παιανία ύπερθεν, Παιανία καθύπερθεν, Ευώνυμον, Θημακός, Δαιδαλίδαι, Αλαί, Εστιαία, Παλλήνη και Γαργητός.

Στους Ρωμαϊκούς χρόνους ο Υμηττός συνέχιζε ως ένα βαθμό, να διατηρεί την αίγλη του ως πνευματικό, θεραπευτικό και θρησκευτικό κέντρο. Η κορυφή του και ιδιαίτερα η περιοχή της Καισαριανής εμφανίζονται ως κέντρα λατρείας και υγείας, ενώ σύμφωνα με το Θεόφραστο η παρατήρηση της κορυφής του και του είδους και της πυκνότητας των νεφών βοηθούσε στην πρόβλεψη του καιρού, των μετεωρολογικών συνθηκών και κυρίως της βροχόπτωσης. Η λειτουργία του βουνού ως λατρευτικού κέντρου ενδυναμώθηκε από τη θέση του, σε σχέση με τους αρχαίους δήμους και τη βαθιά μορφολογία του. Έτσι στις πλαγιές του αλλά και τα σπήλαιά του, διαμορφώθηκαν ιερά Θεών και Νυμφών, όπως το ιερό της Αφροδίτης, στο χώρο της σημερινής Καλοπούλας, που συνδέεται με την πηγή «Κύλλου Πήρα».

Σύμφωνα με τον Πausανία στον Υμηττό υπήρχε άγαλμα του Υμηττίου Διός στην ψηλότερη κορυφή, καθώς και βωμοί του Ομβρίου Διός σε θέση που τιμούσε και εξευμένιζε το θεό, ώστε να χαρίζει ήπιες και έγκαιρες βροχές για τη γεωργία και του Απόλλωνος Προοψίου στην κορυφή από την οποία έπεφτε το πρώτο φως της ημέρας στη Δυτική Αττική.

Οι κάτοικοι ασχολούνταν με την υλοτομία, τη συλλογή βοτάνων και τη μελισσοκομία. Σύμφωνα με τον Πausανία, το μέλι του Υμηττού θεωρείτο εξαιρετικό από εκείνη την εποχή. Περίφημη ήταν και η φαιά Υμηττία μάρμαρος, όπως την αποκαλεί ο Στράβων, το κυανότεφρο μάρμαρο του Υμηττού, που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή μνημείων στην Ελληνιστική εποχή και κυρίως στην περίοδο της Ρωμαιοκρατίας. Τα λατομεία από τα οποία έβγαζαν το μάρμαρο βρίσκονται στη δυτική πλευρά του βουνού, στις απότομες πλαγιές του Κακορέματος, που είναι το πιο βαθύ και άγριο φαράγγι στον

Υμηττό, κοντά στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου του Κουταλά, όπου υπάρχουν τα κατάλοιπα μιας αρχαίας οδού, από την οποία κατέβαζαν το μάρμαρο. Από τα λατομεία του Καρέα εξαγόταν και ο κιτρινωπός ασβεστόλιθος, γνωστός ως αργιλικός λίθος. Τον 4ο αι. π.Χ. τα λατομεία του Υμηττού ήταν σε λειτουργία, ενώ στους Ρωμαϊκούς χρόνους, η ζήτηση υλικού είχε οδηγήσει την παραγωγή μαρμάρου σε μεγάλη εντατικοποίηση. Ορυκτά των λατομείων αυτών χρησιμοποιήθηκαν τον 6ο αιώνα στην Ακρόπολη της Αθήνας, για τα θεμέλια του ναού της Αθηνάς, δίπλα στο Ερεχθείο και αργότερα στον Παρθενώνα. Εκτός από τα λατομεία, στον Υμηττό φαίνεται πως υπήρξε και εξόρυξη μεταλλευμάτων, η οποία μάλιστα μπορεί να αναχθεί μέχρι την μυκηναϊκή περίοδο. Τα μεταλλεύματα πρέπει να ήταν τα ίδια που εξορύσσονταν στην Λαυρεωτική, δηλ. αργυρούχος μόλυβδος. Στοιχεία που έχουν σχέση με τις εργασίες αυτές εντοπίζονται στην περιοχή του Προφήτη Ηλία πάνω από την Ηλιούπολη, αλλά και στην ανατολική πλευρά του Υμηττού.

Κατά τη διάρκεια των μεσαιωνικών χρόνων ο Υμηττός, όπως όλοι οι ορεινοί όγκοι που περιβάλλουν το λεκανοπέδιο, συγκεντρώνει σημαντικές μοναστικές κοινότητες. Πρόκειται για τις μονές Αγ. Ιωάννου του Κυνηγού, Αγ. Ιωάννη του Θεολόγου, Αστερίου, Καισαριανής, Καρέα και Κουταλά. Σύμφωνα με το Μιχαήλ Χωνιάτη (μητροπολίτης Αθήνας, 1184-1204), στους πρόποδες του Υμηττού υπήρχαν οικισμοί ιδιαίτερου κάλλους και «φροντιστήρια» δηλαδή φιλοσοφικές σχολές. Την ίδια περίοδο, το αρχαίο επικοινωνιακό δίκτυο εξακολουθεί να χρησιμοποιείται, ενώ υπήρχε και σύστημα φρουκτωριών για την ασφάλεια των Αθηναίων.

Κατά την Τουρκοκρατία υποβαθμίζεται ο θρησκευτικός και πολιτιστικός χαρακτήρας της περιοχής. Ωστόσο συνεχίζει να είναι πολυσύχναστη, αφού το νερό του Υμηττού εξακολουθεί να θεωρείται ιαματικό. Τούρκοι αγάδες κατέχουν περιβόλια, μεγάλο μέρος της περιοχής όμως παραμένει ακαλλιέργητο. Πολλά μονοπάτια εξαφανίζονται και η άγρια βλάστηση επανέρχεται.

Ο Υμηττός εντυπωσιάζει τους περιηγητές με το τοπίο του, το σχήμα, τα χρώματα, τη χλωρίδα και με τη θέα που παρείχε προς το λεκανοπέδιο.

Ο τούρκος περιηγητής Εβλιά Τσελεπή, αναφέρει ότι, μετά τη βροχή, οι ευωδιές από τα λουλούδια, τα βότανα και τα δέντρα της γης πλημμυρίζουν την όσφρηση των ανθρώπων και τους μεθούν. Ιδιαίτερη είναι η αναφορά στα βότανα και στα φυτά του ορεινού όγκου, τόσο για την ευχάριστη εντύπωση που προκαλούσαν στους επισκέπτες, όσο και για τη φαρμακευτική τους χρήση, εφόσον έφταναν στην περιοχή γιατροί από όλα τα μέρη του κόσμου προκειμένου να μαζέψουν βότανα, πληρώνοντας για αυτό φόρο εκατό χιλιάδες χρυσά φλουριά το χρόνο.

Ο απογυμνωμένος από βλάστηση Υμηττός και το τοπίο που διαμόρφωνε ο ρους του Ιλισού έχει αποτυπωθεί σε πολυάριθμες λιθογραφίες και υδατογραφίες Ευρωπαίων περιηγητών του 18ου και 19ου αιώνα.

Στα τέλη του 19ου αιώνα οι υπώρειες του Υμηττού αποτελούνταν από βοσκοτόπια και χωράφια. Η αστικοποίηση της δυτικής πλευράς άρχισε μετά τη Μικρασιατική καταστροφή για την εγκατάσταση των προσφύγων. Το 1923 δημιουργήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας οι πρώτοι προσφυγικοί οικισμοί της Καισαριανής, του Παγκρατίου, της Νέας Ελβετίας κ.ά.. Ο συνοικισμός Παγκρατίου έγινε σε σχέδιο Γ. Σούλη και καταλάμβανε έκταση 98 στρεμμάτων. Τον Ιανουάριο του 1924, με την ευκαιρία του εορτασμού των 100 χρόνων από το θάνατο του λόρδου Βύρωνα, μετονομάστηκε σε συνοικισμό Βύρωνα. Σταδιακά ο οικισμός αναπτύσσεται και ιδρύονται εκκλησίες, σχολεία, νοσοκομείο, μαγαζιά και το κέντρο χειροτεχνίας – ταπητουργίας για την απασχόληση των κορασίδων. Το 1934 οι συνοικισμοί Βύρωνα, Νέα Αλάτσατα, Νέο Κορδελιό, Νέα Ελβετία, Κλαζομενές, Νέα Βρύουλα, Βυζάντιο, Νέα Έφεσος, Μαϊάνδρος και Κορδελιό συνενώθηκαν στο Δήμο Βύρωνα που αναγνωρίστηκε ως ανεξάρτητος Δήμος, αποσπασμένος από το Δήμο Αθηναίων. Την ίδια εποχή αναέρθηκε και το Δημαρχείο. Από τους παλιούς συνοικισμούς δε σώζονται σήμερα παρά κάποια από τα ονόματα, ως τοπωνύμια, χωρίς να συνδέονται με γειτονιές ή κοινωνικά ορισμένους χώρους, τα δε όριά τους είναι αδύνατο να καθοριστούν.

Σταθμός στη νεότερη ιστορία του Δήμου είναι το μπλόκο των κατοχικών δυνάμεων στις 7 Αυγούστου 1944, όπου έντεκα άντρες εκτελέστηκαν και 283 συνελήφθηκαν όμηροι και οδηγήθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Έκτοτε, ο Δήμος συνέχισε να αναπτύσσεται ως περιοχή κατοικίας. Το 1964 δημιουργείται στον Καρέα ένα καινούργιο κέντρο για την οργανωμένη εγκατάσταση προσφύγων, με την οικοδόμηση των προσφυγικών και εργατικών πολυκατοικιών, όπου στεγάζονται προσωρινά Ρουμάνοι και αργότερα Αρμένιοι και Πόντιοι. Την ίδια περίοδο ξεκινά η ανοικοδόμηση του Βύρωνα, με την αντικατάσταση των προσφυγικών κατοικιών από πολυκατοικίες. Η εγγύτητα στο κέντρο της Αθήνας και το χαμηλό κόστος γης και κατασκευής προσέλκυσαν μεγάλο ποσοστό πληθυσμού. Δυστυχώς, η υπερεκμετάλλευση του χώρου που προσέφεραν οι υψηλοί συντελεστές δόμησης είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πολύ υψηλών πυκνοτήτων. Σήμερα από τον αρχικό προσφυγικό συνοικισμό σώζονται ελάχιστα κτίρια, το παλιό Δημαρχείο και το Ταπητουργείο. Η ιστορική μνήμη διασώζεται σε αυτά, στα ονόματα των δρόμων και στα μνημεία που κοσμούν τις λιγοστές πλατείες του (Αγαλματάκια, Ηρώων, άγαλμα Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου κ.λπ.).

Δ.4.2 Κηρυγμένοι και μη Αρχαιολογικοί χώροι και Μνημεία

Εντός των ορίων του Δήμου υπάρχουν τρεις κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι. Και οι τρεις οριοθετήθηκαν με την Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/44570/1842/11-5-10, Φ.Ε.Κ. 530 ΑΑΠ/19-5-2010 για την «Προσωρινή οριοθέτηση αρχαιολογικών χώρων ενόψει πρότασης του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας για την τροποποίηση του από 31-8-78 ισχύοντος Π.Δ. προστασίας του Υμηττού (Φ.Ε.Κ. 544 Δ'/1978) Ν. Αττικής». Πρόκειται για τους εξής:

Αρχαιολογικός Χώρος αρχαίων λατομείων δυτικής πλευράς Υμηττού (Δήμος Βύρωνα) και περιοχής Ι.Μ. Καισαριανής

Στον αρχαιολογικό χώρο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αρχαιότητες: αρχαία λατομεία αρχαίων – κλασικών χρόνων και ελληνιστικών – ρωμαϊκών χρόνων, «δρακόσπιτα» και κατάλοιπα αρχαίου δρόμου, καθώς και αρχαίο οχυρωμένο στρατόπεδο.

Στην περιοχή της Ιεράς Μονής υπάρχει αρχαίος ναός της Δήμητρας και η γνωστή, από αρχαίους συγγραφείς, πηγή Κυλλού Πήρα. Στο χώρο έχουν εντοπιστεί ευρήματα νεολιθικής περιόδου, κατάλοιπα γεωμετρικού ναού, δύο επιτύμβιες λήκυθοι του 4ου αι. π.Χ. και τρεις τάφοι ρωμαϊκών χρόνων. Στην ευρύτερη περιοχή της Καισαριανής, στα ΒΔ της Ιεράς Μονής σε ύψωμα 375,1μ. διαπιστώθηκε η ύπαρξη αρχαίων ογκολίθων, διακοσμημένων μαρμάρων και τείχους μήκους 300μ. Στις εκκλησίες Αγ. Μάρκου και Ταξιάρχων αναφέρεται η χρήση αρχαίου οικοδομικού υλικού. Στην ίδια περιοχή αναφέρεται η επιγραφή, ΟΡΟΣ και τέλος το σπήλαιο του «Τσέλιγκα», ΒΑ της Μονής Καισαριανής, πάνω από την πηγή Γαλοπούλα ή Καλοπούλα, με χρήση από τα προϊστορικά χρόνια έως την Τουρκοκρατία.

Στον αρχαιολογικό περιλαμβάνονται και τα εξής βυζαντινά μνημεία για τα οποία γίνεται αναλυτική παρουσίαση στη συνέχεια του κειμένου.: Μονή Ταξιάρχων (Αστεριού), Πύργος Κούλα, Μονή Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, Ναός των Ασωμάτων Ταξιάρχων (μεταβυζαντινών χρόνων), Ναός Αγίου Μάρκου (Φραγκομονάστηρο), ερείπια παλαιοχριστιανικής βασιλικής και ναού βυζαντινών χρόνων (δυτικά της Μονής Καισαριανής, στο λόφο του κοιμητηρίου των Πατέρων), Μονή Καισαριανής, Ναός Ανάληψης, Μονή Αγίου Γεωργίου Κουταλά και Μονή Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Καρέα.

Τα πιο σημαντικά λατομεία ήταν αυτά στην κοιλάδα Αγίου Γεωργίου και κατέβαιναν προς το φαράγγι Κακόρρεμα. Τα λατομεία αυτά χρησιμοποιήθηκαν πολύ στα ρωμαϊκά χρόνια. Στο φαράγγι φαινόταν και σήραγγες ορυχείων αργύρου. Πάνω από τον Αγ. Γεώργιο βρέθηκαν ίχνη αρχαίας οφιοειδούς οδού και στα δυτικά, προς την είσοδο της ρεματιάς, βρέθηκαν θεμέλια κτίσματος, πιθανότατα καταφύγιο λατόμων. Οι διαστάσεις του εσωτερικού χώρου ήταν 4Χ4,70μ και το εσωτερικό

ύψος 2,70μ. Λίγο ψηλότερα από τον αρχαίο δρόμο υπάρχει κτήριο που στέγαζε τους λατόμους και σώζεται ακέραιο. Η κάτοψη του είναι ακανόνιστο εξαγωνο. Έχει δύο εισόδους, στα δυτικά και στα νότια. Είναι φτιαγμένο από μεγάλους ογκόλιθους και το εσωτερικό του έχει ύψος 2.40 μ. Στην οροφή ο ογκόλιθος έχει διαστάσεις 2X1.20X0.30μ

Επίσης, πάνω από το μοναστήρι του Καρέα υπήρχαν αρχαία λατομεία που εξακολούθησαν να χρησιμοποιούνται πολύ και στα ρωμαϊκά χρόνια. Στη θέση υπήρχαν αρχαίοι ογκόλιθοι.

Αρχαιολογικός Χώρος στον λόφο με το ναῦδριο της Ζωοδόχου Πηγής

Στον αρχαιολογικό χώρο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αρχαιότητες: προϊστορικός οικισμός στο λόφο και κατάλοιπα ιστορικών χρόνων νότια-νοτιανατολικά του λόφου.

Αρχαιολογικός Χώρος στη θέση «Αλεποβούνι»

Στον αρχαιολογικό χώρο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αρχαιότητες: αρχαίες επιγραφές όρων χαραγμένες στο βράχο σε διάφορα σημεία επί του λόφου, αρχαίο λατομείο στις δυτικές υπώρειες, εντός δημοτικού άλσους, επιφανειακή κεραμική μεταξύ άλλων και μυκηναϊκά όστρακα στην κορυφή του λόφου.

Επιπλέον των παραπάνω χώρων εντοπίζονται και οι παρακάτω αρχαιότητες:

- Φρούριο Υμηττού
Ερείπια οχύρωσης σε σχήμα ακανόνιστου τετράπλευρου μέγιστης διάστασης 47μ.. Στην εσωτερική όψη του περιβόλου είναι προσκολλημένα διάφορα κτίσματα.
- Οχύρωση στη θέση Κορακοβούνι (ύψωμα 358)¹
- Το «Μονοπάτι του Αιγέα»². Η διαδρομή του, ξεκινώντας από τη πύλη του Αδριανού στην Αθήνα, μέσω Παγκρατίου και Καισαριανής, έφθανε στον Καρέα. Από εκεί άρχιζε το πέρασμα του Σφηττού (Υμηττού), διερχόταν από το Κορωπί και τη διασταύρωση προς Βάρη, συνέχιζε προς το Μαρκόπουλο και την Κερατέα και κατέληγε στο Σούνιο.

¹ Βλ. Μ. Πετροπουλάκου – Ε. Πεντάζος, *Αττική, Οικιστικά στοιχεία – πρώτη έκθεση*, Τόμος 21, Αθήνα, 1973, Χ8Υ4, θέση 15 σ. 144.

² Ονομάστηκε από αυτούς που το ανακάλυψαν (το Σωματείο «Αιγέα»).

Δ.4.3 Βυζαντινά μνημεία

Με το Β.Δ. 19-4-21 (Φ.Ε.Κ. 68 Α'/26-4-21) κηρύχθηκε ως προέχον Βυζαντινό μνημείο ο ναός της Μονής Αγίου Ιωάννη Πρόδρομου Καρέα. Η Μονή χρονολογείται στη μεταβυζαντινή περίοδο και συγκεκριμένα στον 11ο – 12ο αιώνα. Το Καθολικό ανήκει στον τύπο των εγγεγραμμένων τετρακιδίων σταυροειδών ναών με τρούλο. Στο δάπεδο του ναού βρίσκεται επιτάφια πλάκα παλαιοχριστιανικών χρόνων, της διακόνισσας Νικαγόρης. Λείψανα τοιχογραφιών της Πρόθεσης ανάγονται στην Παλαιολόγεια περίοδο.

Με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ26/43376/1036/17-12-87 (Φ.Ε.Κ. 19 Β'/27-1-88) κηρύχθηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο ο Ιερός Ναός Αγίας Βαρβάρας, επειδή διατηρεί τα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ναϊκής αρχιτεκτονικής.

Αλλα αξιόλογα βυζαντινά μνημεία στην επικράτεια του Δήμου είναι:

- Η Ι.Μ. Αγίου Γεωργίου Κουταλά
Είναι Μονή της μεταβυζαντινής περιόδου. Σώζεται το μοναστηριακό συγκρότημα, περίβολος, κελιά και καθολικό. Το καθολικό είναι μονόκλιτος ναός με τρούλο και μεταγενέστερο νάρθηκα. Σώζεται ζωγραφικός διάκοσμος που ανάγεται στον 16ο αι.. Από το 1971 επαναλειτουργεί ως γυναικεία μονή.
- Ο Ι.Ν. Αγίου Στυλιανού, στον Καρέα. Είναι τετρακιδίος σταυρεπίστεγος ναός μεταβυζαντινής εποχής.
- Λείψανα Πύργου κοντά στη Μονή Αγίου Ιωάννη Καρέα.

Δ.4.4 Νεώτερα μνημεία

Εντοπίστηκαν τα παρακάτω κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της νεότερης περιόδου

- Το σπίτι της Ισιδώρας και του Ραϋμόνδου Ντάνκαν
Χαρακτηρίστηκε με την Υ.Α. ΥΠΠΟ αριθ. 1765/39031/6-7-84 (Φ.Ε.Κ. 530 Β'/6-8-84). Πρόκειται για το κτήριο που έκτισε η Ισιδώρα Ντάνκαν, σε σχέδια του αδερφού της Ραϋμόνδου το 1903. Ονομάστηκε «Ανάκτορο του Αγαμέμνονος», καθώς μορφολογικά ακολουθεί τα πρότυπα του Ανακτόρου του Αγαμέμνονα στις Μυκήνες. Είναι χτισμένο στη συμβολή των οδών Χρυσάφης και Δικαιάρχου, στην κορυφή ενός υψώματος, που του εξασφαλίζει απρόσκοπτη θέα προς το αττικό λεκανοπέδιο και τη θάλασσα. Ο πέτρινος κτιριακός όγκος είναι λιτός, τετραγωνικής κάτοψης, με μικρά ανοίγματα στις τρεις όψεις και εκτεταμένη τζαμαρία στα δυτικά. Αποτέλεσε σημαντική πνευματική εστία της εποχής και συνδέθηκε με την προσπάθεια για την αναβίωση του αρχαίου

ελληνικού δράματος και την αξιοποίηση των πολιτιστικών αξιών του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Συνδέθηκε με προσωπικότητες της νεοελληνικής πνευματικής ζωής όπως ο Χριστομάνος, ο Πασιγιάννης, η Κυβέλη, ο Σκέπης και κυρίως ο Άγγελος Σικελιανός και η Εύα Πάλμερ – Σικελιανού.

- Το κτήριο του πρώην 1ου και 2ου Δημοτικού Σχολείου Αγίας Τριάδος (σήμερα 8° και 9° Νηπιαγωγείο) επί των οδών Κωνσταντιλίερη και Ερυθραίας
Χαρακτηρίστηκε με την Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΔΝΣΑΚ/28382/561/8-7-11 (Φ.Ε.Κ. 194 ΑΑΠ/3-8-11). Το κτήριο αποτελεί ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα εκπαιδευτήρια της εποχής ίδρυσης του οικισμού του Βύρωνα, και έχει διατηρήσει την αυθεντικότητά του και τη χρήση του επί ογδοηκονταετία. Ως εκ τούτου έχει ιδιαίτερη ιστορική και κοινωνική σημασία, καθώς είναι στενά συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων του Βύρωνα. Το κτήριο έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο και από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με την Υ.Α. αριθμ. 1051/30-12-08 (Φ.Ε.Κ. 29 ΑΑΠ/27-1-09).
- Το ταφικό μνημείο του Ιωακείμ Παπαοικονόμου στο νεκροταφείο του Βύρωνα
Χαρακτηρίστηκε με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΑΑΠ/Γ/1522/32419/22-4-97 (Φ.Ε.Κ. 594 Β'16-7-97). Αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα ταφικού μνημείου λαϊκού καλλιτέχνη, σημαντικό για τη μελέτη της νεώτερης εικαστικής έκφρασης στη λαϊκή τέχνη στο συγκεκριμένο είδος.

Άλλα αξιόλογα κτήρια που εντοπίστηκαν στο Δήμο από την ομάδα μελέτης είναι το παλιό Δημαρχείο, το Ταπητουργείο και άλλα μεμονωμένα, διάσπαρτα στον αστικό ιστό, που διατηρούν χαρακτηριστικά των προσφυγικών ή των αστικών κατοικιών του Μεσοπολέμου (π.χ. Αναλήψεως 6, Κολοκοτρώνη και Ιθώμης, Κορδελιού και Μεσολογγίου, σειρά κτηρίων επί της οδού Κολοκοτρώνη, Κυδωνιών, Χρυσοθέμιδος 1, Βρυούλων 33 κ.ά.).

Δ.4.5 Ο Υμηττός ως τοπίο ιδιαίτερης αισθητικής και συμβολικής αξίας

Τα σύγχρονα τοπία είναι πολιτιστικά προϊόντα, είναι δηλ. προϊόντα της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στη φύση και τη δράση των ανθρώπων που παρεμβαίνουν για να την εκμεταλλευτούν. Κατ' αυτό τον τρόπο είναι κυρίως ιστορικά προϊόντα, στα οποία διασταυρώνονται η φύση και η ανθρώπινη παρέμβαση.

Ο Υμηττός, έχει κυρίαρχη παρουσία στο σχηματισμό του τοπίου της πρωτεύουσας, λόγω της θέσης και της γειτνιάσής του με το πολεοδομικό συγκρότημα, των ιστορικών και αρχαιολογικών λειψάνων και των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών του. Το δεσπόζον χαρακτηριστικό του τοπίου στον Υμηττό είναι η πανοραμική θέα από και προς το λεκανοπέδιο.

Πολλοί περιηγητές και άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών έχουν υμνήσει τον τρόπο που προβάλλεται ο ορεινός όγκος, ειδικά κατά τη δύση του ηλίου.

Στον ίδιο τον Υμηττό διαμορφώνονται ζώνες τοπίου, ανάλογα με το χαρακτήρα των περιοχών του ορεινού όγκου. Έτσι, η κορυφή του Υμηττού έχει εξαιρετική μακρινή θέα τόσο προς την πλευρά του λεκανοπεδίου, αλλά και προς την πλευρά των Μεσογείων μέχρι τον Ευβοϊκό κόλπο. Η περιοχή κάτω από την κορυφή και το νότιο τμήμα (η ζώνη των θαμνώνων) έχει επίσης εξαιρετική μακρινή θέα προς την πλευρά της Αθήνας. Επιπλέον παρέχει και δυνατότητες αναψυχής και ευχαρίστησης, χάρη στο φυσικό περιβάλλον και τα ιδιαίτερα αρώματα των θάμνων και του πευκοδάσους και με την παρατήρηση της ορνιθοπανίδας (ο Υμηττός είναι σημαντικός διάδρομος μεταναστευτικών πουλιών). Χαμηλότερα, στην περιοχή του πευκοδάσους, η ποικιλία του τοπίου είναι εντονότερη. Τη μακρινή θέα, μέσα από τα διάκενα, διαδέχεται η ενδοδασική θέα κοντινών αποστάσεων και η σχέση του παρατηρητή με τα ιστορικά και πολιτιστικά μνημεία (μονές, πύργους, αρχαία λείψανα, αρχαία λατομεία).

Ιδιαίτερο ρόλο στο τοπίο του Υμηττού έχουν οι φυσικοί σχηματισμοί (χαραδρώσεις, βραχώσεις), οι ανθρωπογενείς σχηματισμοί (αρχαία λατομεία) και οι θέσεις γεωλογικού ενδιαφέροντος, όπως τα σπήλαια, σε πολλά από τα οποία εντοπίζονται ίχνη ανθρώπινης λατρευτικής δραστηριότητας. Η πυκνότητα των σχηματισμών αυτών αξίζει ιδιαίτερης μνείας, καθώς αποτελεί ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και ένα από τα σημαντικότερα ενδιαφέροντα των περιπατητών.

Δ.4.6 Πολιτιστική δραστηριότητα

- Στο Δήμο Βύρωνα διοργανώνεται το φεστιβάλ «Στη Σκιά των Βράχων». Το φεστιβάλ ξεκίνησε το 1987, αλλά καθιερώθηκε ως θεσμός το 1989. Λαμβάνει χώρα στα θέατρα Βράχων «Άννα Συνοδινού» και «Μελίνα Μερκούρη», που έχουν διαμορφωθεί στο χώρο των παλιών λατομείων Εργάνη. Συν τω χρόνω έχει αποκτήσει υπερτοπικού χαρακτήρα σημασία, καθώς προσελκύει κόσμο από το σύνολο του λεκανοπεδίου. Διοργανώνεται κάθε χρόνο, κατά τη θερινή περίοδο (Ιούλιος – Σεπτέμβριος) και το πρόγραμμά του περιλαμβάνει συναυλίες, θεατρικά δρώμενα και χορευτικές παραστάσεις. Από το 2011, στα πλαίσια της διοικητικής μεταρρύθμισης «Καλλικράτης», το φεστιβάλ διοργανώνεται διαδημοτικά, σε συνεργασία με το Δήμο Δάφνης – Υμηττού, μέσω του Διαδημοτικού Δικτύου Πολιτισμού.
- Το Κέντρο Μελέτης Χορού Ισιδώρας και Ραϋμόνδου Ντάνκαν είναι επίσης ένας πολιτιστικός χώρος υπερτοπικής σημασίας. Δραστηριοποιείται στην έρευνα, την εκπαίδευση και τη δημιουργία στη χορευτική τέχνη. Λειτουργεί ως ένα διεθνές σημείο συνάντησης ανθρώπων του χορού, με

σεβασμό στην ανθρωποκεντρική φιλοσοφία της Ισιδώρας Ντάνκαν και άνοιγμα προς τις εξελικτικές τάσεις του χορού και των άλλων τεχνών παγκοσμίως. Ιδρύθηκε το 1980 και στεγάζεται στην οικία Ντάνκαν

Δ.4.7 Ατμοσφαιρικό περιβάλλον

Οι βασικότεροι ατμοσφαιρικοί ρύποι που επιδρούν στην ποιότητα της ατμόσφαιρας του αστικού περιβάλλοντος της Αθήνας και κατ' επέκταση στο Δήμο Βύρωνα , είναι το μονοξείδιο του άνθρακα, το διοξείδιο του άνθρακα, το όζον, τα αιωρούμενα σωματίδια, το διοξείδιο του θείου και τα οξείδια του αζώτου.

Στη χώρα μας ισχύουν νομοθετημένα όρια για τους ρύπους διοξείδιο του θείου, αιωρούμενα σωματίδια, διοξείδιο του αζώτου, μόλυβδο, όζον, μονοξείδιο του άνθρακα, βενζόλιο, σύμφωνα με τα όρια ποιότητας ατμόσφαιρας που έχουν καθιερωθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με μία σειρά από νέες οδηγίες σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση, θεσπίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πέραν των άλλων, νέα όρια για τους διάφορους ατμοσφαιρικούς ρύπους. Τα όρια αυτά αναφέρονται τόσο στην προστασία της ανθρώπινης υγείας, όσο και των οικοσυστημάτων.

Οι οδηγίες που έχουν εκδοθεί μέχρι τέλους του 2008 και αφορούν στα νέα όρια είναι:

- ❑ Οδηγία 1996/62/ΕΚ για την εκτίμηση και διαχείριση της ποιότητας του αέρα του περιβάλλοντος (ΚΥΑ 3277/209/2000, ΦΕΚ 180/Β/17-2-2000).
- ❑ Οδηγία 1999/30/ΕΚ για τις οριακές τιμές διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, σωματιδίων και μολύβδου, στον αέρα του περιβάλλοντος (ΠΥΣ 34/30.5.2002, ΦΕΚ 125/Α/ 5-6-02).
- ❑ Οδηγία 2000/69/ΕΚ για τις οριακές τιμές βενζολίου και μονοξειδίου του άνθρακα στον αέρα του περιβάλλοντος (ΚΥΑ 9238/332, ΦΕΚ 405Β/27.2.05).
- ❑ Οδηγία 2002/3/ΕΚ σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα (ΚΥΑ ΗΠ 38638/2016, ΦΕΚ 1334Β/21.9.05).
- ❑ Οδηγία 2004/107/ΕΚ σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα (ΚΥΑ ΗΠ 22306/1075/Ε103, ΦΕΚ 920Β/8.6.07).
- ❑ Οδηγία 2008/50/ΕΚ για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη, η οποία συσσωματώνει την 96/62/ΕΚ και τις τρεις θυγατρικές της (1999/30/ΕΚ, 2000/69/ΕΚ και 2002/3/ΕΚ), όπως και την απόφαση 97/101/ΕΚ για την καθιέρωση διαδικασίας για την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων ατμοσφαιρικής ρύπανσης από μεμονωμένους σταθμούς και δίκτυα.

Με τις οδηγίες αυτές ορίζεται, για κάθε ρύπο, μία οριακή τιμή για την προστασία της ανθρώπινης υγείας, με το αντίστοιχο έτος έναρξης ισχύος της. Παράλληλα, δίνεται και ένα περιθώριο ανοχής, το οποίο αθροίζεται στην οριακή τιμή, δίνοντας την ενδεικτική οριακή τιμή που ισχύει στο μεσοδιάστημα, έως τη θέση σε ισχύ της οριακής τιμής. Το περιθώριο ανοχής κάθε χρόνο μειώνεται, έτσι ώστε στην ημερομηνία ισχύος του νέου ορίου να μηδενιστεί.

Στην ελληνική νομοθεσία εγκρίθηκε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση επεισοδίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τέθηκαν «όρια εκτάκτων μέτρων», για τον περιορισμό της ρύπανσης σε περιπτώσεις που, κυρίως λόγω εξαιρετικά δυσμενών μετεωρολογικών συνθηκών, αναμένεται αύξηση των τιμών ρύπανσης με την Κ.Υ.Α 11824/1993.

Τα μέτρα λαμβάνονται όταν οι μετρούμενες τιμές υπερβούν, ή προσεγγίσουν τα όρια εκτάκτων μέτρων (συναγερμού) και ταυτόχρονα υπάρχει πρόβλεψη για συνθήκες, που ευνοούν τη διατήρηση ή αύξηση των τιμών ρύπανσης για τις επόμενες ή την επόμενη ημέρα.

Τα αρχικά όρια για τη λήψη εκτάκτων μέτρων, που αναφέρονται στην παραπάνω ΚΥΑ, τροποποιήθηκαν για τους ρύπους NO₂, SO₂ και O₃ με την εφαρμογή των Οδηγιών 1999/30/ΕΚ (ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με την Π.Υ.Σ. 34/30.5.2002) και 2002/3/ΕΚ (ΚΥΑ ΗΠ 38638/2016, ΦΕΚ 1334Β/21.9.05).

Για το CO, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/69/ΕΚ (ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο με την Κ.Υ.Α. 9238/332/2004) δεν προβλέπεται όριο συναγερμού. Με το άρθρο 13 της ΚΥΑ 9238/332/2004, οι διατάξεις της ΚΥΑ 11824/1993 για τη λήψη εκτάκτων μέτρων που αναφέρονται στο CO καταργούνται.

Για τα αιωρούμενα σωματίδια (ΑΣ10) δεν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, τόσο την ευρωπαϊκή όσο και την ελληνική, όριο συναγερμού.

Οι επικαιροποιημένες τιμές των ορίων προστασίας ατμόσφαιρας που ισχύουν σήμερα στην περιοχή της Αθήνας παρουσιάζονται παρακάτω:

Πίνακας 1: Όρια ποιότητας της Ατμόσφαιρας (Πηγή: Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας Υ.Π.Ε.Κ.Α.)

		Μέση ωριαία τιμή		Μέση ημερήσια τιμή	Μέση ετήσια τιμή	Όριο συναγερμού
Οδηγία 1999/30/ΕΚ	Διοξείδιο του θείου (μg/m ³)	350 να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 24 φορές το χρόνο	125 να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 3 φορές το χρόνο	-	-	Οριαία τιμή >500 για 3 συνεχόμενες ώρες
	Αιωρούμενα σωματίδια (μg/m ³)	50 να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 35 φορές το χρόνο	-	40	-	-
	Διοξείδιο	2008	220 να μην	-	44	Οριαία τιμή

	του αζώτου (μg/m³)	2009	210	υπερβαίνεται περισσότερο από 18 φορές το χρόνο		42	>400 για 3 συνεχόμενες ώρες
		2010	200			40	
	Μόλυβδος (μg/m³)		-			-	
Οδηγία 2002/3/Ε Κ	Όζον (μg/m³)		180		<120 για 8 συνεχόμενες ώρες, να μην υπερβαίνεται περισσότερο από 25 φορές το χρόνο, για διάστημα 3 χρόνων	-	240
Οδηγία 2000/69/ ΕΚ	Μονοξειδίο του άνθρακα (mg/m³)		-		<10 για 8 συνεχόμενες ώρες	-	-
	Βενζόλιο (μg/m³)	2008	-		-	7	-
		2009				6	
		2010				5	
Οδηγία 2004/107 /ΕΚ	Μέταλλα (ng/m³)	αρσενικό	-	-	6	-	
		κάδμιο	-	-	5	-	
		νικέλιο	-	-	20	-	
	Βενζο(α)πυρένιο (ng/m³)		-		-	1	-

Το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης παρουσιάζεται έντονο στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Πρωτευούσης, λόγω της κλειστής σχετικά τοπογραφίας του λεκανοπεδίου. Σημαντικό ρόλο στις τιμές των ρύπων παίζει η διεύθυνση και ένταση των ανέμων.

Στα όρια του Δήμου δεν υπάρχει σταθμός μέτρησης ατμοσφαιρικών ρύπων. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν σταθμοί του Υ.ΠΕ.Κ.Α. (Αθήνα, Αγ. Παρασκευή και οι παλιότεροι σταθμοί Ζωγράφου και Γουδί) από τις παρατηρήσεις των οποίων προκύπτει ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση σημειώνει τοπικά μέγιστα ή ελάχιστα ανάλογα με την τοπογραφία, τις μετεωρολογικές συνθήκες και τις εκάστοτε δραστηριότητες και χρήσεις γης που αναπτύσσονται.

Η διαχρονική εξέλιξη των τιμών(με στοιχεία μέχρι και το 2011) δείχνει ότι, παρόλο που υπάρχουν στις διάφορες θέσεις, αυξομειώσεις των μέσων ετήσιων τιμών ρύπανσης από χρόνο σε χρόνο, υπάρχει τάση πτωτική ή τάση σταθεροποίησης, ανάλογα με το ρύπο. Η εξέλιξη αυτή μπορεί να αποδοθεί, κυρίως στην τεχνολογική αναβάθμιση του στόλου των Ι.Χ. αυτοκινήτων και των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, στην εφαρμογή του μέτρου της κάρτας ελέγχου καυσαερίων (ΚΕΚ), στα μέτρα ελέγχου εκπομπής ρύπων από διάφορες πηγές, στη χρήση καυσίμων με καλύτερες τεχνικές προδιαγραφές, στη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, στη διείσδυση του φυσικού αερίου στον οικιακό, βιομηχανικό και τριτογενή τομέα, στην ολοκλήρωση των μεγάλων κυκλοφοριακών έργων κ.λπ.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση του Κεντρικού Τομέα Αθηνών σύμφωνα με τις εκθέσεις του Τμήματος Ποιότητας Ατμόσφαιρας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ΕΑΡΘ του Υ.ΠΕ.Κ.Α. παρουσιάζει για κάθε ρύπο τα εξής χαρακτηριστικά:

- I. Για το μονοξείδιο του άνθρακα παρουσιάζεται γενικά τάση μείωσης των τιμών, δε σημειώθηκε δε καμία υπέρβαση της οριακής τιμής
- II. Για το διοξείδιο του θείου υπάρχει σημαντική τάση μείωσης των τιμών που συνδέεται με τις μειώσεις της περιεκτικότητας του θείου τόσο στο πετρέλαιο κίνησης και θέρμανσης όσο και στην αμόλυβδη βενζίνη. Ο ρύπος αυτός που παλαιότερα αποτελούσε πρόβλημα, έχει καταπολεμηθεί και δεν ξεπερνάει τα όρια σε καμία θέση μέτρησης.
- III. Για το βενζόλιο παρατηρείται τάση μείωσης των συγκεντρώσεων σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Σημειώνεται ότι για το 2011 υπήρχε μικρή χρονική κάλυψη κατά την οποία δε σημειώθηκε καμία υπέρβαση της οριακής τιμής.
- IV. Για το μονοξείδιο του αζώτου υπάρχει τάση σταθεροποίησης ή μικρής μείωσης των τιμών.
- V. Για το διοξείδιο του αζώτου υπάρχει τάση σταθεροποίησης ή μείωσης των τιμών τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, το 2011 παρουσιάζει υπερβάσεις της μέσης ετήσιας τιμής σε αρκετές θέσεις μέτρησης.
- VI. Για το όζον υπάρχει γενικώς μια τάση σταθεροποίησης των τιμών με έντονη διακύμανση από έτος σε έτος σε κάποιους σταθμούς, λόγω της φύσης του ρύπου. Ειδικά για το 2011, παρουσιάστηκαν υπερβάσεις τόσο του ορίου ενημέρωσης όσο και του ορίου συναγερμού κατά κύριο λόγο στους περιφερειακούς σταθμούς μέτρησης. Οι υπερβάσεις αυτές οφείλονται κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική θέση της χώρας (μεγάλη ηλιοφάνεια και υψηλές θερμοκρασίες, συνθήκες που ευνοούν το σχηματισμό του όζοντος) και παρουσιάζονται σε όλες τις νότιες χώρες της Ε.Ε..
- VII. Για τα αιωρούμενα σωματίδια (AS_{10}) γενικά παρατηρείται σταθερότητα ή μικρή μείωση στις τιμές ρύπανσης από το ρύπο αυτό. Τα αιωρούμενα σωματίδια AS_{10} παρουσιάζουν υπερβάσεις των ορίων σε αρκετά σημεία μέτρησης για το 2011. Είναι από τους ρύπους που αποτελούν πρόβλημα για τα περισσότερα κράτη μέλη της Ε.Ε..
- VIII. Για τα αιωρούμενα σωματίδια ($AS_{2,5}$) παρατηρείται μικρή τάση μείωσης των τιμών. Η ενδεικτική οριακή τιμή δεν ξεπεράστηκε σε καμία θέση μέτρησης το 2011, ενώ και η τιμή στόχου ξεπεράστηκε μόνο σε μία θέση.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στις περιοχές που γειτνιάζουν με τους κεντρικούς κυκλοφοριακούς άξονες (Κηφισίας, Μεσογείων, Αττική οδός) τα επίπεδα συγκέντρωσης ρύπων αναμένονται υψηλότερα.

Δ.4.8 Ακουστικό περιβάλλον, ακτινοβολίες

Θόρυβος

Ο θόρυβος χαρακτηρίζεται από τη στάθμη της ηχητικής του πίεσης (σε ντεσιμπέλ dB) και από τις συχνότητές του (σε Hertz Hz). Η στάθμη του θορύβου έχει αυξηθεί σημαντικά, ιδιαίτερα στις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές και αποτελεί ζήτημα δημόσιας υγείας. Κυριότερες πηγές θορύβου στο Δήμο Βύρωνα είναι:

- η οδική κυκλοφορία
- άλλες δραστηριότητες (π.χ. αναψυκτήρια κ.λ.π.)

Άλλες λιγότερο σημαντικές, αλλά εξίσου ενοχλητικές, πηγές θορύβου στο Δήμο, θεωρούνται:

- αθλητικές εγκαταστάσεις (κυρίως γήπεδα άθλησης)
- υπαίθριες αγορές
- εγκαταστάσεις αναψυχής, υπαίθριο θέατρο
- οικιακά ζώα (γαύγισμα σκύλων)
- οικιακές συσκευές (τηλεόραση, ραδιόφωνο κ.λπ.)

Σημαντικά υψηλά επίπεδα θορύβου παρατηρούνται στους κεντρικούς άξονες του Δήμου και σε κεντρικές οδούς και λεωφόρους που λειτουργούν ως συνδετήριοι οδοί όπως λεωφόρο Καρέα, λεωφόρο Χρυσοστόμου Σμύρνης, Φορμίωνος, Καραολή & Δημητρίου, Αγίας Σοφίας.

Η θέσπιση ανώτατων επιτρεπτών ορίων θορύβου δεν έχει επιτευχθεί και είναι μάλλον απίθανο να συμβεί στο άμεσο μέλλον, εξαιτίας της φύσης του προβλήματος, που υπόκειται σε μεγάλο βαθμό σε υποκειμενικούς παράγοντες, στον ιδιαίτερο χαρακτήρα κάθε περιοχής και στην ελλιπή καταγραφή. Ένα σημαντικό βήμα προς την αντιμετώπιση του προβλήματος, από πλευράς Υ.Π.ΕΝ., είναι η κατάρτιση χαρτών θορύβου σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας.

Ε. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Γ.Π.Σ. ΣΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ

Ε.1 Προτεινόμενες Ρυθμίσεις από τη μελέτη ΓΠΣ

Ε.1.1 Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ)

Οι οικιστικές περιοχές αφορούν στην εντός σχεδίου περιοχή του Βύρωνα και του Καρέα.

Γενικές Αρχές Καθορισμού Χρήσεων Γης

Η χρήση Γενικής Κατοικίας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 3 του Π.Δ/τος 59/2018 και τροποποιήθηκε με το Άρθρο 44 του Ν. 4685/20 (ΦΕΚ92Α'), προτείνεται στην εντός σχεδίου έκταση του Δήμου, με τις εξής διαφοροποιήσεις:

- α. επί του βασικού οδικού δικτύου (κύριες και δευτερεύουσες αρτηρίες, κύριες και δευτερεύουσες συλλεκτήριοι) πλην της λεωφόρου Καρέα – τμήμα εντός της ΠΕ 1 και την οδό 28^{ης} Οκτωβρίου (ΠΕ 1), επιτρέπονται όλες οι χρήσεις που ορίζει το άρθρο 3 (κατηγορία ΓΚ1)
- β. στον υπόλοιπο Δήμο, για λόγους ασφάλειας, μείωσης της όχλησης και διαφύλαξης της κλίμακας του δομημένου περιβάλλοντος και των δραστηριοτήτων, προτείνονται απαγορεύσεις και περιορισμοί στις χρήσεις όπως περιγράφονται στη συνέχεια (κατηγορία ΓΚ2).
- γ. ειδικά για την ΠΕ 1 – Καρέας, σε όλη την έκτασή της εκτός των δρόμων που ανήκουν στο βασικό οδικό δίκτυο, προτείνονται επιπλέον περιορισμοί στην ένταση των χρήσεων (κατηγορία ΓΚ3)

Η χρήση πολεοδομικού κέντρου, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 4 του Π.Δ/τος 59/2018, προτείνεται με τις εξής διαφοροποιήσεις:

- α. χωροθετείται πολεοδομικό κέντρο πόλης (ΠΚ1) με χαρακτήρα εμπορίου και αναψυχής στη θέση του υφιστάμενου κέντρου Δήμου και πολεοδομικό κέντρο πόλης (ΠΚ2) με χαρακτήρα διοικητικό – πολιτιστικό κατά μήκος της οδού Καραολή & Δημητρίου, όπου προτείνεται να μεταφερθούν σταδιακά όλες οι διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου.
- β. χωροθετούνται τοπικά πολεοδομικά κέντρα γειτονιάς (ΠΚ3) γύρω από τις πλατείες Γ. Κολλημένου και Νεράιδας για τις Π.Ε. 4 και 5 αντίστοιχα και και επί της λεωφ. Καρέα, στη θέση που ήδη υπάρχει, για την Π.Ε. 1.

Η χρήση ελεύθεροι χώροι – αστικό πράσινο, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 7 του Π.Δ/τος 59/2018, χωροθετείται στους θεσμοθετημένους χώρους πρασίνου του σχεδίου πόλεως του Δήμου

(πάρκα, άλσος, πλατείες, παιδικές χαρές, ΚΧ πράσινο κ.λπ.) και παράλληλα δίνεται η δυνατότητα να χωροθετηθεί σε νέες θέσεις μέσω τοπικών τροποποιήσεων του ρυμοτομικού σχεδίου.

Επισημαίνεται ότι ως μέτωπο της οδού νοείται η πρώτη σειρά οικοπέδων και έως εμβαδόν αρτίου.

Περιεχόμενο Κατηγοριών Χρήσεων Γης

Με βάση τις γενικές αρχές καθορισμού χρήσεων γης, όπως αυτές αναπτύχθηκαν παραπάνω, το περιεχόμενο των προτεινόμενων κατηγοριών γενικών χρήσεων γης εξειδικεύεται ως εξής:

Στις περιοχές **Γενικής Κατοικίας ΓΚ1** επιτρέπονται:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (3) Εκπαίδευση: Τα κτίρια ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ.
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις.
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις μέχρι 1200τμ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας.
- (8) Περίθαλψη.

Επιτρέπονται μόνο Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας χωρίς νοσηλεία (8.1), ιδιωτικές κλινικές μέχρι 100 κλίνες (8.2.2), εξωνοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας (8.3), μονάδες πρόληψης και καταπολέμησης των εξαρτήσεων (8.4).

- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1), Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και Υπεραγορές τροφίμων (10.3) με συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ. (ν. 4315/2014).
- (11) Γραφεία/ Κέντρα Έρευνας/Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων. Επιτρέπονται μόνο Γραφεία και Κέντρα έρευνας.
- (12) Εστίαση μέχρι 300 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (13) Αναψυκτήρια μέχρι 200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 150 κλίνες και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις.
- (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους, κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.

- (17) Πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας. Η παροχή φυσικού αερίου γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση οχημάτων. Η εγκατάσταση νέων πρατηρίων υγρών καυσίμων σε συνδυασμό με χρήσεις σταθμού αυτοκινήτων, πλυντηρίου και λιπαντηρίου αυτοκινήτων, αξεσουάρ αυτοκινήτου και μίνι μάρκετ για την εξυπηρέτηση των πελατών, επιτρέπεται μόνο εφόσον αποτελεί μοναδική χρήση του οικοπέδου.
- (18) Πλυντήρια - Λιπαντήρια αυτοκινήτων.
- (19.1) Συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων - συνήθων οχημάτων (συμπεριλαμβάνονται οι μοτοσικλέτες και μοτοποδηλάτα) μέχρι 3,5 τόνους μικτού φορτίου ή δυνατότητα μεταφοράς μέχρι 9 ατόμων εκτός φανοποιείων και βαφείων.
- Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό οι χρήσεις φανοποιείων και βαφείων μπορεί να επιτραπούν κατ' εξαίρεση σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι χαμηλής όχλησης και θα αποτελούν συνοδή χρήση του συνεργείου.
- (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας. δόμησης. Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.
- (21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (ν. 4302/2014). Επιτρέπονται μόνο Αποθήκες χονδρικού εμπορίου χαμηλής όχλησης (21.3.) μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 400τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.
- (27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. -Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).
- (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412).
- Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης και Μικρά πράσινα σημεία.
- (46) Αστική γεωργία – λαχανόκηποι
- (48) Κατασκευές σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους κατά το άρθρο 20 του ΝΟΚ
- (49) Περίπτερα ενημέρωσης/έργα ερμηνείας περιβάλλοντος(πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα, στέγαστρα κ.λ.π.)

Οι κατηγορίες **Γενική Κατοικία ΓΚ2** και **ΓΚ3** περιλαμβάνουν περιορισμούς και απαγορεύσεις, όπως απεικονίζεται στον Πίνακα Π.3.1.1 που ακολουθεί.

Στο ΠΚ1 – πολεοδομικό κέντρο με χαρακτήρα εμπορίου και αναψυχής επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
  - (2) Κοινωνική πρόνοια.
  - (3) Εκπαίδευση (καθορισμός θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο).
  - (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1, Α2, Β1, Δ, Ε1).
  - (5) Θρησκευτικοί χώροι.
  - (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
  - (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας
  - (8) Περίθαλψη.
  - (9) Χώροι συνάθροισης κοινού/ Συνεδριακά κέντρα.
  - (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών.
  - (11) Γραφεία/ Κέντρα έρευνας/ Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων.
  - (12) Εστίαση.
  - (13) Αναψυκτίρια.
  - (14) Αναψυχή - Κέντρα διασκέδασης.
  - (15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις
  - (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
  - (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης ανά γήπεδο ή οικόπεδο.
  - (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
  - (27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. - Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).
  - (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412).

Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης.

- (48) Κατασκευές σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους κατά το άρθρο 20 του ΝΟΚ
- (49) Περίπτερα ενημέρωσης/έργα ερμηνείας περιβάλλοντος(πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα, στέγαστρα κ.λ.π.)

Στο **ΠΚ2 πολεοδομικό κέντρο με χαρακτήρα διοικητικό – πολιτιστικό** επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
  - (2) Κοινωνική πρόνοια.
  - (3) Εκπαίδευση (καθορισμός θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο).
  - (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1, Α2, Β1, Δ, Ε1).
  - (5) Θρησκευτικοί χώροι.
  - (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις.
  - (7) Διοίκηση.
  - (8) Περίθαλψη.
  - (9) Χώροι συνάθροισης κοινού/ Συνεδριακά κέντρα.
  - (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών, μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης
  - (11) Γραφεία/ Κέντρα έρευνας/ Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης
  - (12) Εστίαση.
  - (13) Αναψυκτήρια.
  - (14) Αναψυχή - Κέντρα διασκέδασης.
  - (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 100 κλίνες, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις
  - (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
  - (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης ανά γήπεδο ή οικόπεδο.
  - (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
  - (27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. -Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).
  - (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412).

Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης.

- (48) Κατασκευές σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους κατά το άρθρο 20 του ΝΟΚ
- (49) Περίπτερα ενημέρωσης/έργα ερμηνείας περιβάλλοντος(πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα, στέγαστρα κ.λ.π.)

Στα ΠΚ3 – τοπικά πολεοδομικά κέντρα γειτονιάς επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (3) Εκπαίδευση (καθορισμός θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο).
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1, Α2, Β1, Δ, Ε1).
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις.
- (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας
- (8) Περίθαλψη.
- (9) Χώροι συνάθροισης κοινού/ Συνεδριακά κέντρα.
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών, μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης
- (11) Γραφεία/ Κέντρα έρευνας/ Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (12) Εστίαση μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης
- (13) Αναψυκτήρια.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 50 κλίνες, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις
- (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
- (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης ανά γήπεδο ή οικόπεδο.
- (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
- (27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. -Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412).

Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης.

(45) Χώροι διεξαγωγής τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων.

(48) Κατασκευές σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους κατά το άρθρο 20 του ΝΟΚ

(49) Περίπτερα ενημέρωσης/έργα ερμηνείας περιβάλλοντος(πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα, στέγαστρα κ.λ.π.)

Περιεχόμενο ελεύθερων χώρων – αστικού πρασίνου (άρθρο 7 του Π.Δ/τος 59/2018)

Οι περιοχές της κατηγορίας αυτής αφορούν:

1. Κοινόχρηστους χώρους που καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

Ως κοινόχρηστοι χώροι για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι χώροι για την παραμονή, αναψυχή και μετακίνηση πεζών και τροχοφόρων, όπως οδοί, οδοί ήπιας κυκλοφορίας, πεζόδρομοι, αμιγείς πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πλατείες, άλση, πράσινο, και παιδικές χαρές. Στις πλατείες - πεζοδρόμια επιτρέπονται τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012 (με εξαίρεση την περίπτωση γ' της παρ. 1 και των περιπτώσεων γ' και δ' της παρ. 2) και επιπλέον περιορισμένης έκτασης δραστηριότητες εστίασης και αναψυχής, για την εξυπηρέτηση του κοινόχρηστου χώρου, εφόσον προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και τον πολεοδομικό κανονισμό.

Στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται η κατασκευή υπογείων χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων (σταθμοί αυτοκινήτων) εφ' όσον προβλέπεται από τον σχεδιασμό με μέριμνα διατήρησης τυχόν υψηλής βλάστησης που φέρουν. Σε περιοχές πρασίνου και σε άλση η κατασκευή υπόγειων χώρων στάθμευσης γίνεται σε περιορισμένο τμήμα τους και μόνο για την εξυπηρέτηση των χρηστών.

Στους χώρους αυτούς επιτρέπονται, επιπλέον, οι γωνιές ανακύκλωσης εφόσον δεν καταλαμβάνουν επιφάνεια άνω του 15% του κοινοχρήστου χώρου.

2. Ελεύθερους χώρους αστικού και περιαστικού πρασίνου.

Οι περιοχές αυτές είναι χώροι εκτός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, οι οποίοι προβλέπονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό και νοούνται ως χώροι δημιουργίας πνευμόνων πρασίνου και αναψυχής, με στόχο τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Στους ελεύθερους χώρους αστικού πρασίνου, εκτός από δραστηριότητες ήπιας αναψυχής - όπως παιδικές χαρές -επιτρέπονται οι παρακάτω λειτουργίες εφόσον προβλέπονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό:

(5) Μικρές υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις.

(9) Χώροι συνάθροισης κοινού: μόνο ανοικτά θέατρα μικρής κλίμακας με απαραίτητους υποστηρικτικούς χώρους και θερινοί κινηματογράφοι.

(26.12) Γραμμικές υποδομές μεταφορών

(26.12.1) Οδοί (κίνησης μηχανοκινήτων οχημάτων)

(26.12.2) Οδοί ήπιας κυκλοφορίας

(26.12.3) Πεζόδρομοι

(26.12.4) Ποδηλατόδρομοι

(26.12.5) Πλατείες

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412).

Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης.

(24.1) Γεωργικές, δασικές και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις

(46) Αστική γεωργία.

(48.1) Κατασκευές για:

α) τη διαμόρφωση του εδάφους, όπως κλίμακες, τοίχοι, διάδρομοι, κεκλιμένα επίπεδα, μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, καθώς και κατασκευές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων,

β) τον εξωραϊσμό και την αισθητική τους αναβάθμιση, τον εξοπλισμό και την ασφάλειά τους και γενικά κατασκευές για την εξυπηρέτηση του προορισμού των χώρων αυτών,

δ) για τη λειτουργία και την εξυπηρέτηση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

(48.2) Εγκαταστάσεις:

α) Οι κατασκευές δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, μετά των παραρτημάτων αυτών (υπέργειων και υπόγειων).

β) Η εγκατάσταση σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό.

ε) Η εγκατάσταση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

στ) Η εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης και λοιπών συστημάτων επεξεργασίας νερού για την υδροδότηση δημοτικών δικτύων, μετά των συνοδών έργων που απαιτούνται, για την πλήρη λειτουργία αυτών.

(49) Περίπτερα ενημέρωσης/έργα ερμηνείας περιβάλλοντος (πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα, στέγαστρα κ.λπ.)

Πίνακας 2: Επιτρεπόμενες Χρήσεις στην εντός σχεδίου περιοχή του Δήμου.

Πηγή:Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Επιτρεπόμενη κατηγορία χρήσης	Γενική Κατοικία ΓΚ1	Γενική Κατοικία ΓΚ2	Γενική Κατοικία ΓΚ3	ΠΚ1 (Κέντρο Εμπορίου και Αναψυχής)	ΠΚ2 (Διοικητικό Κέντρο)	ΠΚ3 (Τοπικό Κέντρο)	ΠΡ (Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο)
(1) Κατοικία			✓	✓	✓	✓	-
(2) Κοινωνική πρόνοια	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
(3) Εκπαίδευση	τα κτίρια ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τ.μ.	τα κτίρια ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 800 τ.μ.	επιτρέπονται μόνο πρωτοβάθμια (3.2) κα ιδευτεροβάθμια (3.3) για την εξυπηρέτηση των αναγκών του Δήμου	καθορισμός θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο			-
(4) Αθλητικές Εγκαταστάσεις	Μικρές Αθλητικές Εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1,Α2,Β1,Δ,Ε1)			Μικρές Αθλητικές Εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1,Α2,Β1,Δ,Ε1)			-
(5) Θρησκευτικοί Χώροι	✓	✓	τοπικής σημασίας με καθορισμό της θέσης τους από το ρυμοτομικό σχέδιο	✓			-
(6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις	μέχρι 1.200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης	μέχρι 800 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης		✓	✓	✓	-
(7) Δοίκηση	τοπικής κλίμακας			τοπικής κλίμακας	✓	τοπικής κλίμακας	-

Επιτρεπόμενη κατηγορία χρήσης	Γενική Κατοικία ΓΚ1	Γενική Κατοικία ΓΚ2	Γενική Κατοικία ΓΚ3	ΠΚ1 (Κέντρο Εμπορίου και Αναψυχής)	ΠΚ2 (Διοικητικό Κέντρο)	ΠΚ3 (Τοπικό Κέντρο)	ΠΡ (Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο)
(8) Περιθαλψη	Επιτρέπονται μόνο Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας χωρίς νοσηλεία (8.1), ιδιωτικές κλινικές μέχρι 100 κλίνες (8.2.2), εξωνοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας (8.3), μονάδες πρόληψης και καταπολέμησης των εξαρτήσεων (8.4).	Επιτρέπονται μόνο Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας χωρίς νοσηλεία (8.1), εξωνοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας (8.3), μονάδες πρόληψης και καταπολέμησης των εξαρτήσεων (8.4).	Επιτρέπονται μόνο οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης άρθρου 9, Ν. 2716/1999 (8.1.10)	✓	✓	✓	-
(9) Χώροι Συνάθροισης Κοινού – Συνεδριακά Κέντρα	-			✓	✓	Μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης	
(10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών	Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1), Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και Υπεραγορές τροφίμων (10.3) οι οποίες πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ. (ν. 4315/2014).	Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1), Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και Υπεραγορές τροφίμων (10.3) οι οποίες πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 800 τμ. (ν. 4315/2014).	Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1) και Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2)	✓	μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης		-
(11) Γραφεία/Κέντρα Έρευνας/Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων	Επιτρέπονται μόνο Γραφεία και Κέντρα Έρευνας			✓	μέχρι 1.500 τ.μ./οικόπεδο		-

Επιτρεπόμενη κατηγορία χρήσης	Γενική Κατοικία ΓΚ1	Γενική Κατοικία ΓΚ2	Γενική Κατοικία ΓΚ3	ΠΚ1 (Κέντρο Εμπορίου και Αναψυχής)	ΠΚ2 (Διοικητικό Κέντρο)	ΠΚ3 (Τοπικό Κέντρο)	ΠΡ (Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο)
(12) Εστίαση	μέχρι 300 τμ συνολικής επιφάνειας δόμησης	-	-	✓	✓	μέχρι 400 τμ συνολικής επιφάνειας δόμησης	περιορισμένης έκτασης δραστηριότητες εστίασης
(13) Αναψυκτήρια	μέχρι 200 τ.μ.	-	-	✓	✓	✓	περιορισμένης έκτασης δραστηριότητες αναψυχής
(14) Αναψυχή – Κέντρα Διασκέδασης	-	-	-	✓	✓	-	-
(15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	τουριστικά καταλύματα μέχρι 100 κλίνες και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	τουριστικά καταλύματα μέχρι 30 κλίνες	✓	✓	τουριστικά καταλύματα μέχρι 100 κλίνες , εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	τουριστικά καταλύματα μέχρι 50 κλίνες, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	-
(16) Στάθμευση (Κτίριο, Γήπεδο)	Αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων						

Επιτρεπόμενη κατηγορία χρήσης	Γενική Κατοικία ΓΚ1	Γενική Κατοικία ΓΚ2	Γενική Κατοικία ΓΚ3	ΠΚ1 (Κέντρο Εμπορίου και Αναψυχής)	ΠΚ2 (Διοικητικό Κέντρο)	ΠΚ3 (Τοπικό Κέντρο)	ΠΡ (Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο)
(17) Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας	Η παροχή φυσικού αερίου γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση οχημάτων. Η εγκατάσταση νέων πρατηρίων υγρών καυσίμων σε συνδυασμό με χρήσεις σταθμού αυτοκινήτων, πλυντηρίου και λιπαντηρίου αυτοκινήτων, αξεσουάρ αυτοκινήτου και μίνι μάρκετ για την εξυπηρέτηση των πελατών, επιτρέπεται μόνο εφόσον αποτελεί μοναδική χρήση του οικοπέδου.	-	-	-	Η παροχή φυσικού αερίου γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση οχημάτων. Η εγκατάσταση νέων πρατηρίων υγρών καυσίμων σε συνδυασμό με χρήσεις σταθμού αυτοκινήτων, πλυντηρίου και λιπαντηρίου αυτοκινήτων, αξεσουάρ αυτοκινήτου και μίνι μάρκετ για την εξυπηρέτηση των πελατών, επιτρέπεται μόνο εφόσον αποτελεί μοναδική χρήση του οικοπέδου.	-	-
(18) Πλυντήρια – λιπαντήρια αυτοκινήτων	✓	-	-		✓	-	-

Επιτρεπόμενη κατηγορία χρήσης	Γενική Κατοικία ΓΚ1	Γενική Κατοικία ΓΚ2	Γενική Κατοικία ΓΚ3	ΠΚ1 (Κέντρο Εμπορίου και Αναψυχής)	ΠΚ2 (Διοικητικό Κέντρο)	ΠΚ3 (Τοπικό Κέντρο)	ΠΡ (Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο)
(19.1) Συνεργεία αυτοκινήτων	Συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων - συνήθων οχημάτων (συμπεριλαμβάνονται οι μοτοσικλέτες και μοτοποδήλατα) μέχρι 3,5 τόνους μικτού φορτίου ή δυνατότητα μεταφοράς μέχρι 9 ατόμων εκτός φανοποιείων και βαφείων. Οι χρήσεις φανοποιείων και βαφείων επιτρέπονται κατ' εξαίρεση, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι χαμηλής όχλησης και θα αποτελούν συνοδή χρήση του συνεργείου.	-	-	Συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων - συνήθων οχημάτων (συμπεριλαμβάνονται οι μοτοσικλέτες και μοτοποδήλατα) μέχρι 3,5 τόνους μικτού φορτίου ή δυνατότητα μεταφοράς μέχρι 9 ατόμων εκτός φανοποιείων και βαφείων. Οι χρήσεις φανοποιείων και βαφείων επιτρέπονται κατ' εξαίρεση, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι χαμηλής όχλησης και θα αποτελούν συνοδή χρήση του συνεργείου.	-	-	-
(20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης	Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 400τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης. Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1						-
(21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (Ν.4302/2014)	Επιτρέπονται μόνο Αποθήκες χονδρικού εμπορίου χαμηλής όχλησης (21.3.) μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.			✓	✓	-	-
(22) Επαγγελματικά εργαστήρια	μέχρι 400 τμ συνολικής επιφάνειας δόμησης.	μέχρι 200 τμ συνολικής επιφάνειας δόμησης.	μέχρι 500 τμ συνολικής επιφάνειας δόμησης.				-
(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς	Με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο		-	✓		✓	26.12.1-26.12.5
(27) Κέντρα τεχνικού ελέγχου οχημάτων (ΚΤΕΟ, ΙΚΤΕΟ)	✓	-	-	✓	✓	-	-

Επιτρεπόμενη κατηγορία χρήσης	Γενική Κατοικία ΓΚ1	Γενική Κατοικία ΓΚ2	Γενική Κατοικία ΓΚ3	ΠΚ1 (Κέντρο Εμπορίου και Αναψυχής)	ΠΚ2 (Διοικητικό Κέντρο)	ΠΚ3 (Τοπικό Κέντρο)	ΠΡ (Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο)
(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία	Επιτρέπονται μόνο γωνιές ανακύκλωσης και μικρά πράσινα σημεία			Επιτρέπονται μόνο γωνιές ανακύκλωσης			Γωνιές ανακύκλωσης μέχρι 15% του κοινόχρηστου χώρου
(46) Αστική γεωργία – λαχανόκηποι		✓			-		
(48) Κατασκευές σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους)		✓			✓		✓
(49) Περίπτερα ενημέρωσης		✓			✓		✓

Οι επιφάνειες που καλύπτουν οι (γενικές) χρήσεις ανά Π.Ε. συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 3: Χρήσεις ανά Π.Ε.

Πηγή:Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε.	Έκταση (στρ.)	Γενική Κατοικία 1 (στρ.)	Γενική Κατοικία 2 (στρ.)	Γενική Κατοικία 3 (στρ.)	Πολεοδομικό Κέντρο 1 (στρ.)	Πολεοδομικό Κέντρο 2 (στρ.)	Πολεοδομικό Κέντρο 3 (στρ.)	Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο (στρ.)
Π.Ε. 1	502,938	10,24	54,67	295,39	-	-	8,18	37,82
Π.Ε. 2	440,666	57,77	252,48	-	-	15,03	-	19,69
Π.Ε. 3	450,192	100,29	201,55	-	-	8,00	-	11,66
Π.Ε. 4	436,973	95,45	214,05	-	-	4,13	4,71	7,92
Π.Ε. 5	337,987	83,11	174,54	-	-	-	2,33	2,95
Π.Ε. 6	262,222	84,63	72,65	-	25,99	-	-	19,24
Π.Ε. 7	241,208	96,48	80,32	-	-	-	-	9,96
Δήμος Βύρωνα	2672,187	527,97	1050,26	295,39	25,99	27,16	15,21	111,63

Όροι δόμησης και Χωρητικότητα ανά Πολεοδομική Ενότητα

Τα όρια των πολεοδομικών ενοτήτων αναδιαμορφώνονται με κριτήρια το βασικό οδικό δίκτυο, τα φυσικά και ανθρωπογενή στοιχεία, τους ιστορικούς πυρήνες, όπου μπορούν να εντοπιστούν, το μέγεθός τους και την αυτάρκεια ως προς τις κοινωνικές υποδομές. Οι νέες Π.Ε. είναι:

Π.Ε. 1 – Καρέας: ταυτίζεται με την παλιά Π.Ε. 1

Π.Ε. 2 – Ζωοδόχος Πηγή και Αναπηρικά: ταυτίζεται με την παλιά Π.Ε. 2

Π.Ε. 3 – Δεξαμενή και Νέα Ελβετία: αποτελείται από τη συνένωση των παλιών Π.Ε. 3 και 4 και ορίζεται από τις οδούς Καραολή & Δημητρίου, Ανθιμου Γαζή, Θεοδοκοπούλου, Αμασείας, Φορμίωνος, Γ. Παπανδρέου, Κολοκοτρώνη και Νέας Ελβετίας.

Π.Ε. 4 – Μεταμόρφωση: αποτελείται από τη συνένωση της Π.Ε. 5 και μέρους της Π.Ε. 6 και ορίζεται από τις οδούς Ουσακίου, Ν. Ελβετίας, Καραολή & Δημητρίου, Ταταούλων, Κριεζώτου, Τσακάλωφ, Μ. Μερκούρη, Ναυπλίου, Σεβδικίου, Ελλησπόντου, Ραιδεστού και Κολοκοτρώνη

Π.Ε. 5 – Ντάνκαν & Νεράιδα: αποτελείται από τη συνένωση μέρους της Π.Ε. 6 (από Ελλησπόντου προς τα δυτικά), της Π.Ε. 7 και μέρους της Π.Ε. 9 και ορίζεται από τις οδούς Κύπρου, Κολοκοτρώνη, Ραιδεστού, Ελλησπόντου, Σεβδικίου, Δικαιάρχου και Ιλιάδος

Π.Ε. 6 – Κέντρο Ι: αποτελείται από τη συνένωση της Π.Ε. 8 και τμήματος της Π.Ε. 9 και ορίζεται από τις οδούς Κύπρου, Κολοκοτρώνη και Μεσολογγίου

Π.Ε. 7 – Κέντρο ΙΙ: αποτελείται από τη συνένωση των Π.Ε. 10 και 11 και ορίζεται από τις οδούς Φορμίωνος, Μεσολογγίου, Νικ. Νικηφορίδη και Αρήτης.

Στη συνέχεια καθορίζονται οι νέοι μέσοι συντελεστές δόμησης ανά Π.Ε. και υπολογίζονται εκ νέου η θεωρητική πυκνότητα και η χωρητικότητα. Υπολογίζεται τέλος η μεικτή πυκνότητα κάθε Π.Ε.. Σημειώνεται ότι, τόσο ο μέσος συντελεστής δόμησης, όσο και η μεικτή πυκνότητα αποτελούν στοιχεία των χαρτών Π3 των οικισμών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

Όροι δόμησης

Δεδομένης της σχετικά πρόσφατης τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης του εγκεκριμένου Ρ.Σ. Βύρωνα (ΠΔ 24-7-06, ΦΕΚ 717 Β'/31-8-06), προτείνεται μικρή μείωση του συντελεστή δόμησης στους τομείς όπου η υφιστάμενη τιμή υπερβαίνει το 2. Οι νέοι μέσοι συντελεστές δόμησης ανά Πολεοδομική Ενότητα, που προκύπτουν από τη σύμπτυξη των Π.Ε., φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 4: Προτεινόμενος μέσος σ.δ. ανά Π.Ε. Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Επίπεδο Αναφοράς	Εμβαδόν οικιστικού υποδοχέα (Ha)	σ.δ.	Μέσος σ.δ.
Βύρωνα	265,453		
Π.Ε. 1	48,726		0,99
Τομέας ΙΧ επέκταση	48,726	1	
	1,567	0,8	
Π.Ε. 2	44,067	1,4	1,4
Π.Ε. 3	45,019		1,79
Τομέας ΙΙ	7,013	2,3	
Τομέας VI	38,006	1,7	
Π.Ε. 4	43,697		1,72
Τομέας ΙΙ	5,247	2,3	
Τομέας VI	35,466	1,7	
Τομέας ΙΧ	2,984	1	
Π.Ε. 5	33,799		2,08
Τομέας ΙΙ	21,643	2,3	
Τομέας VI	12,155	1,7	
Π.Ε. 6	26,222		2,46
Τομέας Ι	21,166	2,5	
Τομέας ΙΙ	5,057	2,3	
Π.Ε. 7	24,121	2,3	2,63

Θεωρητική πυκνότητα – Χωρητικότητα

Στη συνέχεια υπολογίζεται εκ νέου η θεωρητική πυκνότητα και η χωρητικότητα κάθε Π.Ε. και γίνεται σύγκριση με τον αναμενόμενο πληθυσμό για το έτος 2031. Ο επιμερισμός των κατοίκων ανά Π.Ε. βασίζεται στην ανά οικοδομικό τετράγωνο απογραφή της ΕΣΥΕ για το 2001.

Πίνακας 5: Θεωρητική Πυκνότητα και Χωρητικότητα ανά Π.Ε. Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Επίπεδο αναφοράς	Εμβαδόν οικιστικού υποδοχέα (Ha)	E1 =εμβαδόν πλην κοινόχρηστα (Ha)	Μέσος σ.δ.	κ= τμ. κτιρίου για κατοικία ανά μόνιμο κάτοικο	u= τμ. γηπέδου για κοινωνικό εξοπλισμό και πράσινο / μόνιμο κάτοικο	Συντελεστής κορεσμού λ	d=θεωρητική πυκνότητα= (σ/(κ'τμ κτιρίου+u'τμ γηπέδου*σ)) *10000	C =d*E1*λ	Μόνιμος πληθυσμός 2031
Βύρωνας	265,651	144,584	1,72	28	4,87	0,85	472,82	59169	62643
Π.Ε. 1	50,294	35,783	0,99	28	4,58	0,85	305,29	9286	6605
Π.Ε. 2	44,067	23,879	1,4	28	5,08	0,85	398,72	8093	5293
Π.Ε. 3	45,019	23,821	1,79	28	5,38	0,85	476,37	9646	10804
Π.Ε. 4	43,697	21,565	1,72	28	4,88	0,85	473,51	8679	7803
Π.Ε. 5	33,799	16,806	2,08	28	4,88	0,85	546,02	7800	12103
Π.Ε. 6	26,222	13,070	2,46	28	4,74	0,85	620,64	6895	9956
Π.Ε. 7	24,121	11,990	2,3	28	4,57	0,85	597,23	6087	10079

Συμπερασματικά, η σύγκριση των επιμέρους χωρητικοτήτων και του αναμενόμενου πληθυσμού ανά Π.Ε. δείχνει ότι απαιτείται μετακίνηση των κατοίκων από τις κεντρικές περιοχές προς τις Π.Ε. 1 και 2. Αυτό μπορεί να προωθηθεί με κίνητρα όπως η αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος με χωροθέτηση των απαραίτητων κοινόχρηστων, κοινωφελών και τεχνικών υποδομών κατά προτεραιότητα, βελτίωση της προσπελασιμότητας με δημόσια συγκοινωνία, αναπλάσεις, μείωση των δημοτικών τελών, επιδότηση ενοικίου κ.λπ..

Μεικτή πυκνότητα

Τέλος δίνεται η μεικτή πυκνότητα κάθε Π.Ε. ως ο λόγος του πληθυσμού χωρητικότητας για το 2031 προς τη συνολική έκτασή της. Βοηθητικά δίνεται στον ίδιο πίνακα και ο Μέσος Σ.Δ..

Πίνακας 6: Μεικτή πυκνότητα ανά Π.Ε.

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Επίπεδο Αναφοράς	Μ.Σ.Δ.	Μεικτή Πυκνότητα
Π.Ε. 1	0,99	185
Π.Ε. 2	1,4	184
Π.Ε. 3	1,79	214

Π.Ε. 4	1,72	199
Π.Ε. 5	2,08	231
Π.Ε. 6	2,46	263
Π.Ε. 7	2,3	252

Προγραμματικά μεγέθη – ανάγκες σε γη πολεοδομικών λειτουργιών

Λαμβάνοντας υπόψη:

(α) τις προδιαγραφές εκπόνησης των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΦΕΚ 209 Δ'/2000),

(β) την προτεινόμενη πολεοδομική οργάνωση του αστικού ιστού,

(γ) την εκτίμηση της εξέλιξης του πληθυσμού του Δήμου για το έτος – στόχο 2031,

(δ) τα πολεοδομικά σταθερότυπα που εφαρμόζονται κατά την εκπόνηση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ), των Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) και των πολεοδομικών μελετών (ΦΕΚ 285 Δ'/2004),

(ε) τη λεπτομερή καταγραφή των υφιστάμενων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων ανά Π.Ε. που πραγματοποιήθηκε στο Α' στάδιο της παρούσας μελέτης

γίνεται ποσοτικός προσδιορισμός των αναγκών σε κοινωφελείς λειτουργίες/ εξυπηρετήσεις και χώρους ανά Πολεοδομική Ενότητα. Οι κατάλληλοι χώροι θα προσδιορισθούν με πολεοδομικές μελέτες αναθεώρησης του σχεδίου ή τοπικών τροποποιήσεων, που θα εκπονηθούν σε συνέχεια του ΓΠΣ.

Ο υπολογισμός της αναγκαίας γης για την κάλυψη των πολεοδομικών λειτουργιών ανά Π.Ε. και στο σύνολο του Δήμου παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν:

Πίνακας 7: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.1

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 1: Καρέας, Ε=487,264 στρ., Πληθυσμός=8989 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλοποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	9286	0,1	1,0	0,929	9,286			0	0,929	9,286
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	186	15,0	24,0	2,786	4,457	1,356		1,356	1,430	3,101
2,2	Δημοτικό	929	7,0	11,0	6,500	10,214	2,712		2,712	3,788	7,502
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	836	7,0	11,0	5,850	9,193	17,099		17,099	-11,249	-7,906
3	Υγεία - Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0			0	0	0
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	186	18,0	21,0	3,343	3,900	7,357		7,357	-4,014	-3,457
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0	2,698		2,698	-2,698	-2,698
4	Αθλητισμός	9286	5,5		51,071				3,807	51,071	

5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	9286	0,2	1,857	1,432		1,432	0,425
6	Ενοριακοί Ναοί	9286	0,5	4,643	4,577		4,577	0,066
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	9286	8,0	74,285	20,090	1,943	19,611	52.251

Πίνακας 8: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.2

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 2: Ζωοδόχος Πηγή & Αναπηρικά, E=440,666 στρ., Πληθυσμός=8093 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλοποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	8093	0,1	1,0	0,809	8,093	2,123		2,123	-1,314	5,970
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	162	15,0	24,0	2,428	3,885	1,611		1,611	0,817	2,273
2,2	Δημοτικό	809	7,0	11,0	5,665	8,902	2,436		2,436	3,229	6,467
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	728	7,0	11,0	5,099	8,012			0	5,099	8,012
3	Υγεία - Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0			0	0	0
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	162	18,0	21,0	2,913	3,399	0,335	4,878	5,214	-2,300	-1,815
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0			0	0	0
4	Αθλητισμός	8093	5,5		44,512				0	44,512	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	8093	0,2		1,619				0	1,619	
6	Ενοριακοί Ναοί	8093	0,5		4,047		0,301		0,301	3,745	
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	8093	8,0		64,744		18,879		18,879	45,865	

Πίνακας 9: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.3

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 3: Δεξαμενή - Νέα Ελβετία, E=450,192 στρ., Πληθυσμός=9785 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλοποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	9646	0,1	1,0	0,965	9,646	0,236		0,236	0,729	9,410
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	193	15,0	24,0	2,894	4,630	1,548		1,548	1,346	3,082
2,2	Δημοτικό	965	7,0	11,0	6,752	10,610	0,774		0,774	5,978	9,836
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	868	7,0	11,0	6,077	9,549			0	6,077	9,549
3	Υγεία - Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0			0	0	0
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	193	18,0	21,0	3,472	4,051			0	3,472	4,051
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0			0	0	0
4	Αθλητισμός	9646	5,5		53,051		31,892		31,892	21,159	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	9646	0,1		0,965		0,171		0,171	0,794	
6	Ενοριακοί Ναοί	9646	0,5		4,823		1,052		1,052	3,771	

7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	9646	8,0	77,165	11,126		11,126	66,038

Πίνακας 10: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.4

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 4: Μεταμόρφωση, Ε=436,973 στρ., Πληθυσμός=8784 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλο- ποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	8679	0,1	1,0	0,868	8,679	0,136		0,136	0,732	8,543
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	174	15,0	24,0	2,604	4,166	0,405		0,405	2,198	3,761
2,2	Δημοτικό	868	7,0	11,0	6,076	9,547	7,646		7,646	-1,570	1,901
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	781	7,0	11,0	5,468	8,593	19,279		19,279	-13,811	-10,686
3	Υγεία – Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0			0	0	0
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	174	18,0	21,0	3,125	3,645	0,604		0,604	2,521	3,042
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0			0	0	0
4	Αθλητισμός	8679	5,5		47,737				0	47,737	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	8679	0,1		0,868				0	0,868	
6	Ενοριακοί Ναοί	8679	0,5		4,340		1,665		1,665	2,674	
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	8679	8,0		69,435		6,841		6,841	62,594	

Πίνακας 11: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.5

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 5: Νεράιδα - Ντάνκαν, Ε=337,987 στρ., Πληθυσμός= 8169 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλο- ποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	7800	0,1	1,0	0,780	7,800	0,249		0,249	0,531	7,551
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	156	15,0	24,0	2,340	3,744	0,378		0,378	1,962	3,366
2,2	Δημοτικό	780	7,0	11,0	5,460	8,580	0,756		0,756	4,703	7,823
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	702	7,0	11,0	4,914	7,722			0	4,914	7,722
3	Υγεία – Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0			0	0	0
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	156	18,0	21,0	2,808	3,276	0,084		0,084	2,724	3,192
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0	0,265		0,265		
4	Αθλητισμός	7800	5,5		42,899				0	42,899	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	7800	0,1		0,780		1,061		1,061	-0,281	
6	Ενοριακοί Ναοί	7800	0,5		3,900		1,046		1,046	2,854	
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	7800	8,0		62,398		2,291	0,429	2,720	59,678	

Πίνακας 12: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.6

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 6: Κέντρο Ι, Ε=262,222 στρ., Πληθυσμός= 7482 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλοποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	6895	0,1	1,0	0,690	6,895			0,000	0,690	6,895
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	138	15,0	24,0	2,069	3,310	2,437		2,437	-0,369	0,873
2,2	Δημοτικό	690	7,0	11,0	4,827	7,585	2,437		2,437	2,389	5,147
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	621	7,0	11,0	4,344	6,826			0	4,344	6,826
3	Υγεία – Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0	1,065		1,065		
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	138	18,0	21,0	2,482	2,896	1,450		1,450	1,033	1,446
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0			0	0	0
4	Αθλητισμός	6895	5,5		37,923		1,213		1,213	36,711	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	6895	0,1		0,690		1,743		1,743	-1,054	
6	Ενοριακοί Ναοί	6895	0,5		3,448		3,006		3,006	0,442	
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	6895	8,0		55,161		18,733		18,733	36,428	

Πίνακας 13: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.7

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Π.Ε. 7: Κέντρο ΙΙ, Ε=241,208 στρ., Πληθυσμός= 6473 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλοποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	6087	0,1	1,0	0,609	6,087			0	0,609	6,087
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	122	15,0	24,0	1,826	2,922			0	1,826	2,922
2,2	Δημοτικό	609	7,0	11,0	4,261	6,695			0	4,261	6,695
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	548	7,0	11,0	3,835	6,026	4,130		4,130	-0,295	1,896
3	Υγεία – Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0			0	0	0
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	122	18,0	21,0	2,191	2,556	0,625		0,625	1,566	1,932
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0			0	0	0
4	Αθλητισμός	6087	5,5		33,476		1,692		1,692	31,784	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	6087	0,1		0,609		0,703		0,703	-0,094	
6	Ενοριακοί Ναοί	6087	0,5		3,043		6,042		6,042	-2,998	
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	6087	8,0		48,692		9,637		9,637	39,055	

Πίνακας 14: Κοινωνικός εξοπλισμός Δήμου Βύρωνα

Πηγή: Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Δήμος Βύρωνα, Ε=2654,529 στρ., Πληθυσμός= 60840 κάτοικοι											
Α/Α	Χρήσεις	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήστη (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Υπάρχουσα υποδομή (Κ.Χ. + Κ.Φ.) (στρ.)			Έλλειμα κοινωνικής υποδομής (στρ.)	
							Υλοποιημένη	Μη υλοποιημένη	Σύνολο		
1	Διοίκηση	59169	0,1	1,0	5,917	59,169	10,868		10,868	-4,951	48,301
2	Εκπαίδευση										
2,1	Νηπιαγωγείο	1183	15,0	24,0	17,751	28,401	7,736		7,736	10,015	20,665
2,2	Δημοτικό	5917	7,0	11,0	41,418	65,086	16,761		16,761	24,657	48,325
2,3	Γυμνάσιο - Λύκειο	5325	7,0	11,0	37,276	58,577	40,507		40,507	-3,231	18,070
3	Υγεία – Πρόνοια										
3,1	Νοσοκομεία				0	0	1,065		1,065		
3,2	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1183	18,0	21,0	21,301	24,851	10,454	4,878	15,332	5,968	9,519
3,3	Κ.Α.Π.Η.				0	0	2,962		2,962		
4	Αθλητισμός	59169	5,5		325,428		106,439		106,439	218,989	
5	Πολιτιστικές Λειτουργίες	59169	0,1		5,917		16,459		16,459	-10,542	
6	Ενοριακοί Ναοί	59169	0,5		29,584		22,500		22,500	7,084	
7	Ελεύθεροι χώροι Π.Ε. - Πράσινο	59169	8,0		473,351		88,337	2,372	88,287	382,641	
8	Νεκροταφεία	59169	0,5	1,0	29,584	59,169	80,210		80,210	-50,626	-21,041

Ανά χρήση προκύπτουν οι εξής ανάγκες:

Ως προς τις διοικητικές υπηρεσίες, το κύριο πρόβλημα είναι να εξευρεθεί χώρος για νέο Δημαρχείο. Κατά τ' άλλα, οι ανάγκες του Δήμου, φαίνονται να καλύπτονται (λαμβάνοντας υπόψη τα ελάχιστα σταθερότυπα).

Όσον αφορά στις απαιτούμενες ανάγκες σε μονάδες Εκπαίδευσης (τάξεις – σχολεία) φαίνεται ότι θα υπάρξει ανάγκη για νηπιαγωγείο/α και δημοτικό/α σχολείο/α. Μεγαλύτερες ελλείψεις παρουσιάζονται στις Π.Ε 4, 5 και 7 για τα νηπιαγωγεία και στις Π.Ε. 1, 3, 5 και 7 για τα δημοτικά. Οι ανάγκες σε εγκαταστάσεις μέσης εκπαίδευσης καλύπτονται σε επίπεδο Δήμου. Επισημαίνεται ότι ο Δήμος δε διαθέτει ειδικά σχολεία ή άλλη κατηγορία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πλην των ενιαίων γυμνασίων – λυκείων. Και οι σχετικές ανάγκες πρέπει να καλυφθούν με την εξεύρεση χώρων και διαδικασία τροποποίησης του σχεδίου για την χωροθέτηση της χρήσης.

Αντίστοιχη ανάγκη με τα νηπιαγωγεία προκύπτει και για χώρους βρεφονηπιακών σταθμών. Εδώ οι μεγαλύτερες ελλείψεις εντοπίζονται στις Π.Ε. 3, 4 και 5.

Ως προς τα ΚΑΠΗ, ο Δήμος διαθέτει 3 μονάδες σε ενοικιαζόμενα κτίρια.

Προτείνεται η επαναλειτουργία των δημοτικών ιατρείων (Ο.Τ. 146 στην Π.Ε. 4).

Δεν παρουσιάζονται ιδιαίτερες ελλείψεις σε πολιτιστικές εγκαταστάσεις. Προτείνεται η ολοκλήρωση των εργασιών για την μετατροπή του κτιρίου του παλιού Δημαρχείου σε μουσείο και του κτιρίου του

Ταπητουργείου σε πολιτιστικό πολυχώρο (για την κατάρτιση του πίνακα τα δύο κτίρια έχουν περιληφθεί στις πολιτιστικές εγκαταστάσεις).

Εντοπίζονται σημαντικές ελλείψεις σε αθλητικούς χώρους, οι οποίες αντισταθμίζονται εν μέρει από τις εκτός σχεδίου αθλητικές εγκαταστάσεις (περιοχή Εργάνης, Νεκροταφείου) και εν μέρει από τις αθλητικές εγκαταστάσεις των σχολικών μονάδων, χωρίς σε καμία περίπτωση να θεωρούνται αυτά αρκετά.

Τέλος, από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει ότι οι ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι είναι σήμερα πολύ περιορισμένοι. Απαιτείται ένα εκτεταμένο δίκτυο κοινοχρήστων χώρων – χώρων πρασίνου που θα καλύπτει το σύνολο του αστικού ιστού. Μέρος αυτού θα αποτελέσει η πράσινη διαδρομή για την οποία έγινε λόγος παραπάνω και οι προτεινόμενες επεκτάσεις της. Για τη δημιουργία χώρων πρασίνου, δεδομένου ότι οι αδόμητοι χώροι είναι ελάχιστοι και η διαδικασία απαλλοτρίωσης κτισμάτων είναι αρκετά δύσκολη και μακροχρόνια, προτείνεται να δοθεί προτεραιότητα στη δέσμευση των υφιστάμενων αστικών κενών με χαρακτηρισμό τους ως χώρους πρασίνου, πρακτική που ενισχύεται και από τις διατάξεις του νέου ΡΣΑ (άρθρο 5, § 2).

Ζώνες κινήτρων και εν γένει πολεοδομικών μηχανισμών

Για την αντιμετώπιση των φαινομένων υποβάθμισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος δεν κρίνεται σκόπιμη η συνολική αναθεώρηση του ρυμοτομικού σχεδίου Βύρωνα, αλλά μία αναθεώρηση επικεντρωμένη στη χωροθέτηση του αναγκαίου κοινωνικού εξοπλισμού ώστε μετά την έγκρισή της να ακολουθήσει η νόμιμη διαδικασία απαλλοτρίωσης εφόσον διασφαλισθούν οι οικονομικοί πόροι. Εκτός από τη χωροθέτηση του αναγκαίου κοινωνικού εξοπλισμού, η συντήρηση και διαμόρφωση υφιστάμενων κοινοχρήστων χώρων, η πεζοδρόμηση του οδικού δικτύου που συνδέει τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, η οργάνωση και διαμόρφωση των χώρων στάθμευσης κ.λπ. είναι ορισμένες από τις βασικότερες αναγκαίες επεμβάσεις.

Από την ανάλυση του οικιστικού αποθέματος και τις αυτοψίες που πραγματοποίησε η ομάδα μελέτης διαπιστώθηκε η ύπαρξη αρκετών διάσπαρτων ή συνόλων κτιρίων αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος (προσφυγικά, μεσοπολεμικές κατοικίες κ.λπ.) τα οποία μπορούν να κριθούν διατηρητέα, να ανακαινιστούν (ή να αναπλαστεί όλη η περιοχή στην περίπτωση κτιριακού συνόλου) και να χρησιμοποιηθούν ως κοινωφελείς χώροι ή κατοικία (πρβλ. § Π.2.3.3).

Ως περιοχές ανάπτυξης κατά την έννοια του Ν. 2508/97 προτείνονται:

- η περιοχή του ιστορικού κέντρου του Βύρωνα και συγκεκριμένα το τμήμα που περικλείεται από τις οδούς Κύπρου – Μεσολογγίου – Ευαγγελικής Σχολής ως κατάλοιπο πολεοδομικής δομής προσφυγικού οικισμού για την ανάδειξη της ιστορικής μνήμης
- η περιοχή πέριξ του Ι.Ν. Αγίας Βαρβάρας για την ανάδειξη του μνημείου
- η περιοχή πέριξ της πλατείας Νεράιδας και κατά μήκος της οδού Χρυσοθέμιδος όπου χωροθετείται το τοπικό κέντρο της Π.Ε. 5
- η λεωφ. Αγ. Ι. Καρέα στο τμήμα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την οδό Ελλήνων Πατριωτών (Π.Ε. 1) σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση του τμήματος της ΠΕΠ 1 (ΑΠ) που βρίσκεται στο μέτωπο της οδού. Διαμόρφωσης χρήζει και το τμήμα της ΠΕΠ 1 (ΑΠ) που βρίσκεται επί της οδού Κισσού, πίσω από το συγκρότημα πολυκατοικιών στα βόρεια του Καρέα.

Οι παραπάνω θέσεις είναι ενδεικτικές και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι ο υπόλοιπος δημόσιος χώρος βρίσκεται σε άριστο ή ικανοποιητικό επίπεδο αστικού περιβάλλοντος, καθώς ένας Δήμος με την πολυπλοκότητα του Βύρωνα έχει ανάγκες αναπλάσεων σε πολλές πολεοδομικές ενότητες και ιδιαίτερα στις παλαιότερες. Οι αναπλάσεις μπορούν να περιλαμβάνουν πεζοδρομήσεις, φυτεύσεις, αισθητική αναβάθμιση όψεων κτιρίων, επιβολή πρασιών, ενοποιήσεις ακαλύπτων για τη δημιουργία χώρων πρασίνου εντός των οικοδομικών τετραγώνων, τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού κ.ά..

Τέλος, η παρούσα μελέτη συνεκτιμώντας το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τα στοιχεία από την πραγματική χωρική οργάνωση του Δήμου Βύρωνα σχετικά με τη σκοπιμότητα χρήσης κινήτρων και λοιπών πολεοδομικών μηχανισμών συμπεραίνει τα εξής:

- Ζώνες Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ) και Ζώνες Ειδικών Κινήτρων (ΖΕΚ) δεν προτείνονται γιατί η μέχρι σήμερα πρακτική έχει αποδείξει τη δυσκολία υλοποίησής τους.
- Δεν είναι δυνατή η χωροθέτηση Ζωνών Υποδοχής Συντελεστή Δόμησης (ΖΥΣ) καθώς, όπως έγινε φανερό παραπάνω, δεν καλύπτονται οι υπάρχουσες ανάγκες κοινόχρηστου και κοινωφελούς εξοπλισμού, γεγονός που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή του μέτρου.
- Ζώνες Αστικού Αναδασμού (ΖΑΑ) δεν προτείνονται με βάση την μέχρι τώρα αρνητική εμπειρία σε εθνικό επίπεδο, καθώς μόνο σε αραιοκατοικημένες περιοχές ή ακόμα καλύτερα σε σχεδόν ή τελείως αδόμητες οικοπεδοποιημένες περιοχές είναι δυνατή με επιτυχία η εφαρμογή του μέτρου. Και αυτό γιατί μόνο όταν τα οικόπεδα είναι ακάλυπτα μπορούν να πειστούν οι ιδιοκτήτες τους να τα ανταλλάξουν με άλλα, που μάλιστα -λόγω της εισφοράς σε γη- θα είναι και μικρότερα (Αραβαντινός, 1997).

Ο.Τ.524 του Καρέα

Πρόκειται για ανοιχτό οικοδομικό τετράγωνο, νοτιοανατολικά της οδού Παύλου Μελά, με ρυμοτομική και οικοδομική γραμμή επ' αυτής. Στη θέση των ρυμοτομικών γραμμών που λείπουν απεικονίζονται οι γραμμές των ορίων της έκτασης για την οποία εγκρίθηκε το σχέδιο αυτό, δηλαδή τα όρια του Συνεταιρισμού. Δομημένη έκταση του Ο.Τ. είναι αυτή των οικοπέδων επί της οδού Π. Μελά.

Η λοιπή αδόμητη περιοχή του Ο.Τ. έως το όριο του συνεταιρισμού είναι δασική και αναδασωτέα και έχει εφαρμογή η με αρ. 3985/2015 Απόφαση της Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Σύμφωνα με το Άρθρο 29 παρ.2 του Ν.1577/85 (ΦΕΚ210Α'/85), όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 24 παρ.2 του Ν.2831/2000, *«αν απέναντι από τα οικοδομικά τετράγωνα που βρίσκονται στα ακραία σημεία του ρυμοτομικού σχεδίου που έχει εγκριθεί μέχρι τη 13-3-83 προβλέπεται οικοδομική γραμμή, τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο στη γραμμή αυτή, εφ' όσον έχουν δημιουργηθεί μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού είναι οικοδομήσιμα μόνο κατά το τμήμα τους, το οποίο έχει επιφάνεια που αντιστοιχεί στις ελάχιστες απαιτούμενες για το εμβαδόν και το πρόσωπο διαστάσεις αρτιότητας, οι οποίες προβλέπονται από τις πολεοδομικές διατάξεις που ισχύουν για το απέναντι οικοδομικό τετράγωνο... Για τα παραπάνω τμήματα οικοπέδων, τα οποία θεωρούνται ότι ευρίσκονται εντός σχεδίου, έχουν εφαρμογή όλες οι πολεοδομικές διατάξεις που εφαρμόζονται για τις εντός σχεδίου περιοχές»*

Επίσης, με το Άρθρο 8 παρ.1 του Ν.4067/12: *«α. Κατ' εξαίρεση των παραγράφων 48, 49, 53, 76 του άρθρου 2 του παρόντος, ως οικοδομικό τετράγωνο θεωρείται και το τετράγωνο που βρίσκεται στα ακραία σημεία ρυμοτομικού σχεδίου που έχει εγκριθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 1337/1983 χωρίς να περιβάλλεται από όλες τις πλευρές από κοινόχρηστους χώρους ή και χωρίς να περιβάλλεται από όλες τις πλευρές από ρυμοτομικές γραμμές, εφόσον στην περίπτωση αυτή, στη θέση των ρυμοτομικών γραμμών που λείπουν απεικονίζονται οι γραμμές των ορίων της έκτασης, για την οποία εγκρίθηκε το σχέδιο αυτό».*

Άρα το ανοιχτό Ο.Τ. 524 είναι εκτός σχεδίου περιοχή και τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο στη ρυμοτομική γραμμή επί της οδού Παύλου Μελά, έναντι των κλειστών Ο.Τ. 523 και 525, εφ' όσον έχουν δημιουργηθεί μέχρι τη δημοσίευση του νόμου 2831/2000, είναι οικοδομήσιμα μόνο κατά το τμήμα τους, το οποίο έχει επιφάνεια που αντιστοιχεί στις ελάχιστες απαιτούμενες για το εμβαδόν και το πρόσωπο διαστάσεις αρτιότητας, οι οποίες προβλέπονται από τις πολεοδομικές διατάξεις που ισχύουν για το απέναντι οικοδομικό τετράγωνο που κτίζεται με την αρτιότητα και τους όρους δόμησης της έναντι εντός σχεδίου περιοχής.

Με την παρούσα μελέτη τροποποίησης του ΓΠΣ Βύρωνα προτείνεται επέκταση του σχεδίου για το τμήμα του Ο.Τ. 524, με πρόσωπο επί της οδού Παύλου Μελά, που βρίσκεται εκτός της Ζώνης Α' του

Υμηττού, με χρήση Γενικής Κατοικίας και συντελεστή δόμησης 0,80, χωρίς να παραβιάζεται το όριο αναδάσωσης, που καθορίστηκε με την υπ. αρ. 3985/2015 Απόφαση Γ.Γ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και λαμβάνοντας υπόψη το όριο αρτιότητας, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και την υφιστάμενη κατάσταση.

Επίσης, για τη δομημένη έκταση νοτιοδυτικά του Ο.Τ. 524 προτείνεται η ένταξη στο σχέδιο, με χρήση Γενικής Κατοικίας και συντελεστή δόμησης 0,80, χωρίς να παραβιάζεται το όριο αναδάσωσης, που καθορίστηκε με την υπ. αρ. 3985/2015 Απόφαση Γ.Γ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και λαμβάνοντας υπόψη το όριο αρτιότητας, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και την υφιστάμενη κατάσταση, με την προϋπόθεση ότι η έκταση αυτή θα έχει εξαιρεθεί της Ζώνης Α του Υμηττού.

Το ακριβές όριο της επέκτασης θα αποσαφηνισθεί με την πολεοδομική μελέτη που θα εκπονηθεί για το σκοπό αυτό.

Ε.1.2 Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)

Προτείνεται ο καθορισμός Περιοχών Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 2508/97 σ' όλη την έκταση του Δήμου. Οι ΠΕΠ γενικά διακρίνονται σε:

- Περιοχές απόλυτης προστασίας ΠΕΠ (ΑΠ), όπου γενικά δεν επιτρέπεται η ανέγερση μόνιμων κατασκευών και
- Λοιπές περιοχές προστασίας, στις οποίες οι περιορισμοί εξειδικεύονται ανάλογα με το προστατευόμενο αντικείμενο.

Οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας στο Δήμο Βύρωνα είναι:

- ΠΕΠ 1 (ΑΠ) – Α' Ζώνη Προστασίας Υμηττού
- ΠΕΠ 2 – Β' – Περιφερειακή Ζώνη Προστασίας Υμηττού
- ΠΕΠ 3 – Βυζαντινά και Νεώτερα Μνημεία

Στις ΠΕΠ1 (ΑΠ) και ΠΕΠ2, επιπλέον των περιορισμών που επιβάλλει το Δ/γμα Προστασίας του Υμηττού ισχύουν και οι επιμέρους ειδικοί περιορισμοί, όπως η ζώνη προστασίας ρεμάτων, ο δασικός νόμος για τις δασικές και αναδασωτέες περιοχές κ.λπ..

ΠΕΠ 1 (ΑΠ) – Α' Ζώνη Προστασίας Υμηττού

Πρόκειται σχεδόν για το σύνολο της εκτός σχεδίου περιοχής του Δήμου Βύρωνα, το οποίο περιλαμβάνεται στη Ζώνη Α «Απόλυτη προστασία της φύσης και των μνημείων» του Π.Δ. 14-6-11. Εντός της ΠΕΠ εντοπίζονται δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι,

ανενεργά λατομεία, σπήλαια, μονές, εγκαταστάσεις στρατοπέδου κ.ά.. Στην ΠΕΠ 1 (ΑΠ) ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 14-6-11 και απαγορεύεται κάθε δόμηση.

Προτείνεται η εκπόνηση ειδικής μελέτης για την ανάδειξη των ανενεργών λατομείων , των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και των σπηλαίων που εμπίπτουν στην ΠΕΠ 1 και αποτελούν αξιόλογα φυσικά και ιστορικά στοιχεία. Η μελέτη να προβλέπει επίσης τη δημιουργία ή ανάδειξη υφιστάμενων μονοπατιών και τη σύνδεση των μνημείων με τον αστικό ιστό (π.χ. ανάδειξη «μονοπατιού του Αιγέα»). Κρίνεται σκόπιμο η μελέτη να αφορά στο σύνολο του ορεινού όγκου κι επομένως να εκπονηθεί από το φορέα διαχείρισής του ή το ΣΠΑΥ. Ειδική μέριμνα να δοθεί στην αποκατάσταση του τοπίου και των δασικών οικοσυστημάτων στις χαρακτηρισμένες αναδασωτέες εκτάσεις και στη διευθέτηση των υδάτων του ορεινού όγκου μετά από τις απαραίτητες συμπληρωματικές μελέτες.

Σε αυτά τα πλαίσια προστασίας επιβάλλεται η κατεδάφιση των οικοδομικών σκελετών του οικισμού των αξιωματικών και οποιουδήποτε άλλου κτίσματος έχει προκύψει από καταπάτηση δημόσιας δασικής έκτασης.

Στο σημείο αυτό αναφέρεται ότι ο Δήμος Βύρωνα δεν περιλαμβάνεται στην υπ. αριθμ. 40399/2017 Υ.Α. (ΦΕΚ 329 Α.Α.Π./17), περί «αναστολής έκδοσης εγκρίσεων δόμησης, αδειών δόμησης και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου Υμηττού», δηλαδή το Π.Δ/γμα για την προστασία του Υμηττού ισχύει για το Δήμο Βύρωνα, μέχρι την αντικατάστασή του με νεώτερο

ΠΕΠ 2 – Β' – Περιφερειακή Ζώνη Προστασίας Υμηττού

Πρόκειται για την περιοχή των εκπαιδευτικών, αθλητικών και πολιτιστικών εγκαταστάσεων της Εργάνης, η οποία εμπίπτει στη Ζώνη Β – Περιφερειακή ζώνη προστασίας του Π.Δ. 14-6-11. Στην ΠΕΠ 2 επιτρέπεται η γεωργία και οι χρήσεις εκπαίδευσης, υπαίθριας αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του προαναφερθέντος Π.Δ...

ΠΕΠ 3 – Βυζαντινά και Νεώτερα Μνημεία

Στις ΠΕΠ 3 περιλαμβάνονται βυζαντινά και νεώτερα μνημεία και οι τυχόν ζώνες προστασίας τους.

Βυζαντινά Μνημεία

Στο Δήμο εντοπίζονται τα εξής κηρυγμένα βυζαντινά μνημεία

- Ι.Ν. της Μονής Αγίου Ιωάννη Πρόδρομου Καρέα (Β.Δ. 19-4-21, ΦΕΚ 68 Α'/26-4-21)

- Ι.Ν. Αγίου Στυλιανού στον Καρέα (κηρυγμένος ως ιστορικό και διατηρητέο μνημείο με την υπ' αριθμ. 2290/477/02.02.1972 Υ.Α. ΦΕΚ 134Β'/15.02.1972)
- Ι.Ν. Αγίας Βαρβάρας (ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ26/43376/1036/17-12-87, ΦΕΚ 19 Β'/27-1-88)
- Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής, εντός της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου (Ζωοδόχου Πηγής, προστατευόμενος από το Ν.3028/2002).

Τυχόν βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία που δεν έχουν κηρυχθεί προστατεύονται αυτοδίκαια, σύμφωνα με τις διατάξεις του 3082/02 (ΦΕΚ 153 Α'/28-6-02) για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, χωρίς να απαιτείται έκδοση διοικητικής πράξης. Επίσης στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής υπάγονται και τα εκκλησιαστικά κτίσματα μετά το 1830, η δε προστασία εκτείνεται και στον περιβάλλοντα χώρο των μνημείων και των χώρων.

Για οποιαδήποτε επέμβαση ή εκτέλεση δημόσιων ή δημοτικών εντός ή πλησίον των ως άνω οριοθετημένων χώρων απαιτείται έγκριση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής.

Οι μελέτες και εργασίες προστασίας και ανάδειξης επί μνημείων είναι αρμοδιότητα του ΥΠΠΟΑ και εκτελούνται αποκλειστικά από αυτό.

Μελέτες διαμόρφωσης και ανάδειξης του περιβάλλοντος χώρου μνημείων θα πρέπει να εκπονούνται σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής και να υποβάλλονται στην Εφ.Α.Αν.Ατ. για την κατά Νόμον έγκριση στο στάδιο της Προμελέτης.

Σε κάθε περίπτωση ισχύουν στο ακέραιο οι δεσμεύσεις του Ν. 3028/02.

Νεώτερα Μνημεία

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3028/02, ως νεώτερα μνημεία νοούνται όλα τα πολιτιστικά αγαθά που είναι μεταγενέστερα του 1830, εκτός των εκκλησιών και των οποίων η προστασία επιβάλλεται λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους.

Στο Δήμο Βύρωνα εντοπίστηκαν τα εξής κηρυγμένα νεώτερα μνημεία:

- Κτίριο Ισιδώρας και Ραϋμόνδου Ντάνκαν (ΥΑ ΥΠΠΟ αριθ. 1765/39031/6-7-84, ΦΕΚ 530 Β'/6-8-84)
- Κτίριο του πρώην 1ου και 2ου Δημοτικού Σχολείου Αγίας Τριάδος (ΥΑ ΥΠΠΟΤ/ΔΝΣΑΚ/28382/561/8-7-11, ΦΕΚ 194 ΑΑΠ/3-8-11 και ΥΠΕΧΩΔΕ ΥΑ αριθμ. 1051/30-12-08, ΦΕΚ 29 ΑΑΠ/27-1-09)
- Ταφικό μνημείο Ιωακείμ Πατσαϊκονόμου (ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1522/32419/22-4-97, ΦΕΚ 594 Β'/16-7-97)

- Κατά την ανάλυση η ομάδα μελέτης εντόπισε τα εξής αξιόλογα κτίσματα που μπορούν να προταθούν για κήρυξη ως νεώτερα μνημεία:
- Το παλιό Δημαρχείο
- Το κτίριο του Ταπητουργείου

Επίσης εντοπίστηκαν και άλλα μεμονωμένα, διάσπαρτα στον αστικό ιστό, κτίρια που διατηρούν χαρακτηριστικά των προσφυγικών ή των αστικών κατοικιών του Μεσοπολέμου (π.χ. Αναλήψεως 6, Κολοκοτρώνη και Ιθώμης, Κορδελιού και Μεσολογγίου, σειρά κτιρίων επί της οδού Κολοκοτρώνη, Κυδωνιών, Χρυσοθέμιδος 1, Βρυούλων 33 κ.ά.). Απαιτείται Πολεοδομική μελέτη για λεπτομερέστερη αξιολόγηση προκειμένου κάποια από αυτά να προταθούν για χαρακτηρισμό ως διατηρητέα. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 6 του Ν. 3028/02, προστατεύονται καταρχήν και όλα τα ακίνητα που είναι προγενέστερα των τελευταίων 100 χρόνων και η κατεδάφισή τους ή η εκτέλεση εργασιών για τις οποίες απαιτείται οικοδομική άδεια, ακόμα και αν δεν έχουν χαρακτηριστεί ως μνημεία, δεν επιτρέπεται χωρίς την έγκριση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.

Στα παραπάνω κηρυγμένα νεότερα μνημεία και σε όσα κηρυχθούν στο μέλλον απαγορεύεται κάθε παρέμβαση χωρίς την άδεια των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 4 του Ν. 3028/02, «για κάθε εργασία, επέμβαση ή αλλαγή χρήσης απαιτείται έγκριση που χορηγείται με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Αρμόδιου Συμβουλίου». Για την προστασία των μνημείων και τις επιτρεπόμενες χρήσεις και δραστηριότητες στον περιβάλλοντα χώρο τους ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 3028/02 και ειδικότερα το άρθρο 10.

Η ανάδειξη των μνημείων, κηρυγμένων και μη, μπορεί να γίνει με καθαρισμό, σήμανση και εκπόνηση σχετικών μελετών ανάδειξης υπό την επίβλεψη των αρχαιολογικών υπηρεσιών.

Ε.1.5 Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ)

Πρόκειται για τις παρακάτω κατηγορίες περιοχών:

ΠΕΧ 1: Κοιμητήριο – Ζώνη Ε του Π.Δ. 14-6-11.

ΠΕΧ 2: Δημοτικό Φυτώριο

ΠΕΧ 3: Σκοπευτήριο Βύρωνα

Παρότι βρίσκεται σε θέση εντός της ζώνης Α' προστασίας του Υμηττού το Σκοπευτήριο προτείνεται να παραμείνει και να εξακολουθήσει τη λειτουργία του, εφόσον σύμφωνα και με την παρ. 6 του άρθρου 3 του ΠΔ 187/14-6-11, «*τα νομίμως υφιστάμενα κτίρια και εγκαταστάσεις [...] αθλητισμού, [...] των οποίων η χρήση δεν επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, είναι δυνατόν να παραμένουν στα γήπεδα στα οποία βρίσκονται και να υφίστανται επισκευαστικές*

παρεμβάσεις, χωρίς καμία δυνατότητα επεκτάσεως». Προτείνεται αποκατάσταση και διαμόρφωση της γύρω περιοχής.

Στις περιοχές αυτές απαγορεύεται κάθε άλλη χρήση, εκτός από αυτή για την οποία εγκρίνονται.

E.1.6 Ρυθμίσεις στις Υποδομές

Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο του Δήμου διευθετείται σύμφωνα με τη συμπληρωματική κυκλοφοριακή μελέτη, που συνοδεύει το ΓΠΣ, με άξονα εφαρμογής τη μελέτη «Αναθεώρησης και επικαιροποίησης της κυκλοφοριακής μελέτης Δήμου Βύρωνα», που εκπονήθηκε το έτος 2006

Σύμφωνα με το νέο ΡΣΑ η δυτική Περιφερειακή Υμητού, από τη συμβολή της με την Αττική οδό μέχρι τη λεωφόρο Βουλιαγμένης, αποτελεί πρωτεύοντα άξονα μητροπολιτικής σημασίας, η δε σύνδεσή της με τη λεωφόρο Βουλιαγμένης προβλέπεται να πραγματοποιηθεί μέσω αστικής σήραγγας. Παράλληλα προβλέπεται η βελτίωση της λεωφόρου Αλίμου – Καρέα, από τον Α/Κ Κατεχάκη έως τον κόμβο Σακέτα.

Η λειτουργική ιεράρχηση των οδών του αστικού δικτύου ανάλογα με τον βαθμό λειτουργίας τους (κινητικότητα ή πρόσβασης) σύμφωνα με τη συμπληρωματική κυκλοφοριακή μελέτη, διαμορφώνεται όπως παρακάτω:

Η οδός Ελλήνων Αξιωματικών - Λ. Αγίου Ιωάννη Καρέα - Λ.Αλίμου - Κατεχάκη, χαρακτηρίζεται, από ελεύθερη ταχεία λεωφόρος, ως κύρια πρωτεύουσα αρτηρία.

Προτείνεται ο χαρακτηρισμός ως δευτερεύουσες αρτηρίες των οδών: Λ. Αγ.Ι.Καρέα - Αρχιεπισκόπου Αθηνών Χρυσοστόμου, Φορμίωνος - Μυσίας, Φορμίωνος - Καραολή και Δημητρίου, Λεωφ.Χρυσοστόμου Σμύρνης - Ηλιουπόλεως – Χειμάρας και Φρύνης - Κύπρου - Κολοκοτρώνη - Ραιδεστού – Ελλησπόντου.

Προτείνεται ο χαρακτηρισμός ως κύριες συλλεκτήριες των οδών: Καραολή και Δημητρίου - Ταταούλων - Βοσπόρου - Αγίας Σοφίας (σε όλο της το μήκος) – Κορδελιού, Κωνσταντινουπόλεως, Κολοκοτρώνη (από Χειμάρας) - Ουσακίου - Ν.Ελβετίας (έως Καραολή και Δημητρίου), Λεωφ.Χρυσοστόμου Σμύρνης (από Ηλιουπόλεως - έως Ν.Ελβετίας), Π.Τσαλδάρη (από Κύπρου - έως Λεωφ. Χρυσοστόμου Σμύρνης), Λεωφ. Κύπρου (από Κολοκοτρώνη) - Βουτζά – Καισαρείας, Ερυθραίας (από Λεωφ. Κύπρου - έως Λεωφ.Χρυσοστόμου Σμύρνης), Μεσολογγίου - Γ.Παπανδρέου (έως Φορμίωνος), Εμπεδοκλέους - Π.Τσαλδάρη – Συβρισσαρίου, Εισόδιων Παναγίας, 28ης Οκτωβρίου, Νικηδορίδη, Κερκύρας και Φορμίωνος (από Καραολή και Δημητρίου)- Γρανικού (έως Λεωφ. Αγ.Ι.Καρέα).

Προτείνεται ο χαρακτηρισμός ως δευτερεύουσες συλλεκτήριες των οδών: Ιλιάδος - Δικαιούχου - Σεβδικίου - Ναυπλίου - Μ.Μερκούρη, Α.Κοραή, Π.Τσαλδάρη (από Δικαιούχου) – Χρυσοθέμιδος, Δηλβόη, Π.Τσαλδάρη (από Δορυλαίου - έως Λ.Κύπρου), Π.Τσαλδάρη (από Λεωφ.Χρυσοστόμου Σμύρνης - έως Μεσσολογγίου), Ερυθραίας (από Λεωφ.Χρυσοστόμου Σμύρνης - έως Μεσσολογγίου), Νικ.Αρώνη, Λητούς - Γ.Γεννηματά- Τραλλέων - Νεοχωρίου, Κόνωνος, Τιμόθεου – Αναλήψεως, Σαράντα Εκκλησιών – Πλαταιών, Ανδριανουπόλεως, Γ.Παπανδρέου (από Φορμίωνος - έως Νεοχωρίου), Βυζαντίου (από Βοσπόρου - έως τέρμα), Τάκη Περτσεμλή, Κομνηνών, Κρυστάλλη (από Τραλλέων - έως Καισαρείας), Τιμώλου (από Φορμίωνος) - Βοσπόρου (έως Προποντίδος), Σεβαστείας (από Ν.Ελβετίας - έως Καισαρείας), Μαγνησίας (από Καραολή και Δημητρίου - έως Τιμώλου), Αγ.Δημητρίου και Αρχιεπισκόπου Μακαρίου (από Λ. Αγ.Ι.Καρέα) - Γρανικού - Ζωοδόχου Πηγής - Ωλένης).

Προτείνεται ο χαρακτηρισμός ως τοπικές οδοί για τη Θεοτοκοπούλου, την Αμασείας και την Αρήτης.

Τέλος προτείνεται ο χαρακτηρισμός των οδών, που περικλείονται από τις οδούς Λεωφ. Αγ.Ιωάννη Καρέα – Δάφνης – Κισσού και Γαζίας (η περιοχή των προσφυγικών) σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας για την αποφόρτιση της περιοχής από τις διαμπερείς μετακινήσεις και τη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας του αστικού περιβάλλοντος. Μακροπρόθεσμα το μέτρο θα συνεισφέρει στον αποχαρακτηρισμό και επαναϊεράρχηση του εσωτερικού οδικού δικτύου, παρέχοντας τη δυνατότητα βελτίωσης του εσωτερικού δικτύου, με πεζοδρομήσεις, αναπλάσεις κ.λπ..

Για όλο το οδικό δίκτυο του Δήμου προτείνονται έργα βελτίωσης των γεωμετρικών και κατασκευαστικών χαρακτηριστικών των οδών (ασφαλτοστρώσεις, συντηρήσεις, αντιπλημμυρικά έργα, διαμόρφωση πεζοδρομίων και παρόδιων θέσεων στάθμευσης και κάδων όπου είναι εφικτό, βελτίωση της σήμανσης κ.λπ.)

Δίκτυο εναλλακτικών μετακινήσεων

Προτείνεται η επέκταση του προγράμματος πεζοδρομήσεων σε περιοχές με επικρατούσα τη χρήση της κατοικίας και ο συνδυασμός τους με τη κατασκευή ποδηλατοδρόμου. Σύμφωνα με το ΡΣΑ προτείνεται μητροπολιτικός ποδηλατοδρόμος που θα διασχίζει το Δήμο Βύρωνα (άξονας 9.Σύνδεση Καισαριανής - Φαλήρου) με αφετηρία τις Αθλητικές Εγκαταστάσεις Πανεπιστημιούπολης, Φιλαδελφείας (Καισαριανή), με κατεύθυνση προς το Αλσος Καισαριανής, και στη συνέχεια διέρχεται από την οδό Φωκαίας του Δήμου Βύρωνα, την οδό Βουτζά, την οδό Κύπρου, την οδό Χειμάρας, την οδό Αθανασίου Διάκου (Υμητός), πλατεία Αγίας Λαύρας, Ελευθερωτών, Τριπόλεως, πλατεία

Καλογήρων, λ. Αλέξανδρου Παπαναστασίου, Αίνου (Ν. Σμύρνη), Κερασούντος, Αγησιλάου, Σωκράτους, Πικροδάφνης (κατά μήκος ρέματος), παραλία.

Επίσης προτείνεται η διαμόρφωση της «Πράσινης Διαδρομής» όπως μελετήθηκε κατά μήκος των οδών: Εκφαντίδου - πλατεία Σμύρνης - Βορείου Ηπείρου - Π.Τσαλδάρη – Κωνσταντιλιέρη – Βουτζά – Φλέμιγκ - Τιμώλου - Καραολή και Δημητρίου - Αρχιεπισκόπου Αθηνών Χρυσοστόμου, και προτείνεται η επέκτασή της στο νότιο τμήμα του Δήμου ώστε να δημιουργηθεί ένας δακτύλιος που θα ενώνει τους κυριότερους χώρους πρασίνου, ενώ κατά μήκος των οδών θα γίνουν πεζοδρομήσεις και διαπλατύνσεις πεζοδρομίων .

Ενδεικτικά προτείνεται η διαδρομή από την πλατεία Βυζαντίου στις οδούς Τιμώλου – Επταλόφου – Ταταούλων – Ελπίδος – Βοσπόρου – πλατεία Γ. Κολλημένου – Ταύρου - Καλλιπόλεως – Χρυσάφης – Χρυσοθέμιδος – πλ. Νεράιδας – Εμπεδοκλέους και σε δεύτερη φάση η δημιουργία και άλλων εγκάρσιων συνδέσεων που θα διέρχονται από χώρους πρασίνου ή χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Προτείνεται, στα πλαίσια εξεύρεσης χώρων πρασίνου να αξιοποιηθούν ως τέτοιοι τα αδόμητα οικοπέδα που βρίσκονται επί της διαδρομής. Με αυτόν τον τρόπο συνδυάζονται οι ροές πεζών/ποδηλάτων με το δίκτυο κοινόχρηστων χώρων.

Σταδιακά προτείνεται η σύνδεση της διαδρομής με τα δίκτυα μονοπατιών του Υμηττού προκειμένου να επιτευχθεί η σύνδεση του αστικού χώρου με τον ορεινό όγκο

Δημοτική, Αστική και υπεραστική συγκοινωνία

Στο Δήμο Βύρωνα λειτουργεί Δημοτική Συγκοινωνία με δύο κυκλικές γραμμές, τη γραμμή 10 και την 20, με σκοπό να ενώνει τον τόπο κατοικίας των Δημοτών με τα εμπορικά κέντρα του Δήμου τις Δημοτικές και Δημόσιες Υπηρεσίες, το Δημαρχείο, το Νεκροταφείο κ.λπ. ελαχιστοποιώντας την απόσταση και το χρόνο βαδίσματος, ειδικά για την εξυπηρέτηση ηλικιωμένων ατόμων. Επίσης να υποστηρίζει τις καθημερινές μετακινήσεις των μαθητών από τον τόπο κατοικίας τους προς τα κέντρα εκπαίδευσης.

Προτείνεται ο συνδυασμός του κομίστρου με τέλη στάθμευσης, και η αναδιοργάνωση των δρομολογίων σε συσχετισμό με τις οργανωμένες θέσεις στάθμευσης, προκειμένου να αυξηθεί στο

μέγιστο βαθμό η χρήση της δημοτικής συγκοινωνίας και να αποτραπεί η χρήση ιδιωτικών οχημάτων μετακίνησης. .

Προτείνεται πύκνωση των δρομολογίων των τοπικών συγκοινωνιών για τη βελτίωση της συνοχής, την ενίσχυση των καθημερινών εξυπηρετήσεων των κατοίκων με αυξημένη προσβασιμότητα προς το κέντρο του Δήμου, τον μελλοντικό σταθμό ΜΕΤΡΟ, αλλά και τη βελτίωση της πρόσβασης στο περιαστικό πράσινο του Υμηττού.

Στάθμευση

Δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης και μετεπιβίβασης, συλλογικών χώρων στάθμευσης, για την κάλυψη των αναγκών σε στάθμευση της κατοικίας και των επαγγελματικών χρήσεων ειδικά σε πυκνοδομημένες περιοχές. Ολοκλήρωση δημιουργίας υπαίθριων χώρων και κτηρίων στάθμευσης σύμφωνα με την αναθεωρημένη κυκλοφοριακή μελέτη του Δήμου. Πέρα από τους ήδη υπάρχοντες χώρους στάθμευσης (Πλατεία Δημάρχου Νικολαΐδη, Πνευματικό κέντρο - Μουσείο και γήπεδο του νεκροταφείου), προτείνεται επιπλέον η χωροθέτηση υπόγειων χώρων στάθμευσης κάτω από ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους όπως το πάρκο Ανάληψης, το άλσος Αγ. Τριάδας, το γήπεδο της Εργάνης, η πλατεία Βαρουτίδη, η πλατεία Βυζαντίου, η πλατεία Φατσέα και η πλατεία Τσιρακοπούλου, σε περιορισμένη έκταση και μόνο για την εξυπηρέτηση των χρηστών.

Πρόβλεψη για τη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων στους χώρους στάθμευσης καθώς και για την πρόβλεψη χώρων στάθμευσης ποδηλάτων.

Ελεγχόμενη στάθμευση στο κέντρο του Δήμου και σε κρίσιμες περιοχές και περιορισμούς της παρόδιας στάθμευσης, με προτεραιότητα στην εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης για τους κατοίκους των περιοχών

Ύδρευση

Για τη βελτίωση των πρακτικών διαχείρισης των υδάτινων πόρων του Δήμου κρίνεται απαραίτητος ο έλεγχος και η εξοικονόμηση της κατανάλωσης. Ενδεικτικά προτείνεται η εφαρμογή προγράμματος τηλεματικής διαχείρισης της άρδευσης των χώρων πρασίνου. Επίσης προτείνεται η αντικατάσταση των σωλήνων από αμιαντοσιμέντο, έργο αναγκαίο προκειμένου να βελτιώσει την ποιότητα του πόσιμου ύδατος και να απαλλάξει το δίκτυο από επικίνδυνα υλικά και φθορές λόγω παλαιότητας.

Προτεινόμενα μέτρα σχετικά με την οικιακή χρήση των υδάτινων πόρων είναι:

- επαναχρησιμοποίηση υδάτων για τις ίδιες χρήσεις και για εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων

- εφαρμογή προγραμμάτων μείωσης της κατανάλωσης, εξοικονόμησης και ανακύκλωσης σε επίπεδο Δήμου για διαμερίσματα/πολυκατοικίες

Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτων κρίνονται απαραίτητα η παρακολούθηση των σεναρίων της προσφοράς ύδατος και της ζήτησης σε πραγματικό χρόνο καθώς και μελλοντικές προβλέψεις σεναρίων προσφοράς – ζήτησης συναρτώμενα με διάφορα πιθανά μοντέλα ανάπτυξης (όπως τουριστική, οικιστική δραστηριότητα), με γνώμονα την αειφορία και την επάρκεια του υδάτινου πόρου και ο έλεγχος της ισορροπίας του ύδατος, δηλαδή του όγκου του ύδατος που εισάγεται στο σύστημα του δικτύου, με σκοπό τον εντοπισμό του μη τιμολογημένου ύδατος και ειδικότερα του ποσοστού απωλειών που οφείλονται σε διαρροές, ο εντοπισμός και η μείωση του οποίου επιβάλλεται τόσο κατά το σχεδιασμό όσο και για τη λήψη αποφάσεων (όπως τιμολογιακή πολιτική, παρεμβάσεις, επένδυση σε νέα έργα κ.λπ.)

Απορρίμματα – Αποχέτευση

Στη Ζώνη Α του Υμηττού λειτουργεί από το έτος 1990 Σταθμός Μεταφόρτωσης των Απορριμάτων του Δήμου Βύρωνα (ΣΜΑ).

Με το Άρθρο 92 του Ν.4685/20 (ΦΕΚ121Α') εγκρίθηκε η θέση για την προσωρινή λειτουργία του ΣΜΑ, στο σημείο που λειτουργεί σήμερα, σε εκτός σχεδίου περιοχή, έκτασης Ε=3.144,50 τ.μ.

Οριστική λύση στο θέμα χωροθέτησης του ΣΜΑ θα προκύψει από το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμάτων Αττικής.

Στα πλαίσια της μελέτης Τροποποίησης του ΓΠΣ του Δήμου Βύρωνα προτείνεται η έναρξη προγράμματος υπογειοποίησης των κάδων στερεών αποβλήτων, ιδιαίτερα σε περιοχές πλατειών και κοινόχρηστων χώρων πρασίνου. Επιπλέον προτείνεται η βελτιστοποίηση των δρομολογίων των απορριματοφόρων για τη μείωση του λειτουργικού κόστους, της κατανάλωσης καυσίμων και των εκπομπών ρύπων από το στόλο οχημάτων του Δήμου.

Όσον αφορά στην Ανακύκλωση, στο Δήμο Βύρωνα λειτουργούν ήδη τρία ρεύματα:

- χαρτιού, από κάδους και σχολεία
- ηλεκτρικών συσκευών, σε container που τα απομακρύνει εταιρεία συμβεβλημένη με το Δήμο και
- πλαστικών.

Πρόθεση είναι η επέκταση της ανακύκλωσης σε άλλα υλικά, με ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, σύμφωνα με το Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24 Α'/12) και την ΚΥΑ 18485/17 (ΦΕΚ 1412 Β'/17).

Προτείνεται επέκταση του προγράμματος ανακύκλωσης με:

- προώθηση του συστήματος διαλογής στην πηγή για όλα τα ανακυκλούμενα υλικά και συμπλήρωση του προγράμματος με διαχωρισμό των οργανικών αστικών απορριμμάτων και κομποστοποίησή τους (μπλε, πράσινοι και καφέ κάδοι)

- πρόγραμμα ανακύκλωσης οικιακών λαδιών για την παραγωγή βιοντίζελ που θα επιστρέφεται στο Δήμο για την κάλυψη των αναγκών θέρμανσης δημοτικών κτιρίων (σχολείων, αθλητικών χώρων κ.λπ.) σε αντικατάσταση του συμβατικού ορυκτού πετρελαίου θέρμανσης
- πρόγραμμα συγκέντρωσης και επαναχρησιμοποίησης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ.)
- ανακύκλωση εγκαταλελειμμένων αυτοκινήτων.

Για τη χωρική οργάνωση των σημείων ανακύκλωσης προτείνονται:

- 1) Γωνιές Ανακύκλωσης, δημόσιοι ή ιδιωτικοί χώροι πολύ μικρής έκτασης, όπου οι πολίτες εναποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα, τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από το Δήμο. Ήδη λειτουργούν 30 τέτοια σημεία.
- 2) Πράσινα Σημεία, που σύμφωνα με την παρ. 21 του άρθρου 11 του Ν. 4042/12 ορίζεται ως «...χώρος οργανωμένος από Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, προκειμένου αυτά να προωθηθούν για ανακύκλωση ή για επαναχρησιμοποίηση. Τα Πράσινα Σημεία (ΠΣ) διακρίνονται σε μικρά και σε μεγάλα ανάλογα με τον όγκο και τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων υλικών που δέχονται, τη λειτουργία τους και την έκταση που καταλαμβάνουν. Στα Πράσινα Σημεία δύνανται να πραγματοποιούνται δράσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού».
- 3) ή Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης, Διαλογής στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.), χώρος οργανωμένος από φορείς κοινωνικής και αλληλεγγύης οικονομίας, για τον οποίο ισχύουν όσα ισχύουν για τα Πράσινα Σημεία και επιπλέον πραγματοποιούνται υποχρεωτικά δράσεις εκπαίδευσης για τη διαλογή στην πηγή.

Σε επίπεδο ιδιωτών προτείνεται η εγκατάσταση χώρου κομποστοποίησης οικιακών απορριμμάτων στους ακάλυπτους χώρους των πολυκατοικιών και των μονοκατοικιών.

Τέλος, προτείνεται η χωροθέτηση θέσης Δημοτικού Φυτωρίου, στο οποίο θα τοποθετηθεί εγκατάσταση κομποστοποίησης των φυτικών υλικών που προέρχονται από την κλάδευση των δένδρων, είτε των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, είτε των ιδιωτών, τα οποία σήμερα συλλέγονται από τα απορριμματοφόρα του Δήμου και καταλήγουν στη χωματερή των Λιοσίων.

Όσον αφορά στις υποδομές αποχέτευσης κρίνεται απαραίτητη η ολοκλήρωση του δικτύου ομβρίων για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων.

Ενέργεια

Ηλεκτρική Ενέργεια – φυσικό αέριο

Προτείνεται η υπογειοποίηση του δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ και η επέκταση του δικτύου διανομής φυσικού αερίου. Επίσης, προωθούνται προγράμματα ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων με στόχο την ενεργειακή τους αναβάθμιση και μέτρα για την κατασκευή κτιρίων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ΑΠΕ

Σε επίπεδο μεμονωμένων κτιρίων, ιδίως Δημοσίων και σε κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται και είναι επιθυμητή η εγκατάσταση μικρών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων ή όπου είναι δυνατό εγκαταστάσεων γεωθερμίας, για την ενεργειακή εξυπηρέτηση των κτιρίων και των κοινοχρήστων χώρων.

Σύμφωνα με το νέο ΡΣΑ (άρθρο 21), δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις ζώνες προστασίας ορεινών όγκων, ρεμάτων, δασών και προστατευτέων ευαίσθητων περιοχών, παρά μόνο αν υποδειχθούν ζώνες υποδοχής μικρής έκτασης φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων από τα Προεδρικά Διατάγματα προστασίας ορεινών όγκων και αποκλειστικά για περιοχές που δεν είναι ιδιαίτερης οικολογικής, ιστορικής και τοπιακής αξίας και η χωροθέτησή τους δεν αντίκειται στο χωροταξικό σχεδιασμό της ρυθμιζόμενης περιοχής, αξιοποιεί τα υφιστάμενα δίκτυα υποδομών, παρέχει ανταποδοτικά οφέλη για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος, η δε συνολική μελέτη ενσωματώνει και τη συνιστώσα του τοπίου.

Τηλεπικοινωνίες

Ολοκλήρωση του δικτύου οπτικών ινών για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης και σταθερής τηλεφωνίας υψηλής ταχύτητας και ποιότητας για την εξυπηρέτηση των κατοίκων, των επιχειρήσεων και των σχολικών μονάδων.

Όσον αφορά στις κεραίες κινητής τηλεφωνίας, η σχετική νομοθεσία (Ν. 3431/06, ΦΕΚ 13 Α'/3-2-06, «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις») δεν προβλέπει καθιέρωση ελάχιστης απόστασης από κατοικημένες περιοχές. Ο μοναδικός περιορισμός αφορά στην απαγόρευση εγκατάστασης κεραιών σε κτιριακές εγκαταστάσεις σχολείων, νοσοκομείων και γηροκομείων, ενώ ορίζεται ότι σε περίπτωση εγκατάστασης κεραιών σε απόσταση μέχρι 300 μέτρων από την περίμετρο των παραπάνω κτιρίων τα όρια έκθεσης του κοινού απαγορεύεται να υπερβαίνουν το 60% των τιμών

που καθορίζονται στα άρθρα της ΚΥΑ 53571/3829/2000 (ΦΕΚ 1105 Β'6-9-00) «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά».

Ε.2 Διαφορές των ρυθμίσεων του ισχύοντος Γ.Π.Σ. από τις ρυθμίσεις της μελέτης

Στον Πίνακα 12 που παρατίθεται στη συνέχεια, παρουσιάζονται συγκριτικά, οι διαφορές του ισχύοντος Γ.Π.Σ. όσον αφορά την πόλη του Βύρωνα, σε σύγκριση με τις προτάσεις της παρούσας μελέτης, για να εντοπιστούν οι διαφορές τους.

A/A	Υ.Α. 30958/1269/12-03-90 (ΦΕΚ 221 Δ'/10-4-90) περί «Έγκρισης γενικού πολεοδομικού σχεδίου του Δήμου Βύρωνα» και Υ.Α. 101505/7705/96 (ΦΕΚ 108Δ'/5-2-96) για τη δημοσίευση των χαρτών.	Προτάσεις παρούσας μελέτης “Τροποποίησης ΓΠΣ Δήμου Βύρωνα”
1.	Αφορά την πόλη του Βύρωνα, όπως τα όριά της προσδιορίζονται με κόκκινη γραμμή στο Χάρτη Π1	Η μελέτη ΓΠΣ εκτείνεται στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα και αφορά και την τροποποίηση του ήδη εγκεκριμένου ΓΠΣ
2.	Αφορά την πολεοδομική οργάνωση της πόλης του Βύρωνα για πληθυσμό 63.000 κατοίκων το έτος – στόχο 1991 και σταθεροποίησή του	Αφορά την πολεοδομική οργάνωση του Δήμου του Βύρωνα για προβλεπόμενο πληθυσμό για το έτος 2031 62.650 κατοίκους.
3.	Δημιουργία έντεκα (11) πολεοδομικών ενοτήτων – γειτονιών (Π.Ε.)	Αναδιοργάνωση των πολεοδομικών ενοτήτων – γειτονιών (Π.Ε.) από 11 σε 7.
4.	Καθορισμός χρήσεων Γενικής Κατοικίας με επιτρεπόμενες χωροθετήσεις δραστηριοτήτων όπως καθορίζονται στο άρθρο 3 του από 23.02.1987 Π.Δ/τος (Φ.Ε.Κ. 166 Δ')	Καθορισμός χρήσεων Γενικής Κατοικίας (ΓΚ1) επί του βασικού οδικού δικτύου όπως καθορίζονται στο άρθρο 3 του Π.Δ/τος 59/2018 και χρήσεων Γενικής Κατοικίας (ΓΚ2) με περιορισμούς στη λοιπή έκταση της πόλης του Βύρωνα.
5.	Καθορισμός χρήσεων πολεοδομικού κέντρου – κεντρικών λειτουργιών στο κέντρο του Δήμου, το οποίο θα λειτουργήσει και ως τοπικό κέντρο για τις πολεοδομικές ενότητες 8,9,10 και 11 και χρήσεων τοπικού κέντρου στις υπόλοιπες πολεοδομικές ενότητες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παραπάνω Δ/τος.	Α. Καθορισμός χρήσεων πολεοδομικού κέντρου πόλης (ΠΚ1) με χαρακτήρα εμπορίου και αναψυχής στη θέση του υφιστάμενου κέντρου του Δήμου και πολεοδομικού κέντρου πόλης (ΠΚ2) με χαρακτήρα διοικητικό – πολιτιστικό κατά μήκος της οδού Καραολή & Δημητρίου, όπου προτείνεται να μεταφερθούν σταδιακά όλες οι διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου, όπως καθορίζονται στο άρθρο 4 του Π.Δ/τος 59/2018, με περιορισμούς. Β. Καθορισμός τοπικών πολεοδομικών κέντρων γειτονιάς (ΠΚ3) γύρω από τις πλατείες Γ. Κολημένον και Νεράιδας για τις Π.Ε. 4 και 5 αντίστοιχα, όπως καθορίζονται στο άρθρο 4 του Π.Δ/τος 59/2018, με περιορισμούς.
6.	Δημιουργία χώρου εκπαίδευσης στη Ζώνη Β του Υμηττού εκτός των ορίων του Γ.Π.Σ. στα όρια της Π.Ε. Ζωοδόχου Πηγής, στην περιοχή Αναπηρικών και στο χώρο των πρώην Λατομείων (ΕΛΚΟ – ΕΡΓΑΝΗ) και επεκτάσεις των υπαρχόντων σχολείων κάτω από τη Λ. Καρέα	Υλοποιήθηκαν τα Σχολεία (Γυμνάσιο και Λύκειο Καρέα) κάτω από τη Λεωφόρο Καρέα και στην Εργάνη (3°, 4° και 5° Γυμνάσιο –Λύκειο). Στα Αναπηρικά και στη Ζωοδόχο Πηγή δεν υλοποιήθηκαν, λόγω Α' Ζώνης Υμηττού.
7.	Ανάπλαση ολόκληρης της περιοχής των πρώην λατομείων, όπου εκτός της χωροθέτησης των σχολικών συγκροτημάτων οργανώνεται υπερτοπικός πόλος αναψυχής, αθλητισμού και	Υλοποιήθηκαν Σχολεία, Αθλητικά και στον υπερτοπικό πόλο αναψυχής Αναψυκτήριο και τα Θέατρα Βράχων.

A/A	Υ.Α. 30958/1269/12-03-90 (ΦΕΚ 221 Δ'10-4-90) περί «Έγκρισης γενικού πολεοδομικού σχεδίου του Δήμου Βύρωνα» και Υ.Α. 101505/7705/96 (ΦΕΚ 108Δ'5-2-96) για τη δημοσίευση των χαρτών.	Προτάσεις παρούσας μελέτης “Τροποποίησης ΓΠΣ Δήμου Βύρωνα”
	πολιτιστικών λειτουργιών, όπως προβλέπεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.	
8.	Γενική εκτίμηση των αναγκών σε γη για κοινωνική υποδομή ανά πολεοδομική ενότητα, όπως φαίνεται στον Πίνακα «Κοινωνική Υποδομή»	Καθορισμός του αναγκαίου κοινωνικού εξοπλισμού στο σύνολο των 7 πολεοδομικών ενότητων του Δήμου.
9.	-	- Αξιοποίηση του υπάρχοντος κτηριακού αποθέματος για την προστασία και ανάδειξη διατηρητέων κτισμάτων και συνόλων, μέσω της επαναχρησιμοποίησής τους (σύνολα κατοικιών, παλιά δημοτικά σχολεία). - Ολοκλήρωση της μετατροπής του κτιρίου του παλιού Δημαρχείου σε μουσείο και Μετατροπή του κτιρίου του Ταπητουργείου σε πολιτιστικό πολυχώρο
10.		Ανάπλαση του ιστορικού κέντρου του Βύρωνα, της περιοχής πέριξ του Ι.Ν. Αγίας Βαρβάρας και του Ι.Ν. Αγίου Λαζάρου, του τοπικού κέντρου της πλατείας Νεράιδας και του Καρέα, της Λεωφ. Καρέα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την οδό Ελλήνων Πατριωτών και οποιασδήποτε άλλης περιοχής κριθεί αναγκαίο
11.	Εκπόνηση συμπληρωματικής κυκλοφοριακής μελέτης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της στάθμευσης	- Βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου (ασφαλτοστρώσεις, συντηρήσεις, αντιπλημμυρικά έργα, διαμόρφωση πεζοδρομίων και παρόδιων θέσεων στάθμευσης όπου είναι εφικτό, βελτίωση της σήμανσης κ.λπ.) - Δημιουργία υπαίθριων χώρων και κτιρίων στάθμευσης σύμφωνα με την αναθεωρημένη κυκλοφοριακή μελέτη του Δήμου (2006) με μέριμνα για θέσεις φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. - Κατασκευή υπόγειων χώρων στάθμευσης κάτω από τους ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου
12.	Απελευθέρωση κάποιων τμημάτων δρόμων από την κυκλοφορία και απόδοσή τους στους πεζούς και διαμόρφωση πεζοδρόμων με βαθμίδες σε δρόμους με απαγορευτική για τα οχήματα κλίση.	- Υλοποίηση των έργων της «πράσινης διαδρομής» καθώς και αυτών που θα προκύψουν από τη μελέτη επέκτασής της στο Νότιο τμήμα του Δήμου. - Υλοποίηση του ποδηλατόδρομου που προβλέπεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής και πύκνωση του με την εκπόνηση αντίστοιχων μελετών. - Αποκατάσταση, προστασία, διαχείριση και ανάδειξη των πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών με διαμορφώσεις, σήμανση, καθιστικούς χώρους και πρόγραμμα καθαρισμού και συντήρησης αυτών.
13.	Επέκταση και πύκνωση του υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης	- Αντικατάσταση και αναβάθμιση των παλαιών δικτύων αμιαντοσωλήνων. - Επέκταση προγράμματος τηλεματικής διαχείρισης σ' όλους τους αρδευόμενους χώρους πρασίνου.
14.	Δημιουργία πραγματικών δικτύων ομβρίων στο Δήμο και ιδιαίτερα στην περιοχή του νεκροταφείου	Ολοκλήρωση του δικτύου ομβρίων

Α/Α	Υ.Α. 30958/1269/12-03-90 (ΦΕΚ 221 Δ'10-4-90) περί «Έγκρισης γενικού πολεοδομικού σχεδίου του Δήμου Βύρωνα» και Υ.Α. 101505/7705/96 (ΦΕΚ 108Δ'5-2-96) για τη δημοσίευση των χαρτών.	Προτάσεις παρούσας μελέτης “Τροποποίησης ΓΠΣ Δήμου Βύρωνα”
15.		- Χωροθέτηση Πράσινων Σημείων, ένα τουλάχιστον ανά Πολεοδομική Ενότητα - Υπογειοποίηση κάδων στερεών απορριμμάτων - Επέκταση του συστήματος ανακύκλωσης κα ικυκλικής οικονομίας - Χωροθέτηση Δημοτικού Φυτωρίου με εγκατάσταση κομποστοποίησης των φυτικών υλικών από την κλάδευση των δένδρων των κοινόχρηστων – κοινωφελών χώρων και των ιδιωτών.
16.	Επαύξηση της ισχύος των μετασχηματιστών. Όπου υπάρχουν καταναλωτές αέργου ισχύος (ηλεκτροκινητήρες, εξοπλισμοί ηλεκτροσυγκόλλησης) επιβάλλεται η χρήση ηλεκτρικών πυκνωτών.	- Υπογειοποίηση των γραμμών της ΔΕΗ - Επέκταση δικτύου διανομής φυσικού αερίου - Ολοκλήρωση του δικτύου ευρυζωνικότητας (οπτικές ίνες).
		- Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών μονάδων στα δημόσια κτίρια, στους δημόσιους χώρους και στις εγκαταστάσεις του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα. - Εγκατάσταση συστήματος εκμετάλλευσης της γεωθερμίας για την ενεργειακή αυτοτέλεια των δημόσιων χώρων και κτιρίων. - Έργα βιοκλιματικής αναβάθμισης των δημόσιων κτιρίων.
17.	Καθορίσθηκαν 2 ζώνες προστασίας (Α και Β) της περιοχής του όρους Υμηττού με το από 31.08.1978 Π.Δ/γμα (Φ.Ε.Κ. 544 Δ')	- Καθορίζονται Περιοχές Ειδικής Προστασίας, ως εξής: - ΠΕΠ1 (ΑΠ) για τη Ζώνη Α Υμηττού και ΠΕΠ2 για τη Ζώνη Β Υμηττού. - Ολοκλήρωση της μελέτης για την τροποποίηση του Π.Δ/τος Προστασίας του Υμηττού, ώστε να επιλυθούν τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει στο εγκεκριμένο σχέδιο του Βύρωνα
18.		- Διαμόρφωση και ανάδειξη των λατομείων, των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και των σπηλαίων που εμπίπτουν στη Ζώνη Α προστασίας του Υμηττού - Διευθέτηση υδάτων του Υμηττού - Διαμόρφωση πεζοπορικών διαδρομών που θα συνδέουν τον αστικό ιστό με τον ορεινό όγκο Υμηττού

ΣΤ. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥΣ

ΣΤ.1 Θεματικοί άξονες εναλλακτικών σεναρίων ρύθμισης του Δήμου Βύρωνα

Τα εναλλακτικά σενάρια που εξετάζονται στην παρούσα περιβαλλοντική μελέτη είναι το **σενάριο τάσεων ή μη παρέμβασης** που αναλύεται στη συνέχεια του κειμένου και το **παρεμβατικό σενάριο** (η τελική πρόταση ΓΠΣ στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα)

Τα σενάρια αναπτύσσονται σε πέντε (5) θεματικούς άξονες, τους εξής:

1. Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ)
2. Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)
3. Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ)
4. Περιοχή Υμηττού
5. Υποδομές

ΣΤ.2. Σενάριο τάσεων ή μη παρέμβασης

Η μελλοντική κατάσταση του περιβάλλοντος στην περίπτωση μη έγκρισης της μελέτης ΓΠΣ στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα για τους παραπάνω θεματικούς άξονες , είναι η εξής:

2.1 Περιοχή Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ)

Σε περίπτωση μη έγκρισης της παρούσας μελέτης ΓΠΣ:

- α. Θα εξακολουθούν να ισχύουν οι χρήσεις του εγκεκριμένου ΓΠΣ του έτους 1990, με αποτέλεσμα εγκατεστημένες χρήσεις, όπως το Δημαρχείο να είναι μη νόμιμες.
- β. Οι μεγάλες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό, σύμφωνα με τα πρότυπα του 2000, δεν θα έχουν εντοπιστεί.
- γ. Προτάσεις για αλλαγή χρήσης, όπως το παλαιό Δημαρχείο σε Μουσείο και το Ταπηγουργείο σε πολιτιστικό πολυχώρο δεν περιλαμβάνονται στο ισχύον ΓΠΣ.
- δ. Ανάγκες για ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου του Βύρωνα, της περιοχής γύρω από τον Ι.Ν. της Αγίας Βαρβάρας, των τοπικών κέντρων της πλατείας Νεράιδας και του Καρέα και της Λεωφόρου Καρέα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την οδό Ελλήνων Πατριωτών δεν περιλαμβάνονται στο ισχύον ΓΠΣ.
- ε. Τα προβλήματα που δημιουργεί το Π.Δ/γμα προστασίας του Υμηττού στον αστικό ιστό του Βύρωνα δεν περιλαμβάνονται στο ισχύον ΓΠΣ, αφού το Π.Δ/γμα προστασίας του Υμηττού είναι μεταγενέστερο κατά 10 χρόνια από το ισχύον ΓΠΣ.

2.2 Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)

Οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), όπως οι ζώνες Α και Β του Υμηττού και τα κηρυγμένα Βυζαντινά και Νεώτερα Μνημεία καλύπτονται από τις επιμέρους διατάξεις. Στο παρόν σενάριο μη παρέμβασης ή μη έγκρισης της παρούσας μελέτης, δεν αναζητούνται και δεν εντοπίζονται άλλα νεώτερα κτίρια που έχουν ανάγκη κήρυξης και προστασίας.

2.3 Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ)

Το Κοιμητήριο, το Δημοτικό Φυτώριο το Σκοπευτήριο και τα Λατομεία είναι περιοχές Ειδικής Χρήσης (ΠΕΧ), αλλά στο παρόν μη παρεμβατικό σενάριο, δεν τυγχάνουν ειδικής προστασίας και μελέτης.

2.4 Ζώνη Υμηττού

Στη Ζώνη του Υμηττού ισχύει μεν το Π.Δ/γμα Προστασίας του 2011, που είναι υπό αναθεώρηση, αλλά δεν διατυπώνονται επιπλέον προτάσεις που αφορούν το τμήμα του Υμηττού που υπάγεται στα διοικητικά όρια του Βύρωνα.

2.5 Υποδομές

Σε περίπτωση μη έγκρισης της παρούσας μελέτης ΓΠΣ δεν θα υπάρχουν συγκεντρωμένες και εγκεκριμένες οι σύγχρονες ανάγκες σε υποδομές του Δήμου Βύρωνα, οπότε θα είναι δυσχερέστερη η υλοποίησή τους ή οι μεμονωμένες εγκρίσεις θα είναι πλέον χρονοβόρες.

ΣΤ.3. Παρεμβατικό Σενάριο

3.1 Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ)

Σε περίπτωση έγκρισης της παρούσας μελέτης ΓΠΣ:

- α. Θα γίνει καθορισμός χρήσεων στην πόλη του Βύρωνα, με το νέο Δ/γμα Χρήσεων 59/18, βάσει της πραγματικής κατάστασης που εντοπίστηκε στο Α' Στάδιο της μελέτης, αλλά κυρίως βάσει των στόχων και του οράματος για την πόλη του Βύρωνα του έτους 2031.
- β. Οι μεγάλες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό διερευνώνται βάσει των προτύπων, εγκρίνονται με την παρούσα μελέτη και αποτελούν βάση για αναζήτηση και χαρακτηρισμό των απαιτούμενων χώρων για την ικανοποίηση των σχετικών αναγκών των δημοτών.
- γ. Διατυπώνονται προτάσεις για χαρακτηρισμό επιπλέον κτιρίων ως διατηρητέων και αλλαγή χρήσης για κάποια από αυτά, όπως, όπως το παλαιό Δημαρχείο σε Μουσείο και το Ταπητουργείο σε πολιτιστικό πολυχώρο.
- δ. Διατυπώνονται προτάσεις για ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου του Βύρωνα, της περιοχής γύρω από τον Ι.Ν. της Αγίας Βαρβάρας, των τοπικών κέντρων της πλατείας Νεράιδας και του Καρέα

και της Λεωφόρου Καρέα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την οδό Ελλήνων Πατριωτών.

ε. Διατυπώνονται προτάσεις για την τροποποίηση του Δ/τος του Υμηττού, στα σημεία που αυτό δημιουργεί προβλήματα στον αστικό ιστό του Βύρωνα.

3.2 Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)

Όπως ακριβώς και στο σενάριο μη παρέμβασης, οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), όπως οι ζώνες Α και Β του Υμηττού και τα κηρυγμένα Βυζαντινά και Νεώτερα Μνημεία καλύπτονται από τις επιμέρους διατάξεις. Στο παρόν σενάριο αναζητούνται και εντοπίζονται άλλα νεώτερα κτίρια που έχουν ανάγκη κήρυξης και προστασίας.

3.3 Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ)

Για το Κοιμητήριο προτείνονται οι επιπλέον αναγκαίες χρήσεις, για Δημοτικό Φυτώριο προτείνεται να χωροθετηθεί με εγκατάσταση κομποστοποίησης των φυτικών υλικών από την κλάδευση των δένδρων των κοινόχρηστων – κοινωφελών χώρων και των ιδιωτών και για το Σκοπευτήριο προτείνεται τροποποίηση του Δ/τος Προστασίας προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί νόμιμα.

3.4 Ζώνη Υμηττού

Πέραν των όρων προστασίας του Δ/γματος Προστασίας του Υμηττού η παρούσα μελέτη προτείνει διαμόρφωση και ανάδειξη των λατομείων, των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και των σπηλαίων που εμπίπτουν στη Ζώνη Α προστασίας του Υμηττού, διευθέτηση των υδάτων του Υμηττού και διαμόρφωση πεζοδρομικών διαδρομών που θα συνδέουν τον αστικό ιστό με τον ορεινό όγκο του Υμηττού.

3.5 Υποδομές

- Εκπόνηση συμπληρωματικής κυκλοφοριακής μελέτης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της στάθμευσης
- Βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου (ασφαλτοστρώσεις, συντηρήσεις, αντιπλημμυρικά έργα, διαμόρφωση πεζοδρομίων και παρόδιων θέσεων στάθμευσης και κάδων όπου είναι εφικτό, βελτίωση της σήμανσης κ.λπ.)
- Ολοκλήρωση δημιουργίας υπαίθριων χώρων και κτιρίων στάθμευσης σύμφωνα με την αναθεωρημένη κυκλοφοριακή μελέτη του Δήμου (2008) με μέριμνα για θέσεις φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.
- Κατασκευή υπόγειων χώρων στάθμευσης κάτω από τους ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου

- Απελευθέρωση κάποιων τμημάτων δρόμων από την κυκλοφορία και απόδοσή τους στους πεζούς και διαμόρφωση πεζοδρόμων με βαθμίδες σε δρόμους με απαγορευτική για τα οχήματα κλίση.
- Ολοκλήρωση των έργων της «πράσινης διαδρομής» και υλοποίηση των έργων που θα προκύψουν από τη μελέτη επέκτασής της.
- Αποκατάσταση, προστασία, διαχείριση και ανάδειξη των πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών με διαμορφώσεις, σήμανση, καθιστικούς χώρους και πρόγραμμα καθαρισμού και συντήρησης αυτών.
- Επέκταση και πύκνωση του υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης . Αντικατάσταση και αναβάθμιση των παλαιών δικτύων αμιαντοσωλήνων.
- Εφαρμογή προγράμματος τηλεματικής διαχείρισης της άρδευσης των χώρων πρασίνου.
- Δημιουργία πραγματικών δικτύων ομβρίων στο Δήμο και ιδιαίτερα στην περιοχή του νεκροταφείου
- Ολοκλήρωση του δικτύου ομβρίων
- Επέκταση του συστήματος ανακύκλωσης με ανακύκλωση ηλεκτρικών συσκευών, εγκαταλελειμμένων οχημάτων και οικιακά έλαια.
- Υπογειοποίηση κάδων
- Υπογειοποίηση των γραμμών της ΔΕΗ
- Επέκταση δικτύου διανομής φυσικού αερίου
- Επέκταση δικτύων κινητής τηλεφωνίας και ευρυζωνικότητας (οπτικές ίνες).
- Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών μονάδων στα δημόσια κτίρια, στους δημόσιους χώρους και στις εγκαταστάσεις του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.
- Εγκατάσταση συστήματος εκμετάλλευσης της γεωθερμίας για την ενεργειακή αυτοτέλεια των δημόσιων χώρων και κτιρίων.

Πίνακας 17: Ρυθμίσεις Εναλλακτικών Σεναρίων

Πηγή : Επεξεργασία Ομάδας Μελέτης

Σενάριο τάσεων (μη παρέμβασης)	Σενάριο Παρέμβασης
1. <u>Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ)</u>	
Σε περίπτωση μη έγκρισης της παρούσας μελέτης ΓΠΣ: α. Θα εξακολουθούν να ισχύουν οι χρήσεις του εγκεκριμένου ΓΠΣ του έτους 1990, με αποτέλεσμα εγκατεστημένες χρήσεις, όπως το Δημαρχείο να είναι μη νόμιμες. β. Οι μεγάλες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό, σύμφωνα με τα πρότυπα του 2000, δεν θα έχουν εντοπιστεί. γ. Προτάσεις για αλλαγή χρήσης, όπως το παλαιό Δημαρχείο σε Μουσείο και το Ταπητουργείο σε πολιτιστικό πολυχώρο δεν περιλαμβάνονται στο ισχύον ΓΠΣ. δ. Ανάγκες για ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου του Βύρωνα, της περιοχής γύρω από τον Ι.Ν. της Αγίας	Σε περίπτωση έγκρισης της παρούσας μελέτης ΓΠΣ: α. Θα γίνει καθορισμός χρήσεων στην πόλη του Βύρωνα, με το νέο Δ/γμα Χρήσεων 59/18, βάσει της πραγματικής κατάστασης που εντοπίστηκε στο Α' Στάδιο της μελέτης, αλλά κυρίως βάσει των στόχων και του οράματος για την πόλη του Βύρωνα του έτους 2031. β. Οι μεγάλες ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό διερευνώνται βάσει των προτύπων, εγκρίνονται με την παρούσα μελέτη και αποτελούν βάση για αναζήτηση και χαρακτηρισμό των απαιτούμενων χώρων για την ικανοποίηση των σχετικών αναγκών των δημοτών. γ. Διατυπώνονται προτάσεις για χαρακτηρισμό επιπλέον κτιρίων ως διατηρητέων και αλλαγή χρήσης για κάποια από αυτά, όπως, όπως το παλαιό Δημαρχείο σε Μουσείο και το Ταπητουργείο σε πολιτιστικό πολυχώρο. δ. Διατυπώνονται προτάσεις για ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου του Βύρωνα, της περιοχής γύρω από τον Ι.Ν. της Αγίας Βαρβάρας,

Βαρβάρας, των τοπικών κέντρων της πλατείας Νεραΐδας και του Καρέα και της Λεωφόρου Καρέα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την οδό Ελλήνων Πατριωτών δεν περιλαμβάνονται στο ισχύον ΓΠΣ. Ε. Τα προβλήματα που δημιουργεί το Π.Δ/γμα προστασίας του Υμηττού στον αστικό ιστό του Βύρωνα δεν περιλαμβάνονται στο ισχύον ΓΠΣ, αφού το Π.Δ/γμα προστασίας του Υμηττού είναι μεταγενέστερο κατά 10 χρόνια από το ισχύον ΓΠΣ.	των τοπικών κέντρων της πλατείας Νεραΐδας και του Καρέα και της Λεωφόρου Καρέα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την οδό Ελλήνων Πατριωτών. Ε. Διατυπώνονται προτάσεις για την τροποποίηση του Δ/τος του Υμηττού, στα σημεία που αυτό δημιουργεί προβλήματα στον αστικό ιστό του Βύρωνα.
2. <u>Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ)</u>	
Οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), όπως οι ζώνες Α και Β του Υμηττού και τα κηρυγμένα Βυζαντινά και Νεώτερα Μνημεία καλύπτονται από τις επιμέρους διατάξεις. Στο παρόν σενάριο μη παρέμβασης ή μη έγκρισης της παρούσας μελέτης, δεν αναζητούνται και δεν εντοπίζονται άλλα νεώτερα κτίρια που έχουν ανάγκη κήρυξης και προστασίας.	Όπως ακριβώς και στο σενάριο μη παρέμβασης, οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), όπως οι ζώνες Α και Β του Υμηττού και τα κηρυγμένα Βυζαντινά και Νεώτερα Μνημεία καλύπτονται από τις επιμέρους διατάξεις. Στο παρόν σενάριο αναζητούνται και εντοπίζονται άλλα νεώτερα κτίρια που έχουν ανάγκη κήρυξης και προστασίας.
3. <u>Περιοχές Ειδικών Χρήσεων (ΠΕΧ)</u>	
Το Κοιμητήριο, το Δημοτικό Φυτώριο το Σκοπευτήριο και τα Λατομεία είναι περιοχές Ειδικής Χρήσης (ΠΕΧ), αλλά στο παρόν μη παρεμβατικό σενάριο, δεν τυγχάνουν ειδικής προστασίας και μελέτης.	Για το Κοιμητήριο προτείνονται οι επιπλέον αναγκαίες χρήσεις, για Δημοτικό Φυτώριο προτείνεται να χωροθετηθεί με εγκατάσταση κομποστοποίησης των φυτικών υλικών από την κλάδευση των δένδρων των κοινόχρηστων – κοινωφελών χώρων και των ιδιωτών και για το Σκοπευτήριο προτείνεται τροποποίηση του Δ/τος Προστασίας προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί νόμιμα.
4. <u>Ζώνη Υμηττού</u>	
Στη Ζώνη του Υμηττού ισχύει μεν το Π.Δ/γμα Προστασίας του 2011, που είναι υπό αναθεώρηση, αλλά δεν διατυπώνονται επιπλέον προτάσεις που αφορούν το τμήμα του Υμηττού που υπάγεται στα διοικητικά όρια του Βύρωνα.	Πέραν των όρων προστασίας του Δ/γματος Προστασίας του Υμηττού η παρούσα μελέτη προτείνει διαμόρφωση και ανάδειξη των λατομείων, των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και των σπηλαίων που εμπίπτουν στη Ζώνη Α προστασίας του Υμηττού, διευθέτηση των υδάτων του Υμηττού και διαμόρφωση πεζοπορικών διαδρομών που θα συνδέουν τον αστικό ιστό με τον ορεινό όγκο του Υμηττού.
5. <u>Υποδομές</u>	
Σε περίπτωση μη έγκρισης της παρούσας μελέτης ΓΠΣ δεν θα υπάρχουν συγκεντρωμένες και εγκεκριμένες οι ανάγκες σε υποδομές, οπότε θα είναι δυσχερέστερη η υλοποίησή τους ή οι μεμονωμένες εγκρίσεις θα είναι πλέον χρονοβόρες.	Ιεράρχηση του οδικού δικτύου Βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου (ασφαλτοστρώσεις, συντηρήσεις, αντιπλημμυρικά έργα, διαμόρφωση πεζοδρομίων και παρόδιων θέσεων στάθμευσης και κάδων όπου είναι εφικτό, βελτίωση της σήμανσης κ.λπ.) Ολοκλήρωση δημιουργίας υπαίθριων χώρων και κτιρίων στάθμευσης σύμφωνα με την αναθεωρημένη κυκλοφοριακή μελέτη του Δήμου (2008), με μέριμνα για θέσεις φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Κατασκευή υπόγειων χώρων στάθμευσης κάτω από τους ελεύθερους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου Απελευθέρωση κάποιων τμημάτων δρόμων από την κυκλοφορία και απόδοσή τους στους πεζούς και διαμόρφωση πεζοδρόμων με βαθμίδες σε δρόμους με απαγορευτική για τα οχήματα κλίση. Ολοκλήρωση των έργων της «πράσινης διαδρομής» και υλοποίηση των έργων που θα προκύψουν από τη μελέτη επέκτασής της. Αποκατάσταση, προστασία, διαχείριση και ανάδειξη των πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών με διαμορφώσεις, σήμανση, καθιστικούς χώρους και πρόγραμμα καθαρισμού και συντήρησης αυτών. Επέκταση και πύκνωση του υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης Αντικατάσταση και αναβάθμιση των παλαιών δικτύων αμιαντοσωλήνων. Εφαρμογή προγράμματος τηλεματικής διαχείρισης της άρδευσης των χώρων πρασίνου. Δημιουργία πραγματικών δικτύων ομβρίων στο Δήμο και ιδιαίτερα στην περιοχή του νεκροταφείου Ολοκλήρωση του δικτύου ομβρίων Επέκταση του συστήματος ανακύκλωσης με ανακύκλωση

	ηλεκτρικών συσκευών, εγκαταλελειμμένων οχημάτων και οικιακά έλαια. Υπογειοποίηση κάδων Υπογειοποίηση των γραμμών της ΔΕΗ Επέκταση δικτύου διανομής φυσικού αερίου Επέκταση δικτύων κινητής τηλεφωνίας και ευρυζωνικότητας (οπτικές ίνες). Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών μονάδων στα δημόσια κτίρια, στους δημόσιους χώρους και στις εγκαταστάσεις του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα. Εγκατάσταση συστήματος εκμετάλλευσης της γεωθερμίας για την ενεργειακή αυτοτέλεια των δημόσιων χώρων και κτιρίων.

Z. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Z.1 Γενικά

Ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός επηρεάζει άμεσα πολλές περιβαλλοντικές παραμέτρους. Οι πιθανές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Γ.Π.Σ. μπορεί να είναι θετικές, ουδέτερες ή αρνητικές, ασθενείς, μέτριες ή ισχυρές, βραχυχρόνιες ή μακροχρόνιες.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του προτεινόμενου σχεδιασμού στο περιβάλλον της περιοχής αφορά στην προβλεπόμενη εξέλιξή της σε σχέση με τη λύση μη παρέμβασης. Ο έλεγχος των χρήσεων γης και ο καθορισμός ζωνών προστασίας των ευαίσθητων περιοχών του Δήμου Βύρωνα θα λειτουργήσει σαφώς με θετικό τρόπο για την περιοχή, ωστόσο στη συνέχεια εξετάζονται αναλυτικά όλα τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του χώρου και αξιολογούνται οι άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις που θα έχει το σχέδιο. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι ο χαρακτήρας, η ένταση και η διάρκεια και εξετάζονται για κάθε περιβαλλοντική παράμετρο ξεχωριστά. Η εκτίμηση των επιπτώσεων αξιολογείται διαφορετικά για κάθε στοιχείο του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και αποτυπώνεται σε μορφή μήτρας ως συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτή. Επίσης, γίνεται καταρχήν ποιοτικά, ωστόσο προβλέπεται στους δείκτες παρακολούθησης και ο ποσοτικός έλεγχος αυτών, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

Z.2 Μεθοδολογία

Οι περιβαλλοντικές παράμετροι που προτείνονται βασίστηκαν στην οδηγία 2001/42/EK περί «της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων».

Αρχικά γίνεται καθορισμός των περιβαλλοντικών τομέων που μπορεί να επηρεαστούν από το υπό μελέτη ΓΠΣ.

Στη συνέχεια γίνεται εκτίμηση των θετικών/αρνητικών επιπτώσεων των προτάσεων του ΓΠΣ σε καθένα από τους περιβαλλοντικούς τομείς. Για την μεταβολή κάθε περιβαλλοντικής παραμέτρου προσδιορίζονται τρεις ιδιότητες, ο χαρακτήρας, η ένταση και η χρονική διάρκεια που συναποτελούν την ταυτότητα της επίπτωσης και τελικά δημιουργείται μήτρα για τη συνολική αξιολόγηση των προτάσεων του ΓΠΣ.

Ακολουθεί η εκτίμηση των πλέον σημαντικών επιπτώσεων του προγράμματος αφού εκτιμηθούν οι επιπτώσεις του σχεδίου στο σύνολό τους και συσχετιστούν με την υφιστάμενη κατάσταση. Με βάση τα χαρακτηριστικά των επιπτώσεων και σε συνδυασμό με την ευαισθησία του περιβάλλοντος ως προς τη συγκεκριμένη μεταβολή αξιολογείται η αναγκαιότητα λήψης μέτρων, είτε προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης αρνητικών επιπτώσεων, είτε προς μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού οφέλους από τις θετικές επιπτώσεις.

Ζ.2.1 Προσδιορισμός Περιβαλλοντικών Τομέων

Ως μεταβολές στρατηγικού επιπέδου, σε κάθε Περιβαλλοντικό Τομέα που εξετάζεται, θεωρούνται οι διαφοροποιήσεις που αναμένονται στο επίπεδο του κάθε Τομέα, στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα. Μεταβολές μικρότερης έκτασης και τοπικού μόνο χαρακτήρα θα αντιμετωπιστούν στα πλαίσια των επιμέρους ΜΠΕ που θα διεξαχθούν στα πλαίσια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την υλοποίηση των έργων του σχεδίου, όπου και αν χρειαστεί. Έτσι, στο μακροσκοπικό επίπεδο της εφαρμογής του ΓΠΣ του Δήμου Βύρωνα είναι δυνατόν να εκτιμηθούν πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στους πιο κάτω παραμέρους ή τομείς:

- Βιοποικιλότητα και Πανίδα/Χλωρίδα
- Πληθυσμός και Ανθρώπινη Υγεία
- Έδαφος
- Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα
- Ατμόσφαιρα και Κλιματικοί παράγοντες
- Υλικά περιουσιακά στοιχεία
- Ιστορικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον
- Τοπίο

Για τους προαναφερθέντες περιβαλλοντικούς τομείς επιλέγονται οι εξειδικευμένοι βασικοί περιβαλλοντικοί στόχοι που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του Γ.Π.Σ.

Πίνακας 18: Περιβαλλοντικοί Στόχοι ανά Περιβαλλοντικό Τομέα

Πηγή : Επεξεργασία Ομάδας Μελέτης

	Περιβαλλοντικός Τομέας	Περιβαλλοντικός Στόχος
1	Βιοποικιλότητα Χλωρίδα – Πανίδα	· Προστασία βιοποικιλότητας και βιοτόπων και αποφυγή μη αναστρέψιμων απωλειών
		· Αποφυγή πρόκλησης βλαβών στη χλωρίδα και την πανίδα, τις φυσικές περιοχές και τα προστατευόμενα είδη
2	Πληθυσμός και Ανθρώπινη υγεία	· Βελτίωση της ποιότητας ζωής
		• Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών
		· Βελτίωση της πρόσβασης στην εργασία
		· Διευκόλυνση της πρόσβασης στους χώρους κοινωνικής εξυπηρέτησης και αναψυχής
		· Προστασία ανθρώπινης υγείας
3	Έδαφος	· Έλεγχος χρήσεων γης, επιπλέον κοινόχρηστοι Χώροι
		· Αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης υλικών και μείωση των απορριμμάτων στο ελάχιστο
		· Λιπασματοποίηση των οργανικών αποβλήτων (οικιακά οργανικά απόβλητα, κλαδέματα)

	Περιβαλλοντικός Τομέας	Περιβαλλοντικός Στόχος
		· Προστασία του εκτός σχεδίου εδάφους με την πρόληψη πλημμυρών
4	Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα	· • Μείωση κινδύνου πλημμυρών -Μείωση της ρύπανσης των υδάτων σε επίπεδα αβλαβή για τα φυσικά οικοσυστήματα
5	Ατμόσφαιρα και Κλιματικοί Παράγοντες	· Μείωση της ρύπανσης από συμβατικές πηγές ενέργειας· · Επιρροή στην ποιότητα της ατμόσφαιρας στο αστικό περιβάλλον · Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ή των εκπομπών CO ₂ - Μείωση αερίων θερμοκηπίου • Μείωση των αιωρούμενων σωματιδίων
6	Υλικά περιουσιακά στοιχεία	· Προώθηση αειφόρου βιοκλιματικής κατασκευής · Αύξηση της αξίας της περιουσίας των κατοίκων
7	Ιστορικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον	· Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών κτιρίων • Προστασία και ανάδειξη των μνημείων · Επίδραση στον αριθμό των περιοχών και των μνημείων (ιστορικών – αρχιτεκτονικών και πολιτιστικών) από την εφαρμογή του σχεδίου.
8	Τοπίο	· Ανακοπή της αλλοίωσης στις παραδόσεις και την πολιτιστική ταυτότητα · Επίδραση στην ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του τοπίου • Αισθητική Αναβάθμιση Προστασία και ανάδειξη αστικού τοπίου

Ζ.2.2 Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τη σημερινή κατάσταση στην περιοχή και τις υφιστάμενες χρήσεις, συγκρίνοντάς τις με αυτές που θα διαμορφωθούν με την υλοποίηση του ΓΠΣ του Δήμου Βύρωνα. Εστιάζεται στο πώς θα επηρεαστεί ο χαρακτήρας των επιπτώσεων στους επιμέρους περιβαλλοντικούς παράγοντες, όπως αυτοί είχαν διατυπωθεί κατά την παρουσίαση των περιβαλλοντικών στόχων.

Οι τυχόν επιπτώσεις από την εφαρμογή του Γ.Π.Σ. του Δήμου Βύρωνα εκτιμώνται ως προς τα εξής επιμέρους χαρακτηριστικά:

- **Χαρακτήρας επιπτώσεων** (αρνητικές – ουδέτερες – θετικές). Αφορά στο είδος των επιπτώσεων – επιδράσεων και αποδίδει το θετικό ή αρνητικό χαρακτήρα της εκτιμώμενης περιβαλλοντικής μεταβολής.
  - ο **Θετικές**: Χαρακτηρίζονται οι επιπτώσεις που συνεπάγονται ευνοϊκές μεταβολές και αναβάθμιση της κατάστασης του περιβάλλοντος. Ως αναβάθμιση χαρακτηρίζεται η θετική εξέλιξη του φυσικού περιβάλλοντος, η βελτίωση των συνθηκών που διαμορφώνουν το ανθρωπογενές περιβάλλον και η βελτίωση της ποιότητας των περιβαλλοντικών μέσων, όπως του τοπίου, της ατμόσφαιρας, των υδάτων κλπ. Απεικονίζεται με το σύμβολο $\uparrow$.
  - ο **Ουδέτερες**: Χαρακτηρίζονται οι επιπτώσεις που δεν προκαλούν σημαντική μεταβολή της κατάστασης του περιβάλλοντος και βαθμολογείται με - .

- ο **Αρνητικές:** Χαρακτηρίζονται οι επιπτώσεις που προκαλούν υποβάθμιση του περιβάλλοντος και βαθμολογείται με ↓
- **Ένταση επιπτώσεων** (Ισχυρές, μέτριες, ασθενείς). Ο εν λόγω χαρακτηρισμός σχετίζεται άμεσα με την εξέταση των παραμέτρων εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και αφορά στο μέγεθος της επίπτωσης.
- **Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης** (Βραχυπρόθεσμη, μακροπρόθεσμη) Αφορά στον χρόνο που αναμένεται να μεσολαβήσει μεταξύ υλοποίησης του σχεδίου και εμφάνισης της περιβαλλοντικής μεταβολής (βάσει του οποίου η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως άμεση – βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη).

2.3 Πιθανές επιπτώσεις του Γ.Π.Σ.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι πιθανές επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) της εφαρμογής του Γ.Π.Σ. σε σχέση με κάθε μία περιβαλλοντική παράμετρο.

Η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του σχεδιασμού, όπως αυτός περιλαμβάνεται στο επικαιροποιημένο Β1 Στάδιο της μελέτης του ΓΠΣ, στο περιβάλλον της περιοχής αφορούν στην προβλεπόμενη εξέλιξή της περιοχής, σε σχέση με το σενάριο τάσεων ή μη παρέμβασης, για τις παρακάτω περιβαλλοντικές παραμέτρους:

2.3.1 Φυσικό περιβάλλον (Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα)

Ως βιοποικιλότητα μιας περιοχής ορίζεται το σύνολο των γονιδίων, των βιολογικών ειδών, των οικοσυστημάτων και των πολιτισμών της. Τα μέλη μιας φυσικής βιοκοινότητας εξελίσσονται παράλληλα, προσαρμοζόμενα στο πέρασμα του χρόνου και στις αλλαγές του βιοτικού και αβιοτικού τους περιβάλλοντος (τροποποιήσεις τοπικού κλίματος, εισαγωγή/αφαίρεση ανταγωνιστικών ατόμων – ειδών στην περιοχή κ.α.). Η γενετική ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει τους περισσότερους πληθυσμούς των διαφορετικών ειδών προσφέρει συνήθως, τουλάχιστον σε ένα ποσοστό του πληθυσμού, επαρκείς δυνατότητες προσαρμογής σε βαθμιαίες αλλαγές των περιβαλλοντικών συνθηκών. Ωστόσο όταν οι παραπάνω αλλαγές είναι ριζικές και συμβαίνουν απότομα (καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος, εισαγωγή ξενικών ανταγωνιστικών ειδών στο οικοσύστημα κ.α.) τα άτομα αδυνατούν να προσαρμοστούν άμεσα και κατά συνέπεια οι πληθυσμοί τους απειλούνται.

Η παρούσα μελέτη δεν προτείνει καμία επέκταση σχεδίου, η οποία θα απειλούσε τη βιοποικιλότητα. Αντίθετα προτείνει αύξηση των κοινόχρηστων χώρων, εις όφελος και του φυσικού περιβάλλοντος.

Στην εκτός σχεδίου περιοχή προτείνονται δύο (2) Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), οι Ζώνες Α και Β του Υμηττού, σύμφωνα με το Π.Δ/γμα Προστασίας του Υμηττού, άρα δεν υπάρχει καμία δυσμενής επίδραση της μελέτης ΓΠΣ στο Φυσικό Περιβάλλον του Υμηττού.

Επιπλέον προτείνεται η χωροθέτηση Δημοτικού Φυτωρίου, για την εξασφάλιση δένδρων για τους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου και για τους ιδιωτικούς ακάλυπτους χώρους, όπου ζητηθούν. Στο Φυτώριο θα γίνεται κομποστοποίηση των οργανικών αποβλήτων για τη δημιουργία λιπάσματος, εις όφελος της χλωρίδας του Δήμου.

Επίσης η προτεινόμενη Πράσινη Διαδρομή θα βελτιώσει το Φυσικό Περιβάλλον της εντός σχεδίου περιοχής του Δήμου.

Z.3.2 Πληθυσμός – Ανθρώπινη Υγεία

Η ρύθμιση των χρήσεων γης και η εξασφάλιση κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων εντός του αστικού ιστού θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η ιεράρχιση του οδικού δικτύου θα συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, καθώς θα μειωθούν οι χρονοαποστάσεις των καθημερινών μετακινήσεων και θα διευκολυνθεί η άσκηση καθημερινών δραστηριοτήτων και λειτουργιών, με άμεσο αντίκτυπο στη μείωση του άγχους και της κούρασης και στην καλύτερη ψυχολογία των κατοίκων.

Οι πεζοδρομήσεις και η Πράσινη Διαδρομή θα βελτιώσουν την πρόσβαση στους χώρους κοινωνικής εξυπηρέτησης και αναψυχής. Τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος θα λειτουργήσουν στη βελτίωση της αισθητικής του Δήμου και την παροχή προσιτής αναψυχής, ενώ μακροχρόνια θα έχουν ευεργετικές συνέπειες στην υγεία του πληθυσμού.

Z.3.3 Έδαφος

Τα μέτρα συγκράτησης της οικιστικής ανάπτυξης (έλεγχος χρήσεων γης, επιπλέον κοινόχρηστοι χώροι) και τα μέτρα προστασίας και ενίσχυσης του φυσικού πρασίνου, με χαρακτηρισμό Περιοχών Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) θα έχουν θετικά αποτελέσματα, θα ελαττωθεί ο βαθμός κατάληψης του εδάφους, ενώ θα αυξηθεί το ποσοστό πράσινων χώρων και άρα θα μειωθεί η διάβρωση των εδαφών. Επίσης, οι προτάσεις ανακύκλωσης και λιπασματοποίησης θα βελτιώσουν το έδαφος. Και τέλος, τα μέτρα πρόληψης πλημμυρών θα προστατεύσουν το εκτός σχεδίου έδαφος από απόπλυση.

Z.3.4 Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα

Έμμεσες θετικές επιπτώσεις αναμένονται από τα μέτρα πρόληψης πλημμυρών στα επιφανειακά ύδατα και από την ανακύκλωση στα υπόγεια.

Z.3.5 Ατμόσφαιρα – Κλιματικοί Παράγοντες

Δεδομένου ότι ένας από τους κατευθυντήριους άξονες της μελέτης Γ.Π.Σ. είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η μείωση της ρύπανσης, σε γενικές γραμμές αναμένεται βελτίωση των κλιματικών παραγόντων.

Ο έλεγχος των χρήσεων γης, η εξασφάλιση χώρων για τον κοινόχρηστο και κοινωφελή εξοπλισμό, η ιεράρχηση του οδικού δικτύου, οι μεγάλες εκτός σχεδίου εκτάσεις που χαρακτηρίζονται σαν περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), το δίκτυο πεζοπορικών διαδρομών συντελούν στη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων και κατ' επέκταση στην εξασθένιση του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Παράλληλα, το δίκτυο ροής πεζών θα συμβάλει έμμεσα στη μείωση των αερίων ρύπων, καθώς θα ελαττωθεί η χρήση Ι.Χ. και θα περιορισθεί η κυκλοφορία.

Η ιεράρχηση του οδικού δικτύου θα επιφέρει πτώση των επιπέδων θορύβου μέσα στον αστικό ιστό.

Z.3.6 Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Όσον αφορά στα υλικά περιουσιακά στοιχεία, αναμένεται αύξηση της αξίας των ιδιοκτησιών, λόγω της γενικότερης αναβάθμισης της περιοχής.

Z.3.7 Ιστορικό και Πολιτιστικό περιβάλλον

Με τον καθορισμό Περιοχών Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) και συγκεκριμένα των ΠΕΠ 3: Κηρυγμένα Βυζαντινά και Νεωτέρα Μνημεία, αναμένεται να προστατευθεί περαιτέρω ο Αρχαιολογικός, Ιστορικός και Πολιτιστικός πλούτος της περιοχής μελέτης. Επίσης στην περιοχή Προστασίας του Υμηττού υπάρχουν τρεις εκτεταμένες κηρυγμένες αρχαιολογικές ζώνες, που έχουν αποτυπωθεί στο Α' Στάδιο της μελέτης, δεν χαρακτηρίζονται σαν ΠΕΠ, γιατί εμπεριέχονται στις ΠΕΠ1 και 2 του Υμηττού, αλλά , όπως έχει επισημανθεί, συνεχίζουν να αποτελούν ζώνες προστασίας.

Z.3.8 Τοπίο

Όσον αφορά στο αστικό τοπίο, το σύνολο των δράσεων θα είναι ευνοϊκό ως προς τη βελτίωσή του και την αισθητική του αναβάθμιση. Μέτρα τα οποία θα έχουν ισχυρή επίδραση θα είναι η σωστή χωροθέτηση των επιτρεπομένων χρήσεων, η αύξηση του κοινόχρηστου και κοινωφελούς εξοπλισμού, η ιεράρχηση του οδικού δικτύου και οι προτάσεις για αναπλάσεις. Όσον αφορά το εξωαστικό τοπίο, οι προτάσεις για περιοχές Ειδικής Προστασίας και οι πεζοπορικές διαδρομές θα έχουν θετικές συνέπειες στο Τοπίο. Οι επιπτώσεις στο τοπίο θα είναι κατά κανόνα μεσο-/μακροπρόθεσμες, αλλά θα επιφέρουν μόνιμη αναβάθμιση της προσφερόμενης ποιότητας ζωής.

Συνοπτική παρουσίαση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε μορφή μήτρας

Χαρακτήρας

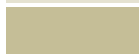
Θετικές	↑
Ουδέτερες	-
Αρνητικές	↓

Ένταση

Ασθενείς

Μέτριες

Ισχυρές

Διάρκεια

Βραχυχρόνιες

Μακροχρόνιες

Ακολουθεί ο Πίνακας 19 με τη Μήτρα Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων:

Παρέμβαση	1.Βιοποικιλότητα Πανίδα - Χλωρίδα	2. Πληθυσμός Ανθρώπινη υγεία	3. Έδαφος	4. Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα	5. Αέρας και Κλιματικοί παράγοντες	6.Υλικά περιουσιακά στοιχεία	7. Ιστορικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον	8. Τοπίο
Οικιστική Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής								
Ρύθμιση των χρήσεων γης στην εντός σχεδίου περιοχή	-	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	-	↑ ∞
Υπολογισμός του αναγκαίου Κοινωνικού Εξοπλισμού και διαδικασία απόκτησης της αναγκαίας γης(Τροποποιήσεις, Απαλλοτριώσεις, Πράξεις Αναλογισμού)	-	↑ ∞	-	-	↑ ∞	↑ ∞	-	
Αναπλάσεις του ιστορικού Κέντρου, της περιοχής γύρω από τον Ι.Ναό Αγίας Βαρβάρας, των τοπικών κέντρων της πλατείας Νεράιδας και του Καρέα, της Λ.Καρέα από την οδό Ιερού Λόχου μέχρι την Ελλήνων Πατριωτών.	-	↑ ∞	- ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	-	↑ ∞
Περιβάλλον								
Καθορισμός Περιοχών Ειδικής Προστασίας στις Ζώνες Α και Β του Υμηττού.	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	-	↑ ∞	↑ ∞
Υποδομές								
Ιεράρχηση του οδικού δικτύου	-	↑ □	-	-	↑ ∞	↑ ∞	-	↑ ∞
Πεζοπορικές διαδρομές –ποδηλατόδρομοι	↑ ∞	↑ ∞	-	-	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞
Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και ιδιαίτερα της τηλεματικής, για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και των μετακινήσεων.		↑ ∞	-	-	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	
Προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος μείωσης διαρροών του δικτύου ύδρευσης	-	↑ □	-	↑ □	-	↑ ∞	-	-
Αξιοποίηση των συλλεγόμενων υδάτων	-	↑ □	-	↑ □	-	↑ ∞	-	-
Αξιοποίηση Α.Π.Ε.	↑ ∞	↑ □	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	↑ ∞	-	↑ ∞
Επέκταση του δικτύου οπτικών ινών στο σύνολο της περιοχής μελέτης.	-	↑ ∞	-	-	-	↑ ∞	-	-

Η. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η.1 Μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον

Οι μελέτες Γ.Π.Σ. – ΣΧΟΟΑΠ, που εκπονούνται βάσει του Νόμου 2508/97, έχουν στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, ταυτόχρονα με την ανάπτυξη.

Ειδικότερα, όλα τα μέτρα που προτείνει η μελέτη του Γ.Π.Σ. στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα έχουν στόχο την ανάδειξη και την προστασία του περιβάλλοντος των Δ.Ε., τόσο του φυσικού, όσο και του ανθρωπογενούς και οι επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είναι θετικές.

Κατά συνέπεια, αναμένεται η μελέτη αυτή να έχει θετική επίδραση στους περιβαλλοντικούς τομείς, που έχουν τεθεί.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ, θα πρέπει να προσδιοριστούν τα μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του Σχεδίου.

Σε γενικές γραμμές, το ΓΠΣ αναμένεται να έχει θετική επίδραση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο σχεδιασμός του έχει γίνει με στόχο την αειφορία και την αντιμετώπιση τις ποικιλίας των θεμάτων που χρόνια τώρα δεν επιλύονται και δρουν σωρευτικά στην υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, της ποιότητας ζωής και της ανάπτυξης της περιοχής εφαρμογής του σχεδίου.

Σχετικά με τις δυσμενείς επιπτώσεις που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, θα γίνει ανάλυση των μέτρων πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των προβλεπόμενων δυσμενών επιπτώσεων που ενδέχεται να υπάρξουν κατά την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων από το σχέδιο. Η ανάλυση θα γίνει σε επίπεδο περιβαλλοντικής παραμέτρου.

Επίσης, η Οδηγία προβλέπει και την κατάρτιση συστήματος παρακολούθησης, που αναλύεται στο επόμενο κεφάλαιο, έτσι ώστε να ελεγχθεί η αποτελεσματικότητα των ενεργειών για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.

Η.1.1 Φυσικό Περιβάλλον (Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα)

Οι περιοχές Ειδικής Προστασίας στον Υμηττό, προγράμματα αναδάσωσης στις Αναδασωτές περιοχές, η πρόληψη πλημμυρών, το Δημοτικό Φυτώριο με εγκατάσταση κομποστοποίησης, η αύξηση κοινόχρηστων χώρων στην εντός σχεδίου περιοχή του Βύρωνα, η Πράσινη Διαδρομή που

συνδέει τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους θα συντελέσουν στη διατήρηση και βελτίωση του Φυσικού Περιβάλλοντος.

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- km² αποκατεστημένων / επαναφυτεμένων εκτάσεων στις αναδασωτέες περιοχές.
- Απώλειες ειδών πανίδας (%)

H.1.2 Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία

Στον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία οι προτάσεις του ΓΠΣ, όπως ο έλεγχος των χρήσεων γης, ο κοινωνικός εξοπλισμός, οι περιοχές αναπλάσεων, οι περιοχές ειδικής προστασίας (ΠΕΠ), η ιεράρχηση του οδικού δικτύου, η βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης θα έχουν θετικές επιπτώσεις.

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- Η παρακολούθηση της κατάστασης του ανθρώπινου πληθυσμού και της ποιότητας ζωής προτείνεται κυρίως να στηριχθεί σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ όπως αυτά καταγράφονται σε εθνικό επίπεδο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητηρίου Χωροταξίας (ESPON) και τη Eurostat.
- Αριθμός καταγγελιών το έτος ως προς τα όρια θορύβου και την έλλειψη μέτρων διαχείρισης αποβλήτων
- Επίπεδα θορύβου
- Προσδόκιμα έτη υγιούς ζωής

H.1.3 Έδαφος

Θετικές επιπτώσεις στο έδαφος του Δήμου θα προκύψουν από τον έλεγχο των χρήσεων γης, την αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης υλικών και μείωσης των απορριμμάτων, τη λιπασματοποίηση των οργανικών αποβλήτων και την προστασία του εκτός σχεδίου εδάφους από τις πλημμύρες.

Προκειμένου οι πιέσεις αυτές να είναι πιο ήπιες, καθώς ανασταλικά μέτρα θα οδηγήσουν στην αναστολή της ανάπτυξης, θα πρέπει να εφαρμοστούν τα ακόλουθα:

- Αυστηρά περιοριστικά μέτρα ως προς τη χωροθέτηση και τις προδιαγραφές κατασκευής και λειτουργίας των νέων έργων,
- Τήρηση των σχετικών νομικών διατάξεων και των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων,
- Αποκαταστάσεις των χώρων επέμβασης με φυτεύσεις και αναπλάσεις,
- Έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας,
- Εντατικοί έλεγχοι στις μεταποιητικές μονάδες σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων (όλων των κατηγοριών) και την τήρηση των Περιβαλλοντικών Όρων γενικότερα, και

- Εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης απορριμμάτων στους πόλους αναψυχής και αθλητισμού και στις ευαίσθητες φυσικές περιοχές όπου ήδη έχουν επισκεψιμότητα ή αναμένεται να αυξηθεί.
- αποκαταστάσεις των χώρων επέμβασης με φυτεύσεις και αναπλάσεις

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- Αριθμός αποκαταστάσεων χώρων/ αριθμό επεμβάσεων
- Αριθμός έργων προστασίας εδάφους από την διάβρωση/ αριθμό επεμβάσεων
- Αριθμός αναπλάσεων/ φυτεύσεων που υλοποιήθηκαν σε σχέση με τις απαιτούμενες
- Αριθμός εγκατεστημένων και λειτουργούντων μέτρων πρόληψης και προστασίας από διαρροές
- Ποσότητες στερεών αποβλήτων που διατίθενται σε ΧΥΤΑ

Η.1.4 Επιφανειακά και Υπόγεια Ύδατα

Για την πρόληψη της ρύπανσης και ποιοτικής υποβάθμισης των υδατικών πόρων κρίνεται απαραίτητη η διενέργεια ελέγχου της ποιότητας του νερού της υπόγειας υδροφορίας από τις δημοτικές υδρογεωτρήσεις και πηγάδια, καθώς και ελέγχου της εφαρμογής Περιβαλλοντικών Όρων στις υφιστάμενες δραστηριότητες. Ο προτεινόμενος έλεγχος θα πρέπει να διενεργείται από φορέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στις εγκαταστάσεις εντός των ορίων της μελέτης, αλλά και σε εκείνες που την επιβαρύνουν από περιβαλλοντική άποψη.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου έχουν προβλεφθεί δράσεις προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων της περιοχής ενώ προβλέπονται μέτρα πρόληψης της ρύπανσης και δράσεις εξοικονόμησης και επαναχρησιμοποίησης των υδατικών πόρων. Παρόλα αυτά, ομοίως με την περίπτωση του εδάφους, αναμένονται επιπτώσεις από τις αναπτυξιακές δραστηριότητες. Οι επιπτώσεις αυτές σχετίζονται με τη ρύπανση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων.

Τα μέτρα που πρέπει, επιπλέον των οριζόμενων από το Σχέδιο, να ληφθούν είναι:

- Η παρακολούθηση της τήρησης των νομικών διατάξεων σχετικά με τη χρήση και διαχείριση των υδάτων
- Η τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων σχετικά με τη χρήση νερού και την επεξεργασία και διάθεση των αποβλήτων και η εντατικοποίηση των ελέγχων της εφαρμογής τους,
- Η παρακολούθηση της ποιότητας και ποσότητας των υδάτων στις περιοχές συγκέντρωσης δραστηριοτήτων,
- Ενθάρρυνση της χρήσης τεχνολογιών εξοικονόμησης και επαναχρησιμοποίησης νερού.

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- Αλλαγές στις παραμέτρους των μετρήσεων της ποιότητας των υδάτων
- Βελτίωση ποιότητας επιφανειακών υδάτων
- Βελτίωση ποιότητας υπόγειων νερών

- Χρήση νερού κατά τομέα (%)
- Ποσοστό ανακύκλωσης νερού
- Αριθμός κυρώσεων για παραβάσεις της Νομοθεσίας περί διαχείρισης υδάτων και επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων

Η.1.5 Ατμόσφαιρα και Κλιματικοί Παράγοντες

Η ατμόσφαιρα του Δήμου δεν είναι ιδιαίτερα επιβαρημένη από τις εκπομπές της κεντρικής θέρμανσης και την κυκλοφορία. Παρόλα αυτά παρατηρούνται οι δυσμενείς επιπτώσεις της παγκόσμιας κλιματολογικής αλλαγής στο μικροκλίμα της περιοχής (άνοδος θερμοκρασίας, επιμήκυνση της θερμής – ξηρής περιόδου, τάσεις ερημοποίησης κ.λπ.) με τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι πιο συχνά.

Σχετικά με τις παραμέτρους αυτές τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τον περιορισμό των επιπτώσεων αφορούν:

- Συχνοί έλεγχοι των εμπλεκόμενων για την τήρηση των κείμενων νομικών διατάξεων και των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων,
- Αυστηρό έλεγχο στα οχήματα για κατοχή ισχύουσας κάρτας ελέγχου καυσαερίων,
- Πρόβλεψη της ομαλής και εύρυθμης πρόσβασης των οχημάτων και ειδικά των βαρέων οχημάτων.

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- Επίπεδα εκπομπής αερίων ρύπων (ιδιαίτερα για το όζον, τα αιωρούμενα σωματίδια και τα οξειδία του αζώτου όπου υπάρχουν υπερβάσεις των ορίων)
- Μεταβολή σε tn/έτος των εκπομπών στην ατμόσφαιρα
- Ποσοστά αύξησης/ μείωσης ρύπων
- Πλήθος εφαρμογής μέτρων πρόληψης και περιορισμού της ρύπανσης
- Ημέρες υπέρβασης ορίων ποιότητας
- Εκπομπές ανά πηγή / κατά κεφαλή
- Επιβατική κίνηση ανά μέσο
- Εμπορευματική κίνηση ανά μέσο
- Κυκλοφοριακοί φόρτοι
- Ποσοστό αύξησης/ μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
- Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ανά πηγή (%)

H.1.6 Υλικά περιουσιακά στοιχεία

Μέσω της εφαρμογής των χωρικών ρυθμίσεων του Γ.Π.Σ. αναμένεται σημαντική μείωση των σχετικών συγκρούσεων χρήσεων γης, μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου στο επενδύόμενο κεφάλαιο και αύξηση της ζήτησης για αναπτυξιακές δραστηριότητες. Επομένως τα αποτελέσματα στην αξία των υλικών περιουσιακών στοιχείων θα είναι θετικά .

Βέβαια, ρυθμίσεις όπως αυτή του καθορισμού των χρήσεων γης, της απαγόρευσης δόμησης σε συγκεκριμένες ζώνες(ΠΕΠ) ενδέχεται να προκαλέσουν αντιδράσεις καθώς μειώνεται η δυνατότητα εκμετάλλευσής τους.

Συνεπώς για την άμβλυνση των όποιων επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου προτείνεται να υπάρξει ουσιαστική διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και πολίτες ώστε να υπάρχει η απαιτούμενη κοινωνική συναίνεση με τις προτεινόμενες αλλαγές χρήσεων αλλά και να διεξάγονται συστηματικοί έλεγχοι από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή του.

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- Μεταβολές χρήσεων γης
- Μεταβολές αξιών γης και αντικειμενικών αξιών
- Ποσοστό υλοποίησης του σχεδιασμού και του καθορισμού χρήσεων γης
- Βαθμός υλοποίησης των προγραμμάτων αναπλάσεων και αναβάθμισης.

H.1.7 Ιστορικό και Πολιτιστικό περιβάλλον

Το Γ.Π.Σ. προβλέπει μια σειρά μέτρων προστασίας και ανάδειξης των στοιχείων της αρχαιολογικής, αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς. Γενικά, δεν προβλέπονται δυσμενείς επιπτώσεις καθώς υπάρχει πρόνοια προστασίας και ανάδειξής τους παρόλα αυτά απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίησή τους είναι η εξασφάλιση των αναγκαίων χρηματοδοτήσεων και η ενημέρωση του κοινού με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης:

- Κατάσταση διατηρητέων κτιρίων που δεν έχουν γίνει έργα
- Πλήθος κτιρίων που θα κριθούν διατηρητέα
- Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους και εκδηλώσεις

H.1.8 Τοπίο

Τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν είναι ένας συνδυασμός των μέτρων που έχουν προταθεί σχετικά με τη βιοποικιλότητα και χλωρίδα, το έδαφος και τα ύδατα και αυτών που ήδη προβλέπονται από το Γ.Π.Σ.

Οι προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης του Γ.Π.Σ. στο επίπεδο του τοπίου, είναι οι εξής:

- Ποσοστό εφαρμογής μέτρων ανάδειξης του τοπίου

Η.2 Προτεινόμενο σύστημα παρακολούθησης

Η Οδηγία 2001/42/ΕΚ και η Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 απαιτούν την παρακολούθηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά την υλοποίηση ενός σχεδίου ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα έγκαιρου εντοπισμού και αντιμετώπισης.

Η πλειονότητα των μέτρων που προτείνει η μελέτη Γ.Π.Σ. του Δήμου Βύρωνα έχουν στόχο την ανάδειξη και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ουσιαστικά επισημαίνουν την ανάγκη τήρησης της διαδικασίας εκτίμησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και, εν γένει, την εφαρμογή της Νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων, τόσο στα δημόσια όσο και στα ιδιωτικά έργα.

Προκειμένου να παρακολουθείται το είδος και το μέγεθος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, απαιτείται η εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης το οποίο θα επιτρέπει την κατά το δυνατό άμεση συσχέτιση της εφαρμογής του Γ.Π.Σ. με την περιβαλλοντική κατάσταση του συνόλου της περιοχής μελέτης. Το προτεινόμενο σύστημα παρακολούθησης αφορά στη συλλογή πληροφοριών, στη διαχείριση αυτών και στην υιοθέτηση μεθόδων διάχυσης της πληροφορίας σε όλες τις συναρμόδιες αρχές και στο ευρύ κοινό. Οι πληροφορίες αναφέρονται ουσιαστικά σε ένα σύνολο ενδεικτικών προτεινόμενων δεικτών παρακολούθησης που κατηγοριοποιούνται ανά περιβαλλοντική παράμετρο. Η συλλογή πληροφοριών μπορεί να βασίζεται σε δύο πηγές: α) στην πρωτογενή παραγωγή περιβαλλοντικής πληροφορίας από μετρήσεις περιβαλλοντικών παραμέτρων ή/και β) στην εκτίμηση περιβαλλοντικών δεικτών.

Το σύστημα παρακολούθησης πρέπει να επιτρέπει τόσο την ποσοτική εκτίμηση της εξέλιξης της κατάστασης του περιβάλλοντος, όσο και τη δυνατότητα έγκαιρης λήψης διορθωτικών μέτρων, όπου και όταν κάτι τέτοιο απαιτείται. Σε αυτή τη σύνθετη διαδικασία, κατά την οποία προκειμένου να υπάρξουν αξιόπιστα και αξιοποιήσιμα αποτελέσματα, θα πρέπει να συνδυαστούν:

- Η δημιουργία και λειτουργία ενός μηχανισμού παρακολούθησης της εφαρμογής του Γ.Π.Σ.
- Η παρακολούθηση των μελετών και των έργων που απαιτούνται για την εφαρμογή του εγκεκριμένου Γ.Π.Σ..
- Ο έλεγχος και η προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολο της περιοχής μελέτης και ιδιαίτερα στις προστατευόμενες περιοχές.

Συνολικά, οι προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης ανά περιβαλλοντική παράμετρο, όπως παρουσιάστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, έχουν ως εξής:

Η πλειονότητα των μέτρων που προτείνει η τροποποίηση μελέτη του Γ.Π.Σ. στα διοικητικά όρια του Δήμου Βύρωνα έχουν στόχο την ανάδειξη και προστασία του φυσικού και του οικιστικού περιβάλλοντος και ουσιαστικά επισημαίνουν την ανάγκη τήρησης της διαδικασίας εκτίμησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και εν γένει, την εφαρμογή της Νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων, τόσο στα δημόσια όσο και στα ιδιωτικά έργα. Το προτεινόμενο σύστημα παρακολούθησης αφορά στη συλλογή πληροφοριών, στη διαχείριση αυτών και στην υιοθέτηση μεθόδων διάχυσης της πληροφορίας σε όλες τις συναρμόδιες αρχές και στο ευρύ κοινό. Οι πληροφορίες αναφέρονται ουσιαστικά σε ένα σύνολο ενδεικτικά προτεινόμενων δεικτών παρακολούθησης που κατηγοριοποιούνται ανά περιβαλλοντική παράμετρο

Πίνακας 20: Δείκτες Παρακολούθησης ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο

Περιβαλλοντική παράμετρος	Δείκτες παρακολούθησης
Βιοποικιλότητα, χλωρίδα - πανίδα	Μεταβολή της έκτασης των οικοτόπων (%)
	Ποσοστό των προστατευόμενων περιοχών που παρακολουθούνται
	Ποσοστό των προστατευόμενων περιοχών που βελτιώθηκε η κατάστασή τους
	Ποσοστό κατάτμησης περιοχών διαβίωσης πανίδας
	Βαθμός κατάτμησης οικοσυστημάτων
	Απώλειες ειδών πανίδας (%)
	Ρυθμός μείωσης ή αύξησης των πληθυσμών των προστατευόμενων ειδών (κατά είδος εάν είναι εφικτό)
	Ισοζύγιο πρασίνου
	km ² ή στρ. αποκατεστημένων/ αναφυτεμένων εκτάσεων
Πληθυσμός, ανθρώπινη υγεία	Κατάσταση ανθρώπινου πληθυσμού και ποιότητας ζωής
	Επίπεδα θορύβου
	Επίπεδα εκπομπής αερίων ρύπων (ιδιαίτερα για το όζον, τα αιωρούμενα σωματίδια και τα οξειδία του αζώτου όπου υπάρχουν υπερβάσεις των ορίων)
	Αριθμός καταγγελιών το έτος ως προς τα όρια θορύβου και την έλλειψη μέτρων διαχείρισης αποβλήτων
	Προσδόκιμα έτη υγιούς ζωής
Έδαφος	Αριθμός γεωτεχνικών μελετών/πλήθος υποδομών
	Αριθμός αποκαταστάσεων χώρων/αριθμό επεμβάσεων
	Αριθμός αναπλάσεων
	Αριθμός έργων προστασίας εδάφους από την διάβρωση/αριθμό επεμβάσεων
	Αριθμός εγκατεστημένων και λειτουργούντων μέτρων πρόληψης – προστασίας από διαρροές
	Αλλαγή χρήσεων γης
	Ποσότητες στερεών και υγρών αποβλήτων που δεν διατίθενται στους κατάλληλους χώρους
Ύδατα	Αλλαγές στις παραμέτρους των μετρήσεων της ποιότητας των υδάτων
	Βελτίωση ποιότητας επιφανειακών υδάτων
	Βελτίωση ποιότητας υπόγειων νερών
	Χρήση νερού κατά τομέα (%)
	Ποσοστό ανακύκλωσης νερού

Περιβαλλοντική παράμετρος	Δείκτες παρακολούθησης
	Αριθμός κυρώσεων για παραβάσεις της Νομοθεσίας περί διαχείρισης υδάτων και επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων.
Ατμόσφαιρα και κλιματικοί παράγοντες	Μεταβολή σε tn/έτος των εκπομπών CO ₂ στην ατμόσφαιρα
	Ποσοστά αυξομείωσης ρύπων
	Εκπομπές ανά πηγή/κατά κεφαλή
	Ποσοστό αυξομείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ανά πηγή (%)
	Ημέρες υπέρβασης ορίων ποιότητας
	Επιβατική κίνηση ανά μέσο
	Εμπορευματική κίνηση ανά μέσο
	Κυκλοφοριακοί φόρτοι
	Πλήθος εφαρμογής μέτρων πρόληψης και περιορισμού της ρύπανσης
Υλικά περιουσιακά στοιχεία	Ποσοστό μεταβολής των χρήσεων γης
	Μεταβολές αξιών γης και αντικειμενικών αξιών
	Ποσοστό μεταβολής της αξίας των ακινήτων
	Βαθμός υλοποίησης των προγραμμάτων αναπλάσεων και αναβάθμισης
	Ποσοστό καταβολής αποζημιώσεων ή εφαρμογής αντισταθμιστικών μέτρων
Ιστορική - Πολιτιστική κληρονομιά	Αριθμός διατηρητέων κτιρίων που αποκαταστάθηκαν
	Κατάσταση διατηρητέων κτιρίων που δεν έχουν γίνει έργα
	Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους και εκδηλώσεις
Τοπίο	Βαθμός αναβάθμισης τοπίου
	Ποσοστό εφαρμογής μέτρων αποκατάστασης ή ενσωμάτωσης στο τοπίο της περιοχής παρέμβασης

Η.2.1 Βιοποικιλότητα, χλωρίδα, πανίδα

Προτείνεται η συλλογή της υπάρχουσας πληροφορίας από όλες τις δυνατές πηγές πληροφόρησης, η συστηματική καταγραφή των συνδέσεων πληροφόρησης και η τακτική ενημέρωση των στοιχείων έτσι ώστε να συνδέονται τυχόν αλλαγές με την υλοποίηση και τη λειτουργία των προβλεπόμενων παρεμβάσεων.

Πηγές πληροφόρησης αποτελούν:

- Το Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ. όπου υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία από το Δίκτυο Natura 2000 και από το Δίκτυο ΦΙΛΟΤΗΣ (Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση).
- Οι δημοσιεύσεις και εξειδικευμένες έρευνες της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας για την ορνιθοπανίδα.
- Το ΕΚΒΥ (Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων), στο πλαίσιο προγράμματος συνεργασίας με το Υ.Π.ΕΝ. (1999-2001), ανέπτυξε εφαρμογή με τίτλο «ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ». Σκοπός ήταν η παραγωγή ενός εύχρηστου εργαλείου για την ενιαία διαχείριση περιγραφικών και χαρτογραφικών δεδομένων των προστατευόμενων περιοχών, δηλαδή την εύκολη πρόσβαση στα δεδομένα και την εύκολη εξαγωγή πληροφοριών.

- Η πανευρωπαϊκή βάση δεδομένων «CORINE Biotopes Sites Database» που περιλαμβάνει για την Ελλάδα τα στοιχεία των βιοτόπων CORINE. Η καταγραφή των οικοτόπων αποτελεί αξιολογη προσπάθεια, υπάρχουν, ωστόσο, μεγάλες ελλείψεις οι οποίες αντανακλούν κυρίως την ανεπαρκή καταγραφή των ελληνικών οικοτόπων.

Φυσικά, τα στοιχεία των παραπάνω βάσεων θα πρέπει να ενημερώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα στο πλαίσιο έργων και μελετών που υλοποιούνται από αρμόδιους φορείς.

Από τη δραστηριότητα αυτή θα προκύψουν απαντήσεις σε μια σειρά δεικτών που έχουν προταθεί, όπως ο πληθυσμός ειδών χλωρίδας και πανίδας (κατά είδος) και μεταβολές αυτών (ρυθμός μείωσης ή αύξησης των πληθυσμών των προστατευόμενων ειδών) και οι συνδεόμενες απώλειες ειδών, μεταβολές εκτάσεων οικοτόπων κλπ.

Επιπλέον, σε κάθε είδους παρέμβαση στο πλαίσιο του Γ.Π.Σ. προτείνεται, εφόσον η παρέμβαση γειτνιάζει με προστατευόμενη περιοχή να συγκεντρώνονται στοιχεία φύλαξης και σήμανσης αυτών, στοιχεία γειτνίασης, καθεστώς παρακολούθησης (σε σχέση με τις υφιστάμενες περιοχές παρακολούθησης, όπως περιγράφηκε στα παραπάνω), δράσεις βελτίωσης.

Το είδος της ανάλυσης θα είναι αυτό της σύγκρισης με την υφιστάμενη κατάσταση. Παρόλο που στην ενότητα εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων δίνεται μια ποσοτική διάσταση στους προτεινόμενους δείκτες, εντούτοις το περιεχόμενο των δεικτών είναι κυρίως ποιοτικό και περιλαμβάνει σύνθετες πληροφορίες και όχι απλές τιμές και μεταβολή αυτών.

H.2.2 Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία

Η παρακολούθηση της κατάστασης του ανθρώπινου πληθυσμού προτείνεται να στηριχθεί κυρίως σε στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Όσον αφορά το θόρυβο και τον όγκο αποβλήτων από τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις προτείνεται να καταγράφονται οι δείκτες που παρουσιάστηκαν παραπάνω.

Θα χρησιμοποιούνται επίσης στοιχεία από ελέγχους του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος.

H.2.3 Έδαφος

Όσον αφορά το έδαφος προτείνεται, μέσα από την παρακολούθηση των αλλαγών στις χρήσεις γης, να καταγράφονται αυτές που σχετίζονται με την υλοποίηση των έργων/παρεμβάσεων υποδομών. Με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αντιμετώπισης. Κατά τα άλλα προτείνονται οι δείκτες που αναφέρθηκαν παραπάνω, των οποίων όμως τα στοιχεία μπορεί να χρειάζεται να καταγράφονται κατά την έναρξη υλοποίησης των έργων και να διατηρούνται σε περιφερειακό επίπεδο.

Η.2.4 Επιφανειακά και Υπόγεια Νερά

Τα τελευταία χρόνια βρίσκονται σε εξέλιξη προγράμματα του Υ.Π.ΕΝ. που αφορούν στην παρακολούθηση της ποιότητας των υδατικών πόρων και τα οποία είναι:

- α) Το εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας και ποσότητας των νερών, που αφορά στον έλεγχο της ποιότητας των νερών ποταμών και λιμνών, σύμφωνα με την κατά περίπτωση οριζόμενη χρήση νερών.
- β) Το πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υπόγειων νερών στο πλαίσιο της Οδηγίας 91/767 για την μείωση της νιτρορύπανσης, βάσει του οποίου προσδιορίστηκαν επτά ευπρόσβλητες ζώνες ως προς τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης.
- γ) Η εθνική βάση δεδομένων “ΥΔΡΟΣΚΟΠΙΟ” για υδρολογικά και μετεωρολογικά δεδομένα.

Στο πλαίσιο των απαιτήσεων παρακολούθησης της Οδηγίας για τη ΣΠΕ και σε συνδυασμό με τα υπάρχοντα δίκτυα παρακολούθησης θα πρέπει να προσδιορισθούν επακριβώς τα σημεία μέτρησης για τα επιφανειακά, υπόγεια, πόσιμα καθώς επίσης και οι παράμετροι οι οποίες καταγράφονται.

Σε κάθε περίπτωση η ποιότητα των υδάτων επηρεάζεται από πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες, οι οποίες μπορεί να λαμβάνουν χώρα και εκτός των ορίων της γεωγραφικής περιοχής και επομένως οι δείκτες ποιότητας υδάτων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για αποτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Σχεδίου, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλες ποιοτικές πληροφορίες (π.χ. στοιχεία για δραστηριότητες, παρεμβάσεις και έργα άλλων προγραμμάτων κλπ). Έτσι στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (Οδηγία 2000/60ΕΚ), έχει ολοκληρωθεί και εγκριθεί η σύνταξη των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας η οποία αποτελεί μια συνολική προσπάθεια προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων και το πιο βασικό θεσμικό εργαλείο που εισάγεται στον τομέα του νερού σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Η.2.5 Ατμόσφαιρα και κλιματικοί παράγοντες

Τα στοιχεία από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) καταγράφονται από το Υ.Π.ΕΝ. στο Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, το ΕΔΠΠ(Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Περιβάλλοντος) διαχειρίζεται στοιχεία που αφορούν Δίκτυα Μέτρησης, Σταθμούς Μέτρησης, Μετρήσεις Παραμέτρων και Συγκρίσεις με Εθνικά Όρια Ποιότητας Ατμόσφαιρας. Από τη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων αυτών και την ανάλυση των μεταβολών τους (μειώσεις, αυξήσεις, χρονική εμφάνιση τάσεων κατά τη διάρκεια του έτους) μπορούν να προκύπτουν συμπεράσματα για την επίδραση των διαφορετικών δραστηριοτήτων στις παραμέτρους ποιότητας της ατμόσφαιρας.

Επιπλέον δείκτες που προτείνεται να περιλαμβάνονται στο σύστημα παρακολούθησης και οι οποίοι μπορεί να παρακολουθούνται σε νομαρχιακό -περιφερειακό επίπεδο και με τη χρήση των αποτελεσμάτων από ελέγχους του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, είναι:

- Αριθμός παραβάσεων που σχετίζονται με υπερβάσεις εκπομπών αερίων ρύπων
- Ποσοστό σοβαρών παραβάσεων/ σύνολο των παραβάσεων
- Ποσοστό κυρώσεων /σύνολο παραβάσεων
- Πλήθος εφαρμογής μέτρων πρόληψης και περιορισμού της ρύπανσης

H.2.6 Υλικά περιουσιακά στοιχεία

Όσον αφορά τα υλικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να παρακολουθούνται οι αλλαγές στις χρήσεις γης μέσα από διάφορα προγράμματα που εκπονούνται (π.χ. μέσα από τα στοιχεία του CORINE LAND COVER, αεροφωτογραφήσεις κλπ), οι μεταβολές στην αξία της γης στα διάφορα σημεία της περιοχής μελέτης και οι περιπτώσεις καταβολής αποζημιώσεων ή εφαρμογής αντισταθμιστικών μέτρων στην περιοχή.

H.2.7 Ιστορικό και Πολιτιστικό περιβάλλον

Όσον αφορά την πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένων όλων των ιστορικών και αρχιτεκτονικών στοιχείων και αρχαιολογικών χώρων, στο Σχέδιο προβλέπεται η ανάδειξη και αξιοποίηση των σημείων ιστορικής, αρχαιολογικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. Ως στοιχείο παρακολούθησης της παραμέτρου αυτής θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το πλήθος και ο βαθμός αλλαγής των στοιχείων αυτών.

H.2.8 Τοπίο

Η παρακολούθηση του τοπίου θα μπορεί να πραγματοποιείται μέσω των προτεινόμενων δεικτών που περιγράφηκαν παραπάνω. Παρόλο που οι δείκτες που προτείνονται έχουν ποσοτικό χαρακτήρα, εν τούτοις ποιοτικές πληροφορίες και παρατηρήσεις που έχουν να κάνουν με τις αλλαγές τοπίου κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των παρεμβάσεων είναι αυτές που θα αποτελέσουν την κύρια πληροφόρηση ως προς τις δημιουργούμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, θετικές ή αρνητικές.

Θ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Στο κεφάλαιο αυτό αποτυπώνονται τα στοιχεία της Κανονιστικής πράξης περιβαλλοντικής έγκρισης του Γ.Π.Σ.του Δήμου Βύρωνα. Σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006, τα στοιχεία της κανονιστικής πράξης περιλαμβάνουν τα εξής:

- i. Προτάσεις κατευθύνσεων και μέτρων για την πρόληψη, τον περιορισμό και την κατά το δυνατόν αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- ii. Προτάσεις για το σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου (monitoring).

Η απόφαση έγκρισης της παρούσας ΣΜΠΕ περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

A) Συνοπτική περιγραφή του Γ.Π.Σ. με αναφορά στο σκοπό και τους στόχους του.

B) Τις περιβαλλοντικές παραμέτρους που εξετάζονται και στις οποίες είναι δυνατό να εκτιμηθούν πιθανές σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Γ.Π.Σ.. Γενική κατεύθυνση για την εφαρμογή του Σχεδίου είναι η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των έργων – δράσεων που απορρέουν από το Γ.Π.Σ. με γνώμονα την περιβαλλοντική συνιστώσα. Σε αυτό το πλαίσιο δέον να ενσωματώνονται κριτήρια βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, να προκρίνονται έργα που θα επιφέρουν θετικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, να αποφεύγεται η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ταυτόχρονων παρεμβάσεων σε μία περιοχή και να υπάρχει σχετική απαίτηση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης κατά την προκήρυξη/πρόσκληση ενδιαφέροντος των αναπτυξιακών έργων. Συνοπτικά ανά περιβαλλοντική παράμετρο αναφέρεται:

Βιοποικιλότητα – χλωρίδα – πανίδα

- Τα κριτήρια επιλογής προτάσεων/καθορισμού των ζωνών προστασίας να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της και να δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση των δράσεων που ενισχύουν την προστασία και ανάδειξη φυσικών ενδιαιτημάτων.
- Να αξιοποιείται κατά το μέγιστο δυνατόν η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δράσεων του Γ.Π.Σ. για την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων στις ευαίσθητες οικολογικά περιοχές.
- Να γίνεται εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.
- Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

– Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην οριοθέτηση και τον καθορισμό χρήσεων γης για έργα και δραστηριότητες όπως σταθμοί μεταφόρτωσης απορριμμάτων και προσωρινής αποθήκευσης ανακυκλώσιμων υλικών.

Πληθυσμός – ανθρώπινη υγεία

– Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για να ελαχιστοποιείται η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων

– Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σε δημόσιες και ιδιωτικές μονάδες/επιχειρήσεις

– Να εφαρμόζονται προγράμματα διαχείρισης ρίσκου και αποφυγής ατυχημάτων

– Να γίνεται ορθολογική χωροθέτηση των δικτύων των υποδομών με γνώμονα το είδος, το κόστος και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους

Έδαφος- Επιφανειακά και Υπόγεια Νερά

– Κατά το σχεδιασμό και τη χωροθέτηση των έργων του Γ.Π.Σ. να δίνεται προσοχή στην αποφυγή ρύπανσης και εν γένει δυσμενών μεταβολών του υδρογραφικού δικτύου. Ειδική μέριμνα να ληφθεί κατά τη χωροθέτηση νέων ή την επέκταση υφισταμένων κοιμητηρίων.

– Τα έργα αξιοποίησης των υδάτων να αξιολογούνται σε σχέση με τις γενικότερες επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

– Να καθοριστούν ζώνες προστασίας των υδατορεμάτων της έκτασης. Κατά το σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων να λαμβάνεται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς.

– Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την ελαχιστοποίηση των υγρών λυμάτων, τη συλλογή και επεξεργασία τους και την επαναχρησιμοποίησή τους όπου είναι δυνατό.

– Να γίνει προγραμματισμός και σωστή διαχείριση του νερού για άρδευση και ανόρυξη γεωτρήσεων, αλλά και δράσεις όπως η αντιπυρική προστασία.

– Να καθορισθούν περιοχές ειδικής προστασίας των υπόγειων υδροφορέων μέσω υδρογεωλογικής μελέτης για την αποφυγή φαινομένων υπαλμύρισης και ρύπανσης από υπόλοιπα μεταλλουργίας.

– Να ενθαρρύνεται η υλοποίηση των έργων σε κατάλληλες περιοχές με γνώμονα την αξιοποίηση κατά το δυνατόν υποβαθμισμένων περιοχών και εδαφών και όχι παραγωγικών γαιών.

– Να ενθαρρύνεται η δημιουργία μικρών οικιακών μονάδων διαχείρισης υγρών ή στερεών αποβλήτων (οικιακοί βιολογικοί καθαρισμοί, κομποστοποιητές κ.ά.) και να προωθηθούν σύγχρονες μέθοδοι διάθεσης των στερεών αποβλήτων (διαλογή στην πηγή) με παράλληλη οργάνωση των

συστημάτων ανακύκλωσης και επεξεργασίας των οργανικών απορριμμάτων με κεντρικό γνώμονα τη δραστική μείωση των αποβλήτων που θα καταλήξουν στο έδαφος.

Ατμόσφαιρα

- Να προωθηθεί η χρήση καθαρών τεχνολογιών και πράσινων καυσίμων, η εγκατάσταση συστημάτων αντιρρύπανσης και η υιοθέτηση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας.
- Να ενθαρρύνεται η κατασκευή βιοκλιματικών κτηρίων και η χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων για την παραγωγή ενέργειας στις μικρής κλίμακας επιχειρήσεις και στα δημόσια κτήρια.

Υλικά περιουσιακά στοιχεία

- Να δημιουργηθεί γεωχωρική βάση δεδομένων για την παρακολούθηση των φυσικών και ανθρωπογενών παραμέτρων.

Πολιτιστικό περιβάλλον

- Να διασφαλίζεται ότι η υλοποίηση των έργων και δράσεων του Γ.Π.Σ. δεν ενέχει κίνδυνο υποβάθμισης θέσεων και περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
- Να αποφεύγεται η χωροθέτηση ασύμβατων ή οχλουσών δραστηριοτήτων πλησίον στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος
- Να λαμβάνεται μέριμνα ώστε κατά τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε χώρους εκδηλώσεων πολιτιστικού ενδιαφέροντος να μην αλλοιώνεται η ακεραιότητα του περιβάλλοντος.

Τοπίο

- Να λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων του Γ.Π.Σ.
- Να δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που ανατρέπουν την υποβάθμιση αστικών και εξωαστικών περιοχών όπως αναπλάσεις, αξιοποίηση ελεύθερων χώρων κ.λπ..

Γ) Περιγραφή του συστήματος παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου.

Δ) Προτεινόμενες πρόσθετες περιβαλλοντικές μελέτες και έργα που πρέπει να εκπονηθούν μετά την έγκριση του Γ.Π.Σ. για την περιβαλλοντική προστασία της περιοχής μελέτης.

Ε) Το χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης. Σε περίπτωση τροποποίησης του Γ.Π.Σ. απαιτείται τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017 /2006

ΣΤ) Λοιπές διατάξεις

- Η ΣΜΠΕ συνοδεύει την απόφαση έγκρισης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.
- Η μελέτη του Γ.Π.Σ. πρέπει να εναρμονιστεί πλήρως με τους όρους και τις παρατηρήσεις της απόφασης έγκρισης της ΣΜΠΕ.

– Στην απόφαση έγκρισης του Γ.Π.Σ. του Δήμου Βύρωνα πρέπει να αναφέρεται ρητά η απόφαση έγκρισης της ΣΜΠΕ.

Ζ) Τη διαδικασία δημοσιοποίησης της απόφασης έγκρισης.

Η συντάξασα

I. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 : Όρια ποιότητας της Ατμόσφαιρας

Πίνακας 2 : Επιτρεπόμενες Χρήσεις στην εντός σχεδίου περιοχή του Δήμου.

Πίνακας 3 : Χρήσεις ανά Π.Ε.

Πίνακας 4 : Προτεινόμενος μέσος σ.δ. ανά Π.Ε.

Πίνακας 5 : Θεωρητική Πυκνότητα και Χωρητικότητα ανά Π.Ε.

Πίνακας 6 : Μεικτή πυκνότητα ανά Π.Ε.

Πίνακας 7 : Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.1

Πίνακας 8 : Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.2

Πίνακας 9: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.3

Πίνακας 10: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.4

Πίνακας 11: Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.5

Πίνακας 12 : Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.6

Πίνακας 13 : Κοινωνικός εξοπλισμός Π.Ε.7

Πίνακας 15 : Κοινωνικός εξοπλισμός Δήμου Βύρωνα

Πίνακας 16 : Σύγκριση ρυθμίσεων ισχύοντος ΓΠΣ με τις ρυθμίσεις της παρούσας μελέτης

Πίνακας 17 : Ρυθμίσεις Εναλλακτικών Σεναρίων

Πίνακας 18 : Περιβαλλοντικοί Στόχοι ανά Περιβαλλοντικό Τομέα

Πίνακας 19 : Μήτρα Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Πίνακας 20 : Δείκτες Παρακολούθησης ανά Περιβαλλοντική Παράμετρο

ΙΑ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Δ.2.1 : Θερμοκρασία

Δ.2.2 : Βροχόπτωση

Δ.2.3 : Σχετική Υγρασία

Δ.2.4 : Άνεμος

ΙΒ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ

---

1. Χάρτης Φυσικού Περιβάλλοντος

2. Χάρτης Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος

3. Χάρτης Υφισταμένων Χρήσεων

4. Δομικό Σχέδιο της περιοχής

5. Σχέδιο προτεινόμενης Χωρικής Οργάνωσης και ανάπτυξης της περιοχής

ΙΓ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

---

1. Δ/γμα του 23
2. Ν. 1337/83 περί "Επέκτασης Πολεοδομικών Σχεδίων, οικιστικής ανάπτυξης και σχετικές ρυθμίσεις" (άρθρα 2,3,4 και 5)
3. Έγκριση Προδιαγραφών Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου με την υπαριθμ. Γ15632/704/30-3-83 Απόφαση Υπουργού ΧΟΠ (Αντ. Τρίτση), όπως τροποποιήθηκαν με τις υπαριθμ. 35564/2642/10-6-83, 50232/3897/4-8-83 και 39710/4184/24-6-87 Υπουργικές Αποφάσεις.
4. Ν.1650 /86(ΦΕΚ 160Α)Για την προστασία του Περιβάλλοντος
5. Ν. 2508/97(ΦΕΚ 124Α' / 13-6-1997) περί " Βιώσιμης Οικιστικής Ανάπτυξης των πόλεων και οικισμών της χώρας" (άρθρα 4 και 5)
6. Υπ' αριθμ. 9572/1845/6-4-2000(ΦΕΚ 209 Δ / 2000) Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ περί "Τεχνικών προδιαγραφών μελετών Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧ.Ο.Ο.Α.Π.) και αμοιβές μηχανικών για την εκπόνηση μελετών" (ΦΕΚ 209 Δ' / 7-4-2000)
7. Ν. 3010/22-4-2002 (ΦΕΚ 91^Α /25-4-2002) για την εναρμόνιση του Περιβαλλοντικού Νόμου 1650/86 με τις οδηγίες 97/11 και 96/61 της Ε. Ένωσης
8. Υπ' αριθμ. 10788/5-3-2004(ΦΕΚ 285Δ/2004) Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ περί" Έγκρισης πολεοδομικών σταθεροτύπων και ανωτάτων ορίων πυκνοτήτων που εφαρμόζονται κατά την εκπόνηση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων, των σχεδίων χωρικής και οικιστικής οργάνωσης "ανοικτής πόλης" και των πολεοδομικών μελετών"
9. ΚΥΑ (ΦΕΚ 1225 Β /5-9-06) περί "Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης"

ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

---

1. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ. ΓΙΑ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ, του Αθ. Αραβαντινού, Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα, 1997
2. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΗ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ, του Αθ Αραβαντινού. (εκδόσεις Ε.Μ.Π. - Κέντρο συνεχιζόμενης εκπαίδευσης)

3. ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ 20ο ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ, της Σχολής Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π., του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του ΣΕΠΟΧ, Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Αθ. Αραβαντινό ,Αθήνα 2004
4. ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, Μηνιά Αγγελίδη, Αθήνα 2004, (εκδόσεις Υ.ΠΕ.Κ.Α.)
5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, Πάνου Κοσμόπουλου, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004
6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ, Δημ. Χριστοφιλόπουλου, Αθήνα 2005, (εκδόσεις Π. Σάκκουλα)
7. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ,
8. Διαμόρφωση πολιτιστικού (ανθρωπογενούς) περιβάλλοντος μέσω χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, Δημήτρη Χριστοφιλόπουλου, Αθήνα 2002, (εκδόσεις Π. Σάκκουλα)
9. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Ε.Μ.Π., Αθήνα 2005
10. Η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση και το Σύνταγμα, του Γιώργου Παπαδημητρίου (Εισήγηση σε ημερίδα του ΤΕΕ, 2007)
11. Ζητήματα εφαρμογής της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης στην Ελλάδα, του Σπύρου Παπααργηγόριου (Εισήγηση σε ημερίδα του ΤΕΕ, 2007)
12. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων. Διερεύνηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης στα πλαίσια των μελετών Γ.Π.Σ. και ΣΧΟΟΑΠ, των Κ. Πούλιου, Δ. Έππα και Σ. Παρθενοπούλου (Εισήγηση σε ημερίδα του ΤΕΕ, 2007)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΔΗΜΟ ΒΥΡΩΝΑ						
Όνομα :	ΒΑΣΙΛΙΚΗ		Επώνυμο :	ΑΝΤΩΝΙΟΥ			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα :	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ						
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας :	ΑΘΗΝΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ						
Ημερομηνία Γέννησης ⁽²⁾ :	ΔΕΚΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΧΙΛΙΑ ΕΝΝΙΑΚΟΣΙΑ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΕΝΝΕΑ (10.09.1979)						
Τόπος Γέννησης :	ΑΘΗΝΑ						
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας :	ΑΕ 088260 / Τ.Α. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ			Τηλ :	210 6435224		
Τόπος Κατοικίας :	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ		Οδός :	ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ		Αριθ:	69
						T.K.:	16345
Αριθ. Τηλεομοιοτύπου (Fax) :	210 6441372		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομ. (E-mail) :			mail@geografiki.gr	

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι είμαι κάτοχος μελετητικού πτυχίου κατηγορίας 27 (περιβαλλοντικές μελέτες) τάξης Β' με αριθμό μητρώου 19904 το οποίο έχει ενταχθεί στο μελετητικό πτυχίο της Εταιρείας Μελετών «Γεωγραφική Ανώνυμη Μελετητική Εταιρεία Λογισμικού – Προϊόντων – Υπηρεσιών Προηγμένης Τεχνολογίας, δ.τ. Γεωγραφική Α.Ε.» με αριθμό μητρώου 503. Η ισχύς του εταιρικού πτυχίου είναι έως 02/11/2022.

Αθήνα 13 / 01 / 2021

Η Δηλούσα